

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

49'uncu Birleşim
29 Ocak 2020 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, Kayseri il ve ilçelerinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, İstanbul ili Sultanbeyli ilçesinde yaşanan mülkiyet sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- İstanbul Milletvekili Erkan Baş'ın, işçi sınıfı açısından Türkiye'nin deprem gerçeğine ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Elâzığ ve Malatya illerinde meydana gelen depremde hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet dilediğine ve yaşanan depremin Türkiye'nin depreme ne kadar hazırlıksız olduğunu ortaya koyduğuna ilişkin açıklaması
- 2.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, kamyon, tanker ve tır şoförlerinin mağduriyetine ilişkin açıklaması
- 3.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, depremin tedbir alınmadığı sürece ülkemizi tehdit etmeye devam edeceğine ve insanı depremin değil sağlıksız yapıların öldürdüğüne ilişkin açıklaması
- 4.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, ABD Başkanı Donald Trump'ın kamuoyuna açıkladığı sözde Orta Doğu Barış Planı'na ilişkin açıklaması
- 5.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, ABD Başkanı Donald Trump'ın kamuoyuna açıkladığı sözde Orta Doğu Barış Planı'na ilişkin açıklaması
- 6.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, iktidarın esnafa sahip çıkmasını temenni ettiğine ilişkin açıklaması
- 7.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Sivas ili Toprak Mahsulleri Ofisi Kangal Ajans Amirliğinin kapatılmasıyla tarımsal üretimde bulunan çiftçilerin özel şirketlere ait depolara mahkûm edildiğine ilişkin açıklaması
- 8.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, 2019 yılı verilerine göre İşsizlik Sigortası Fonu'na son yılların en yüksek işsizlik ödeneği başvurusu yapıldığına ve ülkede ağır bir ekonomik kriz yaşandığına ilişkin açıklaması
- 9.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, Ankara ilinin hava kirliliği sorununun çözümüne yönelik Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin attığı adıma ilişkin açıklaması
- 10.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Türkiye'nin deprem kuşağında olduğunun unutulmaması ve kalıcı çözümlerin deprem yaşanmadan ortaya konulması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 11.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, öğretmenlerin 2020 yılı Ocak ayı ara tatil özür grubu atamalarında il, ilçe emri uygulamasının kaldırılmasının mağduriyet oluşturduğuna ilişkin açıklaması
- 12.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Malatya ve Elâzığ illerinde meydana gelen deprem nedeniyle bölgede üniversite eğitimi alan öğrencilerin yapılmamış bütünleme sınavlarının ertelenmesini ve bir defaya mahsus on-line sınav hakkının verilmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması
- 13.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Türk vatanının bekası, Türk milletin selameti uğruna mücadele eden korucuların maaş ve özlük haklarının düzenlenerek ekonomik ve sosyal haklara kavuşmalarını sağlayacak sistemin hayata geçirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 14.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, on yedi yılda en karanlık yıllarını yaşayan esnafı sefaletten kurtaracak hangi tedbirlerin alınacağını öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması
- 15.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 28 Ocak Misakımillî'nin kabul edilmesinin 100'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 16.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Gazi Meclisin gazilere sahip çıkarak mağduriyetlerinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

17.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa ili Gemlik ilçesinde Marmara Kimya Sanayi Şirketinin kimyasal madde üretimindeki kapasite ve çeşitlilik artışının yaratacağı sorunlara ilişkin açıklaması

18.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana İncirlik Hava Üssü'nde çalışan Türk işçilerden 424'ünün işine son verilmesi olayına sessiz kalınmaması, Kayı İnşaatın Litvanya ve Cezayir'deki projelerinde çalışan ve maaşlarını alamayan Türk işçilere sahip çıkılması gerektiği konusunda Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı ile Dışişleri Bakanına seslendiğine ilişkin açıklaması

19.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman, Konya, Aksaray ve Niğde illerinin pancar tarlalarında görülen çizgili yaprak kurdunun verim kaybına yol açması nedeniyle çiftçinin eksik tonaj cezasıyla karşı karşıya kalması hususuna Tarım ve Orman Bakanlığının kayıtsız kaldığına ilişkin açıklaması

20.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, hizmete açılan Eskişehir Şehir Hastanesinin eksikliklerin giderilmesi gerektiğine ve sağlık hizmetinin bir bütün olduğuna ilişkin açıklaması

21.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, 2019 yılı verilerine göre İşsizlik Sigortası Fonu'na son yılların en yüksek işsizlik ödeneği başvurusu yapıldığına ve işsizliğin ülkemizin en büyük problemi olduğuna, ABD Başkanı Donald Trump'ın yüzyılın planı olarak açıkladığı sözde Orta Doğu Barış Planı'na, Batı Şeria, Gazze ve Doğu Kudüs'ü kapsayan, sınırları içerisinde başkenti Kudüs olan bağımsız bir Filistin devletinin kurulmasının tek çözüm olduğuna, Belçika'nın PKK'nın terör örgütü değil savaştan taraf olduğu yönündeki kararını şiddetle kınadıklarına, Belçika hükûmetine bu konuda nota verilmesi ve Belçika'yla olan ilişkilerimizin revize edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

22.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, ABD Başkanı Donald Trump'ın yüzyılın planı olarak açıkladığı sözde Orta Doğu Barış Planı'na, 15 Kasım 1988'de bağımsızlığını ilan eden Filistin'i yok sayan ve Müslümanların ilk kiblesi olan Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak ilan eden bu planın küstahlıktan başka bir şey olmadığına, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin Orta Doğu coğrafyasının Türkiye açısından tarihi bağlamda kültürel ve siyasi önemini 18 Mayıs 2018 tarihinde Yenikapı'daki "Zulme Lanet, Kudüs'e Destek" mitinginde ifade ettiğine ilişkin açıklaması

23.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Türkiye'de demokrasi, insan hakları, özgürlükler, hukukun üstünlüğü ve yargı alanında yaşananlara ilişkin eleştirilerini her gün her toplantıda dile getirdiklerine, Birleşmiş Milletler Evrensel Periyodik İzleme Toplantısı'nda insan hakları karnesi incelenen Türkiye'nin uğradığı ağır eleştirilere, Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün açıkladığı 2019 yılı Yolsuzluk Algısı Endeksi'ne ilişkin açıklaması

24.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak ABD ile İsrail arasında imzalanan anlaşmaya yönelik tepkilerini ortaya koyacaklarına, İsrail medyası tarafından MİT Başkanına yönelik hedef göstermeyi ve ithamı kabul etmelerinin mümkün olmadığına, devletleri ve ülkeleri demokratik kılan kriterler arasında şeffaflık, hesap verebilirlik ve hesap sorabilirliğin olduğuna, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun "Deprem vergileri nereye harcandı?" sorusuna Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "Bay Kemal'e bu tür şeylerin hesabını vermeye zamanımız yok." ifadesine, kamuoyuna yansıyan Kızılay Genel Müdürlüğü ile BAŞKENTGAZ arasındaki yazışmaya, acıların, depremlerin, milletin yardımseverliğinin istismar edilmesine karşı Cumhuriyet Halk Partisi olarak mücadele edeceklerine ilişkin açıklaması

25.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İsrail medyası tarafından MİT Başkanının hedef gösterilmesini zamanlaması itibarıyla anlamlı bulduklarına ve Türkiye Cumhuriyeti'nin MİT Başkanının tehdit edilemeyeceğine, ABD Başkanı Donald Trump'ın yüzyılın planı olarak açıkladığı sözde Orta Doğu Barış Planı'nın dünyadaki pek çok mağdur ülke için nasıl bir kurgu içerisinde olunduğunun görülmesi adına önemli olduğuna, dünyanın farklı coğrafyalarında adalet, hukuka inanan insanların güç birliği oluşturmasında Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin yapacağı ortak açıklamanın örnek teşkil edeceğine, kendilerine emanet edilen her bir kuruşun hassasiyet içerisinde harcanmasının vazifeleri olduğuna, BAŞKENTGAZ'ın Kızılaya yaptığı bağış konusunu takip ederek Genel Kurulu bilgilendireceğine ilişkin açıklaması

26.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, son bir yıl içerisinde 1 milyon insanın İdlid'de yer değiştirdiğine, bu insanlara Türkiye'ye mülteci olarak gelmeden sınırların ötesinde insani yardım yapılmasının herkesin vazifesi olduğuna ilişkin açıklaması

27.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, yürütme organının yasamayı AK PARTİ'den müteşekkil görmeyip bilgi notlarını Mecliste grubu bulunan bütün siyasi partilere göndermesi gerektiğine ilişkin açıklaması

28.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

29.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Hükûmetin bilgi notlarını sadece AK PARTİ Grubuna göndermesinin ahlaki olmadığına ilişkin açıklaması

30.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin ucube bir sistem olduğuna, iyileştirilmiş parlamenter sisteme bir an önce dönülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

31.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

32.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, 29 Ocak Batı Trakya Türklerinin Toplumsal Dayanışma ve Milli Direniş Günü'ne ilişkin açıklaması

33.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, Elâzığ ilinde meydana gelen depremde hayatını kaybeden 41 yurttasha Allah'tan rahmet dilediğine, başta deprem olmak üzere ülkemizde sıkça görülen afetlere yönelik hazırlıkların önemine ilişkin açıklaması

34.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, eğitim ve kültür seviyesinin bir toplumu aydınlığa, medeniyete taşıyan etmenlerin başında geldiğine ve halk kütüphanelerinin önemine, Hatay ilinin Defne, Arsuz, Payas ilçelerindeki halk kütüphanesi eksikliğinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

35.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, devletin yaşanan felaketlerde vatandaşın sıkıntılarını, problemlerini çözme konusunda gereken hassasiyeti göstermesi ve eksiklikler varsa da konuşulması gerektiğine ilişkin açıklaması

36.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, yapı denetim hizmetleriyle ilgili kapsamlı bir önerge hazırladıklarına ve deprem vergisinin deprem için kullanılması gerektiğine ilişkin açıklaması

37.- Konya Milletvekili Orhan Erdem'in, Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un CHP grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve sorunları çözecek iktidarın AK PARTİ iktidarı olduğuna ilişkin açıklaması

38.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, ABD'nin sözde İsrail-Filistin barış planının Kudüs'ü İsrail'e ilhak ederek Filistin'i o topraklardan söküp atmaktan ibaret olduğuna ilişkin açıklaması

39.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, ABD yönetiminin yayımladığı uluslararası hukuku hiçe sayan, 15 Kasım 1988'de bağımsızlığını ilan eden Filistin'i yok sayan, Kudüs'ü İsrail'in başkenti ilan eden müteceviz planın küstahlıktan başka bir anlamı olmadığına ilişkin açıklaması

40.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, tüm halkların özgür, eşit ve adil yaşam sürmesinin en temel koşulunun Orta Doğu'da kalıcı bir barışın sağlanması olduğuna ilişkin açıklaması

41.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, sözde Orta Doğu Barış Planı'yla İsrail'in Batı Şeria'daki işgalinin ilhaka dönüştürülmek istendiğine ilişkin açıklaması

42.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, 5 siyasi partinin aynı konu üzerinde hemfikir olarak hem Türkiye'ye hem de dünyaya sesleniş içerisinde olmasının demokrasimiz açısından anlamlı bir kazanım olduğuna ilişkin açıklaması

43.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, 161 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılan Komisyon Raporu'nun İç Tüzük'e aykırı olduğuna ve Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar'ın Raporu görüşmeye açması hâlinde usul tartışması talep ettiğine ilişkin açıklaması

44.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in 161 sıra sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

45.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, hem İç Tüzük hem de teamüller gereği şahıslar adına yapılan konuşmalarda önce lehte, sonra aleyhte söz verilmesine ilişkin açıklaması

46.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Konya ilindeki vatandaşların sorunlarının çözülemediğine ilişkin açıklaması

47.- Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanı Tahir Akyürek'in, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın Asya Parlamente Asamblesi Türkiye Delegasyonu üyeliğinden istifa etmesiyle boşalan üyelik için AK PARTİ Grubu Başkanlığınca bildirilen Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın üyeliğinin Başkanlık Divanında yapılan incelemede uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1065)

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, İdlip'den Türkiye'ye doğru gelen yeni sığınmacı akınlarına yönelik tedbirler alınması amacıyla 28/1/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Ocak 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve arkadaşları tarafından, vatandaşın toplanan deprem vergilerinin nereye harcandığının şeffaf bir şekilde kamuoyuyla paylaşılması amacıyla 29/1/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Ocak 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi'nin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan çiftçilerin girdi maliyetlerinde yaşanan artışlardan kaynaklanan sorunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla verilmiş olan (10/2406) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Ocak 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VII.- BİLDİRİLER-DEKLARASYONLAR

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ile Adalet ve Kalkınma Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi, Halkların Demokratik Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi ve İYİ PARTİ siyasi parti gruplarının ortak imzasıyla hazırlanan, İsrail-Filistin ihtilafına yönelik olarak ABD yönetiminin yayımladığı sözde barış, özünde istikrarsızlık ve çatışma mahiyetindeki planı yok sayarak esefle kınadıklarına ilişkin bildirisi

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir ile 70 Milletvekilinin Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2512) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 161)

2.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Bişkek Kırgız-Türk Dostluk Devlet Hastanesi Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devri ile Kırgız Cumhuriyeti Vatandaşlarının Türkiye'de Tıp ve Tıpta Uzmanlık Eğitimi Almasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 66)

IX.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar'ın 161 sıra sayılı Komisyon Raporu'nu işleme almasının İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında

X.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar'ın, teklifin tümü ve bölümleri üzerinde lehte ve aleyhte söz şeklinde bir konuşmanın İç Tüzük'te düzenlenmediğine ilişkin konuşması

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir ili Foça ilçesinde görev yapan doktorların branşlarına göre sayılarına ilişkin,

İzmir ili Karşıyaka ilçesinde görev yapan doktorların branşlarına göre sayılarına ilişkin,

İzmir ili Ödemiş ilçesinde görev yapan doktorların branşlarına göre sayılarına ilişkin,

İzmir ili Menemen ilçesinde görev yapan doktorların branşlarına göre sayılarına ilişkin,

İzmir ili Kınık ilçesinde görev yapan doktorların branşlarına göre sayılarına ilişkin,

İzmir ili Tire ilçesinde görev yapan doktorların branşlarına göre sayılarına ilişkin,

İzmir ili Kemalpaşa ilçesinde görev yapan doktorların branşlarına göre sayılarına ilişkin,

İzmir ili Kiraz ilçesinde görev yapan doktorların branşlarına göre sayılarına ilişkin,

İzmir ili Bergama ilçesinde görev yapan doktorların branşlarına göre sayılarına ilişkin,

İzmir ili Beydağ ilçesinde görev yapan doktorların branşlarına göre sayılarına ilişkin,

İzmir ili Aliağa ilçesinde görev yapan doktorların branşlarına göre sayılarına ilişkin,

İzmir ili Bayındır ilçesinde görev yapan doktorların branşlarına göre sayılarına ilişkin,

İzmir ili Bayraklı ilçesinde görev yapan doktorların branşlarına göre sayılarına ilişkin,

İzmir ili Bornova ilçesinde görev yapan doktorların branşlarına göre sayılarına ilişkin,

İzmir ili Dikili ilçesinde görev yapan doktorların branşlarına göre sayılarına ilişkin,

İzmir ili Çiğli ilçesinde görev yapan doktorların branşlarına göre sayılarına ilişkin,

Soruları ve Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın cevabı (7/23249), (7/23250), (7/23251), (7/23252), (7/23253), (7/23254), (7/23255), (7/23256), (7/23257), (7/23258), (7/23259), (7/23260), (7/23261), (7/23262), (7/23263), (7/23264),

2.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Atatürk Havalimanının sözleşme bitiş tarihinden önce kapatılması nedeniyle işletmecisi şirkete ödenecek tazminat bedeline ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/23277)

29 Ocak 2020 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 49'uncu Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Kayseri ve ilçelerinin sorunları hakkında konuşmak isteyen Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'a aittir.

Buyurun Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, Kayseri il ve ilçelerinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; seçim bölgem olan Kayseri ve ilçelerinin sorunları üzerinde gündem dışı söz almış bulunuyorum.

Öncelikle, Elâzığ ve Malatya illerimizdeki depremzedelerimize geçmiş olsun dileklerimi iletiyor, hayatını kaybeden

vatandaşlarımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet, yakınlarına ise sabır diliyorum.

Kayseri'mizin ilçelerinde genelde tarım ve hayvancılık geçim kaynağıdır fakat yatırımlar konusunda şu ana kadar maalesef istenilen seviyeye ulaşamamıştır. Üzülerek belirtiyorum ki ilimiz ve ilçeleri IPARD gibi büyük tarım desteklerinden faydalanamamaktadır. Bu durum, neredeyse tek geçim kaynağı tarım ve hayvancılık olan Akkışla, Bünyan, Tomarza, Pınarbaşı, Sarız, Develi, Özvatan, Felahiye, Yeşilhisar, Yahyalı gibi ilçelerimizde vatandaşlarımızın topraklarını bırakıp şehre göç etmesini mecbur hâle getirmektedir.

Tarım sektöründe üretime ilişkin girdi maliyetleri çiftçilerimizi oldukça zorlamaktadır; gübre, mazot ve elektrik fiyatları tarım emekçilerinin, maalesef, belini bükmetedir. Ben, her fırsatta tarımsal desteklerin altını çizip önemini anlatmaya çalışıyorum. Biz tarım ülkesiyiz, üreten bir ülke iken tüketen bir ülke olma yolunda gitmemizi doğru bulmuyorum. Özellikle IPARD desteklerinin 41 ille sınırlı kalmamasını, 81 ilin tamamında da uygulanmasını önemsiyorum.

Kayseri, İç Anadolu Bölgesi'nin en geniş tarım arazilerine sahip illerinden bir tanesidir. Verilecek hibe desteğiyle yatırımcılarımız yeni projelerini hayata geçirecek, hayata geçirilen yeni projelerle birlikte, hem ilçelerimizdeki göç önlenecek hem de ülke ekonomisine katkı sağlanacaktır. Bizim Kayserililer olarak en temel gayemiz, millî ve yerli üretime destek vermek, Türkiye'yi yeniden kendi kendine yeten ülke hâline getirmek, ülkemizi ithal ürün kıskacından kurtarmaktır.

Bakın, Tomarza ilçemiz Türkiye'deki en kaliteli kabak çekirdeğinin üretildiği ilçedir. Oysa biz ne yapıyoruz? Çin'den ithal kabak çekirdeği getiriyoruz. Oysaki Tomarzalı çiftçilerimize destek versek, ilçede çerezlik kabak çekirdeği eleme ve paketlenme tesislerini kursak, hem ithalatın kurtulacağı hem de çiftçilerimiz ürünlerini değerinde piyasaya sürebilecekler; böylece Kayserili çiftçimiz kazanacak, Türkiye kazanacaktır.

Yine aynı şekilde, Akkışla ilçemiz koyunuyla meşhur bir ilçedir. Orta Anadolu'nun en çok süt üreten ilçelerinden bir tanesi olmasına rağmen, maalesef bir üretim tesisi yoktur. Girdi fiyatları ve coğrafi yapı göz önünde bulundurulduğunda, en yakın et ve süt kombinası bile Akkışlalı besicilerimize oldukça pahalıya mal olmaktadır. Bu sebeple, ilimize en az 1 adet et ve süt kombinası kurulması talebimiz vardır.

İlçelerimizin diğer bir sıkıntısı sulamadır. Bahçelik, Yamula, Gümüşören Barajlarının sulama kanalları projeleri ve Develi 2'nci Merhale Sulama Projesi ödenek yetersizliği gerekçesiyle hâlâ tamamlanamamıştır. Pınarbaşı, Bünyan, Sarıoğlan, Tomarza, Develi ve Ağırnas'taki çiftçilerimiz bu projelerin bir an önce bitmesini ümit etmektedirler. Yine aynı şekilde, Seyhan Nehri'nin bir kolu olan Sarız Çayı üzerine gölet yapılmak suretiyle kapalı bir havza hâline getirilmesi, Sarız ilçemizdeki tarımsal faaliyet açısından oldukça önem arz etmektedir. Bu projelerin bir an önce bitirilmesi zor durumdaki çiftçimizi rahatlatacak, Kayseri'mizde sulu tarımın gelişmesini sağlayacaktır.

Bir diğer problemimiz de şehrimizde sağlık hizmetleriyle ilgili. Özellikle Develi, Sarız ve Yahyalı ilçelerimizde ciddi sıkıntılar yaşıyoruz. Ödenek yetersizliği nedeniyle henüz tamamlanmamış olan Develi Devlet Hastanesinin bir an önce yapımının tamamlanması vatandaşlarımızın içini rahatlatacaktır. Sarız ilçemiz ise merkeze en uzak olan ilçemizdir. Buna rağmen, maalesef, ilçede hazır olarak bekletilen tam donanımlı bir ambulans hâlâ mevcut değildir.

Bununla birlikte, Tomarza, Felahiye, Yahyalı ilçelerimizde uzman doktorlarımızın bulunmaması, bazı uzman doktorların da kadrolarının ilçelerde olmasına rağmen görevlendirmeye başka yerlerde çalışması vatandaşlarımızın mağduriyetine sebep olmaktadır.

Bunların yanı sıra, irili ufaklı deprem haberleriyle yüreklerimizin ağızlarımız geldiği bugünlerde Bünyan ilçemizde hükümet konağı olarak kullanılan binanın fiziksel yapısının kullanıma elverişli olmadığına altını çizmek isterim. Bu binanın oturulamaz raporu olmasına rağmen hâlâ resmî bir kurum olarak kullanılması ve günde yüzlerce insanın burayı ziyaret etmesi oldukça düşündürücüdür. Gerekli tedbirlerin alınması vatandaşlarımızın içini rahatlatacaktır.

Şehrimizi çok seven bir milletvekili olarak sorunlarımıza bir an önce çözüm bulunmasını temenni ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ersoy.

Gündem dışı ikinci konuşma, İstanbul'un Sultanbeyli ilçesindeki mülkiyet sorunları hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Nuhoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

2.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, İstanbul ili Sultanbeyli ilçesinde yaşanan mülkiyet sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İstanbul'un Sultanbeyli ilçesindeki tapu sorunuyla ilgili gündem dışı söz aldım. Selamlarımı sunarak başlıyorum.

Sultanbeyli, İstanbul'un Anadolu yakasında 1985 nüfus sayımında 3.600 nüfuslu bir köy iken 1989 yılında ilçe oldu. Anadolu'nun muhtelif yerlerinden gelen göçlerle çok hızlı artış gösteren nüfusun 1990 genel nüfus sayımında 82 bine, 2016 yılı sayımında 325 bine çıkmış olduğunu, bugün ise 350 bine yaklaştığını görüyoruz.

İlçede çok yüksek oranda işsizlikle birlikte, yaygın olarak, geçim zorluğu vardır. Bu açıdan İstanbul'un en sıkıntılı ilçelerinin başında gelmektedir. Şimdi ise daha büyük bir sıkıntı yaşanmaktadır. İşsizlik ve geçim zorluğundan daha büyük sıkıntı olur mu diyebilirsiniz. Evet, olur. 1989'dan bu yana çok defa verilen sözlerle rağmen bir türlü çözilemeyen tapu sorunu vardır. Orada yaşayanlara göre, ilçe belediyesinin ve iktidarın günahı ve vebali çok büyüktür. Vatandaş, tefecilerin, fırsat kollayan yapsatçıların, bazı zenginlerin eline düşürülmekte veya ilçeyi terk etmeye mecbur bırakılmaktadır.

İlçenin büyük bir kısmı 2/B'li veya hisse tapulu arazilerden oluşmaktadır. İlçe sakinlerinden olan hak sahiplerine tapularını almaları yönünde bugünlerde tebliğat yapılmaya başlanmış olduğunu öğrenmiş bulunuyoruz. Üzülerek ifade etmek istiyorum ki tebliğ edilen bedeller, çok yüksek olduğu gibi, aynı ada içerisindeki parsellerde bile büyük farklılıklar göstermektedir. Mesela, 8730 no.lu adada 13 ve 14'üncü parseller aynı sokakta ve yan yana olmalarına rağmen farklı bedeller tebliğ edilmiştir. Yine 1561 no.lu adada 2/B'li 190 metrekare arsaya 36 bin lira; hisse tapulu olan, aynı rakama yakın, 202 metrekarelik arsaya 110 bin TL bedel tebliğ edilmiştir. Arsası cadde üzerinde olan bir ilçe sakini, 1 milyon 200 bin TL ödemesi gerektiğini, bunun mümkün olmadığını, bu bedelin yarısına arsasını vermeye hazır olduğunu ifade etmektedir. Bu uygulamaya esas teşkil eden fiyat tespitlerinin isabetli olmamasından, gerçek fiyatların çok üzerinde bedeller istenmesinden dolayı kısa zamanda bu kararların gözden geçirilerek fiyatların aşağıya çekilmesini, hak sahiplerinin ödeyebileceği bedellere indirilmesini gerekli görmekteyiz. Aynı zamanda, kentsel dönüşümün acil olarak uygulanması gereken bir ilçemiz olan Sultanbeyli'de, Sultanbeylilerin, depreme dayanıklı, korkusuzca yaşanabilecek yapılara kavuşmalarının en tabii hakları olduğunu da belirtmek istiyorum.

Elâzığ Sivrice'de meydana gelen son deprem bütün milletimizi bir kez daha üzdüğü gibi, depremi yeniden gündeme getirdi. Can kayıpları var, mal kayıpları var, yaralıları var.

Değerli milletvekilleri, deprem bir doğa olayıdır; diğer doğa olayları gibi, tedbir alındığı takdirde tehlikeli olmaktan çıkar.

Ülkemizdeki yerleşim yerlerinin büyük kısmı ciddi ölçüde deprem kuşakları üzerinde bulunmaktadır. Ne var ki yapı stokumuz depreme dayanıklı değildir; sorun buradadır, depreme dayanıklı yapılar üretilmemektedir. Sultanbeyli ilçemiz de âdeta çok büyük bir köy görünümünde olup yapıların çoğunluğu depreme dayanıklı değildir. İmar barışı kapsamında, bütün kaçak yapılar gibi Sultanbeyli'deki yapılar da Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü arşivine girmiş bulunmaktadır. Bu yapılar, genellikle, yeterli ve gerekli mühendislik hizmeti alamamış yapılardır. Dolayısıyla tehlike arz etmektedirler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Nuhoğlu, tamamlayın sözlerinizi.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tapuyla ilgili mülkiyet sorunları çözülürken deprem gerçeğine uygun yapılaşmanın da derhâl uygulamaya konulması şarttır. İnsanlarımızın korkusuzca uyuyabilecekleri konutlar, çalışabilecekleri iş yerleri, okuyabilecekleri okullar, büyük İstanbul depremi gelmeden önce Sultanbeyli'ye de mutlaka yapılmalıdır. Bunu başarabilecek bilgiye, beceriye sahip yeterli mühendislerimizin olduğunu, kentsel dönüşüme yetecek kadar kaynağın da Zorunlu Deprem Sigortası Fonu'nda birikmiş olduğunu ifade ediyor, sorumluluk taşıyan bütün yetkilileri göreve davet ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Nuhoğlu.

Gündem dışı üçüncü konuşma, işçi sınıfı açısından deprem gerçeği ve Kanal İstanbul Projesi'yle ilgili söz isteyen İstanbul Milletvekili Erkan Baş'a aittir.

Buyurun Sayın Baş. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

3.- İstanbul Milletvekili Erkan Baş'ın, işçi sınıfı açısından Türkiye'nin deprem gerçeğine ilişkin gündem dışı konuşması

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen, ülkemizin alın teriyle, emeğiyle yaşayan tüm insanlarını saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Sözlerime başlarken Elâzığ merkezli yaşadığımız depremde hayatını yitiren tüm yurttaşlarımızı saygıyla anıyor, yakınlarına başsağlığı, yaralılarına acil şifalar diliyorum. Türkiye İşçi Partisi adına -hem bölge halkına hem de ülkemize- geçmiş olsun dileklerimizi paylaşmak istiyorum.

Bu duygularımı paylaştıktan sonra bir vurgu yapma ihtiyacı hissediyorum. Elbette biz burada halkın acılarını paylaşacağız, duygularımızı da ifade edeceğiz ancak bir şeyi hiç unutmayacağız: Türkiye Büyük Millet Meclisi, bir taziyeevi değildir. Burada, sık sık, ülkemizde yaşanan çeşitli acılarda hayatını kaybeden yurttaşlarımızla ilgili her birimiz başsağlığı dileklerimizi paylaşıyoruz. Elbette, bir acı varsa elimizden geldiğince o acıya ortak olmak durumundayız ancak bizim işimiz, halkın önlenabilir acılar yaşamasına engel olmaktır. Örneğin, devletin depremle ilgili görevi, yaralılarına acil şifa, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilemek değildir; öncesinde önlem almak, sonrasında yaraların hızla sarılması için görev üstlenmektir.

Şimdi bunları söyleyince depreme siyaset karıştırmış oluyoruz ama yıllardır sorumlu makamlarda oturanlar depreme siyaset karıştırmamaları istiyorlar. Şimdi biz böyle laflar edince iktidar çevresinden hemen bildik yanıtlar geliyor: "Hepimiz aynı gemideyiz." "Böyle zamanlarda siyaset konuşmayalım." gibi laflar ediliyor.

Açık söylüyorum: Bu yaklaşımın -halkın acılarının- iktidar lehine siyasi rant elde etme yaklaşımının bir ürünü olduğunu düşünüyorum, iktidarın siyasi sorumluluktan kaçmak için uydurduğu birer kılıf olduğunu düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, siyaset bir iş, siyasetçilik bir meslek değildir. Siyaset kurumu, halkın dertlerini çözmek, acılarını azaltmak için vardır. Bakın, şimdi size bir örnek vermek istiyorum: Cuma günü bir deprem yaşadık, o gün bugündür devletin tüm yetkilileri, sözde, acıları paylaşıyor, başsağlığı diliyor. Bunun üzerine, günü geldi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi dün toplandı. Biz, dün bütün gün, burada, konuşmak dışında, bu halkın acılarını hafifletecek hangi icraata imza attık? Arkadaşlar, bunun üzerine, bugün, muhtemelen gündeme geçeceğiz ve bu 161 sıra sayılı Kanun Teklifi'ni, torba kanunu görüşeceğiz. Şimdi, vatanşah, bizim deprem için önlem almamızı bekliyor. Üstelik, İmar Komisyonundan geçen bir teklif gelmiş. Peki, AKP'nin derdi ne? "Cumhurbaşkanına bir tane daha saray yapalım."

Sayın milletvekilleri, özellikle AKP sıralarına sesleniyorum -anlayacağınız dilden söyleyeyim- bakın, burası çok önemli: Ağustos 2018'de AKP Genel Başkanı Ahlat'a gitti, 10 dönümlük bir arazi üstüne, Selçuklu mimarisiyle, 1.071 metrekare oturma alanlı bir Cumhurbaşkanlığı köşkü yapılacağını söyledi. Ocak 2019'da Cumhurbaşkanlığı köşkü için yine AKP'nin teklifiyle Kıyı Kanunu'nda değişiklik yapıldı, ardından inşaat başladı. Temmuz 2019'da Anayasa Mahkemesi, bu torba kanunla getirilen kanun hükümlerini iptal etti. Anayasa Mahkemesinin kararı elimizde, Anayasa Mahkemesi diyor ki: "Bu doğru değildir, bu yanlıştır, bu yapılmaması gereken bir şeydir." Üstelik diyor ki: "Kıyıların özel mülkiyete konu olamaz; doğal ortamın korunması ve herkesin ortak kullanımına açık olması zorunluluğu vardır." AYM'nin bu kararına rağmen Ahlat'ta saray inşaatı devam ediyor ve şimdi, bugün Meclise gelen bu teklifle biz, resmen, bu usulsüzlüğe yasal kılıf bulmaya zorlanıyoruz, AYM'nin verdiği kararın etrafından dolaşıyoruz; "Reis ne isterse o olur." deniliyor.

Maalesef, AKP bizim bunlara alışmamızı istiyor ama insanlarımız can derdindeyken, bir deprem felaketi yaşanmışken, yeni deprem felaketleri yaşamamak için ne yapılması gerektiğini tartışmak gerekirken yeni bir saray daha yapmak için yasa çıkarmaya el isaf diyor.

Peki, bütün bu söylediklerimin, hani, konumun başlığı olan "işçi sınıfı açısından deprem gerçeği"yle ne ilgisi var? Değerli arkadaşlar, 1999 yılından bu yana meydana gelen depremlerde resmî rakamlara göre 17.480, gayriresmî rakamlara göre çok daha fazla sayıda yurttaşımız hayatını kaybetti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baş, tamamlayın lütfen.

ERKAN BAŞ (Devamla) – Hiç bu dönem boyunca yaşanan bu cinayetleri inceleme şansınız oldu mu bilmiyorum ama son yirmi bir yılda yaşanan bu 5 büyük depremde hayatını kaybedenlerin çok büyük bir bölümü yoksullardan, dar gelirli emekçi yurttaşlarımızdan oluşuyor. Yani şu "Türkiye'nin deprem gerçeği" sözünü, aslında "Türkiye'nin yüzde 99'u için var olan bir deprem gerçeği" diye düzeltmek gerekiyor.

Söylemek istediğim şu değerli arkadaşlar: Evet, deprem bir doğa olayı ancak depremi bir felakete çeviren, en az hasarla atlattırılmasına engel olan şey de o ülkedeki yöneticilerin davranışları. Bizim ülkemizde de belli bir büyüklüğün üzerinde yaşanan her depremin bir felakete dönüşmesinin nedeni iktidardır. Bakın, daha önce bu kürsüde ifade etmiştim, herhangi bir ülkede o ülkeyi yöneten kişiler ve onların etrafındakiler zenginleşiyorsa, servetleri büyüyorsa halk yoksullaşıyordur ve şimdi, bunun üzerine bir şey daha ekleyerek sözlerimi tamamlamak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bağlayın lütfen.

ERKAN BAŞ (Devamla) – Eğer yöneticiler zenginleşiyorsa, etrafındakiler zenginleşiyorsa halk yoksullaşılıyor. Eğer bir

ülkede depremde, ülkeyi yönetenler kendi dertlerini halkın dertlerinin üstünde görüyorsa o ülke halkının acılar yaşaması kaçınılmazdır. Daha basit söyleyelim: Eğer bir ülkede kaçak saray varken, yazlık saray varken, uçan saray varken, yüzen saray varken yeni saraylar yapmak istiyorsanız gecekondudakilere “Siz ölün.” diyorsunuz.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Baş.

Değerli milletvekilleri, şimdi de sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Aydın...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Elâzığ ve Malatya illerinde meydana gelen depremde hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet dilediğine ve yaşanan depremin Türkiye'nin depreme ne kadar hazırlıksız olduğunu ortaya koyduğuna ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Elâzığ'da meydana gelen, Malatya ve civar illerde de hissedilen depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına da başsağlığı diliyorum. Manisa ve Marmaris'te meydana gelen depremler nedeniyle de yine, geçmiş olsun diyorum.

Bu depremler, Türkiye'nin depremlere ne kadar hazırlıksız olduğunu bir kez daha gösterdi. Maalesef, 1999 yılından beri bir arpa boyu yol alamamışız, fay hatlarını dikkate almamışız. Şimdi, ilk yapılması gereken, Türkiye'nin acil fay yasasının çıkarılması, fay hattı üzerinde yapılaşma izni verilmemesi, fay segmentleri üzerindeki yapılaşmaların arındırılması, buraların başka şekilde değerlendirilmesi. Böylece, insanlar fay hatlarının nerede olduklarını bilirler, ona göre tedbir alabilirler. Ama bu, insanların kendi başlarına yapabilecekleri bir çalışma değil, belediyelerin ve hükümetlerin bu işe müdahil olması gerekir.

BAŞKAN – Sayın Gökçel...

2.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, kamyon, tanker ve tır şoförlerinin mağduriyetine ilişkin açıklaması

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sayın Başkan, kamyon, tanker ve tır esnafı zor zamanlar geçiriyor. Dijital takometre uygulaması altı ay ertelendi diye esnafın sorunları çözülmedi. Tarsus'tan -Mersin'den- Çorlu'ya giden bir tır sadece köprü ve otopan geçişlerine 700 lira ödüyor. Trafik sigortası ve kaskoya her ay 1.500 lira ödüyor. Gariban kamyoncu kendisine K1 belgesi çıkarıyor, K1 belgesine üst limit konulmadığı için çok araçlı kişilerle, şirketlerle rekabet edemiyorlar. Kooperatifler K1 belgesi alarak tüm üyelerinin yükünü hafifletmek istiyor, küçük kamyoncu esnafı rekabet edebilsin istiyor. Bu sese kulak verin.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

3.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, depremin tedbir alınmadığı sürece ülkemizi tehdit etmeye devam edeceğine ve insanı depremin değil sağlıksız yapıların öldürdüğüne ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, deprem, 17 Ağustos tarihine kadar Türk insanının pek de önemsemediği bir kavramdı. Bu tarihten önce deprem, Türkiye'de fazla konuşulmayan, tartışılmayan, sürekli es geçilen bir konu olmuştu. Depremin meydana geldiği bölgelerdeki endüstrileşme derecesi ve nüfus yoğunluğu can ve mal kayıplarını da artırıyordu. Tedbir alınmadığı sürece deprem ülkemizin büyük bir kısmını tehdit etmeye devam edecek. Kiminin yaşadığı, kiminin duyunca ürperdiği, kiminin hakkında hiç bilgi sahibi olmadığı deprem, bize, depremle yaşamayı öğrenmemizi, deprem konusunda yeterince bilinçli olmadığımızı, doğal afetlerde koordinasyon ve kurtarma çalışmalarının önemini, afet öncesinde alınan önlemlerin hayat kurtardığını, insanı öldürenin deprem değil, geçmişten gelen planlama hatalarının ve sağlıksız yapıların olduğunu öğretti diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

4.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, ABD Başkanı Donald Trump'ın kamuoyuna açıkladığı sözde Orta Doğu Barış Planı'na ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün ABD Başkanı Trump'ın İsrail ve Filistin meselesiyle ilgili açıkladığı sözde barış planı sonuçsuz kalmaya mahkûm, ölü doğmuş bir plandır ve bizim için yok hükmündedir.

İnsanlığın kadim şehri ve İslam'ın ilk kiblesi Kudüs haksız bir teşebbüsle karşı karşıyadır. Uluslararası hukuku hiçe sayan, pervasız bir anlayış Kudüs'ü, Filistin coğrafyasında, haksız bir yaklaşımla, İsrail'in başkenti yapma gayreti içindedir. Kudüs, miracın kapısı, insanlığın ortak mirası, özgür Filistin'in başkentidir. Kudüs kırmızı çizgimizdir. İsrail'in işgal ve zulmünü meşrulaştırmaya yönelik adımlara izin vermeyeceğiz. Filistin'in kabul etmeyeceği hiçbir planı desteklemeyeceğiz.

İşgal politikalarına son vermeden Orta Doğu'ya barış gelmez diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

5.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, ABD Başkanı Donald Trump'ın kamuoyuna açıkladığı sözde Orta Doğu Barış Planı'na ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Dün, ABD Başkanı Donald Trump, tek taraflı, skandal Orta Doğu barış planını kamuoyuna açıkladı. Bu skandal açıklamada Kudüs'ü İsrail'in bölünmez başkenti olarak nitelendirmesini asla kabul etmiyoruz ve bizim için yok hükmündedir.

Filistin'in geleceği kilometrelerce uzaktan planlanamaz. Bu plan, çözümünü değil, çözümsüzlüğü ve Filistin topraklarını gasbetmeyi hedefleyen bir plandır. Kudüs davası, yalnızca Filistin'deki bir avuç Müslümanın değil; 1,7 milyarlık İslam âleminin onuru, namusudur. Kudüs bize Hazreti Davut'un, Hazreti Süleyman'ın, Hazreti Zekeriya'nın, Hazreti Yahya'nın hediyesidir. Kudüs, peygamberler sultanı Hazreti Nebi'nin “Şayet oraya gidemez ve orada namaz kılamazsanız bari oranın kandillerini aydınlatacak yağ gönderin.” diyerek emanet ettiği kutlu beldedir. Kim ne derse desin, hangi planını açıklarsa açıklasın, Kudüs Filistin'in başkentidir, Kudüs Müslümanların kutsalıdır. İlk kiblemiz Kudüs'ü işgalcilerin insafına terk etmemekte kararlıyız. Filistin halkının hakları ve Kudüs konusundaki mücadelemizi son nefesimize kadar sürdüreceğiz.

Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

6.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, iktidarın esnafa sahip çıkmasını temenni ettiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çiftçilerimiz gibi esnafımız da büyük sıkıntı yaşamaktadır, sicil affı büyük beklentisidir. 2019 yılında parasal tutarı 21 milyar olan toplam 916.169 senet vadesinde ödenmediği için protesto olmuştur. UYAP istatistiklerine göre 1 Ocak-26 Ocak 2020

günleri arasında toplam 619.771 yeni icra dosyası açılmıştır. Aynı dönemde sonuçlanan dosya sayısı ise 528.995 olmuştur. Ticaret Bakanına sordum, Bakanın yanıtına göre, 2018 yılında 135.780 adet iş yeri kapanmıştır. Niğde ilinde kapanan iş yeri sayısı ise 816 adettir. Bakan "1.299 yeni açılan iş yeri var." diyor. Araştırdım, 20 Suriyeli yeni iş yeri açmış ama daha önce açılan iş yerleri, var olup da oda kaydı olmayanlar kayıt altına alınmıştır yani rakamlarla oynanıp burada da gerçekler örtbas edilmektedir. Esnafın yaşadığı sorunlar her geçen gün artmaktadır, bu konuda iktidarın duyarlı olmasını, esnaflarımıza sahip çıkmasını temenni ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Karasu...

7.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Sivas ili Toprak Mahsulleri Ofisi Kangal Ajans Amirliğinin kapatılmasıyla tarımsal üretimde bulunan çiftçilerin özel şirketlere ait depolara mahkûm edildiğine ilişkin açıklaması

ULAŞ KARASU (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sivas Kangal ilçemizde bulunan Toprak Mahsulleri Ofisi Ajans Amirliği Genel Müdürlükçe alınan kararla kapatılarak Ofis "tesisli üretim" statüsüne düşürülmüştür. İlçede faaliyet gösteren Ofisin alınan bu kararla kapısına kilit vurulacak, gerekli hâllerde sadece bir ay açık tutulacaktır.

Kangal'da tarımsal üretimde bulunan çiftçilerimiz özel şirketlere ait lisanslı depolara mahkûm edilmiştir. Uygulamayla bölgedeki tarımsal üretim düşüşe geçecek, çiftçilerimizin maliyetleri artacak ve bunun sonucu olarak pazardaki fiyatlar artışa geçecektir. Üretilen nohudun satılacağı bir kurum kalmamıştır. Geçmişte çiftçilerimizin kara gün dostu olarak kurulan TMO'lar şimdi Anadolu'da kapatılmakta; Katar'ın, Rusya'nın çiftçisinin ürününü satın almaya çalışmaktadır. Bu tarım politikasından vazgeçmediğiniz takdirde bu gidişle çiftçilerimizi kuru soğana bile muhtaç edeceksiniz.

BAŞKAN – Sayın Beko...

8.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, 2019 yılı verilerine göre İşsizlik Sigortası Fonu'na son yılların en yüksek işsizlik ödeneği başvurusu yapıldığına ve ülkede ağır bir ekonomik kriz yaşandığına ilişkin açıklaması

KANI BEKO (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün açıklanan veriler sonucunda öğreniyoruz ki 2019 yılında işsizlik maaşına başvuranların sayısı 1 milyon 961 bin 614 kişiye ulaşmıştır. Ortaya çıkan bu veri, ülkedeki işsizliğin geldiği korkunç noktayı gözler önüne sermektedir. İşsizlik Sigortası Fonu'nun 2019 yılı verilerine göre, son yılların en yüksek işsizlik ödeneği başvurusu yapılmıştır. Fonun gelirlerinde artış olmasına rağmen ilk defa gelir-gider farkı bu kadar düşük olmuştur. Ülke ağır bir ekonomik kriz yaşamaktadır, işsizlik rakamları da bu durumu açıkça ortaya koymaktadır. İşsizlik verileri cumhuriyet tarihinin en yüksek noktasına gelmiştir. Ekonomik krizin faturası bugüne kadar hep emekçilere kesildi, onlar işsiz kaldı, onların alım gücü düştü. AKP Hükûmetinin iç ve dış siyasetteki vahim hataları Türkiye'yi bir krize doğru sürüklemiştir. Krizin bedelini ödemeyeceğiz, emekçilerin ödemesine de müsaade etmeyeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Taşcier...

9.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, Ankara ilinin hava kirliliği sorununun çözümüne yönelik Ankara Büyükşehir Belediyesinin attığı adıma ilişkin açıklaması

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ankara'da çok uzun yıllardır ciddi bir hava kirliliği yaşıyoruz, ne yazık ki yıllardır da bu sorun çözülemedi. Dün de hava kirliliği göstergesi olan Hava Kalitesi İndeksi 150'nin üzerinde seyretti. Geçmiş dönem yönetiminin tırmandırdığı bu soruna karşı Mansur Yavaş Başkanlığındaki Ankara Büyükşehir Belediyemiz adım atıyor. Kömür yardımı yapılan hemşehrilerimize doğal gaz kartlarına yükleme yaparak ve yardımları artırarak sürdürmek istiyoruz. Eğer BAŞKENTGAZ abonelik ücretlerini karşılamayı kabul ederse Ankaralılar olarak daha temiz bir havaya kavuşacağız. Meclisten, şirketin kendisine de faydası olacak bu öneriyi ivedilikle kabul etmesi çağrısını tüm hemşehrilerim adına iletiyor, şimdiden Ankaralılara hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

10.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Türkiye'nin deprem kuşağında olduğunun unutulmaması ve kalıcı çözümlerin deprem yaşanmadan ortaya konulması gerektiğine ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Elâzığ ve Malatya'da yaşanan deprem milletimizi derinden üzmüştür. Anaların, babaların, çocukların feryadı bütün yurttan yankı bulmuş ve milletimiz yaraları sarmak için seferber olmuştur. Duygusal bir milletiz, depremden sonra yapılacak olanları günlerdir tartışıyoruz ama Türkiye'nin bir deprem ülkesi, deprem kuşağında olduğunu unutuyoruz ve maalesef, depremden sonra bu konuları konuşmaktan vazgeçiyoruz, gerekli tedbirleri almıyoruz. Sorun parada değil, sorun kafada. Bunu siyasetüstü görüp bütün siyasi partilerin ortak bir çözüm arayışıyla depremle ilgili kalıcı çözümler aranmasını...

Üç tür binada yıkım var: Bir, fukaralıktan olan binalar, köylerdeki kerpiç binalar; iki, projesiz ve denetimsiz yapılan binalar; üç, özellikle 1980-1990 yılları arası yapılan ve en çok can kaybının yaşandığı Elâzığ ve Yalova depreminde müteahhitlerin malzemenen çalarak yapmış olduğu binalar. Bunların ivedi tespitlerinin yapılarak bununla ilgili ciddi ödeneklerin ayrılması ve el birliğiyle deprem yaşanmadan çare aranmasını temenni ediyorum, saygıları sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın İlhan...

11.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, öğretmenlerin 2020 yılı Ocak ayı ara tatil özür grubu atamalarında il, ilçe emri uygulamasının kaldırılmasının mağduriyet oluşturduğuna ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öğretmenlerimizin, 2020 yılı Ocak ayında, aile birliği, sağlık, can güvenliği mazeretleri ve engellilik durumu ile diğer nedenlere bağlı yer değiştirmelerinde sınırlı sayıda kontenjan dâhilinde atamaları gerçekleştirilmiştir. Bu yıl ara tatil özür grubu atamalarında il, ilçe emri uygulaması yapılmamıştır ancak il, ilçe emri önceki yıllarda ara tatil atamalarında uygulanmıştır. İl, ilçe emri uygulamasının kaldırılması binlerce öğretmenimiz için çok büyük mağduriyet oluşmasına sebebiyet vermiştir. Devlet, Anayasa'mızın 41'inci maddesinde açıkça belirtildiği üzere, aile birliği ve bütünlüğünü korumak ve sağlamakla yükümlüdür. Bu sebeple, henüz ara tatil de bitmemişken Sayın Bakanın sayıları yaklaşık 15 bini bulan bu öğretmenlerimize güzel bir haber vererek anne ve babalarından ayrı olan yavrularımızı sevindireceğini umuyor ve bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

12.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Malatya ve Elâzığ illerinde meydana gelen deprem nedeniyle bölgede üniversite eğitimi alan öğrencilerin yapılmamış bütünleme sınavlarının ertelenmesini ve bir defaya mahsus on-line sınav hakkının verilmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Malatya ve Elâzığ'da meydana gelen deprem, bölgede eğitim alan öğrencilerimiz için de endişe ve kaygıları beraberinde getirmiştir. Dışarıda sabahlayan, bu nedenle sınavlara da hazırlanamayan özellikle Elâzığ Fırat, Malatya İnönü ve Turgut Özal Üniversitesi öğrencilerimiz depremin yarattığı psikolojik travmayı atlatmadan sınavlarını düşünmektedirler. Öğrencilerimiz, içerisinde bulundukları deprem psikolojisi ve yaşadıkları tedirginlikle bütünleme sınavlarına nasıl hazırlanacak ve bu sınavlara nasıl girecekler malumunuzdur. Bu nedenle, bölgemizde üniversite eğitimi alan öğrencilerimizin bize ilettiği, yapılmamış olan bütünleme sınavlarının ertelenmesi ve bir defaya mahsus uzaktan, on-line sınav yapma hakkının verilmesi talepleridir. İlgili bakanlıklara duyururum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

13.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Türk vatanının bekası, Türk milletinin selameti uğruna mücadele eden korucuların maaş ve özlük haklarının düzenlenerek ekonomik ve sosyal haklara kavuşmalarını sağlayacak sistemin hayata geçirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Korucularımız, Türk vatanının bekası, Türk milletinin selameti uğruna mücadele eden isimsiz kahramanlardır. "Bayrak inmesin, vatan bölünmesin." diyerek canlarını ve kanlarını ortaya koyan korucularımız şehit vermişler, gazi olmuşlardır. Terörle mücadelede hayati öneme sahip olan kahramanlarımızın maaş ve özlük hakları düzeltilmeli, ekonomik ve sosyal haklarına kavuşmalarını sağlayacak sistem ortaya konulmalıdır. Korucularımızın görev tanımları net bir biçimde belirlenmeli, aile yardımı almaları sağlanmalı, görev ücretleri, yurt dışı görev tazminatları ve maaşları iyileştirilmelidir. Korucularımızın her şart ve koşul altında daima yanlarındayız.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Gündoğdu...

14.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, on yedi yılda en karanlık yıllarını yaşayan esnafı sefaletten kurtaracak hangi tedbirlerin alınacağını öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Hazine Bakanının yanlış ekonomi politikaları sonucunda, esnafımız bir yandan AVM'lere karşı yaşam mücadelesi verirken bir yandan da "Vergi ve prim borçlarını nasıl öderim?" diye çırpınıyor. TESK verilerine göre Türkiye'de en fazla esnaf iflası AKP'li yıllarda yaşandı. 2005 yılında tam 282 bini aşkın esnafımız, 2011 yılında 143 bin, 2019'da ise 114.977 esnaf kepenk kapattı. On yedi yıllık AKP döneminde kepenk kapatan esnaf sayısı rekor kırarak tam 1 milyon 896 bin oldu yani on yedi yıllık AKP hükümetleri esnafa aş, iş, refah, zenginlik getirmedi. AKP on yedi yılda esnafa sefaleti, sifatsız günleri, kapanan kepenkleri yani en karanlık yılları yaşattı. Esnafa yaşadığınız sefaletten kurtaracak hangi tedbirleri almayı düşünüyorsunuz, çok merak ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

15.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 28 Ocak Misakımillî'nin kabul edilisinin 100'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bölgemizin, Filistin'in ve Kudüs'ün bugününü ve geleceğini çok olumsuz etkileyecek tarafgir ve adaletsiz emperyalist kararları kınıyorum. Dün Misakımillî, diğer tabirlerle ahdimillî, millî yemin ve ulusal ahdin edilşinin yıl dönümüydü. Bu, Kurtuluş Savaşı'mızın siyasi manifestosu olan 6 maddelik bir bildiriydi. Misakımillî'nin ana hatları Erzurum ve Sivas Kongreleri'nde biçimlendi. İstanbul'da toplanan son Meclis-i Mebusan tarafından 28 Ocak 1920'de oy birliğiyle kabul edilip 7 Şubatta kamuoyuyla paylaşılan bu bildiri, Birinci Dünya Savaşı'nı sona erdirecek olan barış anlaşmasının da Türkiye'nin kabul ettiği asgari barış şartlarını içerir. Türkiye Cumhuriyeti'nin bugünkü sınırları büyük ölçüde Misakımillî ilkeleri doğrultusunda oluşmuş, birçok vatan toprağı da yad ellere terk edilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

16.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Gazi Meclisin gazilere sahip çıkarak mağduriyetlerinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Gazilerimizin emekli maaşları birçok kez uyarmamıza rağmen kesilmişti, kanun teklifim şu an komisyonda bekliyor. Cumhurbaşkanı "Gereği yapılacak." dedi, sonuç sıfır. Yandaşların vergi borcu silinecekse hızlı; haciz yasası, trafik cezası, imar barışı elektrik, doğal zammı hızlı; yargıya talimat hızlı, rant kararları hızlı, saraylar yaptırmak hızlı ama burada hayli yavaşsınız. Yüreğiniz titremiyor mu değerli milletvekilleri? Kahramanlarına bunu yapan bir millet helak olur. Bu utancı acil düzeltelim, Gazi Meclis gazisine sahip çıksın diyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Altaca Kayışoğlu.

17.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa ili Gemlik ilçesinde Marmara Kimya Sanayi Şirketinin kimyasal madde üretimindeki kapasite ve çeşitlilik artışının yaratacağı sorunlara ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Buradan Çevre Bakanına sesleniyorum: Kısa bir süre önce, yüksek deprem riski nedeniyle bir kararnameyle taşımak istediğiniz Gemlik ilçesinde, Marmara Kimya Sanayi Anonim Şirketinin kapasite artırımı ve ürün çeşitliliğini artırma anlamındaki başvurusuna, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ÇED Olumlu Raporu verdi. Projede, çeşitli kimyasalların üretimi için denizden alınacak soğutma amaçlı su 10 santigrat ısıtılarak tekrar denize deşarj edilecek ve tekrar atık su da denize deşarj edilecek. Dolayısıyla, özetle, kimyasallardaki kapasite ve çeşitlilik artışı nedeniyle Gemlik Körfezi kirlenecek, deniz suyu ısınacak, ekolojik sistem bozulacak, balıkçılıkla ilgilenen vatandaşlarımız bundan etkilenecek, bir marka olan Gemlik zeytinciliğı bundan etkilenecek; en önemlisi de fay hattı üzerinde ki bu kimyasal çok büyük bir risk oluşturacak. Bu bir cinayettir, bundan vazgeçin diyorum.

BAŞKAN – Sayın Şevkin....

18.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana İncirlik Hava Üssü'nde çalışan Türk işçilerden 424'ünün işine son verilmesi olayına sessiz kalınmaması, Kayı İnşaatın Litvanya ve Cezayir'deki projelerinde çalışan ve maaşlarını alamayan Türk işçilere sahip çıkılması gerektiği konusunda Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı ile Dışişleri Bakanına seslendiğine ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de buradan Dışişleri Bakanlığı ve Çalışma Bakanlığına seslenmek istiyorum: Adana İncirlik Hava Üssü'nde çalışan 890 Türk işçiden 424'ü için çıkış işlemi başlatılmıştır. ABD'li Vectrus şirketi Amerika'nın bölgeden çekilmesini bahane göstererek

bu işçilerin işine son vermiştir. Neredeyse yarısının işine son verilen bu durumda, ekonomik kriz ortamının da olduğu bu ortamda işçi çıkarılması yeni sorunları beraberinde getirecektir. Sorgusuz sualsiz toplu işçi kıyımlarına sessiz kalınmamalıdır. 31 Mart 2020 itibarıyla yeni bir toplu sözleşme dönemine girilecek ve ABD'nin bu vurdumduymaz tavrı yüzünden sözleşmenin seyrini etkilenilebilir. ABD'nin -her bölgede- barışı bozmak adına yaptığı bu davranışına izin verilmemesi gerekir diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yine, benzer şekilde, Litvanya ve Cezayir'de bir Türk firması olan Kayı İnşaat... Dışişleri Bakanlığına buradan defalarca seslenmemize rağmen sonuç elde edilemedi. Türk işçileri mağdur. Millî olduğunu iddia edenler neden Türk işçilere sahip çıkmıyor?

BAŞKAN – Sayın Ünver...

19.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman, Konya, Aksaray ve Niğde illerinin pancar tarlalarında görülen çizgili yaprak kurdunun verim kaybına yol açması nedeniyle çiftçinin eksik tonaj cezasıyla karşı karşıya kalması hususuna Tarım ve Orman Bakanlığının kayıtsız kaldığına ilişkin açıklaması

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Daha önce, defaatle, 71 bin dekar alanda pancar ekilen, seçim bölgesi Karaman'ın yanı sıra, Konya, Aksaray, Niğde gibi komşu illerimizin pancar tarlalarında görülen çizgili yaprak kurdunun yüzde 30-40 oranında verim kaybına yol açtığı ve bu sebeple çiftçimizin eksik tonaj cezasıyla karşı karşıya kaldığını ifade etmiş, çiftçimize ceza uygulanmaması için gerekli çalışmaların yapılmasını talep etmişim. Tarım ve Orman Bakanlığı, yazılı soru önergemi verdiği cevapta, şeker fabrikaları ile çiftçi arasında yapılan sözleşmelere atıfla, bu konunun mücbir sebep olarak değerlendirilebileceğini ancak bunun sözleşmenin taraflarını ilgilendirdiğini ifade etmiştir.

Şimdi, buradan Tarım ve Orman Bakanına sesleniyorum: Bakanlık çiftçinin sorunlarına kayıtsız kalacaksa, pancar çiftçisinin kota cezası sorunuyla ilgilenmeyecekse "Görmedim, duymadım, bilmiyorum." diyerek üç maymunu oynayacaksa niye vardır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çakırözer...

20.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, hizmete açılan Eskişehir Şehir Hastanesinin eksikliklerin giderilmesi gerektiğine ve sağlık hizmetinin bir bütün olduğuna ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Eskişehir'de bir buçuk yıl önce Eskişehir Şehir Hastanesi hizmete açılırken bu hastanede var olan eksikleri sıraladığımızda, hastanede gerçek anlamda merdiven olmadığından ve yaşanan mağduriyetlerden bahsetmiştik.

Şimdi, hastanede bulunan ve acil durumlarda kullanılması gereken yangın merdivenlerinin sadece hastane personeli tarafından personel kartıyla kullanılabildiğini öğrendik. Hastane içinde bulunan kişilerin güvenli bir biçimde tahliyesi için kullanılması gereken yangın merdivenlerinin giriş ve çıkışlarının sadece personel kartıyla yapılıyor olması, olası bir yangın durumunda yaşanacak faciayı gözler önüne sermektedir. Sağlık hizmeti bir bütündür. Yangın merdivenleri sadece hastane çalışanları için değil, hastaneden hizmet alan tüm yurttaşların her koşulda kullanabileceği şekilde açık tutulmalıdır. Bu konunun gereğinin bir an önce yapılmasını istiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkürler değerli milletvekilleri.

Şimdi de Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Türkkan'da.

Buyurun Sayın Türkkan.

21.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, 2019 yılı verilerine göre İşsizlik Sigortası Fonu'na son yılların en yüksek işsizlik ödeneği başvurusu yapıldığına ve işsizliğin ülkemizin en büyük problemi olduğuna, ABD Başkanı Donald Trump'ın yüzyılın planı olarak açıkladığı sözde Orta Doğu Barış Planı'na, Batı Şeria, Gazze ve Doğu Kudüs'ü kapsayan, sınırları içerisinde başkenti Kudüs olan bağımsız bir Filistin devletinin kurulmasının tek çözüm olduğuna, Belçika'nın PKK'nın terör örgütü değil savaşıyan taraf olduğu yönündeki kararını şiddetle kınadıklarına, Belçika hükûmetine bu konuda nota verilmesi ve Belçika'yla olan ilişkilerimizin revize edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 yılında 1 milyon 900 binden fazla insanımız işsizlik sigortasına başvurdu. 2018'de bu sayı yaklaşık 1 milyon 600 bindi yani bir yılda 300 bin kişi daha arttı. İşsizlik Sigortası Fonu'na, 2019 yılı verilerine göre, son yılların en yüksek işsizlik ödeneği başvurusu yapıldı. Yalnız, aralık ayı sonu itibarıyla işsizlik sigortası ödemesi yapılan kişi sayısı 595.783 olarak kayda geçti. Yani başvuranların sadece ve sadece yüzde 25'ine işsizlik Fonu'ndan para ödenebildi. Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Berat Albayrak ekonomide olumlu yönde gelişmeler olduğunu açıklarken ve Hükûmetimiz de pembe tablolar çizerken ülkemizin bu gerçeği karşımızda duruyor.

İşsizlik hâlâ ülkemizin en büyük problemi. İnsanımız geçinemiyor. Vatandaşın mutfağında tencere kaynamıyor. Evinin doğal gaz faturasını ödeyemiyor vatandaş, elektrik faturasını ödeyemiyor. Dün Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener de söyledi, büyük şehirlerde dahi doğal gaz sarfiyatında ciddi anlamda bir düşme var. İnsanlar artık ısınmaktan bile imtina etmeye başlamışlar. Dilimizde tüy bitti; artık gereksiz, gerçeklikten uzak rakamlar vermekten vazgeçin; insanımızın karnını doyuracak, insanımızı çaresizlikten kurtaracak çözümler üretin.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Amerika Devlet Başkanı Trump, seçim yaklaşırken, alışıl gelmiş tavrını sergileyip Yahudi lobilerine şirin gözükme için, sözde yüzyılın planı olarak tanıtılan İsrail'in yayılmacı hedeflerini açıkladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Açıklanan bu plan Batı Şeria'daki ilhakı meşrulaştırma amacıdadır. Planda Trump bir yandan iki devletli çözüm söyleminden bahsederken diğer yandan Kudüs'ü İsrail'in başkenti kabul ederek birbiriyle çelişmiştir; asıl amacının Filistin'e devlet vermek değil, İsrail'e alan açmak olduğunu bir kere daha göstermiştir. Filistin'in bu teklifi kabul etmeyeceği aşikârdır ve haktır. Kendilerine sunulan güya devlet olma anlaşmasını kabul etmeyecek olan Filistin terörist kabul edilip İsrail'in işgali meşrulaştırılacaktır. Bizim, Filistin meselesine bakışımız nettir. 4 Haziran 1967 tarihli, Batı Şeria, Gazze, ve Doğu Kudüs'ü de kapsayan, sınırları içerisinde başkenti Kudüs olan bağımsız bir Filistin devletinin kurulması kararı buradaki tek çözümdür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkkan, toparlayın lütfen.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Kudüs'ten ve Kudüs'ün herhangi bir parçasından feragat edilmesi mümkün değildir. İsrail'in Kudüs'ü işgal etme faaliyetleri gerçeklerin üzerini örtme ve Kudüs'ün tarihî dokusunu bozma çabaları bizim için yok hükmündedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün, Belçika'da, Türkiye'nin temyize götürdüğü PKK davasında karar çıktı.

Yargıtay, PKK'nın terör örgütü olmadığı yönündeki alt mahkeme kararını onayladı. Geçen yıl istinaf mahkemesinin PKK'nın terör örgütü olarak değerlendirilmeyeceği ve bu çerçevede yargılamanın söz konusu olamayacağı yönündeki kararı dün temyiz mahkemesinde de onaylanmış oldu. Böylece, bu kararlar, Belçika PKK'nın terör örgütü değil, savaşıyan taraf olduğunu ilan etmiştir. Bu, kesinlikle kabul etmeyeceğimiz bir karardır; kararı reddediyoruz, şiddetle kınıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın lütfen Sayın Türkkan.

Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu skandal karar asla cevapsız kalmamalıdır. Dışişleri Bakanlığımızın Belçika Hükûmetine nota vermesini ve Belçika'yla olan ilişkilerimizi yeniden revize etmesini ivedilikle bekliyoruz.

Yüce Parlamentoyu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Türkkan.

Şimdi söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Erkan Akçay'da.

Buyurun Sayın Akçay.

22.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, ABD Başkanı Donald Trump'ın yüzyılın planı olarak açıkladığı sözde Orta Doğu Barış Planı'na, 15 Kasım 1988'de bağımsızlığını ilan eden Filistin'i yok sayan ve Müslümanların ilk kiblesi olan Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak ilan eden bu planın küstahlıktan başka bir şey olmadığını, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin Orta Doğu coğrafyasının Türkiye açısından tarihî bağlamda kültürel ve siyasi önemini 18 Mayıs 2018 tarihinde Yenikapı'daki “Zulme Lanet, Kudüs'e Destek” mitinginde ifade ettiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

ABD Başkanı Trump, göreve başladığı 20 Ocak 2017 tarihinden bu yana “yüzyılın anlaşması” olarak nitelediği sözde barış planını sık sık dile getirmiş, emperyal ve sinsi planlarını, emellerini dışa vurmuştur. Filistin'de bir Yahudi devleti kurmayı amaçlayan emperyal senaryo 1917'de Balfour Deklarasyonu'yla yazılmaya başlanmıştı. 6 Aralık 2017 tarihinde Trump'ın Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak kabul ettiğini açıklaması, Tel Aviv'deki ABD Büyükelçiliğini Kudüs'e taşıma kararı alması, aynı senaryonun yakın tarihteki kesitleridir.

Bu işgüzar ve iş birlikçi senaryonun hâlen yazılmaya devam ettiğini, adım adım Filistin'in ve Filistinlilerin yok edilmeye çalışıldığını görmekteyiz. Trump, Netanyahu'yla kameralar karşısına geçmiş ve “yüzyılın planı” adını verdiği Orta Doğu Barış Planı'nı açıklamıştır. Açıkçası, kendi kendilerine gelin güvey olmuşlardır. Uluslararası hukuku hiçe sayan, 15 Kasım 1988'de bağımsızlığını ilan eden Filistin'i yok sayan, Müslümanların ilk kiblesi olan Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak ilan eden bu mütecaviz plan küstahlıktan, şımarıklıktan başka bir şey değildir.

Orta Doğu coğrafyasının, bilhassa Filistin'in Türkiye açısından tarihî bağlamda kültürel ve siyasi önemi, Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli tarafından “Filistin” başlıklı bütün gündem ve konuşmalarda ifade edilmiş ve vurgulanmıştır. Bir zamanlar ata toprağı olan ve Türk'ün millî hafızasında yer tutan coğrafyanın selameti ve salâhiyetinin ülkemiz açısından bugün dahi ne kadar elzem olduğu şu şekilde ifade edilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Genel Başkanımız, uluslararası siyaseti “dünyanın 6K problemi” olarak değerlendirerek, bunları da Kudüs, Kerkük, Kaşgar, Kıbrıs, Karabağ, Kosova şeklinde yorumlamış ve 18 Mayıs 2018 tarihinde Yenikapı'da düzenlenen “Zulme Lanet, Kudüs'e Destek” toplantısında yaptığı konuşmasında Milliyetçi Hareket Partisinin bu meseleye bakış açısını şu şekilde ifade etmiştir: “Kerkük'ten Kudüs'e, Telfer'den Kıbrıs'a, Kaşgar'dan Karabağ'a yaşanan her acının, yapılan her saldırının, kurulan her tuzağın hem hasmı hem de karşısındaki haysiyet kalesiyiz çünkü biz büyük Türk milletiyiz.”

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akçay.

Söz sırası şimdi de Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç'ta.

Buyurun Sayın Oluç.

23.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Türkiye'de demokrasi, insan hakları, özgürlükler, hukukun üstünlüğü ve yargı alanında yaşananlara ilişkin eleştirilerini her gün her toplantıda dile getirdiklerine, Birleşmiş Milletler Evrensel Periyodik İzleme Toplantısı'nda insan hakları karnesi incelenen Türkiye'nin uğradığı ağır eleştirilere, Uluslararası Şeffaflık Örgütünün açıkladığı 2019 yılı Yolsuzluk Algısı Endeksi'ne ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, burada bizim her gün, neredeyse her oturumda, her toplantıda, komisyonlarda dile getirdiğimiz bazı gerçekler var. Türkiye'de demokrasi, insan hakları, özgürlükler, hukukun üstünlüğü, yargı alanında yaşananlara ilişkin eleştirilerimizi dile getiriyoruz ama elbette sadece biz görmüyoruz bunu, dünya âlem görüyor.

Bakın, Birleşmiş Milletler Evrensel Periyodik İzleme Toplantısı'nda -Türkiye oturumu dün gerçekleşti- Türkiye'nin insan hakları karnesi inceleniyor ve Türkiye, o toplantıya katılan Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyinin üye ülkelerinin temsilcilerinin olduğu toplantıda çok ağır eleştiriye uğruyor.

Eleştiri konularına baktığımızda şunları görüyoruz: Düşünce ve ifade özgürlüğü yok, basın özgürlüğü kullanılmıyor, işkence ve kötü muamele var, sivil ölümleri var. “Kayyum uygulaması bir insan hakları ihlalidir.” diyor toplantıya katılanların ve konuşma yapanların neredeyse hepsi. Türkiye'yi basın ve ifade özgürlüğü konusunda saygı göstermeye çağırıyorlar, düşünce ve ifade özgürlüğü konusunda saygılı davranmaya çağırıyorlar, halkın oylarıyla seçilmiş insanların görevden alınmasına ve tutuklanmasına son verilmesi çağırısı yapıyorlar, terörle mücadele yasalarının muhalefeti susturma aracı hâline getirildiğini ifade ediyorlar, kadına şiddetin son bulması ve bu konuda duyarlı davranılması çağırısı yapıyorlar.

Burada konuştuğumuz neredeyse her şey, Türkiye'deki yargının bağımlılığı ve taraflılığı konusunda konuştuğumuz her şey, hukukun üstünlüğünün ortadan kalktığı konusunda konuştuğumuz her şey, insan hakları ve demokratik hak ve özgürlükler konusunda bunların ihlal edildiğine ilişkin konuştuğumuz her şey oralarda dile getiriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Türkiye adına bu toplantıya katılan Türkiye Dışişleri Bakan Yardımcısı ve Büyükelçi Faruk Kaymakcı Türkiye temsilcisi olarak söz alıyor ve tabii ki beklenen bir şekilde, Türkiye'de insan hakları ihlallerinin olmadığını; basın, düşünce ve ifade özgürlüğünün olduğunu; toplantı özgürlüğünün olduğunu anlatıyor. Külliye doğru olmayan, aslında yalanlara dayanan ifadelerde bulunuyor. Elbette inandırıcı değil yani bizim için olmadığı gibi o toplantıya katılan

uluslararası temsilciler tarafından da inandırıcı bulunmuyor. Fakat Kaymakçı'nın inandırıcı olmayan laflarının ötesinde bir lafı var ki ibret olsun diye burada söylemek istiyorum. Cumartesi Annelerini soruyorlar bu toplantıda "Neden engelleniyor Cumartesi Annelerinin yıllardır süren barışçı eylemleri?" diye ve Kaymakçı ne diyor biliyor musunuz? "Turistleri rahatsız ettiği için." Cumartesi Annelerinin yıllardan beri sürdürdükleri Galatasaray'daki buluşmanın İçişleri Bakanı tarafından zorla, şiddetle engellenmesinin nedeni turistleri rahatsız ettiği içinmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın lütfen Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Utanç verici bir ifade Türkiye temsilcisinin kullandığı, gerçekten ayıplamaktan başka ne diyebilir insan bilmiyorum.

Fakat uluslararası alanda sadece bununla geçmiyor mesele. Bakın, Uluslararası Şeffaflık Örgütü 2019 yılı Yolsuzluk Algısı Endeksi'ni açıkladı ve 2019 yılı sonuçlarını kamuoyuyla paylaştı. Türkiye 2019 yılında 39 puanla 180 ülke arasında 91'inci sıraya geriledi. Şimdi, diyeceksiniz: "180 varmış, biz yarısında yer alıyoruz." Geçtiğimiz yıla göre 2 puan kaybediyor Türkiye ve bir yıl içinde 13 basamak geriye düşüyor. 2013 ile 2019 yılları arasındaki sürece baktığımızda en çok düşüş yaşayan 3 ülkeden biridir Türkiye Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün Yolsuzluk Algısı Endeksi'nde. 11 puan kaybederek 38 sıra gerilemiş vaziyette ve Avrupa Birliği üyesi ülkelerle karşılaştığımızda Türkiye en son sırada yer alıyor üye ülkeler arasında. Neden acaba?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın lütfen Sayın Oluç.

Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Bağlıyorum efendim.

Bu yolsuzluk konusunda iktidar çok hassas olduğunu söylüyor. Hassas olunan durum buysa yani bir de hassas olmasalar acaba nasıl bir durumla karşılaşacağız onu gerçekten insan merak ediyor. Neden bu yolsuzluk konusunda, Yolsuzluk Algısı Endeksi'nde bu kadar geriye düşüyoruz? Çünkü hukuksuzluk var, hukukun üstünlüğü yok. Yargı bağımlı ve taraflı bir hâle gelmiş. Denetleyici ve düzenleyici kurullar işlemiyor. Ne Meclis denetleyici görevini yapabiliyor ne denetleme mekanizmaları işliyor. Kuvvetler ayrılığı bu "Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi" adı altındaki ucube tarafından ortadan kaldırılmış, kuvvetler tek kişide birleştirilmiş vaziyette. Kamu ihalelerinde gerekli şeffaflık yok. Şimdi, bütün bunlar böyle olunca elbette ki Yolsuzluk Algısı Endeksi'nde de çok geri noktalara düşmek mümkün hâle geliyor. Bunlara işaret etmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Oluç.

Şimdi de Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Engin Altay'da söz.

Buyurun Sayın Altay.

24.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak ABD ile İsrail arasında imzalanan anlaşmaya yönelik tepkilerini ortaya koyacaklarına, İsrail medyası tarafından MİT Başkanına yönelik hedef göstermeyi ve ithamı kabul etmelerinin mümkün olmadığına, devletleri ve ülkeleri demokratik kılan kriterler arasında şeffaflık, hesap verebilirlik ve hesap sorabilirliğin olduğuna, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun "Deprem vergileri nereye harcandı?" sorusuna Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "Bay Kemal'e bu tür şeylerin hesabını vermeye zamanımız yok." ifadesine, kamuoyuna yansıyan Kızılay Genel Müdürlüğü ile BAŞKENTGAZ arasındaki yazışmaya, acıların, depremlerin, milletin yardımseverliğinin istismar edilmesine karşı Cumhuriyet Halk Partisi olarak mücadele edeceklerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, bugünlerde hem Meclisimizin kendi gündemi var ama hem dünyada hem ülkemizde hem bölgemizde de sıcak ve özel gündemler var. Bunlardan biri Amerika Birleşik Devletleri ile İsrail'in arasında imzalanan malum anlaşma. Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak bugün buna hep birlikte, inşallah, yüksek bir refleks göstereceğiz. Buna şimdi değinmiyorum bu sebeple.

E tabii, bir diğeri de gene İsrail medyası tarafından Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanının âdeta Kasım Süleymani suikastına benzer bir şekilde hedef gösterilmesidir. Bizim, tabii, bu noktada bunu kabul etmemiz mümkün değil. Bilakis Sayın Erdoğan "Ben bununla muhatap olmam." diyor ama neticede kaynak İsrail olunca ve İsrail-Amerika arasındaki anlaşma sıcak, birbirine yakın olunca buna da Türkiye'nin... Yani Türkiye'nin derken İsrail'in Amerika'yla yaptığı anlaşmaya bugün inşallah Meclis çok yüksek refleks gösterecek ama bu MİT Müsteşarımıza yapılan hedef gösterme ve hakaretle ilgili, yürütme organından yüksek refleks beklemek millet adına hakkımızdır. Bunu biz eleştiririz ama İsrail medyası tarafından Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanına yönelik böyle bir hedef gösterme tutumu ve ithamı kabul etmemiz mümkün değil. Bunları konuşuruz inşallah.

Ayrıca, tabii, İdlîb'den doğru bir tehlike var. Bu da yine Meclisimizin, grup önerileri vesilesiyle gündeme gelecek bir konu. Bunlara, konular gündeme geldiğinde değineceğiz ancak Sayın Başkan, ben bu vesileyle şunu da söylemek istiyorum:

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; devletleri ve ülkeleri demokratik kılan birçok unsur vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Altay.

Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bir ülkede demokrasi var mı yok mu diye baktığınız zaman bir sürü kriter göz atarsınız, bunların çoğunluğu varsa "Evet, bu ülke demokrasi noktasında epey bir yol almış." denilebilir.

Tabii, birçok kriter var, birçok unsur var ama unsurların biri de şeffaflıktır Sayın Başkan. Bir ülkede devletin harcamaları şeffaflıktan uzaksa bu da demokrasi karnesinde eksi, olumsuz etkileyici bir nottur. Yani hesap verebilirliktir, beytülmalin kör kuruşunun çarçur edilmediğinin denetlenebilmesidir. Böyle baktığımız zaman, bir demokrasi kriteri olarak bu konuda Türkiye'nin, özelde de yürütmenin gerek Türkiye Büyük Millet Meclisine gerekse aziz milletimizin her bir ferdine bu noktada şeffaflıktan uzak, hesap verebilirlikten uzak olduğunu maalesef üzüntüyle görüyoruz.

Tabii, demokratik olma kriterlerinden biri de hesap verebilirlikle beraber hesap sorabilirliktir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın lütfen Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Vatandaşın ödediği kör kuruşun -bu, vergi olur, harç olur, bağış olur- doğru ve yerinde harcanıp harcanmadığının hesabını da sorabilmesi bir demokrasi kriteridir. Hesap soranların azarlanması, horlanması, aşağılanması da demokrasilerde olabirliği olmayan bir süreçtir.

Sayın Başkan, bu vesileyle belirtmek isteriz ki -tekrar söylüyorum- Allah'ım ülkemize, milletimize yeni acılar göstermesin gerek deprem bakımından gerek başka felaketler bakımından. Lakin ortada bir tablo var, Elâzığ, Malatya bölgemizde yaşanan deprem sonrası, Türkiye'de, Türk milleti her zamanki ferasetiyle, yurtseverlik yaklaşımıyla, kardeşlik yaklaşımıyla, herkes karınca

kararınca elinden geldiğince belli katkıları ortaya koydu. Ama geldiğimiz noktada geçmiş kötü örnekleri de anımsadığımızda, bu katkıların amacında ve yerinde harcanmasıyla ilgili olarak kafalarda kuşku ve soru işaretleri var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, sözlerinizi bağlayın lütfen Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Cumhurbaşkanının “Kemal Kılıçdaroğlu’na bu tür şeylerin hesabını vermeye zamanımız yok.” ifadesini yadırgadığımı, garipsediğimi belirtmek istiyorum; bir. Sayın Cumhurbaşkanı sadece Kemal Kılıçdaroğlu’na değil, Türkiye Büyük Millet Meclisine ve bu Meclisteki bütün sayın milletvekillerine gerekirse ayrı ayrı ve hatta bir adım daha ileri gidiyorum, Sayın Cumhurbaşkanı 82 milyon milletimizin her bir ferdine ayrı ayrı hesap vermek zorundadır. Bu konuya böyle yaklaşmazsak bu olmaz. Nitekim, bir televizyon programında bir sanatçı, televizyon programcısı bir yardım toplamış, Allah razı olsun ama İçişleri Bakanına kendini “Aman ha, bunu doğru ve yerinde kullanın.” demek zorunda hissediyorsa ya da o ruh iklimi içindeyse burada bazı şeyler kötü gidiyor demektir. Bunun da altını çizmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bağlayın Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bağlayayım efendim.

Sayın Başkan, bu vesileyle, Kızılay Genel Müdürlüğüne yazılmış ve Kızılay Genel Müdürlüğü’nün de Başkent Doğalgazla bir yazışması var, kamuoyuna da yansıdı. Tarih 2017, burada özetle şöyle diyor, yazıyı okuyup zamanınızı almayayım, Başkent Doğalgaz Kızılaya diyor ki: “Ben sana 8 milyon dolar para verdim, bunun 75 bin dolarını Derneğimizin faaliyetlerinde, kalan 7 milyon 925 bin doları da Ensar Vakfıyla iş birliği yaparak yurt ve kimi hizmetlerde kullanın.” Bu ne demek ya? Bu ne kepezelik ya? Kızılay Vakfının yurt yapmak için Ensar Vakfına ihtiyacı mı var? Kızılay Derneğini Ensar Vakfının taşeronu hâline getirirseniz, Ensar Vakfının mali gücünü artırmak için Kızılayı böyle bir Derneğe -ki şaibeli, kamuoyunda algısı da çok temiz olmayan, hesap vermek zorunda olduğu kimi iş ve işlemlere bulaşmış bir Vakfa- peşkeş çeken bir kafaya, bu millet yardım topladığı zaman her kör kuruşun nereye harcandığıyla ilgili kuşkuyla ve şüpheyle bakar. Bu yüzden, biz bu konuların takipçisi olmaya devam edeceğiz. Acıdan istifade etmek -Allah’ım- kimse için doğru bir şey değildir ama acıların, depremlerin, milletin yardımseverliğinin istismar edilmesine karşı da Cumhuriyet Halk Partisi olarak elimizdeki bütün imkânları kullanarak mücadele edeceğimizi ve bunları afişe edeceğimizi beyan ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Altay.

Konuşma sırası Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Özlem Zengin’de.

Buyurun Sayın Zengin.

25.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, İsrail medyası tarafından MİT Başkanının hedef gösterilmesini zamanlaması itibarıyla anlamlı bulduklarına ve Türkiye Cumhuriyeti’nin MİT Başkanının tehdit edilemeyeceğine, ABD Başkanı Donald Trump’ın yüzyılın planı olarak açıkladığı sözde Orta Doğu Barış Planı’nın dünyadaki pek çok mağdur ülke için nasıl bir kurgu içerisinde bulunduğu görülmesi adına önemli olduğuna, dünyanın farklı coğrafyalarında adalete, hukuka inanan insanların güç birliği oluşturmada Türkiye Büyük Millet Meclisinin yapacağı ortak açıklamanın örnek teşkil edeceğine, kendilerine emanet edilen her bir kurşun hassasiyet içerisinde harcanmasının vazifeleri olduğuna, BAŞKENTGAZ’ın Kızılaya yaptığı bağış konusunu takip ederek Genel Kurulu bilgilendireceğine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ben, öncelikle, Sayın Altay’ın MİT Başkanıyla alakalı göstermiş olduğu hassasiyete de teşekkür ediyorum, fevkalade önemli bir şeyin altını çizdiler. Biz kendi içimizde her türlü meseleyi tartışırız ama memleketimizin dışarıda, özellikle İsrail basınında hedef gösterilmesini -özellikle hayatını tehdit eder tarzda hedef gösterilmesini- zamanlaması itibarıyla da çok anlamlı buluyoruz. Bu manada iktidar-muhalefet bu konunun hep beraber takipçisiyiz. Hiç kimse Türkiye Cumhuriyeti’nin MİT Başkanını tehdit edemez, çok net olarak ifade ediyoruz.

Tabii ki diğer tüm grup başkan vekili arkadaşlarım da gündeme getirdiler, bugün ortak bir çalışmaya da imza atacak Meclisimiz ama çok kısa birkaç şey söyleme ihtiyacı duyuyorum öyle olmasına rağmen. Ta 1949’da yani yetmiş bir yıl evvel Birleşmiş Milletlerin Kudüs’le alakalı, Kudüs’ün statüsüyle alakalı uluslararası anlamda koruma getiren bir kararı var. Fakat bu yetmiş bir yıl içerisinde görüyoruz ki dünyada değişen bir şey yok. Doğrusu, arkadaşlarımı dinlerken, malum Bekri Mustafa’nın bir hikâyesi vardır, talkin verirken “Dünyada ne olup bitiyor?” dendiğinde diyor ki: “Bekri Mustafa yeni camiye imam oldu.’ dersiniz anlaşılır.” Aslında Trump ile Netanyahu arasındaki bu anlaşmaya -ki adı da enteresan- “Barıştan Refaha” denilen bu anlaşmaya baktığımızda, dünyanın hâlini anlamak konusunda enteresan bir örneklik teşkil ediyor. Yani 2 tane ülke bir araya geliyorlar ve bir başka ülkenin toprakları üzerinde, oradaki insanlar üzerinde, sanki her şey kendi mallarınıymış gibi bir tasarruf etme gücünü, cüretini kendilerinde görüyorlar, uluslararası hukuka rağmen bunu görüyorlar. Bu, dünyanın gitmekte olduğu yer konusunda bize çok önemli bir fikir veriyor; Suriye için, Afganistan için, Pakistan için, dünyadaki pek çok mağdur ülke için aslında nasıl bir kurgu içerisinde olduğunu görmek adına çok önemli. Dün akşam paylaştığım bir “tweet”te ki inanarak bunu söylüyorum, böyle de olduğuna inanıyorum, Kudüs’ün ve Mescid-i Aksa’nın sahibi Allah’tır, bizim inanç değerlerimiz bunu söylüyor. Bu söylendiği zaman bazıları diyebilir ki: Buradan mı güç alacaksınız? Ben, evet, buradan güç alacağız diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Buradan güç alacağız çünkü Filistin’de yaşayan insanlar yetmiş bir yıldır hiçlik içerisinde, hiçbir şeyleri olmadan, imanlarından güç alarak bugüne kadar geldiler ve öyle zannediyorum dünyadaki her tür inanç sisteminde, her tür ülkede, dünyanın farklı coğrafyalarında adalete, hukuka, masum insanların kazanacağına inanan insanlar var. Bu manada, dünyanın güç birliği oluşturmada Türkiye Büyük Millet Meclisinin de bugün yapacağı çalışmanın örneklik teşkil edeceğini düşünüyorum.

Yardımlarla alakalı, evet, beytülmal çok kıymetli. Bize emanet edilen her bir kurşun aynı hassasiyet içerisinde harcamak ve aynı zamanda bunun takibini yapmak da bizim vazifemizdir. Bir özel şirket, kendisinin yaptığı bir bağış var. Bu bağışla alakalı, işte, Kızılayla ilgisi nedir, nasıl bir alaka var, bunu hassasiyetle takip edeceğiz Sayın Altay. Bu konuyla alakalı da bilgilendirmeyi ben en geniş şekilde Genel Kurula yapacağım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok teşekkür ederim efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Fakat biz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bir cümle ilave etmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın lütfen Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Fakat özel hukuk anlamında yapılan bir işlemde biz özel şirketlerin avukatı değiliz, savunucusu değiliz; biz burada milletimizin temsilcisiyiz, onların hakkını hukukunu savunuyoruz. Hiçbir yanlıştın olmasına da asla müsaade etmeyiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Zengin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Altay, söz talebiniz mi var?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Efendim, sadece tutanaklara geçsin diye...

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Mevkidaşım, burada Başkentgazda değilim ben. Başkentgaz, Kızılaya diyor ki: “Bizim verdiğimiz parayı Ensar Vakfına havale etmenize muvafakat ediyoruz.”

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Anladım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yani Başkentgaz şunu dememiş: Kızılay, bu parayı al, Ensarla iş yap. Kızılay demiş ki: “Sen bu parayı verdin, ben Ensarla birlikte bu parayı sarf edeceğim.” Kızılayın bunu demesi, Kızılayı Kızılay olmaktan çıkarır arkadaşlar. Bunu nasıl der Kızılay ya? Ne Kızılayı, ne Ensarı? Olur mu?

Başkanım, buyurun ben size yazıyı da takdim edeyim, yazı burada.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben alayım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Muvafakat eden Başkentgaz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – İşte, Başkentgaz özel bir firma.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, tamam, özel-genel, orasında değilim ben.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben onların avukatı değilim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yani Başkentgaz, Kızılayın yazdığı yazıya “Tamam, benim paramı Ensarla kullanabilirsin.” diyor. Kızılay sormuş ki Başkentgaz böyle bir cevap yazıyor.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Anladığımı açıkladığımı düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Altay.

Değerli milletvekilleri, şimdi gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın Asya Parlamenter Asamblesi Türkiye Delegasyonu üyeliğinden istifa etmesiyle boşalan üyelik için AK PARTİ Grubu Başkanlığınca bildirilen Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın üyeliğinin Başkanlık Divanında yapılan incelemede uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1065)

28/1/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın Asya Parlamenter Asamblesi Türkiye Delegasyonu üyeliğinden istifa etmesiyle boşalan üyelik için 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesine göre Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu Başkanlığınca bildirilen ve mezkûr kanunun 12'nci maddesi uyarınca Başkanlık Divanında yapılan incelemede uygun görülen Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın üyeliği Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Mustafa Şentop
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Değerli milletvekilleri, İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, İdlib'den Türkiye'ye doğru gelen yeni sığınmacı akınlarına yönelik tedbirler alınması amacıyla 28/1/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Ocak 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

29/1/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 29/1/2020 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Lütfü Türkkan
Kocaeli
Grup Başkan Vekili

Öneri:

İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili ve Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından İdlib'den Türkiye'ye doğru gelen yeni sığınmacı akınlarına yönelik tedbirler alınması amacıyla 28/1/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 29/1/2020 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ PARTİ Grubu adına Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan konuşacaktır.

Buyurun Sayın Türkkan.

Süreniz beş dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; grubumuzun İdlib'le ilgili verdiği araştırma önergesi hakkında söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Suriye'de başlayan iç savaşın üzerinden tam dokuz yıl geçti. AK PARTİ iktidarının hatalı ve yanlış dış politikaları neticesinde Türkiye Arap Baharı'nın kaybeden ülkesi konumuna gelmiş, aynı zamanda Rusya, Amerika ve İran'ın etki alanlarının

hiç olmadığı kadar artmasıyla bölgenin kaybetmiş ülkesi durumundadır. Türkiye bugün dünyanın en çok sığınmacı barındıran ülkesi konumuna geldi. Ülkemizde bulunan Suriyeli göçmen sayısı 5 milyonun üzerine çıktı. Türkiye Cumhuriyeti devleti sınırları içindeki sığınmacıların külfetini ülkemizin sınırlı kaynaklarından karşılamaya gayret etmeye devam ediyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2017 Astana Mutabakatı neticesinde, Türkiye, Rusya ve İran'ın katıldığı görüşmelerde, Suriye'de İdlib de dâhil olmak üzere 4 gerginliği azaltma bölgesi belirlenmişti. Bugün söz konusu 4 bölgenin 3'ü rejim güçleri tarafından ele geçirilmiş durumda. Geldiğimiz noktada İdlib muhalif grupların son mevzisi, Esad rejiminin ise son hedefi hâline gelmiştir. Suriye'de durum gittikçe daha sıkıntılı bir hâl almaktadır. İlan edilen son ateşkes çoktan bozulmuş durumdadır. İdlib'te Şam ve müttetiklerin sivil yerleşim yerleri de dâhil olmak üzere saldırıları giderek artmaktadır. Bölgenin doğusu her an Esad yönetiminin eline geçebilir. İdlib'te ateşkes lafta kalmış, aldanan yine ne yazık ki Ankara olmuştur. Sığınmacı akımı bu durumun vahametini daha da artırmaktadır. Araştırma önergesini verdiğimiz 27 Ocakta yani iki gün önce yerlerinden edilerek Türkiye sınırına dayanan sivil sayısı 450 bindi. Aradan iki gün geçti, bugün bu sayı 541 bine dayanmış durumda. Yani iki günde sınırımıza gelen İdlib'ten göçmen sayısı 91 bin artmış ve saldırıların yoğunlaşmasıyla İdlib'in çeşitli bölgelerinden göç artarak devam ediyor. İdlib'in düşmesi hâlinde bu sayının 2 milyona ulaşacağını öngörüyoruz. Ülkemizin yanı başında gerçekleşecek ve aralarında mutlaka teröristlerin de yer alacağı nüfus yoğunlaşması, siyasi gelişmelere göre Türkiye'ye ve halkımıza yönelik daimî bir risk zeminini de oluşturacaktır.

Buradan bir uyarıda bulunmak istiyorum: Şu anda dünyada en fazla sığınmacı bulunduran ülke konumuna getirdiğiniz Türkiye'nin, İdlib'den gelmesi beklenen 2 milyon yeni sığınmacıyı kabul etmesi mümkün değildir. Bugünden itibaren yapılması gereken, sınırlara yığılan yeni sığınmacı dalgasını Fırat'ın batısı başta olmak üzere Türk Silahlı Kuvvetlerinin oluşturduğu güvenli bölgelere yönlendirmektir. İdlib bölgesinde bulunan El Kaide bağlantılı Heyet Tahrir el-Şam başta olmak üzere radikal siyasi grupların hamisi olarak AK PARTİ tarafından güdülen Suriye dış politikası artık tam anlamıyla çökmüştür. Bundan sonra Türk devletinin çıkarları ve istikbali ile Suriye'de bulunan radikal grupların çıkarları ve istikbali arasında ayırım muhakemesini yapmak mecburiyetindeyiz; aksi takdirde, tarih ve millet karşısında bunun bedelini ödeyemezsiniz. Yeni sığınmacı akınlarının önüne geçebilmek için İdlib'deki çatışmaları mutlak surette durdurmak ve buna yönelik bir dış politika izlemek zorundayız; aksi takdirde, İdlib'den Türkiye'ye gelecek milyonlarca yeni göçün önüne geçilmesi mümkün olmayacaktır. Gündüz, kandilini hazırlamayanın gece karanlığa razı olması mukaddemdir. Aynı hataları tekrarlamayın ve lütfen bu kez ikazlarımıza kulak verin, gerekli önlemleri derhâl alın, Türkiye'yi karanlığa sürüklemeyin.

Verdiğimiz araştırma önergesine destek vereceğinizi umuyor, yüce Parlamentoyu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Türkkan.

Öneri üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç konuşacaktır.

Buyurun Sayın Hatimoğulları Oruç. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

HDP GRUBU ADINA TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Suriye'de savaş başladığı günden bugüne kadar çeşitli platformlarda ve bu kürsülerden iktidarın Suriye, Orta Doğu ve şu an Kuzey Afrika politikaları ciddi olarak eleştirilmesine rağmen, muhalefet hiçbir biçimde dinlenmedi.

Bakın, bugün, Suriye'de “Kardeşim Esad” denilen yerden “Esed”e dönüş yapıldıysa işte bu, AKP'nin yürüttüğü Suriye siyasetinin basitliğinin göstergesi.

Bugün, 2012'de yani savaş başladıktan bir sene sonra Birleşmiş Milletlerin meşru gördüğü Suriye Hükûmetini meşru görmeyip oradaki Selefi cihadist katil çetelerle el ele vererek bir plan ve proje geliştirmenin Libya'ya kadar uzanan ağır sonuçlarını şu an, hep beraber yaşıyoruz. Bu iktidarın Türkiye halklarına bunu yaşatmaya hakkı yoktu.

Bakın, Türkiye, eğitim-donat projelerine ev sahipliği yaptı. Antakya'da operasyon odaları kuruldu. Bu ülkeden, Urfa'dan, Antep'ten Suriye operasyonları yani Hükûmeti düşürecek operasyonlar yönetildi. Bununla beraber, mültecilere âdeta davetiye çıkarıncasına ülkeye gelmeleri istendi ama bu ülkede mültecilik statüsü dahi yok “misafir sığınmacı” vesaire deniyor.

Bugün, İdlib'te tabii ki yoğunlaşmış olan savaşın sonucunda Türkiye'ye akın akın gelenlerin kimisinin gerçekten sivil olan mülteciler olduğunu ama önemli bir bölümünün de Selefi cihadist çetelerden oluştuğunu bilmekle birlikte şunu söylemek durumundayız: Bu ülkede Ankara ve İstanbul dahi güvenli değildir. Bugün “İdlib'te çatışmasızlık bölgesi ilan edilecek.” adı altında rol üstlenildi, Türkiye, bu rolü de yerine getiremedi, AKP iktidarı bu rolün de altında kaldı ve dolayısıyla, bugün, oturup şunu düşünmek zorundadır: İdlib'ten gelecek Selefi cihadist çetelerle bu ülkede ne yapacak?

Değerli arkadaşlar, bugün, Mecliste bütün grup başkan vekillerinin dile getirdiği Filistin meselesini dün bizler HDP olarak ayrıntılı bir biçimde bu kürsüden ifade ettik. Bugün Filistin'de El Nakba'dan sonra 1967 işgali ve akabinde şu anda Trump tarafından “yüz yılın barış anlaşması” diye ortaya atılan bu anlaşma gerçekten yüz yılın yeniden Filistin işgali anlamı taşımaktadır. Bu, Filistin'i yeniden yeniden işgal etmek ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın Sayın Hatimoğulları Oruç.

Buyurun.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – ... “Barış” adı altında tam anlamıyla bir utanç projesidir. Bu projeye karşı çıkmak, Filistin'e vurulan, vurulmak istenen bu ağır tokada karşı çıkmak bütün dünya ülkelerinin görevidir. Burada başta Arap Birliği ülkeleri olmak üzere bütün Orta Doğu ülkeleri, Türkiye ve bütün dünya ülkeleri mazlum Filistin halkının yanında olmalıdır ve biz buradan çağrımızı mazlum Filistin halkının yanında olma hususunda yineliyoruz. Filistin halkı ve demokratik güçlerin olmadığı hiçbir plan ve proje Filistin sorununu asla çözemeyecektir.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Hatimoğulları Oruç.

Söz sırası, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Engin Altay'da.

Buyurun Sayın Altay. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok az Başkanım.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan. Sizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; üç dakikada tabii meramımı anlatma imkânı yok ama anlatılabilir ve anlatacağız. Grup önerilerinin ekseriyeti, hepinizin de dikkatini çekmiştir, kamuoyunun da çekiyor, AK PARTİ dışındaki partilerin grup önerileri, ülkede ya da dünyada yaşanan bir sorunu, vatandaşın yaşadığı bir sorunu Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine getirmek, farkındalık yaratmak, Meclisin, kamuoyunun ve yürütmenin dikkatini soruna çekmek içindir.

Bakın, mesela bugün, bence, İYİ PARTİ grup önerisi -başından beri söyledim, zaman kalırsa girerim, 2017 ve 2018'de Mecliste yaptığım İdlib'le ilgili konuşmaları size hatırlatmak isterim ama zaman kalmayacak- İdlib'deki tehlikeye dikkat çekiyor.

Türkiye için, Türkiye'nin hem iç barışı için hem bölge barışı için önemli bir sorun. Bu dikkat çekme mecburiyeti, şüphesiz yürütme organının bu konudaki vazifelerini gereği gibi yapamayıp Türkiye'yi ve vatandaşlarımızı ve ulusal güvenliğini ve sınır güvenliğini hâlen risk altında bulundurduğu içindir; bir kusur var, bunun araştırılması lazım, bunu istiyor.

HDP ne yapıyor? Çok can yakıcı, sıcak bir konu, deprem, deprem paraları. Biraz önce söyledim, bir televizyonda -Allah razı olsun- Acun Ilıcalı 52 milyon küsur para topluyor ama İçişleri Bakanına diyor ki: "Aman ha paraları çarçur etmeyin." Bu, bir hükûmete biz... Yani kötü bir şey, Allah hiçbir hükûmeti böyle bir güven itibarına maruz bırakmasın. (CHP sıralarından alkışlar)

Cumhuriyet Halk Partisi ne yapıyor grup önerisinde? Unuttuk biraz, Meclisçe unuttuk; "Milletin efendisidir." dediğimiz Türk çiftçisinin, Türk köylüsünün sorunlarını da Tarım Kredi Kooperatifleri ve benzeri diğer borçlarını, gübreyi almasını, verişini yani girdi maliyetlerindeki artışı, ürün fiyatlarındaki düşüklükten dolayı zarar edip borçlarını ödeyemediği için yüz binlercesinin icralarla boğuştuğunu, hacizlerle boğuştuğunu da Tekirdağ Milletvekilimiz İlhami Bey gündeme getirecek.

AK PARTİ ne yapıyor bu arada? Bak, çiftçi sorunları çok önemli, efendim, deprem çok önemli, İdlib'den gelen tehlike çok çok önemli; AK PARTİ'miz ne yapıyor? İstanbul Milletvekili Mustafa Demir ile 70 Milletvekilinin Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'ni buraya indiriyor. "İnmesin." demiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bağlayın sözlerinizi Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (Devamla) - Bu, geldiğinde bununla ilgili çekincelerimizi konuşuruz ama ben şu ayıptan sakınmanızı dilerim: Türkiye'de daha çok sıcak bir deprem olmuşken ve Türkiye bir taraftan Ege'de, Marmaris'te, Manisa'da âdeta beşik gibi sallanırken Türkiye Büyük Millet Meclisinin İmar Kanunu'yla belediyelerin kimi yetkilerini TOKİ'ye ve Çevre Bakanlığına alarak sandıkta kaybedileni Mecliste bir kanun çıkararak yetkiyi merkezi idareye alma peşine düşmesi, değerli arkadaşlar, Sayın Grup Başkan Vekili, yaşadığımız bu deprem esnasında olacak iş değil, hakikaten olmaz.

Ha, bu kanun teklifinde eleştirilerimiz var, biraz sonra arkadaşlarımız onları söyleyecek; yanlış var, doğrusu var bu teklifin. Temelli dip doruk doğru olsa bile, depremle ilgili tedbir almayı konuşmayan, kat artışı, kat yükselmesi, imar genişlemesi, yeşil alan, Bitlis'in Ahlat'ına Cumhurbaşkanına yeni bir saray ve köşk yapma peşindeki bir Meclis milletten ah alır değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Milletten ah alır, bunu yapmayalım. Bırakın bu kanun teklifi haftaya kalsın; teknik arkadaşlarımız -Gökân Bey burada, Akif Bey burada- oturur çalışır, bu teklif makul bir hâlde gelebilir ama...

NECİP NASIR (İzmir) – Yanlış anlaşılma o, yanlış anlaşılma!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Aç 20'nci maddeye bak!

NECİP NASIR (İzmir) – Yanlış anlıyorsunuz!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Al, burada kanun, çık konuş, gel 20'nci maddeyi bu millete izah et!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (Devamla) – Elâzığ'da millet soğuktan donarken Ahlat'ta köşk yapmayı, saray yapmayı gelin bu millete izah edin.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Altay.

Evet, söz sırası Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Hüseyin Şanverdi'de.

Buyurun Sayın Şanverdi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ŞANVERDİ (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ'nin grup önerisi üzerine partim adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, ben, öncelikle, Elâzığ'da yaşanan depremden dolayı ölenlere Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına başsağlığı diliyorum ve yaralıları acil şifalar diliyorum.

Bu arada, âdeta seferberlik ilan eden Türkiye'deki tüm belediye başkanlarına saygılarımı sunuyorum, gerçekten seferberlik ilan ettiler ve üzerlerine düşeni fazlasıyla yaptılar, Allah tüm belediye başkanlarımızdan razı olsun.

Değerli arkadaşlar, 2011 yılı Mart ayında Suriye'de başlayan iç savaş tam dokuz yıldır devam etmektedir. Esat Hükûmetinin sivillere yönelik havadan yaptığı saldırılarda 400 binden fazla insan yaşamını yitirmiş ve 13 milyondan fazla insan ülke içinde ve dışında göç etmek zorunda kalmıştır. 6 milyondan fazla insan mülteci konumuna düşmüş, savaştan kaçan insanlara kucak açan ilk ülke Türkiye olmuştur. Türkiye, şu anda dünyada en fazla Suriyeliyi barındıran ülke olarak 3 milyon 514 bin kişiye ev sahipliği yapmaktadır. Türkiye'deki Suriyelilerin çoğu, Suriye-Türkiye sınırına yakın olan bölgelerden gelmektedir. Bu bölgeler, aynı zamanda yoğun çatışmaların da olduğu bölgelerdir.

Esed güçlerinin, son günlerde, diğer ülkelerin hava desteğiyle İdlib'in güneydoğusundaki en büyük ilçesi olan Maaret El Numan'a ve çevresine hedef gözetmeksizin yaptığı saldırılar sonucunda yüzlerce masum insan hayatını kaybederken yüz binlerce insan da sınırı doğru akın etmeye başlamıştır. Hatay Valiliğimiz, Jandarmamız, Emniyetimiz, AFAD Başkanlığımız, Göç İdaresi Genel Müdürlüğümüz ve tüm kurumlarımızla Hükûmetimiz gerekli tedbirleri almış durumdadır. Gerekli tedbirler ilgili kurumlar tarafından sürekli olarak güncellenmektedir. Ne İdlib'te ne de güney sınırımızın diğer bölgelerinde hazırlıksız olduğumuz herhangi bir durum söz konusu değildir. Evlerini terk eden yüz binlerce Suriyeli, eşyalarını da taşıdıkları uzun araç konvoylarıyla terörden arındırılan Fırat Kalkanı ile Zeytinalı bölgelerine göç etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen Sayın Şanverdi.

HÜSEYİN ŞANVERDİ (Devamla) – Son günlerde yaşanan göç hareketine yönelik "İdlib'in Yanındayız" kampanyası başlattık. Sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği içerisinde, evlerinden edilen bu insanlara kendi topraklarında yeni kamplar oluşturarak bu insanların barınmaları sağlanmaktadır. Yerleşecek mekân bulamayan bu masum sivillere yönelik olarak Suriye içerisinde briket barınaklar kurulmaktadır. Her türlü insani ihtiyaçlarını karşılamaya çalıştığımız bu masum insanlar, briket binaların bitmesinin ardından buralara yerleştirilecektir.

İdlib'teki bu dramın bir an önce bitmesini temenni ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Şanverdi.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan... Sayın Başkan, bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN – İYİ PARTİ grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Öneri reddedilmiştir.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, redde rağmen bir bilgi vermek istiyorum ama...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, son bir yıl içerisinde 1 milyon insanın İdlib'de yer değiştirdiğine, bu insanlara Türkiye'ye mülteci olarak gelmeden sınırların ötesinde insani yardım yapılmasının herkesin vazifesi olduğuna ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Ben, doğrusu, oylamadan evvel kısa bir bilgi vermek istemişim. Bir defa, Suriye'den gelen göçmenlerin, mültecilerin orada, sınırın dışında durdurulması, onların orada korunarak muhafazası çok önemli. Bu manada bugün İçişleri Bakanlığımızdan aldığım bir bilgiyi paylaşmak istiyorum. 450 bin kişi için 9 tane yeni kamp kuruluyor o bölgede ve bunların sorumlulukları -8'e yakını- sivil toplum örgütleri tarafından üstlenilmiş durumda. Son bir yıl içerisinde 1 milyon insan İdlib'de yer değiştirdi, 1.500 insan hayatını kaybetti. Şu anda da oraya hâlen bir göç var, 3 milyon 750 bin insan oraya geldi. O sebeple, sınırlarımızın ötesinde, Türkiye'ye mülteci olarak gelmeden sınırların ötesinde bu insanlara insani yardım yapmak her birimizin vazifesi.

Bu manada, bu konuya dair yapılanlarla ilgili kısa bir bilgi vermek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Zengin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, 60'a göre...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

27.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, yürütme organının yasamayı AK PARTİ'den müteşkil görmeyip bilgi notlarını Mecliste grubu bulunan bütün siyasi partilere göndermesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Teşekkür ederim.

Şunun için söz aldım: Hep söylüyorlar ya "Artık sistem değişti, yeni bir sistem var; yürütme ayrı seçiliyor, yasama ayrı seçiliyor, yürütme tek dereceli hatta doğrudan seçiliyor." Tamam.

Şimdi, yürütmenin başı bir siyasi partiye mensup olabilir hatta genel başkanı da olabilir, bu Anayasa'da bu var. Ama şunu doğru bulmuyorum: Memleketin bir köşesinde bir olay oluyor, yürütme, Parlamentoda sadece ve sadece AK PARTİ'ye bilgi notu, servis notu gönderiyor. Bence yürütme organının Mecliste grubu bulunan bütün siyasi partilere AK PARTİ'ye gönderdiği servis notlarını göndermesi lazım. Biz ulaşamıyoruz, bırak istemeyi.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Biz istiyoruz, gönderme yok.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Hayır, bir bitireyim ya.

Buna dikkat çekmek istiyorum. Bu, sadece Cumhuriyet Halk Partisinin sorunu değil, bence grubu bulunan diğer siyasi partilerin de sorunudur.

Mecliste bir tartışma oluyor, yürütme duyuyor -doğaldır, izlesin Meclisi- hemen AK PARTİ grup yönetimine bir servis notu, bilgi notu...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Talep ediyoruz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Arkadaş yani şimdi bir şey diyeceğim olmayacak, burada başka gruplar da var. Bu sistem, eski sistem olsa anlarım, AK PARTİ Grubunun içinden çıkmış bir hükûmet orada oturur, tamam ama madem farklı bir sistem, yürütme ayrı, yasama ayrı, yürütme, yasamayı AK PARTİ'den müteşkil görmemelidir.

Kayıtlara geçsin diye söyledim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Ya deve olun ya kuş, deve kuşu yok! Hem bu sistem olsun hem o sistem...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

28.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, şimdi, Sayın Altay'ı dinledim, bir tuhafılık var.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Var.

Sataşma.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Doğrusu ben, evet tuhafılık, yaklaşımınıza gerçekten şu sebeple... Ben sözü çok evvel istedim yani oylamadan da çok evvel. Ben bu konuyu İYİ PARTİ'nin önerisini gördüğüm zaman Bakan Yardımcımızı aradım, kendileri beni aramadılar, ben aradım bir milletvekili olarak. Ben eminim ki İYİ PARTİ'den arkadaşlarım arasaydı, Sayın Altay arasaydı Bakan Yardımcımızı... Ben kendi numaralarımı hassaten paylaşacağım sizlerle. Çünkü ben görüyorum, Bakanlarımız Meclise geldikleri zaman, iktidar muhalefet, hatta bazılarına, arkadaşlarımıza, biz de gidiyoruz beraber, kimin neye ihtiyacı varsa hiçbir ayırım yapılmaksızın arkadaşlarımız fikirlerini anlatıyorlar, taleplerini iletiyorlar. Bu konuda çok haksız bir itham var.

Bir de şunu ifade etmek isterim: Siz "Yürütme ve yasama ayrı." derken birbirlerine selam vermeyen, birbirleriyle hiç alakası olmayan iki yapı gibi anlatıyorsunuz.

Mecliste telefonla konuşmak...

Bir on saniye rica edeceğim.

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Edeceğim. Belki sükût daha manalıdır -o da bir konuşma türü- anlaşılacak için.

Velhasılıkelam, Sayın Başkanım, yasama ve yürütme birbirine selam vermeyen yapı değildir. Seçimi kazanan 1'inci parti AK PARTİ olduğuna göre, elbette ki yürütmeyi teşekkül eden yapı da AK PARTİ'li insanlar veyahut da bizim partimizin fikriyatını anlatan, onun doğrultusunda icraat yapan bakanlardan oluşmaktadır, hayat böyle zaten. Bu ayrılığın anlamının doğru anlaşılması gerektiği kanaatindeyim. O yüzden, Anayasa'nın anlamından, lafzından farklı bir yorum çıkararak bunu biraz da böyle -ne diyelim- küçümseyen bir üslupla anlatmayı, yanlış bir şey varmış gibi anlatmayı da çok haksız ve yersiz buluyorum.

Teşekkür ederim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay... Sonra size vereceğim Sayın Türkkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Grup Başkan Vekili benim biraz önce yerimden yaptığım konuşmayı tuhaf olarak nitelemek suretiyle; Anayasa'yı anlamadığımı, sistemi kavramadığımı nitelemek suretiyle şahsıma sataşmada bulunmuştur. Söz talep ediyorum ben.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Açtınız, vallahi iyi oldu, ben öyle söylemedim ama... Bunlar sizin ifadeleriniz.

BAŞKAN – Eğer talebiniz buysa karşılarım, yoksa yerinizden de uygun bulursanız vereyim söz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Biz de sizi kırmayalım o zaman.

BAŞKAN – Hayır yani eğer “Ben ikinci kere kürsüden konuşmak isterim.” dersiniz öyle de yaparım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sorun değil. Mesele sözün söylendiği yer değildir Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

29.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Hükümetin bilgi notlarını sadece AK PARTİ Grubuna göndermesinin ahlaki olmadığına ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, ben konuşurken dedim ki yürütmenin başının Genel Başkan olması da AK PARTİ üyesi olması da bu Anayasa’ya, mevzuata uygun, bunda bir şey yok ama millete pazarladığınız bu sistem şimdi işleyen sistem değil.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Millete pazarlamak... Hayret bir şey ya!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, anlattığınız diyelim, siyasi pazarlamadır. Ya, Tayyip Erdoğan “Türkiye’yi pazarlayacağım.” dedi, bir şey olmadı da biz şimdi “Sistemi millete pazarladınız.” dedik diye buna niye itiraz ediyorsunuz, ben anlamadım yani. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Pazarlanmış falan değil, milletin onayından geçen Sayın Başkan. Milletin onayından geçmiş bir Anayasa’yı...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – “Onaydan geçmedi.” diyen var mı ya?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bu nedir yani? “Pazarlanmış...”

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, kim dedi? “Milletin onayından geçmedi.” diyen kim ya?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sizin fikirleriniz...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Millete anlattığınız, prezante ettiğiniz, millete prezante ettiğiniz sistem.

METİN YAVUZ (Aydın) – Bağırmanın, bağırmanın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Siz, millete daha iyi pazarlayın, bu hâlinizi daha iyi anlatın, fikirlerinizi daha iyi anlatın.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Neyse... Sözümü kesmeyin, bir dakika... Süre bitti.

BAŞKAN – Sayın Zengin, lütfen...

Devam edin Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben şunu diyorum, buradan yürütmeye çağrıda bulunuyorum; Sayın Bakanlara ayrı ayrı, Sayın Erdoğan’a ayrı ayrı, Sayın Fuat Oktay’a ayrıca çağrıda bulunuyorum: Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemini takip ettiklerini biliyorum, grup önerilerinden haberdar olduklarını biliyorum. Birbirimize burada numara çekmeyelim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Aa, lütfen... Asla öyle bir şey yok, öyle bir şey yok!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hükümetin servis notlarını, bilgi notlarını sadece ve sadece AK PARTİ Grubuna göndermesi ahlaki değildir. Bunu söyledim, bunda ısrarlıyım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Türkkkan...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Söz vereceğim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hayır, bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Sayın Türkkkan’ın talebi var.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sıcacı sıcakına söyleyeyim.

BAŞKAN – Sayın Zengin, söz vereceğim, sırayla gidelim. Yani daha önce, çok önce istedi Sayın Türkkkan Grup Başkan Vekili olarak.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Lütfen, olmaz böyle bir şey yani!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, bir şey yok! Siyasette numara çekilmez mi?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yok, öyle yok!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkkkan.

30.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkkan’ın, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ucube bir sistem olduğuna, iyileştirilmiş parlamenter sisteme bir an önce dönülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu sistemde söz alırken de...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, Özlem Hanım, siyasette numara çekilir ya! Yapma ya!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yok, ben çekmiyorum arkadaşım. Sen çek, ben çekmiyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Dün ne yaptın? On dakika top çevirdin burada, millet gelsin diye. O da numara çekmek işte.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yemin ediyorum, vallahi yapmadım. Bakın, hayatta yemin etmem.

BAŞKAN – Buyurun, siz devam edin, mikrofon açık Sayın Türkkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Zengin...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Size itirazım yok, kusura bakmayın.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu sistemde söz alırken de Hükümete olan yakınlığıyla bulunan AK PARTİ’nin bir önceliği var mıdır, onu öğrenmek istiyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yok öyle bir öncelik.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Peki.

Ben her iki Grup Başkan Vekilinin tartışmalarını dikkatle izliyorum, çıkardığım sonuç şu; Sayın Özlem Zengin ifade ediyor: “Ben Bakan Yardımcısını aradım, bilgi aldım.” diyor. Sayın Engin Altay da diyor ki: “O bilgiyi herkese vermeli.” Aslında bütün mesele ne, biliyor musunuz?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Aramış mı, ben soruyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Aramadan bilgi geliyor size, biz biliyoruz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu sistemde Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu bazen deve olmak istiyor, bazen kuş olmak istiyor ama deve kuşu bu. Yani bu iktidar böyle bir sistem getirdi ama bu elbise bu bedene uymadı arkadaş, bu ucube bir sistem; esas mesele burada.

Sayın Engin Altay da doğru, Sayın Özlem Zengin de doğru; yanlış olan sistem. Bu sistem böyle devam ettiği sürece bu tartışmalar hiç bitmeyecek. Bu elbise bu bedene uymadı. Gelin, hep beraber bir araya gelelim, bu elbiseyi Türk toplumunun kullanacağı hâle getirelim.

Tekrar, iyileştirilmiş parlamenter sisteme bir an önce dönmezseniz hem toplumda hem Genel Kurulda bu tartışmalar hiç bitmeyecek. Hem yürütmeyi rahatsız edecek hem yasamayı rahatsız edecek bu mesele.

Teşekkür ediyorum.
BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Türkkan.
Buyurun Sayın Zengin.

31.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.
Bir devamlılık olması açısından, yoksa asla bir öncelik vesaire, böyle bir şey söz konusu değil.
Ben şu “numara çekmek” sözüne takıldım.
ENGİN ALTAY (İstanbul) – Niye takıldın?
ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Takıldım, neden?
ENGİN ALTAY (İstanbul) – Siyasette numara çekilir.
ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben çekmiyorum; bakın, ben çekmiyorum.

Sayın Altay, dünden itibaren, dün bir konuya dair söz almak için bastım, mevzuyla anlatacağım, uğultular var, konuşma uzuyor ve bunun bir numara çekmek olduğunu telakki ediyorsunuz. Ya, sizin için bir anlamı var mı bilmiyorum ama...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Genel Kurula milletvekilleri gelsin diye...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hayır, hayır; samimiyetle söylüyorum, yapsam onu da yaptığımı söylerim. Fakat ben siyaseti sahici bir şey olarak algılıyorum, yaşıyorum, bir hayat tarzı olarak görüyorum; o sebeple de bu “numara çekmek” ifadesini çok ama çok küçültücü buluyorum ve buna itiraz ediyorum. Ben sahici bir şey yaptım, zamanı kullanırken de öyle; burada arkadaşlarıma yazdığım şeyler var, orada da çok sahici şeyler yazıyorum. O sebeple, bunu ben kullanmamanızı rica ediyorum. Aramamış Sayın Altay, eğer arar da ulaşamazsa o zaman sorun var demektir. Arayıp lütfen bilgi alsın. Bana bilgi gelmedi, kendisi için bir önemi var mı bilmiyorum ama gerçek: Ben aradım ve bilgiyi aldım; tavsiye ederim, bir telefon.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Değerli milletvekilleri, şu an itibarıyla sisteme 60'ıncı maddeden söz talebiyle girmiş 3 milletvekilimiz var, onlara söz vereceğim sırasıyla.

Şu andan itibaren sisteme girecek olan milletvekillerimize daha sonra söz vereceğim.

Sayın Özkan...

32.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, 29 Ocak Batı Trakya Türklerinin Toplumsal Dayanışma ve Milli Direniş Günü'ne ilişkin açıklaması

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün, 29 Ocak Batı Trakya Türklerinin Millî Direniş Günü'dür. Batı Trakya Türklerinin, soydaşlarımızın hak arama yolunu açan ve bu yolda ışık tutan şehit Doktor Sadık Ahmet'i ve bu mücadelede Hakk'ın rahmetine kavuşan tüm Batı Trakya Türklerini rahmetle anıyorum. Batı Trakya Türklerinin haklı davalarında her zaman yanlarındayız.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Yılmazkaya...

33.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, Elâzığ ilinde meydana gelen depremde hayatını kaybeden 41 yurttaşın Allah'tan rahmet dilediğine, başta deprem olmak üzere ülkemizde sıkça görülen afetlere yönelik hazırlıkların önemine ilişkin açıklaması

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle, Elâzığ'da meydana gelen ve çevre illerde hissedilen depremde hayatını kaybeden 41 yurttaşımıza Allah'tan rahmet, yaralı vatandaşlarımıza acil şifalar dilerim.

Başta deprem olmak üzere ülkemizde sıkça görülen afetlere yönelik olarak afetlerin öncesinde ve sonrasında yapılacak doğru davranışlar, deprem kuşağındaki illerden gelen bedelli askerlik yapan kişilere ve hatta bütün uzun dönem askerlik yapanlara AFAD uzmanlığı eğitimi verilmesi, muhtemel depremlere gerekli hazırlıkların yapılmasına büyük katkı sağlayacaktır. Daha önce de komisyonlarda diğer arkadaşlarımla da söylenen bu konuda özellikle Kuzey Anadolu ve Doğu Anadolu fay hatları, İstanbul, Marmara Bölgesi ve büyük şehirlerimizde afet öncesi yapılması gereken hazırlıklar, afet sonrası ilk anlar, ilk yardım ve temel bilgiler gibi hayati öneme sahip bu eğitimin Millî Savunma Bakanlığı tarafından planlanarak hayata geçirilmesi önemlidir.

Bu konudaki gerekli çalışmalar için uyarıyor, yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur...

34.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, eğitim ve kültür seviyesinin bir toplumu aydınlığa, medeniyete taşıyan etmenlerin başında geldiğine ve halk kütüphanelerinin önemine, Hatay ilinin Defne, Arsuz, Payas ilçelerindeki halk kütüphanesi eksikliğinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; bu toplumu aydınlığa, medeniyete taşıyan etmenlerin başında o toplumun eğitim ve kültür seviyesi gelmektedir. Toplumun eğitimi ve kültürel gelişimi noktasında da halk kütüphaneleri çok önemli bir yer tutmaktadır ancak bunca öneme rağmen, Hatay'ın Defne, Arsuz, Payas ilçelerinde hâlâ halk kütüphanesi bulunmamaktadır. Defne 150 bin nüfuslu bir ilçemiz, Arsuz 90 bin nüfuslu bir ilçemiz, Payas'ımızın nüfusu ise yaklaşık 35 bin. Bu büyüklükteki ilçelerimizde halk kütüphanesi olmaması Sanayi 4.0'ın, yapay zekânın konuşulduğu 21'inci yüzyılda Türkiye'ye yakışmamaktadır. Bilerek veya bilmeyerek Hatay halkına yaşatılan bu eksiklik iktidarın ayıbıdır. Bu ayıbın bir an önce sonlandırılmasını, bu ilçelerimizin acilen kütüphaneye kavuşturulmasını istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş ve arkadaşları tarafından, vatandaşın toplanan deprem vergilerinin nereye harcandığının şeffaf bir şekilde kamuoyuyla paylaşılması amacıyla 29/1/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Ocak 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
Danışma Kurulu 29/01/2020 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

29 Ocak 2020 tarihinde Siirt Milletvekili Sayın Meral Danış Beştaş ve arkadaşları tarafından verilen (5121) sıra numaralı vatandaştan toplanan deprem vergilerinin nereye harcandığının şeffaf bir şekilde kamuoyuyla paylaşılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 29/01/2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu konuşacaktır.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; daha bir ay olmadı, bu Mecliste bir konuşma yapmıştım ve derhâl can kayıplarını önlemek için alınması gereken tedbirlerden bahsetmemiz gerektiğini, uzmanların olası bir depremde on binleri bulacak can kaybından söz ettiğini söylemiştim. Yine hiçbir şey yapılmadı ve 41 insanımızı kaybettik. Elâzığ depremini 17 Ağustos 1999 Körfez depreminden yirmi yıl, 23 Ekim 2011 Van depreminden sekiz yıl sonra yaşadık fakat hâlen ne olası bir depreme ne de afete hazırız. Hazırlık için yeterli kaynak var mıydı? Vardı elbette, 1999 depreminden sonra depremin yarattığı hasarlar ve alınacak tedbirler için getirilen özel iletişim vergisinden bugüne dek toplam 67,5 milyarı aşkın gelir elde edilmişti. Bu vergi ilk yıllarda prefabrik ve kalıcı konutlara, kira ve barınma yardımı ile zarar gören altyapıya harcanmıştı fakat AKP Hükûmeti döneminde kalıcı hâle getirilen bu verginin yıllardır nereye harcandığı bilinmiyordu. Ta ki dönemin Maliye Bakanı Mehmet Şimşek sağlık, eğitim ve duble yol için harcandığını söyleyene kadar. Bir de alay eder gibi “Bir aylık maaşımı depremzedelere bağışlayacağım.” lafına muhatap olmuştuk hatırlarsanız. Sonra, yılların deprem vergisinin aslında deprem vergisi bile olmadığı iddia edildi. AKP Genel Başkan Yardımcısı Hüseyin Çelik başından beri deprem tedbirleri için toplanan vergi için “İletişim vergisidir.” deyip çıktı işin içinden. Haberleşmenin zaten en pahalı olduğu ülkelerden biriyiz arkadaşlar ama üstüne bir vergi daha toplanıyormuş. Bugün, Elâzığ depreminde yakınlarını kaybedenlerin yüzüne de aynı rahatlıkla “Elâzığ’da deprem için tedbir almadık, onun yerine duble yol yaptık, bu para da iletişim vergisi için harlandı.” diyebilecek misiniz?

Bu toplanan paralar da yetmedi değerli arkadaşlar. Çok önemli bir şeye dikkatinizi çekmek istiyorum. BAŞKENTGAZ tarafından Türk Kızılayının hesaplarına aktarılan 8 milyon dolarlık bağışın Ensar Vakfına aktarıldığı ortaya çıktı. İşte belgesi burada, bu anlaşma aralarında yapıldı. Evet, Kızılaya yapılan 8 milyon dolarlık bağış Ensar Vakfına aktarılıyor. 29/12/2017 tarihli belgede dönemin BAŞKENTGAZ Genel Müdür Vekili Asım Yüksel ve BAŞKENTGAZ Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Torun imzası var. Başkent Elektrik de bu bağışı cebinden yapmıyor, hepsini vergiden düşüyor. Yani aslında hepimizin vergisi yandaş vakıflara aktarılıyor. O yüzden Kızılayın deprem sonrası yurttaşlardan para istemesine şaşmamalıyız.

Değerli arkadaşlar, peki, deprem sonrası onca yeni bina yapıldı, neden hâlen depremde binalar yerle bir oluyor? Kentsel dönüşüme dayanaksız binalardan başlanmıyor da ondan. Bugün “kentsel dönüşüm” adı altında İstanbul’un her yeri şantiye durumunda, deprem bahanesiyle bu inşaatlar meşrulaştırılmaya çalışılıyor fakat dönüşüm, deprem değil, rant odaklı. 2 milyon ruhsatsız ve iskânsız bina var ve kentlerin rant değeri yüksek bölgelerinden başlatılıyor projeler. Mevcut yapı stokunun büyük bir kısmı onarıp güçlendirilebilecekken “yık-yap” anlayışıyla yalnızca kâr hedefleniyor. Yapı denetim hizmeti ise hiçbir şekilde işlemiyor. Binayı yapan müteahhitlerin kendi anlaştığı firmalar yapıyı denetliyor. Bu denetimi yapacak kişilerde diploma dışında hiçbir yeterlilik aranmıyor. Denetim olmayınca da -istisnalar hariç- eğitimsiz, bilgisiz ve ehliyetsiz usta ve kalfalarla “yapsatçı” tabir edilen ve hiçbir nitelik aranmayan girişimcilerin insafıyla bina yapılıyor. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin ve akademisyenlerin yıllardır üzerinde durduğu gibi, tüm mevcut binaların önce envanteri çıkarılmalı ve “yık-yap” anlayışı yerine, güçlendirilebilecek binaların bir an önce güçlendirme çalışmaları yapılmalıdır. Deprem toplanma alanları rantı değil, bilimi ve tekniği temel alan projeler ve deprem bilinci bugün üzerinde durmamız gereken en önemli konular.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bağlayın sözlerinizi Sayın Kerestecioğlu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamlı) - Yani Türkiye’nin Kanal İstanbul’a değil, gerçekten deprem için önlemlere ihtiyacı var. Tabii, bu son depremde bir başka noktayla da karşılaştık; sadece depremle ilgili aslında alınan önlemlerin yetersizliği ve felaketi değil, gazeteciliğin de felaketini gördük maalesef. Ben, size bir örnek vermek istiyorum: Los Angeles Times gazetesi elektrikerin, internetin kesik olduğu bir anda bile, daha önce hazırlanmış program sayesinde, bir tek tuşa bastığında deprem haberini toparlayıp yayınlayabilecek robot gazetecilerden yararlanıyor. Bizde ise “Mutlu musunuz? Mutlusunuz değil mi? Çadırınız var, çayınız var.” diyen yandaş gazeteciler maalesef anında robot bir gazeteci olarak refleksi veriyorlar ve cevap veriyorlar. Bu, Türkiye için yazıktır.

Bir önerim de Japonya’ya gidelim ve 8 büyüklüğündeki depremlerde niye can kaybı olmuyor bir araştıralım derim.

Sağlıkla kalın. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kerestecioğlu.

Öneri üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına Adana Milletvekili İsmail Koncuk konuşacaktır.

Buyurun Sayın Koncuk. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Elâzığ depreminde hayatını kaybeden bütün vatandaşlarımıza Yüce Allah’tan rahmet diliyorum, yaralılarımıza acil şifa diliyorum. Tabii, yaralı olmayan vatandaşlarımıza, depremin psikolojik ağırlığını yaşayan bütün vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerini ifade etmek istiyorum. 1998 Adana depremini bizzat yaşamış, bunun maddi, manevi ağırlığını yaşamış bir insan olarak... Depremde yaralanmasanız bile, hayat kaybı olmasa bile gerçekten vatandaşlarımız büyük ızdırıp yaşıyorlar; evlerinden uzakta, dışarıda, o kötü hava şartlarında yaşamak zorunda kalıyorlar. Deprem gerçekten çok büyük bir felaket. Dolayısıyla, Türkiye Cumhuriyeti devletinin, devletimizin bu felakete hazırlıklı olması gerekir. Tabii, bu, siyasi saiklerle yapacağımız bir değerlendirme değil ama Türkiye’nin, yüzde 90 itibarıyla her bölgemizin “deprem bölgesi” olarak kabul edildiğini düşündüğümüz zaman, deprem Türkiye’nin öncelikli meselesidir ve bu meseleyi ele alması gereken kurum iktidardır. Tabii, bunları söylemek “provokatörlük yapmak” olarak falan değerlendiriliyor ama sormayalım mı şimdi, “deprem vergisi” adı altında toplanan vergiyle -ki miktarı 67,5 milyar TL’yi buldu- deprem adına hangi çalışmayı yaptınız? Dün bir gazetede Kahramanmaraş Türkoğlu Belediye

Başkanının -ki AK PARTİ'lidir- röportajını okudum: "Üç yıl önce fay hattı üzerindeki evlerin taşınmasıyla ilgili bir raporu Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gönderdik, üç yıldır cevap yok." diyor, ki bu AK PARTİ'li belediye başkanı; "Üç yıldır Çevre ve Şehircilik Bakanlığında cevap gelmedi." diyor. Yani, deprem olmasını beklemeden tedbir almak lazım, devlet yönetmek budur, devlet yönetmek planlı hareket etmektir; böyle, el yordamıyla, kafamıza o gün gelen bir projeyi hayata geçirmek için bütün imkânlarımızı seferber etmek falan devlet yönetmek değildir. Devlet yönetmek Türkiye'de bir deprem gerçeğini görüp bunun tedbirini asgariden alabilmektir. "Asgariden" diyorum çünkü asgariden bir tedbirin olmadığını görüyoruz. Uzmanları seyrediyoruz, dinliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın Sayın Konuk.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – "Bu evler yapılırken deprem şartnamesine uygun davranılsaydı Elâzığ depreminde hiçbir ev yıkılmazdı." diyor uzmanlar. Sormayalım mı? Peki, kim deprem şartnamesine uygun olmayan evlerin yapılmasına müsaade etti? Hesabını kim soracak; bunca canın, bunca yaralının, bunca ızdırabın hesabını kim soracak? Sormayalım mı? Dolayısıyla iktidarın Türkiye'nin deprem tehditleri altında bir ülke olduğunu görerek tedbirleri alması gerekir. Bütün imkânlarımızı, bakın bütün imkânlarımızı depreme uygun yerleşim alanları yapmak adına kullanmamız lazım. Yarın Manisa'da olabilir, Sındırgı'nın adı geçiyor, Kahramanmaraş'ın adı geçiyor. Yani yarın olduktan sonra ah vah etmenin bir âlemi yok, "devlet yanınızda" demenin âlemi yok. Devlet şunu demeli... "Devlet deprem olmadan önce vatandaşın yanında." diyebilmeliyiz. "Bunu diyebilen, devlet yönetmede beceriklidir." deriz biz de ama maalesef hiçbir tedbirin olmadığını üzülerek görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Sayın Başkanım, bir cümle daha...

BAŞKAN – Buyurun bağlayın lütfen.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Hiçbir tedbirin olmadığını görüyoruz. Devletin birinci görevi hayatı korumaktır, hayatı. Eğer devlet hayatı korumaktan uzak bir tavır içerisindeyse o, anladığımız anlamda kâmil devlet değildir, bizi temsil eden bir devlet değildir. Onun için, ben Elâzığ depreminin -elbette üzücü, sarsıcı bir olay, bir felaket- ders olmasını... 17 bin vatandaşımızın ölümü ders olmadı ama belki Elâzığ depremi bir ders olur, inşallah ders olur ve tedbir alınır diyorum.

Dün Adana'dan Belediye Evleri Mahallesi'nden bir vatandaş aradı, diyor ki: "1998 depreminde benim evim orta hasarlıydı. Allah muhafaza bir deprem daha olsa benim evim dayanır mı dayanmaz mı Sayın Vekilim?" Şimdi ben ne cevap vereceğim bu vatandaşla? Bu, devletin görevidir. Dolayısıyla geçmişte deprem yaşamış bütün şehirlerimizdeki orta hasarlı, hasarlı, az hasarlı evlerimizin yeniden değerlendirilmesi gerekir. Hükûmetin bu konuda mutlaka ciddi bir planlama yapmasını bekliyoruz.

Saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Konuk.

Şimdi de Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır konuşacaktır.

Buyurun Sayın Sındır. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, öncelikle geçtiğimiz günlerde yaşadığımız ve hâlen yaşamakta olduğumuz, Elâzığ ve Malatya bölgelerinde özellikle, bölge illerinde hissedilen 6,8 büyüklüğündeki deprem ve arkasından gelen süreç esnasında hayatını kaybetmiş olan yurttaşlarımızı Allah'tan rahmet dilerim, milletimizin başı sağ olsun; yaralanmış olan kardeşlerimize, yurttaşlarımıza acil şifalar diliyorum.

Neredeyse tamamen bir deprem coğrafyası olan Anadolu'muz ve Trakya'mız, ülkemizin dört bir yanında aslında depreme dair, öncesinde, deprem esnasında ve sonrasında alınması gereken birçok tedbir, önlem var ve devleti yönetenler de bunun asli sorumluluğunu üstlenmiş durumdalar.

Değerli arkadaşlar, "Acaba bu önlemler alınmış mıdır?" diye sormak ve "Bununla ilgili kaynaklar nereye harcandı?" demek sadece bu yasama organında biz, siz değerli milletvekillerinin değil, aynı zamanda muhalefetin tüm unsurlarının ve bütün milletin, bütün yurttaşlarımızın bir hakkıdır, görevden öte bir haktır. Bunu kabul etmemek, bunu reddetmek de anlaşılır değil.

Değerli arkadaşlar, "Deprem değil bina öldürür." diyerek sorumluluğu üzerinden atmaya çalışmak, aslında başta yürütmenin bir kaçamağıdır, başka bir şey değil. Binayla ilgili düzenlemeleri yapan yasamanın dışında, onu denetlemesi gereken, onun izinlerini, ruhsatlarını veren kamunun bu sorumluluğunu da üzerine alması ve değerlendirmesi gerekir.

Bakın, aslında çıkış amacı Marmara Bölgesi ve civarında meydana gelen depremin yol açtığı ekonomik kayıpları gidermek olan özel iletişim vergisi, sonrasında süresi 2003'e uzatılmış, 2004'ten sonra da artık süreklilik arz eden bir hâl almış ve bugüne kadar gelmiş ve toplanan 67 milyarın üzerinde bir kaynağın nereye harcandığını sormak bizlerin görevi. Bunun hesabını vermek yürütmenin görevi. Bugün yürütmenin başı Sayın Cumhurbaşkanını ise onun temel görevlerinden bir tanesi geçmişten bugüne bunu nereye harcadığını ifade etmektir. Yoksa bunu soranlara "Yalan söylüyor, o hep yalancısıdır." Sayın Genel Başkanımızın adını da ifade ederek "Hep yalan söyler zaten." diyerek, sorumluluktan kaçarak konuyu başka bir mecraya saptırmak aslında kabul edilebilir bir şey değil.

Marmara depreminden ders aldık mı? Bakın, Sayın Çevre ve Şehircilik Bakanı... Sadece bu 67 milyar deprem vergisinden alınan gelir değil, imar barışı yapıldı değil mi değerli arkadaşlar?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL OKYAY SINDIR (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın lütfen Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDIR (Devamla) – Sayın Bakan Kurum'un ifadesidir bu, açıklamasıdır, bu ülkede 3 milyon 599 bin 867 adet yapı kayıt belgesi düzenlenmiş yani ruhsatsız yani kaçak yani depreme dayanaklılığı belli olmayan, dayanaksız olduğu da resmen yasal olarak kabul edilmesi gereken yapılara kayıt belgesi düzenlenmiş "imar barışı" adı altında, 24 Haziran seçimlerinden bir ay önce, Meclis tatile girmeden ve karşılığında da 23 milyar 523 milyon lira para toplanmış.

Şimdi, bir yanda 67 milyar depremden toplanan vergi, diğer yanda imar barışıyla toplanan bu bedeller... O imar barışıyla ilgili konulara önümüzdeki kanunla ilgili bir madde üzerinde değineceğim ama bunun, bu paraların nereye harcandığını sormak hepimizin asli görevidir diyorum.

Tabii ki bu konuda sayısız sözlü ve yazılı önerge, araştırma önergeleri verildiğini, bunların da yanıtsız kaldığını, bunların da hesabının verilmediğini özellikle belirtmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL OKYAY SINDIR (Devamla) – Son cümlem, toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (Devamla) – Vatandaşımız üzerine düşen görevi yapıyor, vergisini düzenli olarak veriyor ve bu görev karşılığında yasamanın yaptığı kanunları uygulamakla mükellef olan yürütme de onun verdiği o her bir kuruş verginin

hesabını vermesi gerekir. Verilemeyecek bir hesap varsa onu bilemeyiz ama hesabını soruyoruz değerli arkadaşlar. Bu, HDP grup önerisinin de bu anlamda değerlendirilmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Sındır.

Şimdi de Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Yalova Milletvekili Meliha Akyol konuşacaktır.

Buyurun Sayın Akyol. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA MELİHA AKYOL (Yalova) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Geçtiğimiz günlerde yaşadığımız Elâzığ depreminde yaşamını yitiren vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara - Elâzığ ve Malatyalı hemşehrilerimize- acil şifalar diliyorum.

Yalova'da 1999 depremini bizzat yaşayan kardeşiniz olarak, o günlerdeki hükûmetin ve hükûmetin başkanın üç gün kendi bakanlarıyla bile iletişim kurmakta zorlandığı bir ortama şahit olmuştuk, bunu yaşadık. Şimdiyle mukayese edecek olursak, Van depreminde, her zaman olduğu gibi, Cumhurbaşkanımız ilk andan itibaren oradaydı. Hükûmetimiz Van'da 26.500 konutu sadece bir yıl içerisinde yaptı. Depremden etkilenen konutlarını kaybeden hiç kimseyi evsiz bırakmadık. Hemşehrilerimizi anında geçici barınma merkezlerimize aldık, bir yıl içerisinde hepsinin binasını teslim ettik. Şimdi gidip bakın, Edremit, Erciş'te Türkiye'nin - altyapısıyla üstyapısıyla- en harika binalarını görürsünüz. Bunlar, takdir edersiniz ki kendiliğinden olan durumlar değil. 53 tane okul yaptık. 47 kilometre mesafeden elli yıllık ihtiyacı karşılayacak içme suyunu getirdik. Camileri, sosyal donatıları, parklarıyla harika oluşumları hemşehrilerimize sunduk. Okullarımızın yüzde 92'sini... Aynı şekilde sağlık yatırımlarımız, hastanelerimiz, yollarımız, viyadüklerimiz... Bu yollar sadece araçların rahat gidebileceği manada bir yol olmamakla birlikte, aynı zamanda, herhangi bir afet anında bir yerden başka yere ulaşımı rahatlıkla sağlayacak şekilde yapıldı. Baktığınızda, hepsi Türkiye'yi afete hazır hâle getirecek yatırımlar. Sadece AFAD'ın kendi bünyesinde, Türkiye genelinde, depreme yönelik 49 bin konutu var ve acil yardımları da ayrı. Çok ciddi miktarda kentsel dönüşüm çalışmalarımız var. Öncesinde en ufak bir şey olduğunda herkesin açığa kaldığı bir ortamdı, Bizim şimdi 25 tane lojistik merkezimiz var. Öyle sıradan bir binanın içerisine çadırlar vesaire doldurulmuş bir merkez değil bunlar. Son derece ileri teknolojiyle hazırlanmış -yani sıfırıncı dakika diye ifade ediyoruz ya- sıfırıncı dakikada harekete geçecek, herhangi bir lojistik merkezimizden herhangi bir afetle ilgili, her türlü malzemenin taşıma ve nakliyesi içerisinde olmak üzere, anında harekete geçecek noktalar bunlar. Şu anda bile hayal edilemeyecek şeyleri biz on yıl içerisinde gerçekleştirdik. 53 tane cep depo yaptık; oradan gelene kadar anında ihtiyaçları, şehirlerdeki ihtiyaçları karşılamak için.

Son olarak, bugünün rakamlarıyla 1 trilyon 215 milyar liralık yatırımdan bahsediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akyol, tamamlayın.

MELİHA AKYOL (Devamla) – Görüldüğü gibi, arkadaşlar, şeffaf bir ortamda, milletimizin malı yine milletimize en kaliteli bir şekilde ve en etkili şekilde harcanarak müreffeh bir yaşam için mücadele etmekteyiz.

Ayrıca, HDP Grubundaki hatibin az önce söylediği gibi yapı denetim firmaları müteahhitte anlaşma içerisinde değil, biraz daha iyi takip edelim. Artık ortak bir havuzda, müteahhit ile yapı denetim firmalarının ilişkisi kesildi, âdeta bir kontör gibi, hiç kimse bilmiyor hangi firmanın nereye düştüğünü. 2007'de ve 2018 yılında Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızın çok ağırlaştırdığı teknik müeyyidelerle daha iyi bir ortam da oldu.

99 depreminde, 3'üncü gün ve Yalova'nın bakanı olmasına rağmen -şimdi ismini vermiyorum; inanmamış gece, yine yatıp uyumuş "Yalova'da yoktur öyle bir şey." demiş- herkes kendi imkânlarıyla, hanımlar kolundaki bilezikleri bozdurarak barakalar yapmışlardı ve iki yıl hayalet şehir gibiydi.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Allah Allah! Bunları da mı duyacağız?

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Kaç yaşındaydınız?

MELİHA AKYOL (Devamla) – Var ya o Yahudilerin sürgün edildiği şehir, öyleydi Yalova. Onun için, şimdi nereden nereye geldik...

Hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akyol.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

ŞENOL SUNAT (Ankara) - Ayıp, ayıp! Kaç yaşındaydın?

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) - Yaşınız kaçtı acaba 99 depreminde?

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Çok doğru bir ölçü vermediniz. O dönemin Hükûmetine laf atmanız çok doğru değil, çok şık değil. Acılı günde bunu yapmanız çok şık değil.

MELİHA AKYOL (Yalova) – Gerçekleri söylüyorum.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Her şey rant olduğu için... Siyasete alet etmeyin depremi.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, devletin yaşanan felaketlerde vatandaşın sıkıntılarını, problemlerini çözmeye konusunda gereken hassasiyeti göstermesi ve eksiklikler varsa da konuşulması gerektiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, tabii, şimdi, burada çok ciddi bir felaket söz konusu oldu; hepimiz çok üzüldük. Milliyetçi Hareket Partisi olarak da devletimizin sonuna kadar yanında olduğumuzu ve halkımızla, Elâzığlı, Malatyalı vatandaşlarımızla beraber olduğumuzu ifade ettik. Bizler, bu hangi dönem olursa olsun, devletin, bir süreklilik içerisinde, her zaman bu meselelerde, bu felaketlerde vatandaşın sıkıntılarını, problemlerini çözmekle ilgili olarak gereken hassasiyeti göstermesi gerektiğini, varsa eksiklikler bunların her dönem konuşulabileceğini ifade ettik.

Tabii, 99 depremi tarihte iyi irdelenmesi gereken bir deprem. Biliyorsunuz bu, Gölcük, Arifiye depremi olarak iki depremin ardı ardına geldiği ve "asrın felaketi" olarak dile getirilen bir depremdi. Burada 18 bin vatandaşımızın hayatını kaybettiği ve 400 bine yakın yapının hasar gördüğü ve kullanılamaz hâle geldiği, şehirlerin -ben Sakarya Milletvekili ve o depremi de yaşamış bir kardeşiniz olarak ifade ediyorum- yüzde 95 civarında -özellikle Sakarya'nın, Adapazarı'nın- altyapısının kullanılamaz hâle geldiği, vilayetlerin bütün imkânlarıyla tarumar olduğu bir depremdi ve pek tabiidir ki mücadelesi açısından çok daha meşakkatli olan bir depremdi. Devletimiz o günün şartları itibarıyla elinden geleni çok yüksek bir hassasiyetle gerçekleştirmiştir. Bizler kırk beş gün içerisinde, kış şartları ulaşmadan, kış şartları gelmeden geçici konutlarımıza yerleşmiş, bir yıl içerisinde de kalıcı konutlarımızı teslim almış bulunmaktayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Bülbul.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Dolayısıyla, orada sağlık, bayındırlık ve güvenlik, diğer bütün ihtiyaçlarla alakalı olarak, son derece hassas bir şekilde, o dönemin şartlarında bir mücadele gerçekleşmiş olduğunu ve depremin yaralarının sarılması için çok büyük bir çaba sarf edildiğini burada dile getirmek istiyorum. Bir depremle alakalı olarak müdahalenin başarısını ifade ederken başka bir dönemin mukayesesi noktasında çok daha dikkatli olunması gerektiği kanaatindeyiz. Bu noktada hassasiyet gösterilirse bizler de ayrıca memnun oluruz diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bülbul.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan...

Sayın Kerestecioğlu, buyurun.

36.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, yapı denetim hizmetleriyle ilgili kapsamlı bir önerge hazırladıklarına ve deprem vergisinin deprem için kullanılması gerektiğine ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, ben öncelikle yapı denetim hizmetiyle ilgili bir iki şey söylemek istiyorum. Bununla ilgili de zaten yakında kapsamlı olarak bir önerge getireceğiz. Ama özellikle mimar mühendis odalarının bu konudaki açıklamaları, hakikaten bunun kamusal bir sorumluluk anlayışı üzerinde yükselmesi gerektiği, ancak şu anda ticari bir anlayışla yürütüldüğü şeklinde. Bu yüzden diyorlar ki: "İlgili bakanlık tarafından yetkilendirilmiş ve kamu adına bağımsız denetim yapan meslek mensupları eliyle yürütülmesi gerekir yapı denetiminin, ticari şirketler eliyle değil."

Bunun dışında, şöyle bir refleks oluyor her zaman gerçekten: "Biz ne kadar iyi yapıyoruz, biz ne kadar iyi yapıyoruz." Böyle bir şey yok arkadaşlar, her yer sallanıyor günlerdir, aylardır baktığımızda ve buna ilişkin, Bakanlık anca soruşturma açıyor kalkıp da "Deprem vergileri ne oldu?" diyenlere. Ya da "Bununla ilgili bizim sorumluluğumuz şudur, biz bununla ilgili şunları şunları aslında yerine getirmeliydik, eksiklerimiz var." diyen hiçbir siyasi otoriteye rastlamadık biz bugüne kadar. Böyle siyaset yapılmaz ki. O yüzden diyorum, gidelim Japonya'ya bir soralım bakalım "8 büyüklüğünde deprem oluyor niye bu insanların burnu kanamıyor?" diye. Başka bir sorumlulukla hareket ediyorlar demek ki. O nedenle, artık şu reflekslerden kurtulmak gerekiyor yani: "Bizim iktidarımız, biz iyi yaparız. Bizim partimiz en iyisini yapar, en doğrusunu söyler." Böyle bir şey yok. Herkesin eksikleri var ve bu ülkede görüyoruz bu eksikleri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Kerestecioğlu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Tamamlıyorum.

En başta da sorduğumuz sorular: Kızılay niye kalkıp kendisine bağışlanan bu parayı, bir şirketin bağışladığı parayı gidiyor Ensar Vakfı hesaplarına aktarıp yurt yaptırılmasına veriyor, sonra vatandaştan para istiyor? Niye bunlara "İletişim vergisiydi bu." diyorsunuz? Niye "duble yol" diyorsunuz, "Bunun içindi." diyorsunuz?

Yani deprem vergisi hepimizin ödediği vergiler ve deprem için harcanmalı, bunun altyapısı için harcanmalı bu vergiler. İnsanlar bunun için bu vergileri ödüyorlar ve biz artık kandırılmak istemiyoruz ve üstelik de hadsiz bir şekilde her şeye soruşturma açılması da hakikaten tam anlamıyla bir otoriter rejimi ifade ediyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kerestecioğlu.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, Siirt Milletvekili Meral Daniş Betaş ve arkadaşları tarafından, vatandaştan toplanan deprem vergilerinin nereye harcandığının şeffaf bir şekilde kamuoyuyla paylaşılması amacıyla 29/1/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Ocak 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi'nin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan çiftçilerin girdi maliyetlerinde yaşanan artışlardan kaynaklanan sorunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla verilmiş olan (10/2406) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Ocak 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

29/1/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 29/1/2020 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi'nin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, çiftçilerin girdi maliyetlerinde yaşanan artışlardan kaynaklanan sorunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla verilmiş olan (10/2406) esas numaralı Meclis araştırması önergesinin görüşmesinin, Genel Kurulun 29/1/2020 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun konuşacaktır.

Buyurun Sayın Aygun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, önce bir tezgâhı açalım, süreyi başlatmayın.

Bunlar konunun daha iyi anlaşılması için, çiftçilerimizin girdilerini oluşturan maddelerimiz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Pazarcılığa mı başladın, hayırdır?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çiftçi borç batağına götüren ve üretimden çekilmesine sebep olan gelişmelerin tüm boyutlarıyla incelenerek çözüm yollarının ortaya konulması için verdiğimiz araştırma önergemiz için söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi ve ekranlarının başında bizleri izleyen saygıdeğer yurttaşlarımızı selamlıyorum.

Türkiye'nin karnını doyuran çiftçimiz bugün artık kendi karnını doyuramaz hâle gelmiştir. Peki, bu nasıl olmuştur? Borçlar yıllar boyu katlana katlana artmış ve sonunda çiftçi bitirmiştir. Bugünlerde çiftçimiz üretiyor, bankalar biçiyor değerli milletvekilleri. Çiftçilerimiz 2017 yılına göre gübre fiyatında yüzde 100, mazot fiyatında yüzde 40, ilaçta yüzde 100'ü aşan, yemde ise yüzde 50, sulama suyu ve elektrikte de yüzde 126'yı aşan zamlarla karşı karşıya kalmıştır. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu verilerine göre 2019 yılının ilk dokuz ayına baktığımızda tarımda kullanılan kredi miktarı 115 milyar 193 milyon lira. 2004 yılına göre çiftçinin nakit borçları -evet, değerli milletvekilleri, çok önemli- yüzde 1.928 artmış, gayrinakdi borçları ise yüzde 1.519 artmış. Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı çiftçi başına 2018 yılında 48.548 lira borç varken 2019 yılının sonuna doğru bu rakam 49 bin liraya ulaşmıştır. 2019'da takipteki krediler bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 48 artarak 5 milyar 196 milyon 339 bin lira olmuştur değerli milletvekilleri.

Şimdi sorarım size: Bu borç yükünün altından nasıl kalkılır? Karnımızı doyuran çiftçilerimizi hepimiz rahatlatmak zorundayız. Çiftçimizi, Atatürk'ün döneminde olduğu gibi köylüyü milletin efendisi yapmak zorundayız. Oysa Türkiye'de çiftçi gırtlığına kadar sıkı uygulamalarla baş başayız.

Sayın Başkan, değerli vekiller; bakın, tarım nasıl bitirildi size madde madde anlatayım:

1) Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı 2 milyon 264 bin 90 çiftçimiz var, Tarım Kredi Kooperatiflerinin ise 830.188 ortağı bulunmaktadır. Bu demektir ki çiftçilerimiz Tarım Krediye yaklaşıyor çünkü faiz yüksek arkadaşlar. Çiftçiye ucuz ve kaliteli girdi sağlayamayan Tarım Kredi Kooperatifleri âdeta holding olmuş, süpermarket hâline getirilmiştir. Yine, bakınız, Tarım Kredi Kooperatiflerinin gübre üreten ortağı var; GÜBRETAS. GÜBRETAS'tan başka gübre satmıyor bunlar ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin GÜBRETAS'ın "20-20" taban gübresine baktığınızda 1.850 lira arkadaşlar. Özel sektöre gidiyorsunuz, 1.490 lira; insaf, insaf. Yine, bakın, üre gübresi 1.880 lira, 1.950 lira Tarım Kredilerde, özel sektörde 1.700-1.750 lira bandında.

Yine, 2018 ve 2019 yıllarında özel bankalardan yüzde 40'lara varan ve çiftçinin kooperatifi olan Tarım Kredi Kooperatiflerinden kaynak kullanım katkı payıyla beraber yüzde 32,5'a varan faizlerle ve Ziraat Bankasından da yüzde 8 olan oranı yüzde 16'ya çıkartarak yüksek faizle çiftçi bitirdik arkadaşlar. 3'üncü maddeye baktığınızda Ziraat Bankası çiftçilere kredi veriyor. Evet, yarısını da götürüyor çiftçi karta yüklüyor, yarısını nakit olarak veriyor ve diyor ki: "Çiftçi karttan ihtiyacını gider." Ama çiftçiye nakit lazım çünkü dışarıdan daha ucuz fiyat alıyor ama bakınız, yine, ipotek olayına baktığınızda Ziraat Bankası diyor ki: "Memur kefil olacak, evin şehirde olacak." Tarla ipoteği olarak 2-3 kat ipotek istiyorsunuz. Bu şekilde çiftçi özel bankaların, tefecinin kucağına bırakıyoruz.

Değerli milletvekilleri, geçen yıl kanun yaptık, çıkardık; yüzde 15'lik bir indirimle ama takipte olmayan kredilere bunu kullandırmadığımız için, çiftçiler o yapılandırmaya giremediler.

Yine, bakınız, çiftçilerin başlıca sıkıntılarını 3 başlıkta toplayabiliriz: Borçlar, tarımsal krediler ve desteklemeler arkadaşlar. Bakın, biz ne öneriyoruz? Çok basit, sihirli formül şu: Sadece çiftçinin girdi maliyetlerini aşağı çekip Tarım Kanunu'nun 21'inci maddesini uygulasak sorunu çözeceğiz. Önerimiz şöyle: Tarım Kanunu'nun 21'inci maddesine göre gayrisafi millî hasılanın en az yüzde 1'ini çiftçiye tarımsal destek olarak verecektik. Bu parayı bugüne kadar hiç vermediniz, binde 40'lara kadar düşürdünüz ve çiftçiye 2007'den beri tam tamına 177 milyar lira borcunuz var değerli arkadaşlar. Gelin, bu 177 milyarı çiftçinin borçları olan 115 milyarı yapılandırmaya kullanalım. Yani -heba etmiyorsunuz- çiftçinin hak etmiş olduğunu çiftçinin borçlarına kullanalım diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın sözlerinizi lütfen Sayın Aygun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – İkinci madde olarak, tarımsal girdi yükünün hafifletilmesi için tarımsal sulama grubuna indirimli tarifieden elektrik verilmelidir. Mazot... Hani "Yarısı sizden, yarısı bizden." diyen Başbakanımız vardı; ne yarısı, üçte 1'ini veremiyorsunuz. Yine, ilaç, gübre, tohum ve yem; bunları gelin sübvanseli olarak çiftçiye verelim, destekleyelim diyorum arkadaşlar.

Üçüncü madde olarak da tarımsal kredide bölgesel farklılıklara ve ürün çeşitlerine göre bir modele geçmemiz gerekiyor. Tarımsal sigortada Çiftçi Kayıt Sistemi diye tutturmuşsunuz. "Ya, Bakanlığın elinde TÜKAS dediğimiz bütün kayıtlar var, gelin TÜKAS'tan bu işlemi yapaalım." diyoruz, "Olmaz, ÇKS'ye göre..." diyorsunuz, yani siz sadece kulağı hep böyle tutmak istiyorsunuz. Gelin, çiftçi için sigorta sistemini Tarımsal Üretim Kayıt Sistemi'nden yapaalım.

Yine, bakınız, mevsimsel don ve sel başta olmak üzere tüm afetlerde ürünleri buradaydılar. Getirelim. Geçen hafta Artvin'den üreticiler buradaydılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın lütfen Sayın Aygun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Sayın Başkanım bitiyor, toparlıyorum.

Türkiye'nin en önemli ürünlerinden olan, Karadeniz Bölgemizde yetişen çay için -ya, ÇAYKUR kayıtlarında kimin ne kadar çay arazisi olduğu belli- gelin, ÇAYKUR'daki arazi tapularından çiftçinin mevsimsel dona karşı sigortasını yapın. Bu kadar zor mu?

Evet, geçtiğimiz hafta Türkiye'nin her yerinden ziraat odaları başkanları ve yönetim kurulları ziyaret ettiler. Biz defaaten muhalefet vekili olarak gelip söylüyoruz, anlatıyoruz ama bizi anlamıyorsunuz. Gazi Meclise gelen ziraat odası başkanları sizleri de bizleri de gezdiler, çiftçilerin sıkıntılarını anlattılar. Arkadaşlar, bıçak kemiğe dayanmamış, kemiği kesmeye başlamıştır.

Bakınız, AK PARTİ Konya Milletvekili Orhan Erdem diyor ki: "Çiftçimiz beş yıldan beri geriye gidiyor." Yine, Aydın Milletvekili Tarım Komisyonu üyesi "Tarım Bakanlığında ithalat lobisi var, önüne geçemiyoruz." diyor. Bunu biz söylemiyoruz, artık siz söylüyorsunuz, siz! (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Sonuç olarak, çiftçimizin tüm girdi maliyetlerini indirecek çözüm yollarını kapsamlı bir şekilde araştırarak üretimde devamlılığı sağlayacak önlemler almazsak sürdürülebilir bir ülke olamayız diyorum. Sürdürülebilir Türkiye, sürdürülebilir tarımla mümkündür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Gelin, bu uyarılarımızla gözünüzü açın, iğneyi lütfen artık arkadaşlar batırın diyorum, batırın; çiftçimiz batıyor, ülke gidiyor.

Gelin hep beraber çiftçimize sahip çıkalım diyor, tekrar teşekkürlerimi sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aygun.

ORHAN ERDEM (Konya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Böyle bir söz talebi usulü yok, yerinizden sisteme girin.

ORHAN ERDEM (Konya) – Orhan Erdem olarak...

BAŞKAN – Hatırlatayım değerli milletvekilleri, Mecliste söz almanın bir usulü vardır ve bu usul İç Tüzük'te belirlenmiştir. Kalkıp ayağa söz istemek diye bir usul yoktur. Ya grup başkan vekilleri söz ister ya da milletvekilleri sisteme girer, söz ister; ben ya da o an yöneten Meclis Başkan Vekili de sırası geldiğinde söz verir.

Değerli milletvekilleri, şimdi de İYİ PARTİ Grubu adına Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş konuşacaktır.

Buyurun Sayın Yokuş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi İYİ PARTİ Grubu adına saygıyla selamlıyorum.

Çiftçilerimizin, köylülerimizin, besicilerimizin konusuyla ilgili burada defalarca konuşmalar yapıldı ama biz konuşmaya devam edeceğiz, anlatmaya devam edeceğiz, inşallah siyasi iktidar da bu konuşmalarımızın karşılığı olarak harekete geçer diye ümit edeceğiz.

Gerçekleri aslında hepimiz biliyoruz. Her geçen yıl tarımdaki nüfusumuz azalıyor, her geçen yıl tarım arazilerimizdeki ekim oranı azalıyor ama gelin görün ki öyle bir Tarım Bakanı var ki memlekette, ayağında galoşla tarım arazilerinde geziyor, Sudan'dan toprak kir alıyor. Ee, böyle bir Tarım Bakanının olduğu ülkede tarımın iyi gitmesi, tarıma sahip çıkılması ne mümkün! Zaten mümkün değil, garabet bir durum var.

Şimdi, binlerce köyümüz ören yerine döndü. Nasıl döndü? Bir Büyükşehir Yasası çıkardılar, allem ettiler kallem ettiler, köylülerimizi kandırdılar, dediler ki, özellikle bizim Konya'da dediler ki: "Meram'da, Meram Bağları'nda villalarda yaşayanlar var ya, vallahi sizin köy de, siz de öyle yaşayacaksınız, o haklara sahip olacaksınız." Hakikaten doğru. Nasıl doğru biliyor musunuz? Tersinden doğru. Meram'daki bir milyoner vatandaşımız elektriğe, suya, vergiye algıya ne ödüyorsa, köylümüz de aynısını ödemeye başladı. E, köye ne verdiniz, ne götürdünüz? Eskiden böyle bir şey yoktu. Sayenizde köyler boşaldı, sayenizde köyler ören yerine çevrildi; yetmedi, yetmedi, bununla kalsa iyi ya... Konya çiftçi şehri. Hadi be, hangi çiftçiden bahsediyorsunuz? Konya'yı bitirdiler. Nasıl bitirdiler biliyor musunuz?

Şimdi, Konya vekillerimiz var. Yahu, Konya, son on sekiz yılda, iktidarınızda, 2002-2019 yılları arasında ortalamanın üstünde nüfus kaybederek Türkiye ortalamasının yüzde 8 gerisinde kalmış; Kayseri bile Türkiye ortalamasının üstünde. Eskişehir, Türkiye ortalamasının üstünde; Bursa, Türkiye ortalamasının üstünde ama Konya, Türkiye ortalamasından yüzde 8 daha fazla nüfus kaybetmiş. Niye? Çünkü Konya'ya sahip çıkmadınız, Konya'yı susuz bıraktınız, Konya'ya su getirmediniz. Her yıl 3 milyar metreküp yer altından su çekiyor benim çiftçim. Göçükler oluyor, her yer göçüyor, Karapınar'a 5 kilometre kaldı, göçükler artarak devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yokuş, bağlayın sözlerinizi.

Buyurun.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) - Allah muhafaza, şunu mu bekliyorsunuz: Karapınar'ın merkezinde göçük olsun, binlerce insan ölsün. Ondan sonra mı aklınız başınıza gelecek? Allah aşkınıza ya! Konya'ya su lazım beyler, Konya'ya kanal lazım, Kanal İstanbul değil, kanal Konya; Dicle-Fırat boru hattıyla Dicle ve Fırat'tan Konya'ya her yıl 8-10 milyar metreküp su getireceksiniz, KOP Projesi'ni hayata geçireceksiniz ama sizde nerede böyle bir ufuk? İşiniz gücünüz rant. Eğer KOP projesini ihya etseniz, Konya Ovası'na su getirseniz sadece Konya değil, 2016'da 4 vilayet daha eklediğiniz KOP projesi içinde 8 vilayetimiz ihya olacak; Yozgat, Kırşehir, Karaman, Niğde, Aksaray, Konya merkez ve Nevşehir ihya olacak. Ama nerede...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) - Kanal İstanbul'a harcayacağınız paranın dörtte 1'iyle 5 milyon hektar araziye sular hâle getireceğiz. Ama sizin ufkunuz rant, çiftçiyle, onunla bununla işiniz yok ki!

Teşekkür ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yokuş.

Sayın Erdem, biraz önce söz talep etmiştiniz, gerekçesini duymamıştım. Sayın Aygün'un konuşmasında isminizin geçtiğini söylüyorsunuz.

Size yerinizden bir dakika süreyle söz veriyorum.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Konya Milletvekili Orhan Erdem'in, Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygün'un CHP grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve sorunları çözecek iktidarın AK PARTİ iktidarı olduğuna ilişkin açıklaması

ORHAN ERDEM (Konya) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, muhalefetin bizim konuşmalarımızın bir noktasını alarak kürsüden kullanması -bunu devamlı yapıyorlar- sosyal medyadan belli kesimlere mesaj verme çabası etik değil.

Benim konuşmam da tarımda Türkiye'yi nereden nereye getirdiğimizi anlatır bir konuşma. İklim değişiklikleri, ülkemizin yaşadığı zorluklarla, her alanda olduğu gibi, çiftçilerimizin de bazı sıkıntılarının olduğundan ama bunları yine AK PARTİ iktidarının çözeceğinden bahseder bir konuşmadır, biraz önce arkadaşların ifade ettikleri gibi değil.

Konya'mız, bugün, tarımda -daha dün açıklandı- süt üretiminde 1'inci, tohum üretiminin yüzde 60'ını yapıyor. Türkiye'de de bu konudaki büyük gelişmeleri hepimiz görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözüünüzü bağlayın lütfen Sayın Erdem.

ORHAN ERDEM (Konya) – Ama biz şunu diyoruz: Her alanda sorun var, evlerimizin içinde de; birini bitiriyoruz bir başkası doğuyor ama bunları çözecek iktidar da AK PARTİ iktidarındır.

BAŞKAN – Teşekkürler.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi'nin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan çiftçilerin girdi maliyetlerinde yaşanan artışlardan kaynaklanan sorunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla verilmiş olan (10/2406) esas numaralı Meclis Araştırması Önergisi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Ocak 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Şimdi de Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı konuşacaktır.

Buyurun Sayın Gaydalı. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

HDP GRUBU ADINA MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım, hepinizi saygıyla selamlarım.

Sözlerime başlamadan önce Elâzığ ve Malatya'da yaşamını yitirenlere başsağlığı, ailelerine sabırlar diliyorum, yaralılara da acil şifalar dilerim.

Değerli milletvekilleri, bu ülkede çiftçi isen Allah başka dert vermesin çünkü üretimi ve üreticiyi destekleyen bir Hükümet programı bugüne kadar çıkmadığı gibi verilen sözler de yerine getirilmedi. Çiftçinin sorunları saymakla bitmez ama ben şöyle birkaç başlığa değineceğim: Çiftçinin en büyük sorunu finansman sorunudur. Yeterli destekleme görmediği gibi üretimden kazandığı para da borçlarına gidiyor. Yeniden ekim yapmak için tekrar bankanın yolunu tutuyor, kredi çekiyor, ürününü ekıyor, satıyor, tekrar bankaya borcunu ödemeye çalışıyor; işte, çiftçi böyle bir kısır döngüye hapsedilmiş durumda.

Peki, çiftçi neden kazanmıyor? Bunun 4 ana sebebi var: Birinci sebep, taban alım fiyat politikası; ikincisi, girdi maliyetlerinin yüksekliği; üçüncü sebep, ithalat zamanlaması; dördüncü ise planlı bir üretim politikasının olmaması.

Çiftçi ürünü tarlasında sürüyor, siz ithalat yapıyorsunuz, piyasayı regüle ettiğinizi düşünüyorsunuz; hayır, çiftçiyi, üreticiyi mağdur ediyorsunuz. Yüksek banka kredileri altında ezilen çiftçi ürününü maliyetinin altında satmak mecburiyetinde kalıyor. Her müdahaleniz yeni mağduriyetler yaratıyor. Çiftçinin en büyük sorunu enerji giderleri. Bakın, çiftçi evde kullandığı elektriğe ne ödüyorsa tarımsal faaliyetler için kullanılan elektriğe de aynı parayı ödüyor. Ama sanayide böyle bir durum yok, yarı yarıya fark var. Bazı yörelerde çiftçiye ayrıcalıklı elektrik tarifi uygulanıyor. Urfa ve civarında verilen indirim neden tüm çiftçilere uygulanmıyor? Yine, gübre meselesi, belki de çiftçinin en çok belini bükten konu. Bugün piyasada mineral ve fosfor oranı zengin gübrenin fiyatı 1.800-1.900 lira fakat bu fiyat peşin fiyatı; vadeli alacaksanız bu fiyat 2.500-3.000 lira oluyor.

Bir diğer husus, Tarım Kredi Kooperatifleri. Bu Kooperatifin bir desteklemesi olmadığı gibi, bankadan yüzde 8'e aldığı krediyi çiftçiye yüzde 20'yle veriyor. Alın size yasal tefecilik. Tek avantajı, çiftçi için borç ertelemesi. Borç silinmiyor, üretici üretim aşamasında bir zorluk yaşarsa, ürün alamazsa borcu erteleniyor. Seçim meydanlarında, salonlarda ve alanlarda "Gençler çiftçilik yapsın, destekleyeceğiz." dediniz, onlar 2 bin liraya büyükşehirlerde ya da il merkezlerinde çalışmayı tarımda çalışmaya yeğliyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Gaydalı.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – Neden? Çünkü tarım politikaları ve fiyat dengesinde çiftçilik yapamıyorlar, para kazanamıyorlar. Çiftçileri üretken, üretimi yapanı para kazanır duruma getirmesek bu ekonomik kriz, bu işsizlik krizi, bu sosyal kriz sarmalından kurtulamayız. Çare aramak için bu araştırma önergesini destekleyeceğimizi belirtiyor, hepinize saygılarımı sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Gaydalı.

Söz sırası, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kars Milletvekili Yunus Kılıç'ta.

Buyurun Sayın Kılıç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA YUNUS KILIÇ (Kars) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; tabii, hemen hemen hiçbir gün yok ki Mecliste tarımla alakalı bir tartışma olmasın. Tabii, tarım alanı en az sermayenin olduğu ve ülkede meydana gelen dalgalanmalardan da en fazla etkilenen bir alan, burası doğru ve en meşakkatli alan. Dolayısıyla bu alanın Mecliste gündem oluşturması çok normal.

Şimdi, özellikle Tarım Kredi Kooperatifleriyle alakalı ağır itham ve iddialar var. Tarım Kredi Kooperatifleri Türkiye'nin en büyük üretici birliklerinden bir tanesi ve işi sadece bir ürün satmaktan öteye bir regülasyon kurumu yani fiyatların düzenlenmesine katkı veren bir kurum. Tarım Kredinin fiyatlarını alıp, özel sektörün fiyatlarını tonda 3 lira, 5 lira, 10 lira ucuz göstererek Tarım Kredinin çiftçi üzerinden haksız bir kâr elde ettiğini iddia etmek çok haklı bir tavır değil çünkü eğer Tarım Kredi bir fiyat belirlememiş olsa özel sektörün onu nerelerde satabileceğini kestirebilmek mümkün değil, hele ki bazı dönemlerde Tarım Kredinin fiyatlarının aşağıya düştüğünü, bazı dönemlerde de özel sektörün fiyatlarının aşağıya düştüğünü ve çok küçük farklarla piyasada rol aldıklarını görüyoruz.

Özellikle Tarım Kredinin 800 binin üzerinde üyesi var ve bunlardan borçlardan dolayı takibe uğramışların sayısı yaklaşık olarak ne kadar biliyor musunuz saygıdeğer milletvekilleri? Yüzde 1'in altında, sadece 7.800 civarında takipte olan üreticisi var.

2002'de çiftçimizin Ziraat Bankasından, özel bankalardan ve Tarım Krediden kullanabildiği kredinin oranı ne kadardı biliyor musunuz? Toplam 500 milyon lira. Bugün kullandığı ne kadar? 115 milyar lira yani 230 kat. Çiftçinin bugün krediye ulaşımında bir kolaylık var. Dolayısıyla, çiftçinin biriken borçlarında da farklılık var. Bunun oranı ne kadar? O güne göre 15 kat. Ama kullandığı kredinin oranı 230 kat. Dolayısıyla, aslında böyle bir krediye ulaşmasında çiftçimizin kolaylığı var.

Ayrıca, sadece gübreye değil yem fiyatlarına da bir bakmak lazım. Özellikle doların çok yükseldiği, üreticinin de sektörün de kendini biraz koruma refleksiyle fiyatları yüksek belirlediği dönemde Tarım Kredi bir aktör olarak piyasaya girdi ve fiyatların hızlı bir şekilde aşağıya indirilmesine aracılık etti. 2017, 2018 ortalama yem fiyatlarına bakarsanız, Tarım Kredi, bir taraftan yem fiyatlarında regülasyonu yaparken aynı zamanda fiyatlarda da aşağı yukarı yüzde 5 ve 6'lık bir aşağı pozisyonu var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, sözlerinizi bağlayın Sayın Kılıç.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Dolayısıyla, burada Tarım Kredinin yapmış olduğu katkısı unutmamak lazım. Tarım Kredinin çiftçiye kullandırdığı kredilerde özellikle bir dönem bir yükselme oldu ama o, ülkede kredi faizlerinin genel olarak yükselmesinden kaynaklanan bir durumdu ve aşağı yukarı 1'e 2 gibi bir rakam farkı ortaya çıktı ama bugün itibarıyla -çiftçimizin buradan duymasında fayda var- Tarım Kredinin çiftçiye kullandırdığı kredinin faizi yıllık yüzde 5'i geçmeyecek. Bakın, yüzde 5 son derece düşük bir faiz oranıdır ve çiftçi hem ertelemeye bu faiz oranını kullanacak hem de yeni alacağı üründe bunu kullanacak.

Şimdi, tabii, İlhami Bey Tarım Krediye biraz fazla yüklendi bu manada ama aynı zamanda kendisi de Tarım Krediye ürün satanlardan birisi, Tarım Krediye yılda 800-900 milyon liralık ürün veriyor. Tarım Kredi, İlhami Bey ve diğer üyelerinden aldığı ürünleri de aynı zamanda kendi üreticisine ve ihtiyacı olanlara ulaştıran, aracılık eden ve bunun için de giderleri olarak çok küçük farklar koyarak bu işlemi sürdüren bir kurum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Bitirebilir miyim?

BAŞKAN – Artık bağlayın lütfen, buyurun.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Bakın, bu yıl Tarım Bakanlığının bütçesi diğer bakanlıkların bütçesine oranla en fazla

artanlardan bir tanesi ve Tarım Bakanlığının kendi bütçesinin içerisinde desteklemelere ayırdığı bütçe de yüzde 55'lere ulaştı. Geçen yıl ne kadardı? Yüzde 48,5 civarındaydı. Yani Hükümet politikalarımız içerisinde çiftçiyi destekleme sürecimiz devam ediyor. Elbette çiftçimizin birikmiş, yılanmış birçok problemi var. Özellikle 1984'ten bu yana darbeci Anayasa'da çiftçimizin desteklenmesinin önüne geçilen bir süreç yaşanıyordu, şimdi bozulmuş süreci toparlamamız devam ediyor.

Ülkemizin imkânları ve kaynakları oluşukça, başta üretici olmak üzere, çiftçimizi desteklemeye devam edeceğiz diyor, yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kılıç.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.34

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.56

BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 49'uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

VII.- BİLDİRİLER-DEKLARASYONLAR

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ile Adalet ve Kalkınma Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi, Halkların Demokratik Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi ve İYİ PARTİ siyasi parti gruplarının ortak imzasıyla hazırlanan, İsrail-Filistin ihtilafına yönelik olarak ABD yönetiminin yayımladığı sözde barış, özünde istikrarsızlık ve çatışma mahiyetindeki planı yok sayarak esefle kınadıklarına ilişkin bildirisi

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Amerika Birleşik Devletleri'nin sözde İsrail-Filistin barış planına ilişkin siyasi parti gruplarının Başkanlığımıza sundukları müşterek imzalı bir bildiri vardır.

Şimdi bildiri okuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin Ortak Bildirisi

Konu: Amerika Birleşik Devletlerinin Sözde İsrail-Filistin Barış Planı

ABD yönetiminin ihtilafın iki tarafından biri olan Filistin'i bütünüyle dışlayan, tek yanlı, hakkaniyetten uzak bir yaklaşımla hazırladığı görülen söz konusu plan, Birleşmiş Milletler kararlarına ve iki devletli çözüm perspektifine tamamen aykırıdır.

Bu plan, taraflar arasında bir müzakere zemini sağlamaktan ziyade, İsrail'in insanlığın kalbi olan Mescid-i Aksa dâhil, Filistin topraklarında on yıllardır derinleştirerek sürdürdüğü işgale uluslararası meşruiyet kazandırmayı ve bunu Filistin tarafına dayatmayı amaçlamaktadır. Yapılmak istenen, işgal sürecini ilhaka çevirmektir. Tüm Orta Doğu'nun barış, güvenlik ve istikrarını doğrudan ilgilendiren böylesine önemli bir konunun iç politika malzemesi yapılarak Filistin halkının kendi geleceğini tayin hakkı başta olmak üzere, temel hak ve özgürlüklerinin hiçe sayılması ve uluslararası hukukun ve adaletin yok sayılması üzüntü ve ibret vericidir.

Kudüs'ün statüsü, Filistinli mültecilerin geri dönüş hakkı ve yasa dışı yerleşimler gibi en temel problem alanlarında bugüne kadar izlediği politikalarla Filistin tarafının güvenini kaybetmiş bulunan ABD yönetiminin sözde barış planı ölü doğmuştur. İki devletli çözüm vizyonunu yok sayan ve ilgili Birleşmiş Milletler kararları başta olmak üzere, uluslararası hukukun temel kurallarının ihlali anlamına gelen öneriler içeren bu girişimin, uluslararası toplum nezdinde kabul görme ihtimali de bulunmamaktadır.

Bu vesileyle, İsrail-Filistin meselesinin çözümünün ancak 1967 sınırları temelinde başkenti Doğu Kudüs olan bağımsız, egemen ve coğrafi devamlılık içinde bir Filistin devletinin vücut bulmasıyla mümkün olacağını bir kez daha vurguluyoruz. Türkiye, Filistin halkının temel hak ve özgürlüklerini gözetmeyen, Filistin devletinin ve halkının kabul etmediği hiçbir girişimi desteklemeyecek, uluslararası toplumun vicdan ve sorumluluk sahibi üyeleriyle birlik ve dayanışma içinde, zulüm, dayatma ve işgale karşı Filistin halkının meşru haklarını tüm platformlarda savunmaya devam edecektir.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan tüm siyasi partiler olarak yukarıda sıraladığımız görüşler temelinde İsrail-Filistin ihtilafına yönelik olarak ABD yönetiminin yayımladığı sözde barış, özünde istikrarsızlık ve çatışma mahiyetindeki planını yok sayıyor ve esefle kınıyoruz.

Özlem Zengin

Adalet ve Kalkınma Partisi

Grubu Başkan Vekili

Engin Altay

Cumhuriyet Halk Partisi

Grubu Başkan Vekili

Hakkı Saruhan Oluç

Halkların Demokratik Partisi

Grubu Başkan Vekili

Erkan Akçay

Milliyetçi Hareket Partisi

Grubu Başkan Vekili

Lütfü Türkkan

İYİ PARTİ

Grubu Başkan Vekili

(Alkışlar)

Değerli milletvekilleri, şimdi de Sayın Grup Başkan Vekillerine bildiriyle ilgili görüşlerini paylaşmak üzere sırasıyla söz vereceğim.

İlk söz Sayın Lütfü Türkkan'da.

Buyurun Sayın Türkkan.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, ABD'nin sözde İsrail-Filistin barış planının Kudüs'ü İsrail'e ilhak ederek Filistin'i o topraklardan söküp atmaktan ibaret olduğuna ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Amerika Birleşik Devletleri'nin sözde İsrail-Filistin barış planı -yayımladıkları metne bakıldığı zaman rahatlıkla görülebilir ki- Kudüs'ü İsrail'e ilhak etmek, Filistin'i o topraklardan söküp atmaktan ibaret bir plandır. Bu plana geçmişte olduğu gibi bugün de yarın da sonuna kadar karşı çıkacağız.

Mecliste sergilenen birlik ve beraberliğin bugün de tesis edilmesi bizi ziyadesiyle mutlu etmiştir. Görülüyor ki muhalefet partilerine ihtiyacınız olduğu dönem, muhalefet partileri, Türkiye menfaatleri söz konusu olunca kayıtsız ve şartsız kesinlikle yanınızda oluyorlar. Diliyorum ki, arzu ediyorum ki muhalefet partilerine duyulan bu ihtiyacın diğer dönemlerde de aklınıza gelmesi, hatta hiç aklınızdan çıkmaması Türkiye'nin menfaatine olacaktır.

Çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Türkkan.

Sayın Akçay...

39.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, ABD yönetiminin yayımladığı uluslararası hukuku hiçe sayan, 15 Kasım 1988'de bağımsızlığını ilan eden Filistin'i yok sayan, Kudüs'ü İsrail'in başkenti ilan eden mütevaciz planın küstahlıktan başka bir anlamı olmadığına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu ABD Başkanı Trump ve İsrail Başbakanının birlikte, kendi kendilerine gelin güveyi olarak başlattıkları ve Trump'ın da 20 Ocak 2017 tarihinden bu yana "yüzyılın anlaşması" olarak nitelediği sözde barış planı sık sık dile getirilmişti. Bu bizim bakımımızdan emperyal ve sinsî planların dışı vuruşundan başka bir şey değildir. 6 Aralık 2017 tarihinde Trump'ın, Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak kabul ettiğini açıklaması, Tel Aviv'deki ABD Büyükelçiliğini Kudüs'e taşıma kararı alması aynı senaryonun yakın tarihindeki parçalarıdır. Uluslararası hukuku hiçe sayan, 15 Kasım 1988'de bağımsızlığını ilan eden Filistin'i yok sayan, Müslümanların ilk kiblesinin bulunduğu Mescid-i Aksa'daki Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak ilan eden bu mütevaciz planın, küstahlıktan ve şımarıklıktan başka bir anlamı yoktur.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan tüm siyasi partiler olarak yukarıda ve biraz önce ifade edilen görüşler temelinde İsrail-Filistin ihtilafına yönelik olarak ABD yönetiminin yayımladığı sözde barış, özünde istikrarsızlık ve çatışma mahiyetindeki planını Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak da yok sayıyor ve bu oldubittiği yaratmaya çalışanları da esefle kınıyoruz.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akçay.

Sayın Oluç...

40.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, tüm halkların özgür, eşit ve adil yaşam sürmesinin en temel koşulunun Orta Doğu'da kalıcı bir barışın sağlanması olduğuna ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, biz de Halkların Demokratik Partisi olarak bu ortak açıklamaya imzamızı koyduk. Çünkü biliyoruz ki Orta Doğu'da bir bütün olarak kalıcı bir barışın sağlanması tüm halkların özgür, eşit ve adil bir yaşam sürmesinin en temel koşuludur ve başta İsrail-Filistin çatışması olmak üzere, bölgesel ve küresel hâle gelmiş olan tüm tarihsel, siyasal ve sosyal sorunların ve anlaşmazlıkların demokratik yollarla çözüme kavuşturulması esas olandır.

Türkiye'de Kürt sorunu, Suriye'de yaşanan iç savaş gibi konularda tüm tarafları ve halkları kapsayan adil, demokratik ve barışçıl çözüm yolları devreye konulmalıdır. Tarafların hak ve taleplerini dikkate almayan tek yanlı çözüm önerileri var olan sorunları daha fazla derinleştirmekten başka bir sonuç ortaya çıkarmaz, bunu biliyoruz. Yani tek taraflı anlaşmalar Orta Doğu'da barışı sağlayamaz. Bu anlayışla bu açıklamayı imzaladık ve ortak sorunların çözümüne bu anlayışla yaklaşıyoruz. Müzakere ederek, konuşarak çözülemeyecek hiçbir sorunumuzun olmadığını ve halkların da olmaması gerektiğini bir kez daha vurguluyoruz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Oluç.

Sayın Altay...

41.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, sözde Orta Doğu Barış Planı'yla İsrail'in Batı Şeria'daki işgalinin ilhaka dönüştürülmek istendiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sözde Orta Doğu barış planını, yetkisiz etkililerin bir cüretkârlığı, bir hadsizliği olarak gördüğümüzü peşinen beyan etmek istiyorum. Bu planla, İsrail'in Batı Şeria'daki işgali ilhaka dönüştürülmek istenmektedir. Filistin'in bağımsızlığının takvime ve koşullara bağlanıyor olması Filistin halkının o bölgeden yok olması amacına hizmet etmekten başka hiçbir şeye yaramaz. Kaldı ki bu anlaşma, bu plan Birleşmiş Milletler kararlarına da açık aykırılık teşkil etmektedir. İsrail, Filistin topraklarında bir işgalcidir. Doğu Kudüs'ün başkenti olacağı bağımsız bir Filistin Türkiye Cumhuriyeti'nin temel yaklaşımı olmak zorundadır ki öyledir de.

Öte yandan, bu anlaşmanın taraflarından birisinin azil süreci devam ederken, bir diğerinin yolsuzluktan yargılanma süreci devam ederken iç politikada güven toplamak, tazelemek için Filistin halkının istikbalinden ve kanından medet umulmasını bir aymazlık ve canilik olarak görüyor ve değerlendiriyoruz. Unutulmamalıdır ki bu sözde plan bölgede barışa değil savaşa hizmet eder. Bu sözde plan bölgede huzura değil gerilime yol açar. Türkiye dâhil, bölge devletlerinin ve bölge halklarının emperyalizmin bölgedeki planlarını bozmaktan başka çareleri yoktur. Bu konuda Türkiye'nin de diğer bölge ülkeleriyle birlikte bu anlayışı tesis etmek için büyük bir çaba içine girmesi ve rol üstlenmesi bizim temennimizdir.

Sayın Başkan, yürütme organımızdan da Türkiye Büyük Millet Meclisinin gösterdiği bu yüce ve yüksek refleks beklediğimizi de bu vesileyle beyan ediyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki 5 siyasi parti grubuyla birlikte imzaladığımız metnin tüm Türkiye'de ve dünyada önemli ses getireceğine olan inancımızla tekrar bu sözde anlaşmayı bir paçavra olarak niteliyoruz ve bu anlaşmayı, bu planı yapanları da Cumhuriyet Halk Partisi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak kınamaktan büyük bir memnuniyet duyuyoruz.

Teşekkür ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Altay.

Sayın Zengin...

42.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, 5 siyasi partinin aynı konu üzerinde hemfikir olarak hem Türkiye'ye hem de dünyaya sesleniş içerisinde olmasının demokrasimiz açısından anlamlı bir kazanım olduğuna ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; doğrusu bugün bir taraftan bu metni okurken bir hüznü duyuyorum ama bir taraftan da 5 siyasi partinin uzun bir aradan sonra ilk defa aynı konu üzerinde hemfikir olarak hem Türkiye'ye hem de dünyaya bir sesleniş içerisinde olmasını kendi demokrasimiz açısından çok anlamlı bir kazanım olarak görüyorum ve ümit ediyorum ki bir fayda hasıl olur.

Tabii, Filistin meselesi bir dünya meselesi, iki cephesi var: Bir cephesiyle aslında -sabahki konuşmamda da ifade etmiştim- hiçliğin, yokluğun ve senelerce, yetmiş yılı aşan bir zaman içerisinde zulme maruz kalmaya rağmen yok olmamanın, direnişin simgesi Filistin meselesi; dünyada, kalbi olan, vicdanı olan herkesin yanında olduğu, taraf olduğu bir mesele. Bakıyorsunuz, bir tarafıyla da aslında, uluslararası hukukun çok büyük bir ayıbı. Elinde silah olanın, fiziken, madden güçlü olanın bir davayı kazanabileceğine dair zannı altüst eden bir mesele. Böyle bakıldığı zaman, aslında Filistin dünyanın imtihanı; öyle

addediyorum, dünyanın imtihanı olarak addediyorum. Göreceksiniz –bizler belki görürüz veya göremeyiz, bielmiyorum ama dünya görecektir- bu Filistin meselesi dünyada pek çok taşın yerinden oynamasına, çözülmesine sebep olacak. Zaman bizim için uzun gibi görünüyor ama dünya tarihi için yetmiş yıl aslında -nereden bakarsak bakalım- çok kısa bir zaman dilimi.

Ben buradan Filistin'deki tüm kardeşlerimizin dualarımızla, her daim onların yanında olduğumuzu, iktidarıyla, muhalefetiyle insan olarak, birey olarak, bu ülkede yaşayan insanlar olarak hem inancımızla hem de maddi varlığımızla, elimizden gelen bütün gayretimizle yanlarında olacağımızı bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Hem size hem Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımıza ve tüm siyasi parti gruplarımıza tekrar teşekkür ediyorum. Milletimizin zaten sahipliği de aşikârdır.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Ben de sizlere teşekkür ediyorum Değerli Grup Başkan Vekilleri ve milletvekilleri.

Alınan karar gereğince, şimdi Gündem'in "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçeceğiz.

1'inci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Mustafa Demir ile 70 Milletvekilinin Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir ile 70 Milletvekilinin Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2512) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 161) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 161 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, 161 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılan Komisyon Raporu'nun İç Tüzük'e aykırı olduğuna ve Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar'ın Raporu görüşmeye açması hâlinde usul tartışması talep ettiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

"Komisyon Raporu, 161 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtıldı." dediniz de doğru, elimizde 98 sayfalık bir kâğıt var, rapor var fakat Sayın Başkan, buna rapor denilmesi mümkün değil. Şu bakımdan değil: Raporun -herkesin de önünde olduğu için göstereceğim şimdi efendim- gerekçesi 7-8 sayfa, olabilir, makuldür. Gerekçeden sonra Komisyon raporu basımına geçilmiş. Şimdi şöyle: 16'ncı sayfada bir paragraflık bir görüşmelere katılım listesi var, olabilir. Sonra, İstanbul Milletvekilimiz Sayın Gökhan Zeybek ve 5 arkadaşımızın Anayasa'ya aykırılık önergesinin verildiğiyle ilgili bir paragraflık bir husus var. Sonra, teklifin 1'inci sahibi Sayın Mustafa Demir'in Komisyonunda yaptığı değerlendirme var, tam 1,5 sayfa, bu da makul sayılabilir. Şimdi, gelelim rapora. Rapor -18'inci sayfada Sayın Başkan- bir sayfanın yarısını kapsamıyor. Yani komisyon raporu şu demek... Sayın Başkan, öğretmek anlamında söylemiyorum, bizim yaklaşımımız olarak söylüyorum.

BAŞKAN – Estağfurullah. Buyurun, görüşlerinizi söyleyin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Komisyon raporu şu demek: Ben bu raporu elime aldığım zaman, bu teklifle ilgili –muhalefet şerhlerinden ayrı olarak söylüyorum- Komisyon üyeleri hangi maddelere hangi yapıcı eleştirileri ya da maddenin mahzurlarını ortaya koyan doneleri koyduklarını bir yasa yapıcı olarak, bir milletvekili olarak bilmemiz lazım.

Şimdi, burada Komisyon raporu 100 sayfalık metinde yarım sayfayı geçmiyor, gerçek rapor. Sonra, Cumhuriyet Halk Partili Komisyon üyelerimizin hazırladığı yaklaşık 40 sayfalık bir muhalefet şerhi var; sonra, Halkların Demokratik Partili üyelerin hazırladığı 10 küsur sayfalık; sonra, İYİ PARTİ Grubunun hazırladığı 7-8 sayfalık bir muhalefet şerhi var ve sonra da hepimizin bildiği gibi, teklif metni ve Komisyonunda kabul edilen metin var.

Şimdi, Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü çok açık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu, bu hâliyle bir Komisyon raporu olarak Genel Kurula sunulamaz efendim, görüşülemez. Bunun görüşülebilmesi için yüce Genel Kurulun, Komisyondaki görüşmelerin özetini -muhalefet şerhlerini demiyorum- burada görmeleri lazım. Bunu bu şekliyle burada görüşmeye açamazsınız iddiasındayım. Hayır, ısraren açma kararında iseniz tutumunuzla ilgili usul tartışması açılması istemek durumundayım ve açmanız hâlinde -ki İç Tüzük bu konuda çok opsiyon da vermiyor biliyorsunuz- yani görüşmeye açma kararınız hâlinde usul tartışması talep ediyor ve aleyhte söz istiyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Altay.

Şimdi, İç Tüzük'le ilgili değerlendirmemi -madem öyle, usul tartışması talep ettiniz- usul tartışmasının sonunda ben de sizlere aktaracağım.

Talebinizi kabul ediyorum, usul tartışması açıyorum.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Lehte efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Aleyhte.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Lehte...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Efendim, bu usuldür, gene usul tartışmasında usulsüzlük yapmayalım, gruplar birer tane alır.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – O da olabilir Başkanım.

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubundan yok.

Sayın Akçay, sizden de yok.

Önce, lehte söz veriyorum.

Sayın Doğan Kubat, buyurun.

IX.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

(x) 161 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar'ın 161 sıra sayılı Komisyon Raporu'nu işleme almasının İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; açılan usul görüşmesinde Başkanlık makamının bu kanunun görüşmelerine devam noktasında başlangıçtaki uygulamasıyla fiilî olarak bir karar ihdası oldu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Öyle bir kararı yok, Başkan sonra karar vereceğini söyledi, hayır. Siz usul tartışması açmasıyla lehte söz aldınız.

MEHMET DOĞAN KUBAT (Devamla) – Değerli Başkanım, görüşmelere başlamamız Başkanımızın bu konudaki zımnî iradesini ortaya koyduğu için ben de bu iradenin lehinde olduğumu ifade ederek bu vesileyle hepinizi, yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Engin Başkanımızın ifade buyurduğu Komisyon raporundaki usulî eksikliklere dayalı olarak bu görüşmelerin yapılamayacağına ilişkin itirazların esasen İç Tüzük karşısında hukuken bir geçerliliği olmadığını düşünüyorum. İç Tüzük gerek Komisyon'daki Anayasa'ya aykırılık iddialarını gerekse Komisyon görüşmelerinde söz alma vesaire, usulî hükümleri ayrıntılı biçimde düzenlemiş.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yazmıyor burada, Mustafa Demir'den başka kimin konuştuğu, söz aldığı yazmıyor.

MEHMET DOĞAN KUBAT (Devamla) – 38'inci maddeye göre, Komisyon önüne gelen teklifi incelerken Anayasa'ya aykırılık iddiasında bulunan vekillerimizin taleplerini değerlendirmiş ve bu konuda gerekli muhalif açıklamaları da özetle Başkanım...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yok, efendim, yok. Sayın Kubat, yok.

MEHMET DOĞAN KUBAT (Devamla) – Şöyle Değerli Başkanım: Bildiğiniz üzere, Komisyon görüşmelerinde de aynen Genel Kurulda olduğu gibi zabıt müzâhıran tutanak düzenler ayrıntılı biçimde, harf harf, kelime kelime tutanak düzenlenir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben tutanak okumak zorunda değilim, raporu okumak zorundayım.

MEHMET DOĞAN KUBAT (Devamla) – Bu görüşmeler tutanaklarda vardır. Komisyon raporunda bu tutanakların özetleri genel çerçeveyeyle... Bugüne kadar belki yüzlerce komisyon raporu elimizden geldi geçti. Aslında iddiayı ortaya atan Başkanımızın da çok iyi bildiği üzere -Değerli Başkan Vekillerimiz de buradalar- burada teklif sahibi elbette kendi getirdiği teklifin hukukî anlamda ne getirdiğini ne götürdüğünü ifade edecek, madde gerekçelerine dayalı olarak genel gerekçesi ve bunun üzerine aleyhe ve lehe olan görüşler oluştuğundan sonra Komisyon huzurda bir değerlendirme yaparak...

Başkanım, siz de çok iyi bilirsiniz, bazı komisyonlarda, özellikle eski tarihlere bakın, 100 madde “1'inci madde aynen kabul edilmiştir.” “2'nci madde aynen kabul edilmiştir.” “...aynen kabul edilmiştir” diye...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Olur, konuşma yoksa olur.

MEHMET DOĞAN KUBAT (Devamla) – Hükûmetin teklif ettiği metin ile Komisyonun teklif ettiği metnin bire bir... Aynı uygulama. Onlarca, yüzlerce örnek getirebilirim. Komisyonumuz, 18'inci sayfada, maddeler üzerindeki, bir kısım, 10-15 madde üzerinde “Aynen” demiş, yani yapılan lehte ve aleyhte açıklamaları dinledikten sonra bu maddelerin gelen metin itibarıyla değişikliğe uğratılmadığını, aynen, bir kısmını redaksiyona tabi tutarak, bir kısmını da önergeleri üzerine değişiklik yapmak suretiyle kabulüne karar vermiş, raporunu olgunlaştırmış ve İç Tüzük'ün 42'nci maddesine uygun biçimde, aleyhte, oldukça kapsamlı bir görüş de ifade edilmiş, saygı duyarım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın Sayın Kubat.

MEHMET DOĞAN KUBAT (Devamla) – Bütün arkadaşlarımız yapıcı eleştiriler yapmışlar, hepsine saygı duyarım. Bunları da göz ardı etmeksizin... Yani burada Komisyon muhalefetin görüşlerini gizleyip onu kamuoyundan kaçıran gibi bir algı oluşturulmaya çalışılıyorsa, aksine, muhalefetin yazdığı görüş zaten metnin 5 katı genişliğinde, evsafil bir rapor.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Muhalefet şerhi Sayın Kubat o, Komisyon raporundan bahsediyoruz biz.

MEHMET DOĞAN KUBAT (Devamla) – Muhalefet şerhi.

Dolayısıyla bu anlamda, sıra sayısını eline alan bütün arkadaşlarımız, milletvekillerimiz, lehte, aleyhte görüşleri derinlemesine inceleyip konunun değerlendirmesini yapabilecek imkânâ sahiptirler. Onun için, usulüne, İç Tüzük'e ve Anayasa'ya uygun biçimde önümüze gelen 161 sıra sayılı Komisyon Raporu'nun görüşmelerinde herhangi bir sakınca bulunmamaktadır.

Başkanımızın tutumunun lehinde olduğumuzu tekrar ifade eder, bu vesileyle yüce heyetinizi tekrar saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kubat.

Sayın Akif Hamzaçebi, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Komisyon raporu İç Tüzük'e aykırıdır. İç Tüzük'ün 42'nci maddesi gayet açıktır, oraya bakıldığında şunun yazıldığı görülecektir: Komisyon, çalışmaları sonucunda bir rapor düzenler, bu raporda, Komisyon'da o teklifin görüşülmesi sırasında ileri sürülen görüşler ve Komisyonun yapmış olduğu, kabul etmiş olduğu değişiklikler varsa bu değişikliklerin gerekçeleri yer alır. Sayın Engin Altay, biraz önce açıkladı, Komisyon raporu önümde. Komisyon raporunda, Komisyon'da milletvekillerinin -bakın, muhalefet milletvekillerinin değil- ileri sürmüş olduğu görüşlerin hiçbirisine yer verilmemiştir. Teklif sahibi Sayın Mustafa Demir'in açıklamalarına 2 sayfa boyunca yer verilmiş, 3'üncü sayfada da -aslında yarısı diyelim o sayfanın, imzalar var önemli ölçüde- “Şu madde şöyle kabul edilmiştir, bu madde böyle kabul edilmiştir.” diye kabul edilme gerekçeleri bile yazılmamıştır. Örneğin 3'üncü maddede Cumhuriyet Halk Partisi olarak, bizim, arkadaşlarımızın da bir önergesi vardı, AK PARTİ'nin de benzer bir önergesi vardı, aslında bizim önergeyi takip etti AK PARTİ, o önergeyle yapılan değişikliğin gerekçesi dahi buraya yanlış yazılmıştır. Partizanca bir tutum görüyoruz burada.

Şimdi, Sayın Kubat, “Yüzlerce rapor getirebilirim.” dedi. Ben size yüzlerce değil ama 3 tane Plan ve Bütçe Komisyonu raporu getirdim, yeni, dijital vergiyle ilgili 128 sıra sayılı Rapor. Bu rapora bakıldığında görülecektir ki 27 ve 31'inci sayfalarında Komisyon'da yapılan görüşmeler özetlenmiştir.

Yine, Plan ve Bütçe Komisyonundan geçmiş olan 158 sıra sayılı Rapor'un 12'nci ve 13'üncü sayfalarında milletvekillerinin ileri sürmüş olduğu görüşler özetlenmiştir.

Bir başka rapor, yine Plan ve Bütçe Komisyonu, 102 sıra sayılı, bunun da 18'inci sayfasından itibaren milletvekillerinin Komisyon'da ileri sürmüş olduğu görüşleri okuyabilirsiniz.

Sayın Kubat diyor ki: “Efendim, muhalefet şerhlerinde zaten milletvekilleri görüşlerini yazıyor.” O, ayrı bir şey Sayın Kubat. Muhalefet şerhinde Komisyon'da ileri sürülmemiş olan hususlara da yer verilmiş olabilir. Komisyon bu görüşleri özetlemek zorundadır. Ortada görüşülebilir bir rapor yoktur Sayın Başkan, İç Tüzük'ün 42'nci maddesine çok açık bir şekilde aykırıdır.

Şunu da ifade etmek isterim bu vesileyle: Bu tutumu, bu raporu Komisyon Başkanının tutumuyla özdeş görüyorum. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, buyurun, tamamlayın.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Komisyon Başkanı Komisyonunda son derece çekingen bir tutum sergilemektedir. Bir hata var diyelim, bir kelime hatası, onu dahi “Efendim, Genel Kurulda siz buna bakarsınız.” diyerek kabul etmiyor. Örnek veriyorum, 3’üncü madde, TOKİ’nin hüküm ve tasarrufu altında olan arazilerden söz ediyordu. Ben teklifi incelerken TOKİ Başkanını aradım, bu ifade yanlış dedim. Sadece devletin hüküm ve tasarrufu altında olan araziler vardır, TOKİ’nin hüküm ve tasarrufu altında arazi olamaz. Uyardım, önemli olan, yanlışlık yapılmaması. Komisyondaki arkadaşlarımız önerge verdiler bunun değiştirilmesi için, AK PARTİ’li arkadaşlar da verdiler. Komisyon Başkanı 2 önergeyi ayrı ayrı oyluyor. Neden? Ola ki Cumhuriyet Halk Partisi önergesi kabul edilmesin de AK PARTİ Grubunun önerisiyle bu değişiklik yapılmış olsun. Aynı mahiyetteki önergeler Genel Kurulda birlikte okunmuyor mu? Son derece tarafgir bir tutum. Bu rapor görüşülemez Sayın Başkan.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Hamzaçebi.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, bu konudaki...

BAŞKAN – Mikrofonu açalım, oradan konuşun Sayın Türkkan.

Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Tutumunuz hakkında açılan bu tartışmada, daha önceki uygulamalarda lehte ve aleyhte sözün dışında diğer gruplara da söz vermek gibi bir temayül gelişmişti.

BAŞKAN – Sordum zaten sizlere ama...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ben de lehte ve aleyhte bittikten sonra söz vermenizi bekliyordum. Siz başlayınca o yüzden durdum. Müsaade ederseniz konuşmak istiyorum.

BAŞKAN – Anladım.

Buyurun Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, bir kanun teklifi Genel Kurula geldikten sonra görüşülmesini, nasıl görüşüleceğini İç Tüzük’ün 81’inci maddesi düzenliyor fakat 42’nci madde çok açık. Orada diyor ki: “Komisyon raporları bastırılıp milletvekillerine dağıtılır ve Genel Kurulda görüşülmesine başlandığı ilk birleşim tutanağına eklenir.” Komisyon raporları var mı? Sadece Sayın Demirin’ bu konuda Komisyonunda yaptığı konuşmaları, bu bize dağıtılan sıra sayılı kitapçıkta okuduk ama onun dışında o Komisyona katılan arkadaşlarımız var, bizim aramızda da var. Bu Komisyonunda yapılan hiçbir konuşmanın -muhalafet milletvekillerinin tabii özelliikle- hiçbirisi burada yer almadı.

Bakın, bir de çok önemli bir şey söyleyeceğim size. Hâlâ Elâzığ’ın yaralarının sarılmadığı bir dönemde, hâlâ insanların yakınlarını kaybettiği, acılarını çektiği bir dönemde burada toplumda nasıl tartışılıyor biliyor musunuz? “Bunlar sarayın peşine düşmüşler.” diyorlar. “Biz burada çadır bulamıyoruz kalacak, bunlar Ahlat’ta saray yapmanın peşine düşmüş.” diyorlar. Ahlat’ta saray yapmak tartışılır, daha sonra konuşulur ama şu gündemde, Türkiye’nin bu gündeminde bu kanunu burada görüşmek, Elâzığ’da göçük altında kalmış vatandaşa hakarettir, onunla dalga geçmektir, onun acılarını anlamamaktır. Bu konuyu bir daha düşünmenizi tavsiye ediyorum.

Teşekkür ederim. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Türkkan.

Değerli milletvekilleri, Komisyonunda yapılan görüşmelerin ardından Komisyon Başkanlığı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan bir rapor söz konusu. Bu rapor, Başkanlıkça uygun görülmüş ve bastırılmış, sonra da 161 sıra sayısı verilerek 23 Ocak 2020 tarihinde dağıtılmıştır. TBMM Gündemi’ne giren rapor 28 Ocak 2020 tarihli 48’inci Birleşimde kabul edilen grup önerisiyle Gündem’in 4’üncü sırasına alınmıştır. Bu aşamaların hiçbirinde İç Tüzük’e aykırılık yoktur.

Tartışma şuradadır: Birleşimi yöneten Meclis Başkan Vekili raporun İç Tüzük’e içerik itibarıyla uygun olup olmadığını denetleyebilir mi? Benim kanaatim, böyle bir yetkimizin olmadığı yönündedir. Ama bu konuda kişisel görüşlerimi de mutlaka sizlerle paylaşmak isterim.

Yasama çalışmalarının atölyeleri komisyonlardır. Komisyonlar, yasama çalışmasının Genel Kurul kısmının temelini oluşturur. Dolayısıyla yasamayı, yasama faaliyetini ve Parlamentoyu ciddiye alan, bütün bunlara saygı duyan bir yaklaşım, raporlar başta olmak üzere komisyon çalışmalarının titizlikle yürütülmesini gözetmek zorundadır. Bu konuda bir özensizlik gördüğümü, bir eksiklik gördüğümü ben de şahsen ifade etmek durumundayım.

Buradan, mevcut Komisyona ve bu vesileyle bütün komisyonlara, yeniden bu özeni gösterme yükümlülüğünün parlamenter sistemin, daha doğrusu parlamentoların çalışmalarının esası olduğunu hatırlatmayı uygun görüyorum. Lütfen, komisyon çalışmaları başta raporlar olmak üzere titizlikle yürütülsün. Ancak benim bu Komisyon raporunu gündeme almama gibi bir yetkim olmadığı kanısındayım. Bu açıdan, tutumumda bir değişiklik olmamıştır.

Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Efendim, ben bu değerlendirmenize katılmakla birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisinin kanun yapma tekniği konusunda bir zaaf içine düşmemesi, artı, kadim bir Meclisin böyle, gerçekten, Anayasa’ya ve İç Tüzük’e aykırı iş ve işlem yapmama noktasında şu olabilir gene İç Tüzük’e uygun olarak: Komisyon raporu geri çekebilir. Bu da bir yoldur, bunu tavsiye etmekle mükellefiz, takdir çoğunluk partisinin ve Komisyonundur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Altay.

Bunu da kayda geçiriyoruz ama ısrarla, tekrar altını çizmek istediğim husus: Komisyon çalışmalarının yasama faaliyetlerinin ruhuna uygun, halk iradesine saygı anlayışına yine uygun olması gerektiğidir. Komisyonların, komisyon başkanlarının bu özeni, yükümlülüklerini yerine getirmelerini beklemek de bizlerin, milletvekili ve Meclis Başkan Vekili olarak hakkıdır. Milletvekillerinin de bu yöndeki talepleri meşrudur.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Zengin...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim. Bu süreci yönetmekteki maharetiniz için ayrıca teşekkür ediyorum.

Tabii, burada arkadaşlarımızın dile getirdiği mesele.... Aslında İç Tüzük açısından bu kanunun görüşülmesine engel olan bir durum yok fakat şunu kabul etmek lazım: Bu raporlar hazırlanırken Komisyondaki arkadaşlarımızın, görev yapan arkadaşlarımızın, biz burada her şeyi nasıl konuşuyorsak ve bu yansımalar kelime kelime hem yazılı olarak hem de medyaya yansiyorsa bu manada raporlar hazırlarken daha özenli bir tavrın belirlenmesini, takip edilmesini biz de destekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Zengin.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir ile 70 Milletvekilinin Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2512) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 161) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif, İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle teklif, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen milletvekillerinin isimlerini okuyorum: Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Mersin Milletvekili Baki Şimşek, Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki, İstanbul Milletvekili Gökhan Zeybek; şahıslar adına İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve İstanbul Milletvekili Mustafa Demir.

İlk söz İYİ PARTİ Grubu adına Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'da.

Buyurun Sayın Türkkan. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin tümü hakkında İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım. Yüce Parlamentoyu saygıyla selamlıyorum.

Bu kanun teklifi verildiği zaman tabii bu depremi tahmin eden yoktu, böyle bir deprem olacağını bilen yoktu. Ama depremin üstüne hâlâ bu teklifin Genel Kurula getirilmesi konusundaki ısrarınız bir çelişki. Yani biraz evvel ifade ettim, bir taraftan Türkiye depremle ilgili meselenin karşısında bir araya gelmiş çözüm önerileri ararken diğer taraftan yeni bir kanun hazırlanıyor. Bu kanun aslında bundan sonra gelmesi muhtemel yerel yönetimler kanununa bir ön hazırlık. Buradaki maksat şu: 31 Mart seçimlerinden sonra kaybedilen büyükşehir belediyelerinin intikamını alır gibi hazırlanan bir yasa olarak görüyorum ben bunu. Yani orada birtakım belediye gelirlerinin iktidarın tekrar rantına sunulması için TOKİ'ye devredilen yetkilerini görüyorsunuz. Daha arada bir sürü maddeler var ama ilk göze çarpan mesele belediyeyle ilgili meselelerin, konuların, gelirlerin TOKİ'ye devredilmesi. Yani “Aman ha, rantı bizden almayın, biz bu işe çok alıştık, TOKİ vasıtasıyla devam edelim.” demenin mealidir bu kanun.

İki gündür deprem konuşuyoruz, çok konuşmak istemiyorum ama neticede deprem bir gerçek ve hâlen devam ediyor ülkemizde. Düünden beri Manisa'da, Denizli'de artçı depremler var, devam eden depremler var. Çok ağır eleştiriler de yapmak istemiyorum ama bu gerçek karşısında sessiz kalmak da mümkün değil. Deprem ülkesi olduğu gerçeğini unutmaması lazım bu ülkede yaşayan herkesin, depreme hazırlıklı olması gerekiyor. Ben neye kızıyorum biliyor musunuz? 1999 depremi yaşadık, oradan birtakım sonuçlar çıktı, bu sonuçlara karşı alınması muhtemel önlemler de var ama bunların hiçbirisini hayata geçirmediniz. Hani derler ya, merhem elinizdeydi, yaraya sürmediniz, merhem elinizde öyle beklediniz. Bir daha depremle karşılaştık ve bu sefer eleştirenlere de... Maalesef, üzülerek beyan ediyorum, bazı eleştirilerin belki zamanlaması yanlış da olsa bu eleştirilerin hiçbirisi “hain” sözünü hak edecek derecede eleştiriler değildir. Yani iktidar beceriksizliğini kamufle etmek için birilerini hain ilan etmek zorunda değil. Samimiyet en güzel testir milletin karşısında, dersiniz ki: “Biz bu konuda yetersiz kaldık, bu konudaki çalışmalarımız eksikti ama size söz veriyoruz, bu eksiklikleri en kısa zamanda tamamlayacağız.” Bu millet çok yüce gönüllü bir millettir, bu samimiyeti çok iyi anlar ama siz buna karşılık sizi bu konuda eleştirenleri “hain” diye ilan ederseniz bu birtakım yanlış yapılan işlerin saklandığı izlenimini verir, millet de bu “hain” lafından sizin suçlu olduğunuzu anlar. Bakın, ben size “hain” demedim farkındaysanız, “suçlu olduğunuzu anlar” dedim.

Depremle böyle mücadele edilmez zaten. Yani deprem olduktan hemen sonra -dikkat edin- bina yıkılmadan sağ salım çıkanlar hemen deprem olan binanın karşısına geçerler ve binayı seyretmeye başlarlar, fazla uzağa gidemezler. Neden? Çünkü yuvası orası, evi orası, anıları orada, çünkü gidecek başka yeri yok, çünkü o içinde sallandığı ev var ya yıkılırsa başka gidecek yeri de yok; o yüzden evin karşısında öyle seyreder depremden sonra.

Ben size tavsiye ediyorum, bu yandaş müteahhitlere para kazandırma gayretinizden vazgeçin. Bu müteahhitler var ya çok para kazandırdığınız, hepinizin çok yakınında dolaşanlar, şimdi piyasada yavaş yavaş sizin karşınızda atıp tutmaya başladılar, onu da size ben ihbar ediyorum. Yani çok para kazandırdığınız o müteahhitler var ya, sizin zafiyete düştüğünüzü fark edip, zayıfladığınızı fark edip “Yarın öbür gün karşı tarafta yer bulurum.” düşüncesiyle size sallamaya başladılar. Emin olun, bunları özel sohbetlerinde söylüyorlar. Ben onların söylediklerini ifade edemiyorum, onlar daha ağırıklarını söylüyorlar. Hayret ediyorum ben de, yahu bunlar düne kadar hep beraber iş ortaklığı yaptılar, bu memleketin bütün ihalelerini bunlar aldılar, bu düşmanlık neden? Aslında onlarınki düşmanlık değil, yeni mevzi kazanma sanatı. Onlar bu sanatı çok iyi biliyorlar. Sizden önce de bir başka iktidarın yanındaydılar aynı adamlar, bunlar yer değiştirmeyi çok iyi biliyorlar. Sakın onlara güvenip de kendinize herhangi bir mevzi kazandığınızı düşünmeyin. Onlar mevzilerini değiştirerek sizi yapayalnız bırakmaya çok hazırlar. Şu anda da siz sadece onların kazandıklarından daha da fazla kazanmalarına sebep olabilmek için, o yolu açmak için onlar adına milletin karşısında sıkıntılı duruma düşüyorsunuz.

Büyük depremler atlatmış Çin, Tayvan, Şili ve Yeni Zelanda gibi ülkeler ne yapıyorlar biliyor musunuz? Sismik güçlendirmeye yatırım yapıyorlar yani deprem paralarını alıp duble yol yapmıyorlar. Onlar da herhâlde bu konuda bir kaynak ayırıyorlar ama onlar bu paraları sismik güçlendirmeye ayırıyorlar. Sayın Naci Hocam burada mı? Naci Hocamın bir demecini gördüm ben “Deprem paraları sadece depreme harcanmaz.” diye, hayır, öyle bir şey yok. “Deprem parası” adı altında alıyorsanız depreme harcayacaksınız. Deprem paralarını alıp da başka bir şey yapamazsınız. “Oğlana saray, kızıma ev, öbürüne başka bir şey.” değil, deprem için alıyorsanız depreme harcayacaksınız. Onun dışında “Biz istediğimiz yere harcarız.” deme lüksüne sahip değilsiniz. Ben sayın hocanın bu konuda bir... Benim yanlış anladığımı düşünüyorum, Sayın Naci Bostancı böyle bir yanlış yapmaz diye düşünmek istiyorum, böyle bir yanlış ifade kullanmaz diye düşünmek istiyorum. Bu sismik güçlendirmeye para harcayan Çin, Tayvan gibi ülkelerde tüm evler birtakım sarsıntılara daha dayanıklı hâle getiriliyor. Dolayısıyla böyle bir depremde onlarda yıkılan bina sayısı daha az oluyor, can kaybı daha az oluyor.

Yasalarla belirlenmiş depreme uygunluk standartları oldukça katı aslında. Bu yasalar okullar, ofis binaları gibi diğer yapılar için de geçerli. Bakın, Tokyo 37 milyon nüfusuyla dünyanın en kalabalık şehri, orada bile binaların yüzde 87'si depreme dayanıklı. Kaynak yetersizliği ya da inşaat yasalarının uygulanmaması ise nerede oluyor biliyor musunuz? Pakistan'da, Kamboçya'da, Çin'de ve Hindistan'da yani insan hayatına çok fazla önem verilmeyen bölgelerde oluyor. Peki, Türkiye bu konuda ne yapıyor? Maalesef hiçbir şey yapmıyor. AFAD'ın açıklamasına baktım ben, 5.407 bina ağır hasar almış yani Elâzığ, Malatya, Diyarbakır, Adıyaman ve Kahramanmaraş'ta. Bilim adamları büyük Marmara depreminde İstanbul'da 50 bin tane binanın ağır hasar alacağını söylüyor. 50 bin bina yıkılırsa, ağır hasar alırsa ne olur biliyor musunuz? Onar kişiden olsa 500 bin kişi büyük Marmara depreminde İstanbul'da hayatını kaybeder. Bakın, siz bu kafayla giderseniz bu 500 bin kişiyi gömecek mezarlık

bulamazsınız ya, vallahi, ciddi söylüyorum. Bundan birkaç ay evvel Manisa'da olan depremde evleri zarar gören vatandaşlar hâlâ çadırdaki yaşıyorlar, gidin Manisa'ya görün. Onları bile bir yere yerleştiremediniz.

Üç ay evvel biz bir araştırma önergesi vermiştik bu depremle ilgili. Bu araştırma önergemize karşılık siz sessiz kalıp Türkiye'yi Kanal İstanbul Projesi'yle meşgul ettiniz yani olması mümkün olmayan, Türkiye'ye bir sürü sıkıntılar getirecek olan Kanal İstanbul Projesi'yle uğraştınız. Ben Kanal İstanbul'la ilgili birkaç şey söyleyecektim, onlardan vazgeçiyorum, zira şunu söylemek istiyorum: Kanal İstanbul çok uçuk bir proje yani yapılması da ülkeye getireceği faydalar açısından değerlendirdiğimizde de çok uçuk bir proje. Bunu yapmanın ne bu Hükûmete ne de bu ülkeye bir faydası olacağına inanmıyorum. Ben bu Hükûmetin böyle bir projeyi hayata geçireceğine de inanmıyorum ama bu ülke insanının hayaller peşinde koştuğunun çok farkında; bu ülke insanı hayal kurmayı seviyor, herkes hayal kurmayı seviyor, hepimiz seviyoruz ama bu hayalin bir gün gerçekleşeceği umudunu da hep muhafaza etmek istiyoruz. Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı, bu hayalleri ortaya koyup hiçbir zaman gerçekleştirilmeyeceğini söylemeyi unutup, hayallerini söylüyor ama gerçekleştirilmeyeceğini ifade etmiyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; artık ülkelerde akıllı şehirlerden bahsediliyor. Artık kendi ekolojisi olan, elektriğini üreten, çevreyi ve insanı merkeze koyan, ulaşım sorunlarını aşmış, bilim ve teknoloji imkânlarını kullanan şehirlerin yüzü bu yıl.

Şehirlerimizin ve insanlarımızın yarınlarını çalan müteahhitlere ihtiyacımız yok bizim. Vatandaşlarımıza nefes aldırabilecek, geniş alanlar sunan, bu yapıları yapan mühendislere ihtiyacımız var. İnşaatla, betonla büyüyen ekonomi hiç gördünüz mü siz? Dünyadaki gelişen ülkelere baktığınızda inşaatla büyümüş, betonla büyümüş, üretim yapmadan büyümüş hiçbir ülke gösteremezsiniz.

Burada çölün ortasında bir Bedevi ülkesi yok, bizim petrolümüz de yok yani petrol parasıyla beleş yaşayan Vehhabilerin ülkesi değil burası. Bu ülke çalışarak, alınının teriyle, hayatını ortaya koyarak evine rızkını, ekmeğini götürülenlerin ülkesi ama on sekiz yıldır görüyorum ki yönetenlerin zihniyeti o çölün ortasında petrol parasıyla beleş yaşayan zihniyetle aynı.

Size göre şehirler inşaat projelerinin âdeti birer arazisi oldu. Zihniyetinizde mahalleler, sokaklar, çarşı ve pazarlar, kentin tanığı tarihî binalar, dereler, ormanlar ve özellikle İstanbul bir rant kaynağı ve merkezi oldu. Hatta sizler bunu kendi ağzınızla da itiraf ettiniz. Üç yıl önce "Biz bu şehrin kıymetini bilemedik, biz bu şehre ihanet ettik, hâlâ da ihanet ediyoruz. Bunun sorumlusu da biziz." Bunu diyen Genel Başkanınız Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'dı.

Peki, itiraf etti de ne oldu? Fatih'in emanetine, Şehr-i İstanbul'a son ihanet projeniz Kanal İstanbul'un günahını nasıl çıkaracaksınız? Kanal projeniz sadece İstanbul'a değil, Türkiye'ye de bir ihanet projesidir. Yani yapılan AVM'lere, şehrin sağına soluna yerleştirilen o gökdelenlere, hançer gibi saplanan o gökdelenlere hiç girmiyorum. Sanıyorsunuz ki gökdelenleri diktiğimizde dünyayı fethediyoruz, finans merkezi kuruyoruz. Böyle bir dünya hiçbir zaman olmadı. İstanbul Finans Merkezi'ni gördünüz değil mi? Finans merkezinin bitmesi daha mümkün değil. Binasını bitiremediğimiz finansın içini nasıl dolduracağız bilmiyorum. Binasını bitiremiyoruz, içi nasıl dolacak, onu da merak ediyorum.

O güzel İstanbul'u paylaşırsın -zaman zaman sizlerin de ben bakıyorum paylaşımlarınıza- bugünün İstanbul'unun paylaşımı yok hakikaten, o Yeşilçam filmlerindeki İstanbul'u paylaşıyorsunuz; aslında siz de farkındasınız o güzel İstanbul'a yazık ettiğinizin.

Tarihî Yarımada'yı fotoğraflarken gözükten o arkadaki çirkinlik abidesi, birbirine küsüp barışanların gökdelenleri duruyor. Hatırlıyorsunuz, Sayın Cumhurbaşkanı küsmüştü bir ara, sonra bir imam-hatip lisesi yaptı o iş adamı arkadaşımız, barıştılar. O kuleler de duruyor, yıkılmadı hâlâ. Yani "Gücünüz yetmedi." demiyorum, gücünüz mutlaka vardır ama küsüp barışmak belki de orayı yıkımdan kurtardı.

Şehirlerin ekonomik, psikolojik, sosyolojik, mekânsal, estetik bütün boyutlarını anlamayanların o şehirleri bataklık olmaktan kurtarma şansları yok; ülkelerini de bataklık olmaktan kurtarma şansları yok. Artık, büyük nüfuslu kentler geri kalmış ülkelerde var. Bakın, dikkat edin, zannediyorum İstanbul 10'uncu büyük kent dünyada, 10'uncu veya 11'inci olabilir. 37 milyon nüfusla Tokyo geliyor ilk sırada, aklıma gelen, bildiğim kadarıyla Mexico City var 2'nci sırada ama mesela Amerika'da, 328 milyon nüfuslu Amerika'da hiç 16-18 milyon nüfuslu bir kent yok; yatay gelişmiş, küçük kentler var. Londra, Paris dışında yani çok eski yerleşim birimleri olan Londra, Paris dışında Avrupa'da da bu büyük kentlere rastlayamıyorsunuz. Sanayi ülkesi Almanya'da neden İstanbul kadar büyük bir kent yok, hiç düşündünüz mü bunu? Amerika'da 8 milyonluk New York'un dışında da yok. Yani bir tek büyük kent New York var, o da 8 milyon. Amerika'nın nüfusu bizden fazla -dediğim gibi, 328 milyon nüfusu var- bizden çok daha fazla zengin, bizden teknolojik olarak çok daha ileri fakat hiç öyle 15-20 milyon nüfuslu kentleri yok. Amerika'da altmış yılda nüfusu 15 milyon artan bir kent de yok. İlk ve temel ihtiyacımız, artık, insanca yaşanan, kontrol edilebilen, ulaşımın sorun olmadığı nefes alan şehirler olmalı. Boyuna nüfusu artan ve şişen şehirler ilkel, insanlık dışı, sağlıksız, korku verici ve mutsuzluk kaynağı bataklıklara dönüşüyor. Ülkemizin güçlü bir inşaat sektörüne tabii ki ihtiyacı var, Türkiye'nin kentsel dönüşümüne her yerde ihtiyacı var ama rantal dönüşüm için değil, geleceğin modern, güzel Türkiye'sini inşa etmek için inşaat sektörüne ihtiyacımız var.

Ülkenin batıdan doğuya zaten var olan bir sanayi hattı üzerine 250 bin, 500 bin nüfuslu yerel sanayi kentleri, önce altyapıları kurularak, İstanbul'un ve diğer büyük şehirlerimizin yükünü alacak şekilde kurulabilir. Mesele paraysa o parayı böyle de kazanabiliriniz ama siz kolay parayı seçtiniz. Bu Kanal İstanbul Projesi için 75 milyar dolardan bahsettiler. Bu 75 milyar dolarla Orta Anadolu'da yani Selçuklu coğrafyasında 250 binlik, 500 binlik, sanayisi olan, ciddi yapılanmış, altyapısı olan 15 tane kent kurabiliriz ve Türkiye'nin o sosyal dokusunu da bozan büyük kentlere olan göçü de önleyebiliriz, hem sosyal meselesini çözeriz hem de Türkiye rahat bir nefes alır, büyük kentler rahat bir nefes alır. İstanbul sevdanız yani ranta ve paraya olan aşkınız maalesef bu planların önüne geçti. Bunları planlayacak bilimsel düşünce sizlerin siyasi menfaat ve kaygılarınızın önünde gelmeliydi, vatan aşkı böyle bir şeydir aslında.

Şimdi, getirdiğiniz bu teklifte amacınız ne biliyorsunuz, hani siz İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Antalya gibi büyük şehirleri kaybettiniz ya işte bir taraftan, yerel seçimlerde muhalefete geçen büyükşehir belediyelerini kontrol altında tutmak, diğer taraftan da yakında önümüze getireceğiniz yerel yönetim kanunu değişikliklerinin altyapısını oluşturmak istiyorsunuz. Bu teklifle esas amacınız da bu, bunun ötesini düşünmemizi de bizden beklemeyin. Kısaca, yerel yönetimler muhalefete geçince artık Bakanlık yetkiyi kendisine alıp rantın yönetiminde söz sahibi olmak istiyor.

Kanun Teklifi'nin maddeleriyle ilgili milletvekili arkadaşlarım konuşacaklar ama ben de bazı maddelere kısaca dikkat çekmek istiyorum.

Kanun Teklifi'nin 2 ve 18'inci maddeleriyle yerel yönetimler ve TOKİ arasındaki yetki çatışmalarını engellemek gerekçesiyle yerel yönetimlerin yetkilerini TOKİ'ye devreden düzenlemeler yapılıyor. Belediyeyle ait alanların TOKİ'ye devri son derece yanlış bir uygulama. Danıştay kararıyla belediyelere verilmiş olan haklar kanuni bir düzenlemeyle belediyelerden alınamaz. Bu uygulama Anayasa'nın 138'inci maddesine de aykırı. İktidar partisinin bu gibi yetkileri belediyelerden alıp merkezî kurumlara vermesi siyasidir, başka da hiçbir şekilde nitelemek istemiyorum. TOKİ ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı üzerinden bütün satır aralarında ve ipuçlarında yerel yönetimleri kontrol eden bir süreç organize ediliyor bu kanun teklifinde. Daha sonra, Genel Kurula getireceğiniz Yerel Yönetim Kanunu'yla birlikte bunu daha net göreceğiz. Özellikle kamu arazileri üzerindeki gerçek ve tüzel kişilerin işgal ettiği haksız işgal tazminatı dediğimiz ecrimisilini Millî Emlak Genel Müdürlüğü eliyle toplanarak yüzde 50'sinin genel

bütçeye, yüzde 50'sinin de TOKİ'ye verilmesinin altını çizmemiz gerekiyor. Burada TOKİ güçlendiriliyor. Niye? TOKİ, biraz evvel bahsettim ya, sizin şu anda kulislerde dedikodunuzu yapan o müteahhitlere kaynak aktarıyor. Sayın Başkan, yüzüme bakıyorsunuz ama bunların çoğu sizin de arkadaşınız. Vallahi, hakkınızda söyleyemiyorum ama iktidarla ilgili söylediklerini bir bilerseniz "Biz bunlara boşuna para kazandırmışız." diyeceksiniz. Çünkü onlar sizin gidici olduğunuzu anlamışlar, öyle inanmışlar, "Bunlar artık gidiyor, bizim de mevzi değiştirmemiz gerekiyor." diyorlar. Ama siz hâlâ onlar lehine kanunlar çıkarmaya devam ediyorsunuz. Onlar sizi çoktan terk etti, siz hâlâ terk etmediniz onları.

Teklifin 19'uncu maddesinde kamuoyunda Salda Gölü'nün kıyılarına millet bahçesi yapılması hususuyla gündeme gelen düzenlemenin kanunlaştırılması amaçlanıyor. Kanun teklifiyle, kıyıları yapılacak alanlara millet bahçeleri ekleniyor. Burada aklıma ne geldi biliyor musunuz? Sayın Hülya Koçyiğit'in, büyük sanatçımız Hülya Koçyiğit'in damadına Konyaaltı'nda verilen o sahil şeridindeki yer aklıma geldi. Antalya Büyükşehir Belediyesi bunu iptal etti. "Bu kanunla beraber millet bahçesi yapacağız." dediler. Bu millet bahçesi kime ihale edilecek bilmiyoruz. Bir de bir şey söyleyeceğim, millet bahçesinin hukuki tanımı ne? Yani 60 katlı bir bina da millet bahçesi olabilir, tek katlı yüzeysel bir bina da millet bahçesi olabilir. İçinde neler olacağı da tarif edilmediği için her şey millet bahçesi tanımına girer. Kıyıların yağma edileceği, peşkeş çekileceği bir kanun bu. Gökan Bey, siz de bu konuya dikkat çekmişsinizdir zannediyorum. Doğal güzelliklerimizin çevrelere ucube yapılar yapmaktan vazgeçin ya da kurulabilecek rant odaklı işletmelerin ne gibi zarar verebileceğini kamuoyuyla paylaşın. Öncelikle, Anayasa'nın 43'üncü maddesi bağlamında bu teklif düzenlenmeli, millet bahçesinin ne olduğu açıkça ifade edilmeli ve ona göre düzenleme yapılmalı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bağlayın sözlerinizi Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Bu kanun teklifiyle, bir taraftan kişiye özel ayrıcalıklı rantlardan, kentlerin yaşanamaz hâle geldiğinden şikâyet edilirken bir taraftan -yine daha önceki kanunlarda olduğu gibi- Cumhurbaşkanına özel kanun teklifi hazırlandığını görüyoruz.

İşte, kanun teklifinin 20'nci maddesinden bahsedeceğim size. Bu maddeyle Bitlis'in Ahlat ilçesine, Van Gölü'nün kıyısına resmî kurum yapılabilmesi yönünde düzenleme yapılıyor. Anayasa Mahkemesi kararı ve Kıyı Kanunu deliniyor bu maddeyle. Burada, bildiğiniz gibi, Cumhurbaşkanlığı saray inşaatı başlamış ve bununla alakalı daha önce yapılan yasal düzenleme Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmişti. Getirdiğiniz kanun teklifindeki bu maddeyle Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği bir düzenlemeyi ufak değişikliklerle yeniden Meclis gündemine getiriyorsunuz yani Anayasa'yı bir kez daha ihlal ediyorsunuz.

İlkel olarak, Türk tarihinde müstesna bir yeri olan Ahlat ilçemizde Türk devletini temsil edecek bir tesisin kurulması son derece doğaldır ancak bu tesisin yeri noktasında hukuksuzluk kabul edilemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, lütfen bitirin artık.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Bu kanun teklifi, hukuksuzluğunuzun kanunudur dersek yanlış olmaz. Yıllardan beri göz yumduğunuz kentsel rantın itirafıdır bu kanun teklifi aynı zamanda ve İstanbul'u kaybetmenin intikamını almaya çalışmaktır.

Yüce Parlamentoyu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Türkkan.

Konuşma sırası, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Baki Şimşek'te.

Buyurun Sayın Şimşek. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

MHP GRUBU ADINA BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Elâzığ'ın Sivrice ilçesinde 24 Ocak 2020 tarihinde meydana gelen 6,8 şiddetindeki deprem hiç şüphesiz hepimizi derinden üzmüştür. Şu ana kadar büyüklüğü 4'ün üzerinde 22 deprem ve binlerce artçı sarsıntı yaşanmıştır.

Elâzığ ve çevre illerin de etkilendiği depremde 41 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 45 vatandaşımız sağ olarak kurtarılmıştır, 1.607 vatandaşımız da yaralanmıştır.

Hasar tespit çalışmalarında, şimdiye kadar Elâzığ, Malatya, Diyarbakır, Adıyaman ve Kahramanmaraş'ta 378 binanın yıkıldığı, 214'ünün orta hasarlı olduğu, acil olarak 50'nin üzerinde binanın da yıkılması gerektiği anlaşılmıştır.

Depremde hayatlarını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralı kardeşlerimize şifalar diliyorum. Bölge insanımıza ve aziz milletimize başsağlığı temennilerimi iletıyorum. Rabb'im her türlü afet ve felaketten Türk milletini korusun.

Ülkemiz deprem kuşağındadır. Bu nedenle tedbirli olmaktan, muhtemel risk ve tehlikeleri en aza indirmekten başka çaremiz yoktur. Türkiye her zorluğu aşacak güçtedir. Devlet seferberlik içindedir. Afet bölgesine her türlü insani yardım ve destek sağlanmaktadır. Allah'ın izniyle bu felaketin üstesinden el birliğiyle, güç birliğiyle gelinecektir.

Değerli milletvekilleri, depremde canla başla mücadele eden AFAD'a, belediyeye ve itfaiyeye, JAK VE UMKE görevlilerine, askerlerimize, polislerimize, sivil toplum kuruluşlarına ve vatandaşlarımıza, kısacası emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Türk devleti, ne kadar büyük bir devlet olduğunu yapılan çalışmalar sırasında göstermiş ve depremzedelerin yardımına koşmuştur. Ayrıca, tüm Türkiye'den ve dünyanın değişik yerlerinden depremzelere gerek maddi yardımda bulunan gerek yaraları sarmak için destek veren, dua eden bütün vatandaşlarımıza teşekkür ediyor, büyük Türk milletinin bir ferdi olmaktan bir kez daha onur ve gurur duyduğumu belirtmek istiyorum.

Türkiye, millî gelirine göre dünyada en çok sosyal yardım yapan ülke olduğunu, acıları, tasaları ve sevinçleri paylaştığını bir kez daha bütün dünyaya ispat etmiştir. Bundan dolayı da milletimizin her bir ferdine ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, fay hattındaki yapılaşmalara son verilmesi, daha sağlam binaların yapılması ve bütün Türkiye genelinde, kırsal kesimler dâhil, ciddi bir tarama yapılarak "oturulamaz" raporu verilen binalarla ilgili önlemlerin mutlaka alınması gerekmektedir. Artık kırsal kesimlerde de dönüşüm gerekmektedir. Bununla ilgili de gerekli çalışmalar mutlaka yapılmalıdır. Türkiye deprem gerçeğiyle beraber yaşamak zorundadır. Son kırk yıl içerisinde köyden kente, doğudan batıya göçle oluşturulan varoşlarda yapılan çarpık yapılaşmalarda ve özellikle 1980 yılından sonra yapılan binalarda en çok can kayıplarının, toplu ölümlerin olduğunu üzülmektedir. Elâzığ'da yıkılan, çok sayıda cenazenin çıkarıldığı 8 binanın çoğunluğunun 1980 yılından sonra yapılmış olan, normalde planlı, projeli, ruhsatlı ama maalesef malzemelerden çalınarak yapılan binalar olduklarını görmekteyiz.

Amerika'yı yeniden keşfetmeye gerek yoktur, yapılacak olan net ve basittir. Depremde yaşadığımız... Bir: Kırsaldaki geleneksel kerpiç evlerin yıkılması, Elâzığ'da ve Malatya'da yoğun şekilde görmüş olduğumuz. İki: Projesiz, denetimsiz yapılan binalar. Üç: Müteahhitlerin yaptığı, ruhsatlı olmasına rağmen malzemeden çalınarak, demirden ve betondan çalınarak yapılan veya bazı tadilatları sırasında kolonların ve kirişlerin kesilmiş olduğu binalar.

Onun için, Türkiye depremle ilgili bir seferberlik ilan etmek mecburiyetindedir ve kaynakları olumlu bir şekilde kullanarak bununla ilgili kentsel dönüşümdeki öncelikleri, öncelikle yıkılacak binaların olduğu bölgeleri belirleyerek sadece kentin silüetini ve görüntüsünü düzeltmekten ziyade, önce insanlarımızın hayatını kurtaracak projeler hayata geçirmelidir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye bunu yapacak güce sahiptir. Yalnız duygusal bir toplumuz, yaşadığımız hadiselerden sonra, bu ortam içerisinde günlerce depremi konuşuyoruz, yapılması gerekenleri tartışıyoruz ama maalesef, daha sonra her şey normale dönüyor, hiçbir şey yaşanmamış gibi herkes hayatına devam ediyor ama bu coğrafyada deprem, bu coğrafyanın kaderi. Hem eğitim olarak, bilinçlendirme olarak ilkokuldan başlayarak insanlarımız bu konuda bilinçlendirilmeli, deprem anında yapılacak olanlar ilkokuldan başlamak üzere gençlerimize, çocuklarımıza öğretilmeli hem de sağlıklı, yaşanılabilir binaların yapılması sağlanmalı ve bütün Türkiye’de genel bir tarama yapılmalıdır. Ben, Sayın Bakanımızın bunu yapacağına inanıyorum ve bu noktada yapılacak olan çalışmalara da Milliyetçi Hareket Partisi olarak her zamanki gibi destek vereceğimizi belirtiyorum.

Değerli milletvekilleri, getirilen bu teklifle, mülkiyet hakkının doğurduğu sonuçlar çerçevesinde vatandaşlarımızın mağduriyetini gidermek, idarelerce imar mevzuatının net olarak anlaşılmasını sağlamak, kaçak yapılaşmayı her alanda engellemek amaçlanmaktadır.

Yine, bu teklifle, imar planları ile imar planlarına göre yapılan arazi ve arsa düzenleme işlemlerine karşı açılan davaların hızlı bir şekilde çözüme kavuşturulabilmesi için ivedi yargılama usulü öngörülmektedir. Kıyıların çakılık ve kumluk karakter gösterdiği alanlarda kıydan mevcut hâliyle yararlanmak mümkün iken kıyının doğal yapısını bozacak nitelikte reaktif amaçlı iskelelerin yapımının engellenmesi hedeflenmektedir.

4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun’da fiil-yaptırım dengesi gözetilerek görevini mevzuata uygun yerine getirmeyen sorumlulara ilişkin uygulanacak idari müeyyideler yeniden düzenlenmektedir. Kanunun ceza maddesi daha açık ve net hâle getirilerek tereddütlerin ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

Yalnız burada bir konunun da aydınlığa kavuşturulması gerekmektedir. İmar barışıyla, binayı yapanlar affedilmiş, binalara ruhsat verilmiş, binayı yapan müteahhit affedilmiştir. Yalnız bu kapsamda, bunu denetleyen yapı denetim firmalarının yapılan aykırılıklardan dolayı bu yasa çıkmadan önce yemış oldukları cezalar hâlâ borç olarak durmaktadır veya birçok yapı denetim firması bu sıkıntıların altındadır. Yani binayı yapan suçsuz, müteahhit suçsuz, binayı alan suçsuz ama sadece bunu denetleyen yapı denetim firması suçlu. Bunun, burada yeniden gözden geçirilerek mutlaka düzenlenmesi lazım. Binanın statik aksamı veya sağlamlığıyla ilgili, kullanılan malzemeye ilgili bir kusuru yoksa, yapılan ilavelerle ilgili olarak buradaki yapı denetim firmalarına yaptırım uygulanmamalıdır, geçmişe dönük bu yaptırımlar da affedilmelidir.

Yine 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu’nda yapılan değişiklikle, 1934 yılında kurulan Yüksek Fen Kurulunun tecrübesinden faydalanarak yapım ve yapımla ilgili danışmanlık hizmet işlerine ilişkin sözleşmelerden kaynaklanan uyuşmazlıkların çözüme kavuşturulması amaçlanmaktadır.

Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanun’da yapılan değişikliklerle haksız rekabetin ve kayıt dışılığın önlenmesi amaçlanmaktadır. Yalnız bu lisanslı harita mühendisleriyle ilgili yapılan sadece iki üç maddelik bir düzenlemeyle çözüm mümkün değildir. Bu, yapı denetimle birlikte ele alınmalı ve mutlaka, yapı denetim firmalarının içerisindeki mühendisler jeoloji mühendisleri ve harita mühendisleri de eklenmelidir yani inşaatın yapımından bitimine kadar, jeoloji ve harita mühendislerinin yapım aşamasında sürekli sorumlulukları olmasına rağmen, yapı denetim firmalarının mecburi tutması gereken mühendis kadrosunda bunlar yer almamaktadır. Bunların mutlaka bu kapsama alınması gerekmektedir.

Yine 5543 sayılı İskân Kanunu’nda yapılan değişikliklerle, iskân çalışmaları açısından asıl yetkili olan bakanlık tanımlanmakta ve bu kanun kapsamında yapılan yardımlardan faydalanacakların kapsamı genişletilmektedir.

Coğrafi bilgi sistemi verilerinin kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileriyle paylaşılmasına ilişkin esaslar belirlenmektedir.

Getirilen teklifin 1’inci maddesiyle, Ulusal Coğrafi Veri Paylaşım Matrisi’ne göre kamu kurum ve kuruluşları arasında coğrafi verilerin paylaşımının, erişiminin ve kullanımının bedelsiz olacağı... Bu, geç kalmış ve son derece yerinde yapılan bir düzenlemedir.

Şimdi, düşünün, İller Bankasının elinde bir harita var; bu harita Devlet Su İşlerinin veya başka bir kurumun elinde yok ve veri paylaşımı yapılmadığı için, o kurumlar veya bazı belediyeler oranın haritasının olup olmadığını bilmediği için yeniden ihaleye çıkılıyor; haritası olan, başka coğrafi bilgi sistemi olan veriler için devlet yeniden, aynı bütçeden ödenek aktarıyor, yeni bir iş yapıyor. Harita Genel Komutanlığında harita var, aynı harita belediyede yok veya İller Bankasında var, diğer kurumlarda yok. Bu, geç kalmış ama son derece yerinde bir düzenlemedir.

Gerçek kişilerin ve özel hukuk tüzel kişilerinin coğrafi verileri toplaması, üretmesi, paylaşması veya satmasının Bakanlık iznine tabi olacağı burada belirlenmektedir. İzin verilenlerden alınacak izin bedelleri ile izin alınmaması durumunda verilecek idari para cezaları düzenlenmiştir.

Burada, özellikle, yapılan demir yolu projelerinde, TANAP projelerinde, doğal gaz projelerinde güzergâhlar çok uzun olduğu için bu harita bedellerinin ve proje bedellerinin de izin alanlar için daha makul ve uygun fiyata çekilmesi doğru olacaktır.

2’nci maddesiyle, 5609 sayılı Gecekondu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 775 sayılı Gecekondu Kanunu’na eklenen geçici 9’uncu maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten sonra gecekondu önleme bölgesi ilan edilmiş yerlerde belediyeler ile TOKİ arasında yaşanan yetki karmaşasına son verilmesi amaçlanmıştır.

3’üncü ve 4’üncü maddelerle, TOKİ Başkanlığının taşra teşkilatı bulunmadığı için, TOKİ’nin mülkiyetinde, hüküm ve tasarrufu altında bulunan arsa ve arazilerinin işgali hâlinde, ecrimisilin tahsili ile taşınmazların tahliyesinin Millî Emlak Genel Müdürlüğü tarafından yapılması ve ecrimisil bedelinin aktarım usulü düzenlenmiştir.

Yine 5’inci maddeyle, imar planları ve imar planlarına göre yapılan arazi ve arsa düzenleme işlerine açılacak davaların ivedi yargılama usulüne tabi olması amaçlanmaktadır.

Özellikle imar planlarıyla ilgili veya kentsel dönüşümlerle ilgili açılan davalarda birçok sorunla bütün belediyeler ve TOKİ yıllarca uğraşmakta, birçok vatandaşın evinin yıkıldığı bölgelerde buna itiraz eden üç beş kişi yüzünden... Elbette mülkiyet hakkı kutsal ama davalar da çok uzun yıllar aldığı için, bunun yanında, bir kişiyi mağdur etmeyelim diye bu defa, aynı mahallede, aynı beldede oturan yüzlerce kişi mağdur olmaktadır. Burada sadece davalara itiraz süresi kısaltılmakla kalmayıp sadece bedel yönünden -bu da daha önceden bizim önerdiğimiz bir tekliftir- davaların devam etmesi, yapılacak uygulamayı ve kentsel dönüşümü durdurması yönünde bir karar alınmaktadır; bu düzenleme de olumludur.

Türkiye genelinde tüm illerin çevre düzeni planı yapıldığından ve mevzi imar planının fiilen uygulanma imkânı kalmadığından imar mevzuatından “mevzi” ibaresi çıkarılmaktadır.

Yine, madde 7’yle, kesinleşen planların kopyalarının plan işlem numarası olarak Bakanlıkta elektronik ortamda depolanması; onaylanan imar planlarından hak sahiplerinin ve kamuoyunun haberdar olması için ilgili muhtarlıklarda planın askıya çıkarıldığına dair bilgilendirme ilanı ve değişikliğin yapıldığı alanda da tabelayla bilgilendirme yapılması; kesinleşmiş plan ve parselasyon planlarına karşı, kesinleşme tarihinden itibaren beş yıl geçtikten sonra dava açılmaması; imar planlarında serbest

olarak belirlenmiş yüksekliklerin kaldırılması ve yatay mimarinin esas kılınması amaçlanmıştır. Yalnız burada -süreyle ilgili- 2021 yılına kadar ilgili idarelerin ve belediyelerin emsal olan, yüksekliklerin sınırsız olduğu bölgelerde kat yüksekliğini belirleme yetkisi bunlara veriliyor, bunların bunu belirtmesi isteniyor. Burada maksat yüksek katı engellemek. "Yatay mimari" diyoruz ama burada da belediyelerin bunu istismar aracı olarak kullanmasının ve bu yetkiyi olumsuz kullanmasının da önü alınmalıdır. Yani belediyeler, orada şimdiden kendilerini rahatlatacak şekilde, konulan süreyi de değerlendirerek emsal olan yerlerde çok yüksek kat belirtmemeli, makul ve yapıcı yaklaşmalıdır.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan imar planlarına kamu kurum ve kuruluşlarının görüş bildirme süresi on beş günden otuz güne çıkarılmaktadır. Otuz gün içerisinde görüş bildirilmemesi hâlinde olumlu görüş bildirdiğinin kabul edileceği düzenlenmiştir.

Yine, madde 9'la, imar planlarına ve bu planlara dayalı olarak yapılan parselasyon işlemlerine karşı açılan davalarda mahkemece verilen iptal kararları gereği dava konusu parsellerde geri dönüşüm işlemleri yapılarak uygulama öncesi kök parsellere dönüşüm istenmektedir. Yalnız bu, bazen, o bölgede yapılan inşaatlardan dolayı fiili durumda imkânsız hâle gelmektedir çünkü bazı parsellerde yapılaşma bitmiş, binalar yapılmış, kat irtifakı ve kat mülkiyeti kurulmuş. Buradaki uygulamayı iptal etmek, orada bir kişinin hakkını koruyalım derken belki bütün mahalleyi veya o bölgede oturan yüzlerce, binlerce insanı mağdur edeceğinden buradaki hak sahiplerinin mağduriyetinin giderilmesi amacıyla hak sahibine taşınmazın rayiç bedelinin ödenmesi öngörülmektedir.

Madde 10'la, köylerde yapılan yapılar için projelerin valiliklerce uygun görülmesi ve köy muhtarlarına bildirim zorunluluğu getirilerek kırsal alanlardaki yapıların daha etkin bir şekilde denetlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 11'le, deprem afet riskine karşı ileri tasarım yöntemleri ve teknolojileri gerektiren binaların projelerinin yeterli uzmanlığı haiz mühendislerin gözetiminde yapılması amaçlanmaktadır. Yeni mezun bir mühendisin çok katlı projelerde veya özellik arz eden projelerde imza atmaması, daha tecrübeli mühendislerin bu projeleri yapması... Bu da son derece olumludur. Yalnız burada, bunu yapan mühendisle ilgili kriter konulmuştur ama bunu denetleyecek olan yapı denetim firmasındaki mühendislerle ilgili herhangi bir düzenleme yoktur. Dolayısıyla elbette, projeyi yapan, uygulamasını yapan mühendis önemlidir ama denetçi de önemlidir. İleriki dönemlerde yapılacak yapı denetim mevzuatıyla alakalı düzenlemede yapı denetim firmalarındaki mühendislerde de aynı tecrübe ve mesleki yeterlilik mutlaka aranmalıdır.

Madde 12'yle, ruhsata aykırı veya ruhsatsız yapılan binalar hakkında tapu kayıtlarının beyanlar hanesine bildirim usulü getirilerek iyi niyetli alıcıların korunması amaçlanmıştır. Ayrıca, bu yapıların ilgili idare tarafından yıkılmaması hâlinde, yıkım maliyetinin yüzde 100 fazlasıyla yine bu idarenin karşılaması suretiyle Bakanlık tarafından yıktırılabilmesi amaçlanmıştır. Burada da tabii, imar barışı çıkarken o zamanlarda da bunu çok gündeme getirdik ama belediyeler mutlaka bu işin içerisinde olmalıydı. Yani sadece Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yaptığı düzenleme... Şimdi, yıkımda yetkiyi belediyelere veriyoruz. O bölgedeki belediye bunu yıkacak, yıkmazsa da bunu yüzde 100 cezasıyla beraber ödeyecek. Yani hem orada herhangi bir katkısı yok belediyenin, o süreçte belediye işin içerisinde değil ama yıkım anında belediye işin içerisinde. Burada da bir hakkaniyet ölçüsü yok. Mutlaka imar barışından alınan bedellerden, belediyelerin kendi illeri içerisinde aktarılan kaynaklardan belirli bir oranda faydalanması... Çünkü bunun riskini de bunlar paylaşıyor, yıkımda da bunlar burada görevli olacaklar veya yarın, ileriki aşamalarda kaynaklanacak başka sorunlardan, altyapı götürmekle bunlar sorumlu olacaklar. Bunun da mutlaka düzenlenmesi gerekmektedir.

İmar mevzuatına aykırı yapılaşmanın önlenmesi amacıyla bu yapılara uygulanacak idari para cezası miktarı artmakta ve idari para cezası verilmesi usulünde arsa emlak değeri esası getirilerek daha adil bir sisteme geçiş yapılması hedeflenmektedir. Yani İstanbul'da yapılan bir kaçak bina ile Bayburt'ta yapılan bir kaçak binaya aynı değerde ceza yazılmayacaktır. Bu da doğru olandır. Milyon dolarlık bir binayı yapan ile köyünde 50-100 bin lira bile değeri olmayan bir binayı yapan vatandaşa yazılacak cezanın da elbette aynı olmaması gerekiyor. Bu düzenleme de olumludur.

Parsel bazında nüfusu, yapı yoğunluğunu, kat adedini, bina yüksekliğini artıran imar planı değişikliklerinin yapılamayacağı düzenlenmiştir.

Taşınmaz maliklerinin tamamının talebi üzerine ada bazında yapılacak imar planı değişikliği sonucunda değerlerinde artış olan arsanın artan değerinin tamamının değer artış payı olarak kamuya alınacağı ve alınacak bu bedelin belirlenmesi, dağıtım usulü düzenlenmektedir.

Yine, teklifin 16'ncı maddesiyle, 7'nci maddesi kapsamında, mevcut planlarda serbest olarak belirlenmiş yüksekliklerin 1/7/2021 tarihine kadar idarelerce kat yüksekliklerinin belirlenmesi öngörülmektedir.

İmar barışıyla Yapı Kayıt Belgesi alan yapılarda ilave inşaat alanı ihdas edilmemesi şartıyla söz konusu yapıların güçlendirilebilmesi hedeflenmiştir. TOKİ ve belediyeler arasında gecekondu önleme bölgesindeki yetki sorununun ortadan kaldırılması amacıyla 3414 sayılı Kanun'un 1'inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Bitlis ili Ahlat ilçesinde belirlenen bölgenin Kıyı Kanunu'na tabi kısımlarının resmî kurum alanları yapılabilmesi amaçlanmaktadır.

Yine, 21'inci maddeyle, 1992 yılında yürürlüğe girmesinden önce, 3830 sayılı Kıyı Kanunu'nun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şimşek, sözlerinizi bağlayınız.

BAKİ ŞİMŞEK (Devamla) – ...köy yerleşim alanlarının sahil şeridinde yer alan geleneksel köy evlerinin müktesep bir hak teşkil etmemek şartıyla restore edilerek ve cephe onarımının yapılarak güçlendirilmesi hedeflenmiştir.

Organize sanayi bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri, endüstri bölgeleri ve serbest bölge sınırları içerisinde kalan tüm yapılar için yapı denetiminde yüzde 30'a kadar indirim yapılabilmesi öngörülmektedir.

Mahkemelerce verilen iptal kararları içerisindeki görevini yerine getirmeyen yapı denetim kuruluşları ve çalışanları, laboratuvar kuruluşları ve çalışanları için idari müeyyideler düzenlenmesi amaçlanmıştır.

Yine LİHKAP bürolarıyla ilgili de lisans iptal şartları arasında 65 yaşını doldurmuş olma -daha önceden herhangi bir yaş sınırı yoktu, bir yetkiyi alan birisi, ölünceye kadar o işine devam edebiliyordu- ve ayrıca da yine bu 65 yaş şartıyla birlikte, mesleğin gerektirdiği, kendisine verilen yetki alanlarından başka olanlarda görev yapamayacakları da belirlenmiştir.

Ben, kanunun hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyor, yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şimşek.

Konuşma sırası Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki'de.

Buyurun Sayın Tiryaki. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

HDP GRUBU ADINA MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 161 sıra sayılı Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması

Hakkında Kanun Teklifi'nin geneli üzerine partimizin, Meclis grubumuzun görüşlerini sizinle paylaşacağım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, Elâzığ depreminde yaşamını yitiren yurttaşlarımız için Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum. Yine, depremde yaralanan yurttaşlarımızın bir an önce sağlıklarına ve sevdiklerine kavuşmasını diliyorum. Ayrıca, ülkenin dört bir yanından gelerek kurtarma faaliyetlerine katılan herkese ve her görevliye teşekkürlerimi ve minnettarlıklarımı sunuyorum.

Öncelikle şunu belirtmek isterim: Ülkemizde ihale yasalarıyla birlikte en çok yasal değişiklik yapılan alanların başında imarı ilgilendiren düzenlemeler geliyor. Belediye meclislerinin en önemli ve en yaygın gündem maddeleri de imar izinleri ve imar değişiklikleri. Bunun en önemli nedeni, hiç kuşkusuz imarsız ve plansız bir şekilde kentlerde yeni yaşam alanları oluşturmak istenmesi, iktidarların göz yumduğu bu hukuksuzluklara daha sonra hukuksal kılıf yaratılmak istenmesidir.

AK PARTİ iktidarları döneminde kentlerin yeşil alanları, ortak yaşam alanları, deprem toplanma alanları gibi toplumun büyük çoğunluğunun yaşamını ilgilendiren yerler, özellikle iktidara yakın inşaat şirketlerinin daha fazla kâr elde edebilmesi için ranta açıldı. Mahkemelerin yürütmeyi durdurma kararları yok sayıldı, inşaat tekellerinin kârı uğruna birçok değerli tarım arazisi, kent içi yeşil alanlar, yaşam alanları, hatta tarihî mekân ve alanlar betona boğuldu.

"Kentsel dönüşüm" adı altında kentlerde ne kadar büyük cinayet işlendiğini görmek isterseniz, fazla uzağa gitmeye gerek yok; bir gün Yenimahalle teleferiğine binin, son durağa kadar gidip geri dönün, Şentepe gibi on binlerce insanın yaşadığı mahallelerin ne hâle geldiğini, nasıl betona gömüldüğünü göreceksiniz, neredeyse tek bir metrekaşe yeşil alan yok.

1999 büyük Marmara depreminden sonra 2001 yılında hazırlanan Acil Eylem Planı'nda belirlenen 480 toplanma alanının neredeyse yüzde 97'si ya gökdelenlerle ya da AVM'lerle yer değiştirdi.

Bu konu gündeme gelince AK PARTİ adına konuşan kişiler şunu söylüyorlar, diyorlar ki: "İstanbul'daki bütün okul bahçeleri toplanma alanı." İyi mi? Yani "toplanma alanı" denince, demek ki AK PARTİ yetkililerinin aklına gelen tek şey, insanların ayakta durabileceği boş bir mekân bulunması. Gerçekten "toplanma alanı" dediğimiz şey bu mu? O insanlara hizmet edilebilecek, o insanların gereksinimlerinin karşılanabileceği herhangi bir yer yoksa, sadece ayakta durabilecekleri bir adres gösterdiğinizde bir toplanma alanı yaratmış oluyorsunuz.

Bakınız, iktidar, milyonlarca seçmenin oyunu alarak seçilen HDP'li belediyeleri gasbetti, belediye başkanlarını görevden uzaklaştırdı, belediye meclis üyelerini görevden uzaklaştırdı. Bununla yetinmedi iktidar, bugün getirilen bu teklifle yine yerel yönetimlerin yetkileri kısıtlanıyor ve yerel yönetimler üzerindeki vesayet yetkisi ciddi anlamda genişletiliyor. Ben birazdan size bunun ayrıntılarını söyleyeceğim. Belki de bunun bir nedeni, İstanbul'da yürüttüğümüz tartışmalar, Kanal İstanbul ve bunun gibi mega projeler. İstanbul'u yönetirken merkezî hükümetin vesayetine karşı çıkanlar, bugün İstanbul Büyükşehir Belediyesini kaybedince vesayet yetkisini artırmaya çalışıyorlar, belediyelerin yetkilerini daraltmaya çalışıyorlar. Demek ki neymiş? AK PARTİ demokrat falan değilmiş, daha doğrusu AK PARTİ kendine demokratmış.

Yaptığınız her düzenlemeyle ranta dayalı projelere yasal dayanaklar oluşturuyorsunuz, en azından biz böyle değerlendiriyoruz: 5366 sayılı Kanun ve 6306 sayılı Kanun böyle, kanun hükmünde kararname böyle, özel imar izinleri böyle, emsal artışları böyle, TOKİ'nin tekelleşmesi böyle, ÇED muafiyetleri böyle, acele kamulaştırmalar böyle. Ancak bu ranttan neredeyse hiçbir zaman, o kentte, orada yaşayanlar yararlanamıyorlar. Kentlerin planlamasına ilişkin öncelikli hedefiniz rant. Buna kuşku yok, aslında bunu da gizlemiyorsunuz. Size yakın inşaat şirketlerini korumak o kadar önemli bir önceliğiniz ki vergilendirmeyi, ranttan vergi almayı bırakın, iflas etmelerini engellemek için bu ülkenin ortak kaynaklarını, bütçesini bu inşaat şirketlerine bir biçimde havale ediyorsunuz, onları kurtarıyorsunuz.

Böyle çok süslü, hegemonik ve egemen söylemlerle yaptığınızı meşrulaştıracağınızı, halkı mega projelere ikna edeceğinizi düşünüyorsunuz, ne diyorsunuz? Bu amaçları açıklarken şöyle cümleler kullanıyorsunuz, diyorsunuz ki: "Kentlere yatırım çekmek ve istihdam sağlamak. Terk edilmiş, yıpranmış çöküntü alanlarını dönüştürmek. Ekonomik açıdan atıl kalmış alanları yeni çekim merkezleri hâline getirmek. Hayallerdeki gibi bir yaşam sağlayacak yaşam kalitesini yükseltmek. Kentin markalaşmasını ve pazarlanmasını sağlamak. Kentsel taşınmazların değerini artırmak." Peki, bu mega projelerle, kentsel dönüşümlerle ne oluyor? Tarihî alanlar kimliğini kaybediyor, mahalleler -tırnak içerisinde- steril hâle getiriliyor. Bu dönüşüm -orta sınıf kalmadı da- orta ve üst sınıf için yeni yaşam alanları yaratıyor ya da turistler ve sermayedarlar için çekim merkezi hâline getiriliyor.

Kentsel dönüşüm projeleri çoğunlukla kent merkezlerinde, arsa değeri yüksek olan bölgelerde uygulanıyor. Anlaşılabileceği üzere, kentlinin güvenliği ve sağlığı için değil sermayenin istekleri doğrultusunda kentsel dönüşüm projeleri hayata geçiriliyor. Kentler artık alınıp satılır birer maldır, yaşam alanı değildir; kentte yaşayanlar da doğal olarak iktidarınız için, artık halk değil müşteridir. Bu eşikten sonra, toplum yararından değil müşteri yararından söz edebiliriz. Kent merkezindeki lüks konutlarda orta üst sınıf yaşarken emekçiler kent merkezi dışına sürülüyor. Güzelleme yapıldığı gibi kentsel dönüşüm, insanları depreme dayanıklı konut sahibi yapmıyor, aksine küçük bir azınlığı daha fazla gayrimenkul sahibi yaparken büyük bir kitlenin ise konutsuz ve güvencesiz yaşamasına neden oluyor.

İddia ettiğiniz gibi kentsel dönüşüm, sadece konutları yenilemek değildir. Kentsel dönüşüm, her ilde aynı tip projelerle sıkıştırılmış yaşam formları değildir. Kentsel dönüşüm, konutları yenilecek diye insanları yaşam alanlarından uzaklaştırmak hiç değildir ve olmamalıdır. Kentsel dönüşümlerde ilk önce bölge insanının ekonomik ve sosyal sorunları ele alınmalı, mahallelilerin ortak ihtiyaç ve özelliklerine uygun, onları bütünleştirecek projelerle başlanmalıdır. Ülkemizde her kent aynı kentsel dönüşüm sorununa sahip değildir. Her yörenin kendi sorunları ve bu sorunların çözümünü yaratacak kaynakları mevcuttur. Yerel dönüşüm stratejisi ve politikalarının geliştirilmesi şarttır ancak böyle yapılmamaktadır.

Yasa teklifine ilişkin ayrıntılı şerhimizi Komisyonunda sunduk -161 sıra sayılı Komisyon Raporu'nda var- soldan ve halkçı bir bakışla kaleme aldık; herkesin okumasını tavsiye ederim.

Maddelere ilişkin ayrıntılı açıklamaları, itirazları arkadaşlarımız yapacak; ben genel olarak birkaç konunun altını çizmek isterim.

Birincisi şu: Coğrafi bilgi sistemleri 1960'lı yıllardan beri kullanılıyor, bunu herkes biliyor. Coğrafi bilgi sistemi Türkiye'ye ancak 2000'lerde geldi. Türkiye 2014 yılında coğrafi bilgi sistemi uygulamalarını Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nda kullanmaya başladı. Bu konuda nitelikli bir eğitim verilmiyor, sadece açık öğretim düzeyinde bir eğitim verildiğini biliyoruz.

Burada itiraz ettiğimiz 2 tane konu var. Bir tanesi şu: Yasa teklifi 49 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne atf yapıyor yani sanki Cumhurbaşkanlığı kararnamesi kanunun üzerindeymiş gibi. Oysa kanunu uygulamak için yönetmelik çıkarabilirsiniz, kanunu uygulamak için tebliğ çıkarabilirsiniz ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin hiçbir tanesi de kanunlara ve Anayasa'ya aykırı olamaz. Ama ilk defa bir kanun metninde Cumhurbaşkanlığı kararnamesine atf yapılacak ve bu bizim yasama faaliyetlerimizde bir ilk olacak. Umarız bundan vazgeçersiniz.

İkinci itirazımız şu: Şimdi, madde metninde diyor ki: "Üniversitelerle, özel kurum ve kuruluşlarla bedelsiz olarak bu bilgiler paylaşılabılır." Evet, bedelsiz olarak üniversitelerle bu bilgilerin paylaşılması anlaşılır bir şey. Peki, özel kurum ve

kuruluşlarla bedelsiz olarak paylaşmak ne demek? Hangi özel kurum ve kuruluşlarla bedelsiz paylaşacaksınız, tamamıyla mı yoksa bir kısmıyla mı? Eğer bir kısmıyla bedelsiz paylaşacaksanız bu bir kısmını kim belirleyecek? İktidar istediği özel kurum ve kuruluşla bedelsiz olarak bu bilgiyi sunacak, istemediğine sunmayacak, öyle mi? Kanunda böyle bir düzenleme olamaz, mutlaka bunun da objektifleştirilmesi gerekir.

Bakın, yine, getirdiğiniz bir düzenlemeyle şöyle bir şey yapıyorsunuz: İmar planları ve imar planlarına göre yapılacak arsa ve arazi düzenleme işlemlerine karşı açılacak davaları İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 20/A maddesi kapsamına alıp ivedi yargılamaya tabi tutuyorsunuz. Şimdi, bu imar davalarının uzun sürdüğünü herkes biliyor, dolayısıyla ivedi yargılama kapsamına alınmasına bir itiraz yok ama asıl sorun şu: Şimdi, bu 20/A maddesine göre dava açma süresini altmış günden otuz güne düşürüyorsunuz, yürütmenin durdurulması kararı veya yürütmenin durdurulması ret kararı verilirse 20/A maddesi uyarınca itiraz edemiyorsunuz; yine, temyiz süresini otuz günden on beş güne indiriyorsunuz. Eğer vatandaş bunlardan herhangi birini bir gün aşarsa bu hakkını kaybetmiş oluyor. Aynı İYUK 20/A maddesi uyarınca deniliyor ki: "Dosya tekemmül ettikten sonra iki ay içerisinde, bir ay içerisinde mahkeme karar verecek." Peki, mahkeme karar vermezse ne olacak? Dosya ne zaman tekemmül etmiş sayılacak? Sizi on beş günle, bir ayla sınırlayan yasa, mahkemeyi niye net bir şekilde bir süreyle sınırlamıyor; bu süre aşımının ne anlama geleceğini niye düzenlemiyor? Kanımca, mahkemeyi hızlandırmak gerekir, vatandaş hızlandırarak gerçekten adaleti sağlayamazsınız. Şöyle bir düzenleme yapabilirsiniz eliniz değmişken, 20/A maddesine şöyle bir hüküm ekleyin, deyin ki: "Eğer idare mahkemesi veya temyiz makamı şu kadar süre içerisinde bir karar vermezse o davayı kabul etmiş sayılır." O zaman hem vatandaş hem de mahkemeyi bir süreyle kısıtlamış olursunuz.

Şimdi, bir başka düzenleme yapıyorsunuz, bina yüksekliklerine sınırlama getiriyorsunuz ve yatay kentleşmeden söz ediyorsunuz. Kesinlikle destekliyoruz ama bu değişiklik günahlarınızı affettirir mi bilemem. Neden? Örneğin, İstanbul'daki gökdelenlerin yüzde 97'si sizin zamanınızda yapıldı. Yüzde 97'si sizin zamanınızda yapıldı, şimdi de sanki başkası bunun sorumlusuymuş gibi yatay kentleşmeden söz ediyorsunuz. Herkes biliyor, Amerika'yı yeniden keşfetmeye gerek yok; eğer gerçekten yatay mimariyi teşvik etmek istiyorsanız, büyük kentler dışındaki diğer kentlere yatırımı teşvik etmelisiniz, ilçelere yatırımı teşvik etmelisiniz, tarımı ve çiftliği desteklemelisiniz, oralarda birinci sınıf sağlık hizmeti ve eğitim hizmeti sunmalısınız. O zaman ilçelerden ve diğer küçük kentlerden İstanbul'a, İzmir'e, Ankara'ya insanların akın akın gelmesini engelleyebilirsiniz.

Yine, 2'inci, 3'üncü, 4'üncü, 10'uncu, bir sürü maddede belediyelerin yetkilerini kısıtlıyorsunuz, elde edilen gelirlerden belediyeleri yararlandırmıyorsunuz.

Yine, bir başka düzenleme daha yapıyorsunuz; şu: "Genellik" ve "eşitlik" ilkesine aykırı olarak bazı mühendislerin lehine ayrıcalıklar yaratıyorsunuz. Aslında bunu, Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği Kapsamında Yapılacak Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Hizmetlerine Dair Tebliğ'i yayınlayarak 11 Ocak 2019'da yaptınız. Ve bu tebliğin iptali için mimar, mühendisler Danıştay nezdinde bir dava açtılar. Şimdi, olur da o davada bir iptal kararı verilir diye şimdiden bir yasal düzenleme yapıyorsunuz, gelecekteki bir mahkeme kararını engellemeye çalışıyorsunuz. Sayıları da kaç tane? Sanırım 17 tane, yanlış söylüyor olabilirim ama...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – 19.

MEHMET RUŞTU TIRYAKI (Devamlı) – 19 tane seçkin mühendis.

Şimdi, Anayasa'ya aykırılık sorunu var ama, neden? Şöyle: Anayasa'nın 124'üncü maddesi var, diyor ki: "Cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzelkişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yetkisel yetkiler çıkarabilirler." Yani üstte ne var? Cumhurbaşkanlığı kararnamesi var, kanunlar var; siz buna uygun yönetmelik çıkaracaksınız. Şimdi, ne yapıyorsunuz? Bu tebliğ belki iptal edilir diye kanunları tebliğe uydurmaya çalışıyorsunuz yani açıkça Anayasa 124'ün aksine bir iş yapıyorsunuz.

Bir başka şey, çok daha önemli bir şey var; onu da söylemek isterim. Şimdi, her konuşmanızda diyorsunuz ki: "Cumhuriyetin yarattığı elitistlik ve seçkinciliğe karşıyız." Öyle mi? Seçkinciliğin de elitizmin de dik âlâsını yapıyorsunuz. On binlerce mühendis içerisinde sadece 19 mühendise bu yetkinin verilmesinden daha büyük bir seçkincilik olabilir mi, sadece 19 mühendise?

Yine, getirdiğiniz yasayla, özelleştirme kapsamındaki kurum ve kuruluşların arsa ve arazilerinde imar planlarını değiştirme konusunda itiraz hakkı bulunan belediye gibi kurum ve kuruluşlara on beş günlük cevap verme süresini otuz güne çıkarıyorsunuz. Bu kötü mü? İyi bir şey yani bu süreyi uzatmak iyi bir şey. Ama asıl sorun şu: Belediyeler ve diğer kurumlar, bu otuz gün içerisinde size bir değerlendirme sunmazlarsa bunu kabul etmiş sayılıyorlar yani asıl sorun burada. Bu kısıtlamanın bu yüzden doğru olmadığını düşünüyoruz. Aslında kamu kurum ve kuruluşlarının eylemli olarak bu düzenlemeyle itiraz haklarını da ellerinden almış oluyorsunuz.

15'inci maddede yapmak istediğiniz bir değişiklik var, ilk kez kent rantından genel bütçeye bir gelir elde etmeye çalışıyorsunuz. Burada da yanlış bir şey yok, burada da doğru bir taraf var ama asıl sorun şu, diyorsunuz ki: "Bu yaratılan rantın tamamını bütçeye aktaracağız." Yani o arsa sahibi bundan hiçbir pay alamayacak. Bu mümkün mü? Tartışılabilir.

Şimdi, birincisi: Yalnızca lisanslı gayrimenkul değerlendirme kuruluşları tarafından değer artışı tespiti yapılacak. Bu kuruluşların gerçek anlamda bir değer artışı tespit edip edemeyecekleri konusunda kuşkularımız var. İkincisi: Arsa sahiplerinin bundan hiç pay alamaması bir dizi soruna yol açabilir. Ama en önemlisi bizzat şu: Bu değer artışından büyükşehir olmayan illerde belediyeler hiçbir gelir elde edemeyecekler; büyükşehir belediyesi olan illerde de büyükşehir belediyesi yüzde 25'ini, ilçe belediyesi yüzde 25'ini alacak, yüzde 50'sini de yine merkezî bütçeye havale etmiş olacaksınız. Demek ki bu düzenlemenin de yine asıl amacı merkezî bütçeye bir gelir elde etmek.

247 sayılı KHK'yle 775 sayılı Gecekondu Kanunu'nda yapılan değişiklikle Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca kullanılacak yetki belediyeye devredilmişti. Yine yaptığınız bir başka değişiklikle, şimdi getirdiğiniz teklifle bu yetkiyi tekrar belediyelerden alıyorsunuz yani belediyelere verdiğiniz yetkiyi tekrar bakanlığa alıyorsunuz. Şimdi, bunun nedeni ne? İstanbul, Ankara, Adana, Antalya, Mersin gibi çok sayıda büyükşehir il ve ilçe belediye başkanlığını kaybetmeniz mi? Belediyeler partinizin yönetimindeyken bu yetkileri kullanabilir ama bir başka partinin yönetimine geçince hop yasayla yetkiyi merkezî Hükûmete geçiriyorsunuz. Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama yetkisini âdeta partinizin ihtiyaçlarına göre gasbediyorsunuz, toplumsal ihtiyaçlara göre değil.

Şimdi bir başka düzenlemeyle ilgili birkaç şey söyleyeceğim, süremler azaldı. Şimdi, Anayasa Mahkemesince iptal edilen 3621 sayılı Kıyı Kanunu'nun ek 2'nci maddesini yeniden düzenliyorsunuz. Peki, bu düzenleme ne? Van Gölü kıyısında, Ahlat'ta, yasa teklifinin ekinde koordinatları belirtilen alanda bir tür imar izni veriyorsunuz. Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği düzenlemede neler vardı, hatırlatalım: Çandarlı Limanı vardı, Rize İyidere Lojistik Limanı vardı, Rize dolgu alanı vardı yani yalnızca Ahlat yoktu. Anayasa Mahkemesi "Siz buraları neden imara açıyorsunuz?" demedi, başka bir şey söyledi, dedi ki: "Yasanın öngördüğü sınırlamalardan neden muaf tutuyorsunuz?" Şimdi, siz bu Anayasa Mahkemesi kararı uyarınca düzenleme yapıyorsunuz. Çandarlı Limanı'ndan vazgeçiyorsunuz, Rize İyidere Lojistik Limanı'ndan vazgeçiyorsunuz, Rize dolgu alanından vazgeçiyorsunuz ama bir şeyden vazgeçmiyorsunuz, nereden? Van Gölü kıyısındaki Ahlat'tan. Neden? Çünkü oraya bir saray yaptıracaksınız. Ve bu kanun teklifini ne zaman getiriyorsunuz biliyor musunuz? Tam da depremden birkaç gün sonra. İnsanların

başını sokabilecekleri evleri yokken Türkiye Büyük Millet Meclisinde yeni bir saray için yasa değişikliği yapıyorsunuz.

Evet, deprem doğal bir afet ancak depremin doğuracağı sonuçları en aza indirmek, can ve mal kayıplarını en aza indirmek kuşkusuz insanların elinde; burada da hiç kuşku yok ki en büyük sorumluluk yönetimlere düşüyor. Neden? Çünkü yapı iznini veren onlar, oturma iznini veren onlar, sonuçları ortadan kaldırmak için vergi toplayan onlar, deprem olduğunda müdahale edecek ekiplerin bağlı olduğu kurumlar onlar, hatta kimin yardım edip etmeyeceğine karar veren de onlar. Nitekim, bizim belediyelerimizin yardım yapmasını da engellediniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Tiryaki.

MEHMET RUŞTU TIRYAKİ (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

Dolayısıyla, depremle birlikte ortaya çıkan eksikliklerden dolayı da elbette herkes ilk önce yönetimlere, iktidarlara, belediyelere hesap soracak, sormalı.

Peki, siz ne yapıyorsunuz? “Deprem Manisa’ya gelecekti, Allah’a söyledim, doğuya gitti.” diyen şarlatanlar hakkında değil “Gayretullaha dokunmak edebiyat değildir. AIDS, Ebola virüsü... Avustralya, Çin Gayretullaha dokundu, azap geldi. Maazallah, biz de zinayı, livatayı yasallaştırarak, Allah’ın helal kıldığı yaşta evliliği tecavüz sayarak, mutlu yuvaları bozarak Gayretullaha dokunmayalım.” diyen şarlatanlara hakkında değil; “Deprem vergilerini ne yaptınız?” diyen Şevket Çoruh gibi, Berna Laçın gibi iktidarın sorumluluğunu hatırlatanlar hakkında soruşturma açılıyorsunuz. İşte, biz, bunu eleştiriyoruz.

Evet, deprem hepimizin sorunu, ortak sorunumuz ve bunun için hep birlikte karar almalı, mücadele etmeli, hepimiz elimizi bu taşın altına koymalıyız ama siz bildiğinizi okumaya devam ediyorsunuz diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tiryaki.

Söz sırası, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Gökhan Zeybek’te.

Buyurun Sayın Zeybek. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

CHP GRUBU ADINA GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken Elâzığ ve Malatya illerimizde geçtiğimiz günlerde yaşanan deprem felaketinde yaşamını yitiren tüm yurttaşlarımıza Allah’tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Enkaz çalışmaları sırasında üstün hizmet göstererek, eski 5, eksi 10 derecede gönülden ve yürekten, yirmi dört saat aralıksız çalışan AFAD, belediye çalışanlarına ve kurtarma ekiplerinde görev yapan tüm yurttaşlarımıza şükranlarımı sunuyorum.

Tabii, deprem önemli bir gerçek çünkü konuştuğumuz Coğrafi Bilgi Sistemleri üzerindeki yasa teklifi ve imar maddeleriyle aynı anda gündeme geliyor olması bizim bu konudaki dikkatimizi ve önemsememizi bir kat daha artırmış durumda. Niye? Çünkü iktidar tarafından 2004-2019 yıllarında “deprem vergisi” adı altında toplanan özel iletişim vergisinin rakamsal karşılığı 34 milyar dolardır. Bugünkü sabit kurlarla 65 milyar TL para toplanmıştır ama döviz cinsinden karşılığı 34 milyar dolardır ve bu kürsüde sevgili Ali Özcan, televizyonlarda başta Naci Görür olmak üzere değerli hocalarımız depremlerin nerede olacağını noktasına kadar vermiş olmalarına rağmen toplanan bu paralarla riskli yapıların iyileştirilmesi ve fay hattı üzerindeki bölgelerde yaşayan yurttaşlarımızın güvenli alanlara taşınması konusunda hiçbir çaba gösterilmediğini ve ölenlerin de yanlış yönetim politikalarının sonucunda kaderleriyle baş başa bırakıldığını belirlemek gerekir.

Tabii, buradan şunu belirtmek gerekir: Yani Sivrice’de depremin olacağı söylendiğinde dikkate alınmadı; Erzincan-Karlıova-Pütürge, Yedisu-Karlıova-Pütürge- hattı, Pütürge’den başlayıp Kahramanmaraş Türkoğlu’na geçecek olan güzergâhtaki stres yoğunluğu herhâlde iktidarınız tarafından dikkatlice incelenmektedir. Ya da Adapazarı-Düzce arasında kırılmamış olan fay hattı ya da Marmara’dan geçecek olan, uzunluğu 180-220 kilometreyi bulan, bazı teorilerde tek parça, bazılarında birden fazla kırılma ihtimali olan, büyük İstanbul depremine yol açacak olan Marmara fayıyla ilgili endişelerimizi dilerim ve umarım ki iktidar partisinin yetkilileri de bir an önce dikkatle incelerler. Çünkü faylar kırıldığında kırılan fay hattı olmuyor arkadaşlar; kırılan, bu ülkedeki kötü yönetimin gerçek biçimiyle ortaya çıkması anlamına geliyor.

Bir gerçeği söyleyerek gündemimize geçmek istiyorum: Deprem sonrası yapılan bütün çalışmalar bir kriz yönetimidir yani depremde meydana gelen krizden sonra bütün kurumlar görevlerini yerine getirirler ve kriz yönetimi konusunda Türkiye son yirmi yıl içinde önemli bir mesafe katetmiştir ancak deprem gibi, heyelan gibi, su taşkını gibi meselelerde kriz sonrası yapılacak olan çalışmaların herhangi bir ehemmiyetinin bence olmaması gerekir. Yani biz riski daha başlangıçta doğru yönetebilirsek, bir deprem fay hattı üzerinde bulunan yerleşim birimlerindeki riskleri ortadan kaldırabilirsek, kimi yerlerde bu yerleşim birimlerini bir plan bütünü içinde başka bir güvenli alana taşıyabilirsek o zaman herhangi bir büyük depremde bizim ne yıkılacak bir binamız ne de binaların altında can verecek yurttaşlarımız kalır.

Tabii, şu ilginç soruyu da sormak gerekir: Sivrice merkezli depremde Adıyaman Cezaevinin boşaltılıyor olması, herhâlde Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, şimdiki adıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ya da Adalet Bakanlığı ya da bu cezaevinin yapılmasında katkısı olan, etkisi olan, projeyi çizenler, denetimi yapanlar... 150 kilometre ötedeki bir cezaevi yıkılıyor ve burada, iktidara mensup olan sizler, sosyal medya hesabı üzerinden yayın yapanlar hakkında soruşturma açılıyorsunuz ama Adıyaman Cezaevinin yapanlar ve yaptırımlar hakkında hâlâ bir soruşturma açmak aklınıza bile gelmiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, değerli arkadaşlar, yasa teklifi coğrafi bilgi sistemlerinin güncellenmesiyle ilgili ve bazı maddelerde değişiklik içeriyor.

1’inci maddeyle ilgili şunu söyleyeyim: Coğrafi bilgi sistemlerinin tek bir merkezde toplanması mantık olarak doğru gelebilir ama siz, coğrafi bilgi sistemindeki bir paftayı mesela 70 santime 100 santim yani 700 metreye 1 kilometre genişliğindeki bir alanı yerli gerçek kişilere paftasını 25 liradan verirsiniz, içinizden biri ya da herhangi bir Türk vatandaşı da Türkiye Cumhuriyeti’nin sınırları içinde coğrafi bilgi sistemi üzerinde bir çalışma yaptığında, bütün ülkenin coğrafi bilgisini istediğinde ödeyeceği para teklife göre 35 milyon lira. Üniversiteler kapsam içine alınmıyor, ücretsiz değil ama bazı kurumların ücretsiz olduğu yazıyor.

Bu teklifi hazırlayanlar, sizler, Yandex gibi, Google gibi uluslararası firmalar tarafından eğer manipüle edilmediyseniz, bu, Türkiye’deki teknolojiye yatırım yapan bilim insanlarının önünü kapatmaya dönük bir maddedir. Bu biçimiyle, bunun ciddi biçimde baştan değiştirilmesi, bütün ayrıntılarıyla göz önüne alınması gerekir.

Coğrafi bilgi sistemlerini yabancılara bedel karşılığında veriyorsunuz. Bu bedel, yabancılar için 70 milyon, bunu alacak dünyada birkaç tane büyük tekel var ama meslek odalarına vermekten imtina ediyorsunuz. Gelin, bu deprem gerçeğinin arkasında artık şu değer yargınızı değiştirin: Ya, bu ülkenin meslek odaları, 1954 yılından beri, yetişmiş teknik bilim insanlarını bünyesinde barındırıyor; pek çok meslek odasının başkanı üniversitelerde hoca ya da akademisyen ya da sektöründe çok başarılı mühendisler, mimarlar. Yani bunların geçmişten beri siyasal olarak sizlerle birlikte olmaması, bu insanların deneyim ve birikimlerinden yararlanmamızı engelleme hakkını size vermez. O nedenle bu kısma, yasa teklifine adını veren bu maddeye

karşı olduğumuzu belirtmek istiyorum.

Bu yasa teklifinin temelinde, ruhunda bir başka önemli nokta var. Bu 31 Mart ve 23 Haziran seçimleri sonrasında siz sadece belediyeleri kaybetmediniz, siz bu belediyelerdeki birtakım kadrolarınızı bakanlıklara taşıdınız; onları sizler biliyorsunuz. Şimdi belli ki bu maddeleri bu metinlerin içine o bürokratlar koyup getiriyorlar yani yıllarca, yirmi beş yıl Ankara'ya, İstanbul'a ihanet eden bürokratlar şimdi bakanlıklara gelmiş, yerleşmişler; şimdi bu yetkileri belediyelerden alıp Hükûmete, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına ve Toplu Konut İdaresine taşımak istiyorlar.

Şimdi, değerli arkadaşlar, mülga Bayındırlık ve İskân Bakanlığının geçeköndü önleme bölgesiyle ilgili yetkisi yerel yönetimlere devredilmişti. Bu konuyla ilgili siz bir yasa çıkardınız, bu yasa da bu yetkiyi Toplu Konut İdaresine verdiniz. E, Danıştay bunun karşısında bütün kararların üzerinde bir karar verdi, dedi ki: "Yetki belediyelerdedir." Şimdi, geçeköndü önleme bölgelerinin yürütmesini yerel yönetimlerin yapmasında neden sakınca görüyorsunuz? Toplu Konut İdaresi, hazine arazileri üzerinde istediği kadar alanı geçeköndü önleme bölgesi olarak ilan edebilir ve bu alanla ilgili de çalışmalarını yapabilir; buna engel herhangi bir durum yok. O nedenle gerek yasanın ruhunda olan belediyelerin, yerel yönetimlerin gelirlerini "geçeköndü önleme bölgesi" adı altında Bakanlığa ve merkezî Hükûmete aktarmayı gerek belediyelerin yetkilerini yasanın içine ek maddeler koyarak daraltma girişimlerini gerçekten anlamakta zorluk çekiyorum. Üstelik, bütün seçimlere girerken -Anayasa gibi dağıttığınız sizin seçim bildirgelerinizi tek tek okuduğumuzda- yerel yönetimlerin güçlendirilmesini, merkezî idareye akan bütçe gelirlerinden önemli payların yerel yönetimlere aktarılmasını siz seçimlerde vadettiniz, bunu halka vadettiniz ve aldığınız oyların ve kazandığınız belediyelerin arkasında bu vaatleriniz var. Ya söz verdiğiniz o seçim bildirgelerinizdeki sözlerinizi tutunuz ya da bu maddelerle ilgili bürokratların siyasete yaptığı dayatmalara teslim olmayınız.

Tabii, yasa teklifinin içinde önemli ve doğru bulduğumuz yanlar da var. Nedir o? Parsel bazında plan tadilatının yapılmasını engelleyen bir hüküm getiriliyor, "Ada bazında plan tadilatı yapılır." deniliyor, orada bin metrekareyle de sınırlama getiriliyor. Burada, neden siz parsel bazında plan tadilatı teklifini Türkiye Büyük Millet Meclisine yasa teklifi olarak Sayın Mustafa Demir sunduğunda... Tabii, burada cevaplayacak Hükûmet olmadığı için ben yüce Meclisin huzurunda bu soruyu sormak istiyorum: Siz, 19 Kasım 2019 tarihinde, Sarıyer 11/2 pafta, 11 ada, 95 parseldeki 10 bin metrekare arsaya 120 bin metrekare imar tadilatını neden parsel bazında yapıyorsunuz? Neden bütün bölgenin imar planlarında emsali 2,3 ve 2 iken yalnızca bu parsel için 3 emsal ve bodrum katları için özel istisnalar getiren düzenlemeyi Çevre ve Şehircilik Bakanlığı askıya çıkararak yasalaşmasına izin veriyor? Mademki parsel bazında plan tadilatı yapan belediyeler bu konuda şaibeye bulaşmışlardır, madem bundan dolayı kentler ciddi biçimde bozulmaktadır, çarpık yapılaşmaya yol açmaktadır o zaman, siz, 13 Ocak 2020 tarihinde, daha teklif Meclisteyken İstanbul Eyüp Hasdal'da 2 ada, 86 parselde 8.600 metrekarelik arsaya neden imar plan tadilatı yapıyorsunuz? Neden kasım ayı içinde daha önce mahkeme tarafından iptal edilen İstanbul Kemerburgaz'ın içindeki Kemer Yapı Kooperatifine ait 330 bin metrekare yeşil ve spor alanını konut imarına açıyorsunuz? Madem parsel bazında plan tadilatı yapan yerel yöneticiler, imar komisyonu başkanları, meclis üyeleri toplum aleyhinde işler yapıyorlardı, çevreyi kirletiyorlardı, şehri kirletiyorlardı; peki, bu yetkileri toplamaya çalıştığınız Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bunları yaptığı zaman "Evet." mi diyeceğiz? Neden Zeytinburnu 772 ada, 70'ten 78'e kadar parsellerde; 3.346 ada, 1 parselde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı plan tadilatı yapıyor?

Yerel yönetimlerin güçlenmesinden anladığım, halkın oyuyla seçilmiş olan meclislerin ve belediye başkanının, halka hesap vermek zorunda olanların bu tür kararların altına imza atması gerekir. Yerel Yönetimler Şartı'ndan bizim anladığımız bu.

Sayın milletvekilleri, oy veriyorsunuz ama neye oy verdiğinizi biliyor musunuz? Destekliyorsunuz, desteklediğiniz bakanlığın bürokratları arkalarda neler yapıyor, biliyor musunuz?

Şimdi, bir başka önemli nokta şu: Burada yükseklikle ilgili bir sınırlama getiriliyor, deniyor ki: "Plan, dikey yapılaşmayı engellemek için yapıcı yükseklikle ilgili sınırlama getirebilir." Bakın, ben teknik olarak size bir bilgi aktarmak istiyorum: Bir imarda, bir imar planında, bölge imar planında "yükseklikle ilgili sınırlama" ya da "yükseklik sınırlaması" diye bir kavram yerine "yoğunluk sınırlaması" şeklinde bir yasa maddesini gelin, burada geçirin. Eğer gücünüz yetiyorsa yoğunlukları kısıtlayan, belediye meclislerinde belli bir yoğunluğun üzerinde imar izni verilmesini engelleyen hükümleri bu maddenin içine koyalım. Çünkü bakın, siz, burada, yasa da bir sınırlama getirerek... Türkiye'de 500 metre yüksekliğinde gökdelen de yapılabilir yani 500 metrelik gökdelen bir teknoloji ve mühendislik çalışmasıdır, bu da yapılabilir. Dubai'nin sembolü olan kuleler bir mühendislik çalışmasıdır, dünyanın her yerinde bu olabilir ama yükseklik kısıtlamasını getirdiğiniz yerde yoğunlukla ilgili kısıtlama getiremiyorsunuz ve benim anlamadığım, hiçbir mimarın ve şehir plancısının anlamadığı bir kavramı da dilimize yerleştirmeye çalışıyorsunuz: "Yatay mimari." Arkadaşlar "yatay mimari" ya da "düşey mimari" diye bir şey yoktur; yoğunluğu düşük alanlar vardır, orta yoğunluklu alanlar vardır, yüksek yoğunluklu alanlar vardır. Bir bölgeye yüksek yoğunluk veriyorsanız imarı da zaten yüksek vermek zorunda kalırsınız demektir.

Şimdi, burada, yıkımlarla ilgili bir düzenleme getiriliyor, deniliyor ki: "İmar barışından yararlanan binalar, ilgili kuruma başvurarak güçlendirme izni alabilir." Ama güçlendirme izninin ilgili kurumdan nasıl alınacağı... Komisyon da biz buna itiraz ettik, güçlendirme yapmak istiyorlarsa imar barışından yararlanan binalar için dedik ki:

1) 2981 sayılı, 1983 yılında çıkmış olan imar affından yararlanan binaları da kapsama dâhil edin. Yani imar affından yararlanmak Adalet ve Kalkınma Partisinin çıkardığı yasalara göre hak ama sizden önceki iktidarlar döneminde çıkmış olan afflar kapsama dâhil değildir. Böyle bir mantık olabilir mi?

2) Buralarla ilgili bir güçlendirme yapılacaksa jeolojik etüdü zorunlu hâle getirelim. Diyelim Manisa Fay Hattı üzerinde, diyelim İzmit, Yalova, Karlıova, Pütürge, Sivrice, Erzincan, Tokat Niksar yani bir fay hattı üzerindeki bir bölgede riskli bir yapı varsa, altındaki jeolojik toprak, zemin sağlam değilse sadece inşaat mühendisinin vereceği bir güçlendirme raporuyla bu binaya güçlendirme yaparsanız bile depremde bu bina yerle bir olacaktır. O zaman, biz burada -bu ülkenin yetişmiş jeoloji mühendisleri var, onların da meslek disiplinlerini uygulaması açısından- jeolojik haritaların da dikkate alınarak maddenin içine ilave edilmesini istedik ancak başarılı olamadık.

Bir başka olay: İktidarınız döneminde milyonlarca kaçak bina yapıldı. Bu Çevre ve Şehircilik Bakanlığı parsel bazında plan tadilatı yapmaya uğraşırken Anadolu'nun hiçbir mezrasında, hiçbir köyünde, hiçbir beldesinde imar planı yapmadı. İmar planı yapılmayan yerlerdeki nüfus artışı da kaçak yapılaşmalarla gerçekleştirildi. Şimdi, belediyeye "Kaçak yapıları yıkacaksınız, yıkmazsan ben yıkarım, yüzde yüz fazlasıyla senden tahsil ederim hem de senin devletten alacağın haktan yani İller Bankası payından kesinti yaparak." diyorsunuz. Bu, çok adaletsiz bir uygulama. Bu, kaçak yapılaşmaya göz yuman belediye başkanlarıyla ilgili süreci rahatlatıp belediyeleri, özellikle bu seçimlerden sonra görev alan pek çok yeni belediye başkanını ve yerel yönetimleri halkla karşı karşıya getirme düzenlemesidir. Hele buralarda belediyenin resen bunu yapabilmesiyle ilgili, bu yıkımları yapabilecek ekipmanı var mı, bütçesi var mı, bu kadar binanın yıkımını yapması durumunda bunları taşıyabilecek döküm alanları var mı; bunlara da bakmadan, bir maddeye koyarak burada kaçak yapılaşmayı cezalandırmak ve engellemek asla başarılacak bir iş değildir.

Niye değildir? Bakın, bu ülkede yapılmış en büyük kaçak yapılaşma, imar barışı yasasının çıktığı gün ile bu yasaya ilgili

müracaatların kapandığı gün arasında yapılmıştır. Şimdi, biz Trabzon Çaykara'ya gittik. Çaykara bir ilçe belediyesi, büyükşehir sınırları içinde; köy yerleşik alanlarının imar planları yok, köy yerleşik alanlarında kaçak yapıdan başka da vatandaşın seçeneği yok. Belediye başkanınız demiri, betonu satıyor; ilçe başkanınız keresteyi, kapıyı, pencereleri satıyor; ondan sonra, bir karar geliyor, onlarca binayı yerle bir ediyorsunuz. Bir yerleşikte, köy yerleşik alanında imar planınız yoksa, bu bölgeyle ilgili imar planı çalışması yapmadıysanız bunu yapmayan bakanlığa hesap sormak yerine, yıllardan beri alışlagelmiş yöntemlerle köyünde ev yapan yurttaşı cezalandırma anlayışını da maalesef sizlerde görmüş bulunuyoruz.

Yine, yasa teklifinin içinde bulunan bir mantıksızlığı da belirtmek istiyorum mühendisler ve yapı denetim firmaları açısından. Kaçak bir bina sahipleri imar barışına başvuru yapıyor, binayla ilgili verilmiş olan 32'nci madde yıkım, 42'nci madde para cezalarından imar barışına başvurduğu gün muaf oluyor ama bu kaçak binayla ilgili yapı denetim firması yetkilisinin cezaları devam ediyor. Yani buradaki mühendis aleyhine, yapı denetim firmaları aleyhine yanlışın da mutlaka düzeltilmesi gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen Sayın Zeybek.

GÖKAN ZEYBEK (Devamla) – Değerli arkadaşlar, tabii, yasa teklifinin içinde, yapı tadil tutanağı tutulmuş bir binanın belgesinin bir hafta içinde ilgili tapu dairesine yollanması ve bu manada, üçüncü şahısların, tüketicilerin korunmasıyla ilgili düzenleme doğru. Parsel bazındaki plan tadilatının değişikliği kesinlikle doğru. Ama bütün bu konularla ilgili, bu yasa teklifinin ana fikri olan yetkililerin merkezleşmesi fikrini doğru bulmuyorum. Başta İstanbul, Ankara, İzmir, bütün büyükşehir belediyeleri ve nüfusu 100 binin üzerindeki ilçe belediyelerimizin tamamı iktidarınızın yanlış ekonomi politikaları yüzünden oturmaktadır. Gelin, iş birliği yapalım; Bakanlığa yetkileri toplamak yerine, yetişmiş insan birikimi olan yerel yönetimlerle iş birliği yaparak bu afet ve deprem riskini ortadan kaldırmak için çalışalım diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Zeybek.

Değerli milletvekilleri, şimdi de şahıslar adına konuşmalara geçiyoruz.

İlk söz, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'de.

Buyurun Sayın Hamzaçebi. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Elâzığ-Malatya depremini yaşadık; hâlen o sürecin içerisinde Elâzığ ve Malatya'dan gelen haberleri hepimiz takip ediyoruz. Bu süreçte 3194 sayılı İmar Kanunu, 775 sayılı Gecekondu Kanunu gibi kentsel yerleşimleri ilgilendiren, çeşitli kanunlardaki değişiklikleri konu alan, değişiklikleri kapsayan bir kanun teklifini görüşüyoruz. Önemli bir kanun teklifi ancak bu kanun teklifini görüşürken İmar Kanunu gibi, 775 sayılı Gecekondu Kanunu gibi özellikle kentsel yerleşimleri ilgilendiren değişiklikleri görüşürken asıl konuşmamız gereken depremdir; deprem karşısında şehirlerimizde hangi önlemleri aldık, alamadık, hangi önlemleri almalıyız, bunları konuşmalıyız. Bu vesileyle Elâzığ-Malatya merkezli depremde hayatını kaybeden bütün vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine başsağlığı diliyorum, yaralılarımıza şifa diliyorum. Orada görev yapmış veya cansiparane görev yapmakta olan arama kurtarma ekiplerine yürekten teşekkür ediyorum, kendilerine başarılar diliyorum.

Hep İstanbul depremini konuşuyorduk; muhtemel İstanbul depremi karşısında İstanbul'da neler yapılmalı, neler eksik, bunu konuşurken deprem Elâzığ'da meydana geldi yani Anadolu'yu biraz dikkatimizden kaçırdık, bir gerçeği dikkatimizden kaçırdık çünkü Türkiye'nin yüzde 70'i birinci ve ikinci derece deprem riski alanındadır. Bu oranı daha evvel bu kürsüden yüzde 66 olarak ifade etmiştim, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının vermiş olduğu rakam buydu ancak Sayın Cumhurbaşkanı bu oranı yüzde 70 olarak telaffuz etmiş olduğu için ben de bu oranı kullanıyorum. Türkiye'nin yüzde 70'i birinci ve ikinci derece deprem riski alanındadır. Bu yüzde 70'lik alanda nüfusumuzun üçte 2'si yani yaklaşık 66 milyonu yaşamaktadır. Pardon, üçte 2'si değil, dörtte 3'ü. Yanlış söyledim. Eski rakamlar ile Sayın Cumhurbaşkanının rakamı arasında bir değişiklik yaparken bu hata oldu. Nüfusumuzun dörtte 3'ü bu yüzde 70'lik alanda yaşamaktadır. Yani 60 milyon burada yaşıyor. 60 milyon insanımız deprem riski altındadır.

Türkiye'de toplam 20 milyon bağımsız bölüm vardır. 20 milyon bağımsız bölümün 5 milyonu 1999 depreminden sonra çıkarılan yönetmelik sonrasında yapılmıştır. Bu yapıların kural olarak deprem riskine karşı sağlam olduğu kabul ediliyor. 15 milyon ise 99 depremi sonrası çıkarılan yönetmelikten önce yapıldığı için riskli yapı olarak kabul edilmektedir. Bu 15 milyon yapının 7,5 milyonu öncelikle risk altında olan yapı olarak kabul edilmektedir. Sayın Cumhurbaşkanı bu rakamı da 6,7 milyon olarak ifade etmiştir. Sayın Cumhurbaşkanının verdiği rakamlardan gideceğim. 6,7 milyonluk riskli yapının, yine Sayın Cumhurbaşkanının ifadesine göre 1 milyon 112 bininin kentsel dönüşümü yapılmış veya yapılma sürecindedir, inşaat aşamasındadır. Bunları da dikkate alırsak 5,5 milyon yapının riskli yapı olduğu ortaya çıkmaktadır. Karşımızda 5,5 milyon yapının kentsel dönüşümünün gerçekleştirilmesi zorunluluğu vardır.

Konuyu İstanbul özeline taşırsak, İstanbul'daki toplam yapı stoku bağımsız bölüm sayısı 4 milyon 700 bindir, bunun da yüzde 15'inin riskli yapı olduğu kabul edilmektedir. Yüzde 15'lik oran 705 bine tekabül etmektedir, 700 bin yapı diyelim buna. Aslında bu yüzde 15'lik rakamın nasıl bulunduğunu araştırdım, ciddi bir hesaba dayanmıyor, bir varsayıma dayanıyor. 3 ilçede yapılmış bir araştırma, kaba bir araştırma İstanbul'un geneline teşmil edilmiş ve "yüzde 15" denilmiş. Gerçek oranın yüzde 25 olduğu ifade edilmektedir. Bunu dikkate aldığımızda, riskli yapı sayısı İstanbul'da 1 milyon 175 bindir.

İstanbul depremi muhtemeldir diyorum -artık, bilim adamları "Kesinlikle olacak." diyor, "muhtemel" kelimesini kullanmamak gerekir- ve bunun şiddetinin de 7'nin üzerinde olacağı bütün bilim adamları tarafından kabul edilmektedir. Elâzığ depremi 6,8 şiddetindedir. İstanbul depremi 7'nin üzerinde; "7,4" deniliyor, başka oranlar telaffuz ediliyor. Bu, artık, bilim adamlarının değerlendireceği bir konu. Böylesi büyük bir deprem tehlikesi karşısında İstanbul depreme hazırlığını tamamlamamıştır.

Aslında Elâzığ'dan örnek vereyim. Elâzığ bir test oldu. Elbette 41 vatandaşımız hayatını kaybetti; üzüntümüz, acımız derindir. Ama öte taraftan, deprem konusundaki hazırlıklarımız gözden geçirmek için bize ders verdi Elâzığ depremi.

Elâzığ'da kilometrekare başına yaşayan insan sayısı 70'tir, Malatya'da bu sayı 68'dir, Erzincan 20'dir, Erzurum 30'dur. Bunu şunun için veriyorum: Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun toplamını aldığımızda, kilometrekare başına yaşayan insan sayısını 50 olarak kabul ettiğimizde, benzer bir depremin -şiddeti farklı olabilir, aynı olabilir- İstanbul'da yaşandığını düşündüğümüzde, İstanbul'da kilometrekare başına düşen insan sayısı 2.900'dür. Yani Elâzığ'da etkilenen insan sayısının, o Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da etkilenecek insan sayısının 60 katı büyüklüğünde insan İstanbul'da etkilenecektir; bunu düşünmek bile istemiyorum.

Değerli arkadaşlar, bakanlarımız orada, hepsine teşekkür ediyorum; çalışmalarını sürdürüyorlar, teşekkür ediyorum. Çevre ve Şehircilik Bakanımız Sayın Murat Kurum –TOKİ kendisine bağlı- TOKİ'den gelen bir Sayın Bakan; koşturuyor, güzel işler yapmaya çalışıyor. Bazı konularda -Kanal İstanbul gibi- düşüncelerimiz farklı olsa da kaçak yapılar, işte depreme karşı alınacak

önlemler konusunda ciddi bir çaba içerisinde; bunu görüyorum. Kartal'da bir bina çöktü, hemen TOKİ oraya gitti, çevresindeki diğer tehlikeli binaları yıktı, yeni binalar yapılıyor. Şimdi Elâzığ'da -TOKİ yine el attı- yeni binalar yapılacak. Teşekkür ederim. Peki, arkadaşlar, risk altındaki binaları yıkıp yapmak için bir depremin olmasını mı beklemek gerekiyor? Niye İstanbul'da Avcılar'daki tehlike altındaki binaları TOKİ, gidip hemen boşaltıp, yıkıp yerine bir program dâhilinde yenisini yapmıyor? Niye İstanbul'un diğer riskli bölgelerindeki, ilçelerindeki riskli yapıları önceliklendirmek suretiyle böyle bir program, proje dâhilinde kentsel dönüşümünü gerçekleştirip vatandaşlarımızı depreme karşı sağlam binalara taşımıyoruz? İlla bir acı mı yaşamamız gerekiyor? Bunu son derece yanlış buluyorum. Buradan ben Sayın Cumhurbaşkanına çağrıda bulunuyorum: Talimat verin, İstanbul'daki riskli binalarda da bir an önce bu yıkımlar başlasın, o binalar boşaltılsın; insanlarımız İstanbul'da ölmesin, yarın üzülmeyselim.

Değerli arkadaşlar, teklifle ilgili söyleyeceğim çok şey var; ilgili maddelerde, önergelerde bu görüşlerimiz gerek benim tarafımdan gerek arkadaşlarımız tarafından açıklanacaktır. Ancak burada, bu kısa zaman içerisinde son olarak şunu ifade etmeyi bir görev sayıyorum: Değerli arkadaşlar, büyük şehirleri bir rant alanı olarak görmekten vazgeçmek lazım. Şehirlerin, özellikle de İstanbul'un rant yaratma kapasitesi son derece yüksektir ve bu rant imar planlarıyla gerçekleştiriliyor. Emsal ve yükseklik uygulamaları İstanbul'da rant yaratmanın aracı olmuştur ve kamunun elinde muazzam bir rant yaratma aracı vardır. Kamu belediyelerdir, kamu TOKİ'dir, kamu Çevre ve Şehircilik Bakanlığıdır. Burada yüksekliklerle ilgili olarak "Belediye meclisleri 2001 yılı sonuna kadar bu yükseklikleri belirlesin." demiş olmak bu rantların önünü kesmeye yetmiyor. Evet, rant şehirde doğar ama bu rantın kimler tarafından alındığı, kimlerin cebine gittiği önemlidir. Şehir insanların göç ettiği, yerleştiği yere araziler giderek değerlendirilir, kamu hizmetlerinin gelmesi sonucu arazi değerlendirilir ve burada bir rant doğar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu rantın kime gittiği, nasıl paylaşıldığı önemlidir. Bugüne kadar bu rant adil bir şekilde paylaşılmadı. Parsel sahipleri ile birtakım kişiler arasında bu rant maalesef paylaşıldı.

Şimdi, 15'inci maddede "değer artış payı" diye bir düzenleme getiriyorsunuz, madde geldiğinde konuşulacaktır. Bir şey öneriyorum: Gelin, başta İstanbul olmak üzere, bu imar planı oyunları kim ne kadar değer kazanmışsa bunları vergileyelim. Değerli konutlar vergisi getirdiniz, uygulanamıyor, bakın. O zaman da önermiştim. Gelin, imar planı emsal yükseklik oyunları kim ne kadar para kazanmışsa bunları vergileyelim. Bunlar, imar hakları o parsel sahibinin değil, bütün toplumdur; onları, kamu otoriteleri istediği kişiye istediği gibi verme, dağıtma hakkına sahip değildir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Hamzaçebi.

Şahıslar adına ikinci söz İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'e aittir.

Buyurun Sayın Demir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum.

Konuşmama başlamadan önce, beş gün evvel Elâzığ ve Malatya'da gerçekleşen deprem nedeniyle hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara da acil şifa diliyorum.

Yine, bu dönemde sahada çalışmalara katılan, başta AFAD olmak üzere, tüm gönüllü kuruluşlara ve devletin tüm organlarına burada teşekkür ediyoruz. Ayrıca, yardımlarını esirgemeyen milletimize de huzurunuzda tekrar teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, sahada karşılaşılan sorunların çözümü ve bakanlıklarımızdan gelen ve ihtiyaç duyulan konular hakkında yapılmış çalışmaların hılasasını konuşacağız. Burada, kanun teklifinin oluşumu esnasındaki çalışmalarından dolayı Çevre ve Şehircilik Bakanlığımıza ve onun değerli bürokratlarına huzurunuzda teşekkür ediyoruz. Yine, AK PARTİ Grubumuzdan değerli arkadaşlarımız tarafından oluşturulmuş bir komisyonda, Sayın Mehmet Muş Bey'in riyasetinde yapılmış özel çalışmalardan dolayı arkadaşlara huzurunuzda tekrar teşekkür ediyorum. Yine, Bayındırlık Komisyonu Başkanımız Sayın Tahir Akyürek Bey ve Komisyon üyelerine burada huzurunuzda teşekkür ediyorum. Komisyon çalışmaları esnasında, özellikle muhalefet partisine mensup arkadaşlarımızın, milletvekillerinin değerli düşüncelerinden ziyadesiyle istifade ettik, buradan onlara da teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, görüşmelerine başladığımız coğrafi bilgi sistemleri hakkında size kısaca bilgi vermek isterim. Aslında bu coğrafi bilgi sistemi sadece ortofotoları ilgilendiren bir değişiklik değildir. Coğrafi bilgi sisteminin kanunla düzenlenmesinin temel hedefi, akıllı devlet ve e-devlet oluşturulmasının olmazsa olmaz temel dayanaklarından bir tanesidir. Akıllı devlet iki temel esas üzerine oturtulur; bunlardan bir tanesi yönetim bilgi sistemidir, öbürü coğrafi bilgi sistemidir. Bunları gerçek anlamda bütünleşik olarak çalıştırabilirsanız o zaman e-devleti oluşturabilirsiniz. Bir devlet modelinde millete hizmet etmenin en temel kaidesi bilgiye sahip olmaktır. Vatandaşlar hakkında bilgiye sahip olduğunuzda, aslında hizmetin en kalitelisini en kısa zamanda üretmek durumunda olduğunuzu da görebilirsiniz.

Değerli milletvekillerimiz, şimdi, teklifin maddelerine geçerse, teklifle "H: Serbest" problemini ortadan kaldırıyoruz. Deminden beri konuşan milletvekili arkadaşlarımızın dile getirdiği şüphesiz "H: Serbest" yani yüksekliklerin sınırsız olmasıyla ülkemizde şehirlerin öngörülemez hâle geldiklerinin hepimiz şahidiyiz. Bununla birlikte, yürürlükteki imar planlarında "H: Serbest" bölümlerinin yerel yönetimler tarafından belli bir süre içerisinde kaldırılmasıyla ilgili hukuki bir zemin oluşturulacaktır ve buradan muradımız da -Cumhurbaşkanımızın da belirttiği gibi- bir yatay mimarinin hayata geçirilmesi ve şehirlerimizin estetiğini bozan bu yapıları arındırılmasının sağlanmasıdır.

İkinci bir konu: İmar Kanunu'na ve ruhsatlara aykırı yapılan kaçak yapıların hemen anında tapu kayıtlarına bildirilmesidir. Konuşmasını yapan arkadaşlarımızın da belirttiği gibi, burada temel hedefimiz, üçüncü şahısların, projelerden ev alma konusunda müracaat edecek olan arkadaşların haklarının, hukuklarının korunmasıydı. Ayrıca, ruhsat eklerine aykırı yapılan yapıların yıkılmasıyla ilgili öncelikle yerel yönetimlere yetki veriliyor. Eğer yerel yönetimlerimiz bu süre içerisinde, belli süre içerisinde müdahale etmezlerse Çevre ve Şehircilik Bakanlığına resen yetki verilecek ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız bu vazifelerini yerine getireceklerdir.

Başka bir konu: Para cezası. İmar Kanunu'nda yapılan bir başka düzenleme de kaçak olan yerlerin arsa payına isabet eden arsa alanı ile emlak vergisine esas arsa metrekare biriminin çarpımıyla oluşturulacak olan değer, artık bu kaçak yapılarla ilgili para cezasının temelini oluşturacaktır. Buradan maksadımız, para cezası bölgenin değerine göre değişiklik arz edecektir ve hakkaniyetli bir sistem oluşturulacaktır. Kamuoyunda çok konuşuldu, örnek olması açısından önemli olduğunu düşünüyorum. Mesela, Bayburt'ta 20 metrekarelik bir kaçak yapının para cezası mevcut kanunda 1.069 lira ama Maslak'ta Büyükdere Caddesi'nde, İstanbul'un en kıymetli yerinde yine 1.069 lira olarak ceza kesilmektedir. Ama bu kanunla birlikte Bayburt'ta bu oran 2.010 liraya çıkıyorken Maslak'ta 31 bin liraya çıkacaktır. Burada amacımız, bu oranların kaçak yerlerin yapıldığı yerle doğru orantılı olup, bunların caydırıcılığının esas alınmasıdır.

Bir başka önemli madde, planların aleniyetinin tam anlamıyla sağlanması için plan değişikliği yapılan yerlerde bu plan değişikliğinin açıkça yazıldığı tabelalar olmasıdır. Burada da amacımız, plan değişikliğinin yapıldığı yerdeki mülk sahipleriyle birlikte, orada çevrede oturanların da şehir hak ve hukukunu muhafaza etmek ve bu süreçlerde daha aktif rol almalarının önünün açılması amacıyla gerçekleştirilmiş bir maddedir.

Bir diğer madde, bildiğiniz üzere, yapılan planlar ve imar uygulamaları, aslında mülkiyet hakkı üzerinde tasarrufta bulunduğu ve bu hakkın bir an önce yerine getirilmesi açısından imar planlarıyla ilgili yapılacak tüm işlemlerin, tüm hukuki işlemlerin İvedi Yargılama Usulü Kanunu'na tabi tutulmasıdır.

Bir başka reform madde, parsel bazlı imar planları değişikliğinin önüne geçilmektedir. Aslında baktığımızda, özellikle yerel yönetimlerde büyük soru işaretlerine neden olan ve bunun bir daha asla gündeme gelmemek üzere, bu parsel bazlı imar plan değişikliklerinin bundan sonra yapılmayacağıyla ilgili hukuki bir düzenlemedir. Şehirler bir canlı organizmadır ve süreç içerisinde şüphesiz imar plan tadilatlarına ihtiyaç olabilir. Bunun parsel bazında değil, ancak ada bazında gerçekleşmesinin önünü açıyoruz. Ancak plan kararlarını, plan süreçlerini, plan bütünlüğünü bozmayacak şekilde, sosyal ve teknik altyapıyı muhafaza edecek şekilde ve tüm muhatapların ortak muvafakatiyle gerçekleşecek bir plan tadilatı söz konusudur. Burada altı çizilecek en önemli konu, plan tadilatı sonunda oluşacak değer artışının yüzde 100'ünün kamuya aktarılması öngörülmektedir.

Değerli arkadaşlarımız konuşmalarında bu plan artışının sadece merkezî yönetime yönlendirilmesi konusunda görüş beyan ettiler. Bu plan değişikliği sonunda oluşacak değer artışı büyükşehirlerde yüzde 25 ilçe, yüzde 25 büyükşehir, yüzde 25 Çevre ve Şehircilik Bakanlığının kentsel dönüşüm hesabı ve yüzde 25'i de merkezî bütçeye götürülmek üzere yapılmaktadır.

Değerli arkadaşlar, bir başka konu, yapı kayıt belgesi alan yapıların güçlendirilmesinin önü açılmıştır.

Başka bir konu, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 18'inci maddesi gereğince yapılan uygulamalar neticesinde mahkemeye başvurulardan sonra bu imar planlarının bozulması neticesinde büyük sıkıntılarla karşılaşılmaktaydı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, lütfen tamamlayın Sayın Demir.

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – İşte, bu verilen kararlarda, fiilî ve hukuki imkânsızlık nedeniyle eski hâline yani kök parsellere dönülemediği durumlarda belediyelere, yetkili kurumlara karşılıklı anlaşma yoluyla rayici üzerinden arsanın satın alınmasının önü açılmıştır.

Değerli arkadaşlar, yine, kadimden gelen köylerde, 1992 yılından önce yapılmış ve Kıyı Kanunu'na tabi kalan yerlerde bu yapıların korunması, yöreye özgü mimarinin devam ettirilmesi ve güçlendirilmesinin de önü açılmıştır.

Değerli milletvekilleri, insan odaklı anlayış çerçevesinde sürdürülebilir şehirler ve yaşam alanları oluşturarak, şehirlerimizin kültürel kimliğini canlandıran ve yatay mimariyi esas alan planlama ilkelerini günümüz teknolojisinin verileriyle harmanlayarak hayata geçiriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – Teklifte yer alan bazı maddeler hakkında sizlere bilgi verdim.

Bu kanun teklifinin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını diliyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Demir.

Değerli milletvekilleri, şimdi de yirmi dakika süreyle soru-cevap işlemi yapacağız.

Sisteme giren milletvekillerine on dakika süreyle söz vereceğim, her bir milletvekilinin süresi bir dakika olacaktır; daha sonra on dakika süreyle de Komisyona cevap için konuşma hakkı vereceğim.

Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye gibi, üniversite mezunlarının ciddi oranda işsiz olduğu bir ülkede liyakat çok önemlidir. Hele hele özgür düşüncenin, bilimsel çalışmaların yuvası olması gereken üniversitelerde, bilim dünyasına alınacak adayların seçiminde, liyakatle birlikte yarışma ve rekabet unsurlarına daha da dikkat edilmesi gerekmektedir. Gün geçmiyor ki üniversitelerimizden eş, dost, akraba atamaları haberleri gelsin. Sadece adı ve soyadı yazılmayarak adayın tüm özellikleri ilanlarda belirtiliyor, bu durum akademik hayata atılmak isteyen ve buna göre planlı çalışan gençlerin üniversite kavramına güvenini sarsıyor. Bunun bir örneği, seçim bölgem olan Edirne'deki Trakya Üniversitesinde yaşandı. Kamuoyunda tartışmalara neden olan akademik personel alımlarında önce özel şartlar, sonra da mülakatlarda verilen puanlarla âdeta bazı isimler önceden belirlendi. Bu tartışmaların önüne geçmek, akademik niteliklerin öne çıkmasını sağlamak için bu sınavların hiç kimsenin itiraz edemeyeceği bir şekilde yapılması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Barut...

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, ülkemizin yönetilemediğini ve daldan dala savrulduğunu sürekli ifade ediyoruz. Bu savrulmadan tüm kesimler olumsuz etkilenmektedir. Genç akademisyenlerin kurduğu İstanPol Araştırma Enstitüsü, Türkiye'de gençlerin güvencesizliği, çalışma, geçim ve yaşam algısı üzerine bir çalışma yürütüp rapor yayınladı. Raporda yer alan bazı tespitlere göre, işsiz gençler topluma karşı mahcuplar ve saygı duyulma özlemini dile getiriyorlar. Gençler, devlet kadrolarında kayırmacılığın ön planda olduğunu, akraba ve tanıdıkların iş bulmada büyük avantaj sağladığını söylüyorlar. Gençler, kredi kartı, ev kredisi, KYK öğrenim kredisi gibi borçlar nedeniyle sıkıntı içerisinde. Gençler aile desteğiyle ayakta duruyorlar. Gençler, olanakları elverse başka bir ülkede yaşamak istiyorlar. Gençler, içinde bulundukları sorunların sorumlusu olarak siyasetçileri görüyorlar. İktidar sahipleri, gençliğin içinde bulunduğu bu durum için derhâl önlem almalı ve izledikleri kibirli, tepeden bakma siyasetini terk etmelidirler.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çin'in Wuhan kentinde 12 Aralık 2019'da ortaya çıkan ve bugüne kadar yüzlerce kişinin hayatını kaybetmesine neden olan corona virüsü kabusu tüm dünyayı olduğu gibi ülkemizi de tehdit etmektedir. Son günlerde medyada yer alan haberlere göre ülkemizde de corona virüs şüphesiyle hastanelere başvurular bulunmaktadır ve bu da toplumumuzda endişeye yol açmaktadır.

Sayın Sağlık Bakanına sormak istiyorum: Bakanlığınızın corona virüsüyle ilgili proaktif eylem planı var mı? Kamu ve özel hastanelerde olası bir senaryo karşısında herhangi bir eylem planınız var mı? Şu ana kadar ülkemizde corona virüs taşıyan herhangi bir vakaya rastlanmış mıdır? Söz konusu virüsün yayılmasını önlemek için birçok ülkenin aldığı seyahat sınırlaması ve yasaklaması gibi daha radikal önlemler gündemde midir? Hastalığın kuluçka süresi dikkate alındığında, Çin'den gelen kişilerin ayaküstü sağlık taraması yeterli midir?

BAŞKAN – Sayın Aygün? Yok.

Sayın Çakırözler? Yok.

Sayın Filiz...

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Karaca markasının ve TEMA Vakfının kurucusu, Onursal Başkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Onur Ödülü dâhil birçok ödül sahibi, ömrünü çevreye adanmış büyük insan Hayrettin Karaca'yı 20 Ocakta kaybettik. Global tüketim toplumuna karşı "Param var ama tüketmeye hakkım yok." "Al, tüket ve yok et." diyerek israfa karşı savaş açan, "Dünya ikiye bölünmüş artık; gözü açlar ve karnı açlar. İşte, o gözü açları doyurmayacağız." diyen, "Olanın olmayana, bilenin bilmeyene borcu vardır." atasözüne harfiyen uyan, "Aklıktan ölen her çocuğun katilleri vardır." diyen ve Televole kültürünün karşısında birçok değerimizi kaybettiğimizi her defasında ifade eden "toprak dede"ye ve 23 Temmuz 1946 tarihinden, vefat ettiği 26 Ocak 1948 tarihine kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı olarak görev yapan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kabukcuoğlu...

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Türkiye, maalesef bir deprem daha yaşamış, 41 canımızın hayatı sönmüştür. O gece insanlar göçük altında ölüm kalım savaşı veriyorken, Türk milleti dualarını eksik etmiyorken Türkiye Cumhuriyeti'nde bir ilk yaşanmış, Hükûmet, deprem gibi milleti yasa boğan bir olayın algı yönetimi tarafına geçmiştir. Öyle ki başka belediyelerden gelen yardımlar engellenmeye ve yardım etmek isteyen insanların hizmet vermelerine engel olunmaya çalışılmıştır. Yirmi bir yıldır "deprem vergisi" adı altında toplanan paraların akıbeti bilinmemektedir.

Deprem bakımından riskli coğrafyaya sahip ülkemizde, bilim adamları davul zurnayla gelmekte olan depremi haber vermiştir ve hâlâ haber veriyorlar, durumun ciddiyetiyle ilgili açıklama yapıyorlar. Depremi gereğini yerine getirmeyen Hükûmet işi kadere mal etmeye uğraşıyor.

Hazreti Ömer'in tabiriyle deprem bölgesinde gerekli tedbirler alınsaydı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gürer...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu kanun teklifinin bazı maddeleri doğrudan belediye yetki alanlarını sınırlandırıp merkezileştirmektedir. AKP, özelleştirmeyle kamu varlıklarını satarken, yönetimde katı merkeziyetçi bir yaklaşıma yönelmektedir. Belediyelerin itiraz hakkını dahi elinden alan düzenlemeler kanun maddelerinde yer almaktadır. Büyük kentlerin rantının o kentte yaşayanlara dönmesi belediyeler eliyle sağlanabilir. Siyasi iktidar bu tür düzenlemeleri belediyeleri sınırlamak için kullanmamalıdır. Deprem ülkesi olduğumuz dikkate alınarak tüm kurumların işlevi geliştirilmelidir. Belediyeler yerel yönetimde doğrudan yurttaşın ilk başvuru noktasıdır. İktidar, salt yönetimlerini kaybetmiş olmasını dikkate alarak yapacağı bu tür düzenlemelerden vazgeçmelidir.

Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Konya'nın büyük bölümü dar gelirli vatandaşlarımızdan oluşmaktadır, bu gerçeği inkâr edemeyiz ancak Konya ilimizde tramvay ve otobüs biletleri çok yüksek. Vatandaşımız otobüs ve tramvay biletlerinde bir indirim bekliyor. Ayrıca, Konya'da otopark fiyatları da gerçekten çok yüksek, Ankara gibi sıfırlanmasını talep ediyoruz. Konya'da su parası çok yüksek, su parası sadece vatandaşın cebini değil canını da yakıyor. Vatandaşımız lavaboya, banyoya gitmekten korkar hâle geldi. Konyalıların bu mağduriyeti Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından ne zaman giderilecektir, bunu bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Sayın Tokdemir...

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ülkemizde tarımsal üretimi sürdürmek her geçen gün zorlaşmaktadır. Tarımsal üretimde kullanılan girdiler pahalalanıyor, verim azalıyor ve ürünler değerinde satılmıyor. Amik Ovarımızda çiftçilerimiz son yılların en kötü sezonunu geçiriyor. Düşük gelen yağışlar ve yetersiz fiyatlar çiftçilerimizi perişan ediyor. Şu anda çiftçiye yapılacak en büyük iyilik 2019 yılı tarımsal desteklerinin bir an önce verilmesidir. 2020 yılı Ocak ayı sonlarına gelmemize rağmen, maalesef, çiftçi 1 kuruş destekleme alamamıştır. Girdi fiyatları artmasına rağmen desteklerin artmaması çiftçilerimize artı bir mağduriyet getirmektedir. Mazot, gübre, ilaç, buğday, mısır ve pamuk desteklerinin bir an önce ödenmesi üreticinin en büyük beklentisidir. Ödenecek destekler çiftçilerimizi bir nebze de olsa rahatlatacaktır. Çiftçilerimizi tefecilerin eline düşürmemek hepimizin en önemli görevidir.

BAŞKAN – Sayın Erel...

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Onlar hayatlarını davaları için sebil ettiler; tarihteki isimsiz kahramanları temsil ettiler; inançlarına bağlı, turan illerine sevdalıydılar; yüreklerinde hep vatan ve millet aşkı vardı. Taş medreselerin yusuf yüzlü mazlumları hayatlarının baharlarında eylülü yaşadılar. Yiğitliklerinin bedellerini canlarıyla ödeyip kendi tarihlerini kanlarıyla yazan; birkaç damla gözyaşına okyanusları sığdıran; gençlik yıllarının, uykusuz gecelerimizin, fikir çilemizin, kutsal davamızın, en güzel hayallerimizin ortağı olan; bir ekmeği, bir battaniyeyi, ümidi paylaşan; ölüm ile hayat arasındaki ince çizgide hayatla veya ölümlle cilveleşen; inandıkları yolda dimdik yürüyen; Türk'ün yürek sesi, Türkiye'nin beşik kertmesi, Anadolu'nun alın teri; ülkü ve ülke sevdasıyla çıktığı yolda daima en ön safta olan taş medreseli Selahattin Arpacı Hakk'a yürümüştür; Allah rahmet eylesin.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Teşekkürler.

Doğu Anadolu fayı Bingöl'den başlayıp Hatay'a kadar devam eden en tehlikeli fay zonlarından biridir. Yüzyıldan fazladır deprem olmayan bu zonda gerçekleşecek bir depremde yıkımın büyük olacağı uzmanlarca belirtilmektedir. Tehlikenin can kaybına, afete dönüşmesi, alınmayan önlemlerden kaynaklanmaktadır. Yapıları güvenli kılma ve önlem almak ise anayasal bir görev olarak Hükûmetin sorumluluğundadır. Yirmi yıldır toplanan deprem vergileri ve ülkemizin parasal kaynakları, çılgın kanal projeleri ve saraylar için değil, depreme hazırlık için kullanılmalıdır. Deprem değil, denetimsizlik ve rant hırsınız can almakta. Kırmızı kuşakta yer alan ve sismik boşluk zonu illerinden olan Hatay, Kahramanmaraş, Bingöl gibi risk taşıyan illerde gerekli denetim ve tedbirler şimdiden alınmalı, bina ve zemin denetimleri bir an önce yapılmalı, riskli yapılar güçlendirilmelidir. Afetleri minimum düzeyde atlatmak adına Hükûmeti sorumluluklarını yerine getirmeye davet ediyoruz. Geçmiş olsun demekten...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkürler değerli milletvekilleri.

Şimdi kalan süreyi Komisyona söz hakkı olarak vereceğim ancak görebildiğim kadarıyla kanunla ilgili Komisyona doğrudan bir soru yok, yine de söz almak isterseniz, açıklama yapma isteğiniz varsa size söz vereyim.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Teşekkür ederiz Sayın Başkan.

Öncelikle, Komisyonumuz, arkadaşlarımız adına da Elâzığ, Malatya depreminde hayatını kaybeden vatandaşlarımız, insanlarımız için Cenab-ı Hak'tan rahmet, yaralılara acil şifa diliyoruz. Millî birlik ve beraberlik hâlinde bu depremin yaralarını sarma konusunda ülke olarak büyük bir duyarlılık gösterdik, bu konuda gayret gösteren insanlarımızın hepsine şükranlarımızı arz ediyoruz.

Tabii, konuşmalar içinde soru kabul edebileceğimiz, soru olarak değerlendireceğimiz hususlar vardı ya da değerlendirmeler vardı. Komisyonumuzun toplantı usulüyle ilgili ve Komisyon raporumuzla ilgili değerlendirmeler de yapıldı.

Komisyon üyelerimizin büyük çoğunluğu kabul eder ki Komisyon toplantılarımız son derece demokratik nezaket içinde geçiyor, söz almak isteyen bütün milletvekillerimiz konuşmalarını yapıyorlar. Faydalı konuşmalar oluyor ve onlardan da istifade etmeye çalışıyoruz.

Raporla ilgili... Zaten, Komisyon raporu bir bütündür, muhalefet şerhleri de komisyon raporunun mütemmim cüzüdür hukuken. 98 sayfalık bir Komisyon raporunu Meclis Başkanlığına Komisyon olarak takdim etmiştik.

Ben 3 dönem Belediye Başkanlığı yapan bir arkadaşınızım, aynı zamanda Türkiye Belediyeler Birliği Başkanlığı yapmış da bir arkadaşınızım, özellikle belediye başkanlarının sürekli gündeminde olan birçok konunun, birçok problemin 37 madde içinde çözüldüğünü görüyoruz. Değer artış vergisinden yatay mimariyle ilgili konular, yine Gökhan Bey'in de bahsettiği ve olumlu bulduğu, aslında parsel bazında imar artışının yapılmamasıyla ilgili konular ve ruhsatsız yapılarda "tapuya beyanlar" bölümüne şerh düşülmesi gibi, ilanların herkesin görebileceği şekilde yapılması gibi birçok konu düzenlenmiştir. Bu konuda teklif sahibi milletvekilimize ve katkı yapan arkadaşlarımıza, Komisyon üyelerimize, muhalefet, iktidar hepsine ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

"Yoğunluk sınırı da getirilmeli." diye ifade kullandı Gökhan Bey, CHP adına konuşan arkadaşımız. Bu konu da aslında tartışılabilir bir konudur, önümüzdeki süreçte ele alınabilecek olan bir konudur.

Sayın Başkan, fakat en çok eleştiri yerel yönetimlerin yetkisi, vesayet oluşturulması gibi noktalarda oldu. Burada aslında teklif incelendiğinde yerel yönetimlerin yetkisini kısıtlayan herhangi bir konu olmadığı görülecektir. Sadece Gecekodu Kanunu'nda bu gecekodu önleme bölgeleriyle ilgili iki farklı kanundan kaynaklanan bir problem vardı, o netleştirilmiş oldu. "TOKİ kendi alanlarında yetkilidir." diye ifade edilmiş oldu.

Coğrafi bilgi sistemleriyle ilgili veri paylaşımı konusunda aslında maddelerde açıklık var, kamu kurumlarının, üniversitelerin nasıl yararlanacağına ilişkin ama bir başka eleştiri ve soru da şu oldu: Büyükşehir dışındaki değer artışlarında, bu ortaya çıkan değer artışından idarenin istifade edemeyeceği gibi, belediyenin istifade edemeyeceği gibi bir eleştiri oldu. Bu doğru değil. Büyükşehir dışındaki belediyelerde de yüzde 40'ı onaylayan idareye, belediye aittir; yüzde 30, yüzde 30 da yine kentsel dönüşümde kullanılmak üzere Şehircilik Bakanlığına ve Maliye hazinesine gitmiş oluyor.

Millet bahçesiyle ilgili bir tarif yok ya da bir atıf yok. "Millet bahçesi ne olacak? Mesela, apartman da dikilebilir." gibi bir değerlendirme yapıldı. Millet bahçesi konusunda Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nde atıf var, o konuda millet bahçesinin nasıl olacağına ilişkin bir çerçeve düzenleme var ama daha farklı bir çalışma da bu kanun çıktıktan sonra elbette yapılabilecektir.

Cumhurbaşkanlığı kararnamesine atıfla ilgili bir eleştiri geldi Sayın Başkan. Cumhurbaşkanlığı kararnamesine, aslında, orada tam bir atıf yapılmıyor; bir niteleme yani bir cümlede geçiyor. Bizim değerlendirmemiz öyle. Belediyelerin yetki alanlarının sınırlandırılması söz konusu değil.

Sayın Mahmut Tanal Bey'in, özellikle Çevre ve Şehircilik Bakanlığımıza yönelttiği ama Konya'yla ilgili sorular... Mahmut Bey, herhâlde benim Konyalı olmam da bu soruda etkili olmuştur. Fakat Konya geçmişten bugüne toplu ulaşımında, suda, ekmekte ve kamu alanlarındaki ücretlendirmede her zaman en düşük olan rakamlarda hizmet vermekte olan bir belediyedir. En düşük rakamlarla hizmet veriliyor hatta tam bugünlerde suda özel bir indirim daha yapıldı, özellikle suda. Peşin ödemelerde yüzde 19'a varan ama genel olarak da yüzde 10'lara varan bir indirim daha yapıldı. Ayrıca, kalabalık ailelerle ilgili de özel indirimler var. Toplu ulaşımında en uzak, en uzun mesafeli hatlar belki Konya'dadır, onu da söyleyeyim. Mesela, 25 kilometre, 30 kilometre tek biletle gidilen hatlar var. Konya şehir merkezi kuzeyden güneye 48 kilometredir, şehir merkezi sadece. Özellikle, Konya'yla ilgili soru sorduğunuz için ve Konya'nın Türkiye'nin en ucuz şehirlerinden birisi olma ifadesini kullanmama fırsat verdiğiniz için çok teşekkür ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, otopark ücretleri ne kadar Konya'da mesela? Ankara'da sıfır, daha bundan ucuzu mu var?

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Açılmadı galiba.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, sistemde gerçekten sorun var, açılıp kapatılacak. Bu nedenle, aradan sonra yine -söz talebinizi saklı tutuyorum- size söz vereceğim.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.44

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.09

BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Rümeysa KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 49'uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

161 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Değerli milletvekilleri, şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 18'inci maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde söz isteyen değerli milletvekillerinin isimlerini okuyorum: İYİ PARTİ Grubu adına Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kütahya Milletvekili Ahmet Erbaş, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sakarya Milletvekili Recep Uncuoğlu. Şahıslar adına: Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu, Antalya Milletvekili Hasan Subaşı.

İlk söz İYİ PARTİ Grubu adına Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'da.
Buyurun Sayın Oral. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)
Süreniz on dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 161 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, geçtiğimiz hafta Elâzığ merkezli yaşanan deprem bütün milletimizi hüzne boğmuştur. Bu doğal afette Elâzığ'da 37, Malatya'da 4 vatandaşımız hayatını kaybetmiştir, 1.600'den fazla vatandaşımız yaralanmıştır, hasar ise büyük boyutlardadır. Yirmi iki saniye süren deprem nice yirmi iki yıl dahi unutulmayacak yaralar açmıştır. Bu vesileyle, deprem felaketinde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum, vefat edenlerin yakınlarına ve yüce milletimize sabır diliyorum, Allah böyle bir felaketi tekrar milletimize yaşatmasın diyorum. Deprem sonrasında arama kurtarma çalışmalarında görev yapan bütün kamu kuruluşlarımıza, belediyelerimize ve vatandaşlarımıza da üstün cesaret ve gayretlerinden dolayı teşekkür ediyorum. Türk milleti bu gibi felaketlerde nasıl birlik ve beraberlik içinde olduğunu bir daha göstermiştir ki Allah bütün milletimizden razı olsun.

Sayın milletvekilleri, Allah tekrar yaşatmasın diye dua ediyorum ancak Cenab-ı Allah bizlere pek çok ayetikerimede tevekkül etmeyi emrediyor yani "Önce işinizi doğru bir şekilde hazırlayın, doğru bir şekilde karara bağlayın, sonra Allah'a güvenin." diyor. "Biz deprem konusunda işlerimizi doğru yaptık mı?" sorusunu sormamız gerekiyor. Elâzığ depreminin hemen akabinde imarla alakalı bir teklifin Genel Kurula gelmesini güzel bir tevafuk olarak görüyorum; bu şekilde meselenin özünü tartışabilmeliyiz diye düşünüyor ve bu şekilde konuşmak istiyorum.

Kıymetli milletvekilleri; Sayın Cumhurbaşkanımız, haklı ya da haksız kendilerine yapılan eleştirilere "Depremi durdurma şansımız var mı?" diye cevap verdi. Ben kendisinden "Eksiklerimiz ne ise tamamlayacağız." minvalinde bir cevap beklerdim. Kendisine ve bir Cumhurbaşkanı'na da yakışan oydu.

Yüce Allah, Casiye suresinde "Göklerdeki ve yerdeki, yer altındaki her şeyi kendi katından sizin buyruğunuza verendir." buyuruyor. "Elbette bunda düşünen bir toplum için deliller vardır." diye buyuruyor. Demek ki yüce Allah "Depremi durdurma şansımız yok." demek yerine bizim buyruğumuza verilenleri doğru bir şekilde kullanmak ve değiştirmek için gayret göstermemizi emrediyor.

Evet, depremi durdurma şansımız yok ama depremin etkilerini en aza indirme şansımız var. Japonya'da, bizim Elâzığ'da yaşadığımız büyüklüklerdeki depremler sürekli olmaktadır ancak can kayıpları da binalardaki hasarlar da minimumda kalmaktadır. Peki neden? Çünkü hem binalar depreme dayanıklı yapılmaktadır hem de yapılan binaların denetimleri doğru şekilde yürütülmektedir.

Bakın, 1999'da ülkemiz 2 büyük deprem yaşadı; hem de bugünkü gibi 80-90 değil tam 112 bin binanın yıkıldığı, 17.480 canımızın toprağa verildiği bir depremdi. O dönemin Bayındırlık ve İskân Bakanı, bugün partimizin teşkilat başkanı ve Ankara Milletvekili olan Sayın Koray Aydın'dı. Biraz önce konuşan AK PARTİ'li konuşmacı kardeşime sormak isterim: Bilmiyorum, o zaman kaç yaşındaydınız. 1999 depremi, devletin sözünü tuttuğu, sözünü yerine getirdiği bir milattır O zamanki MHP'li Bayındırlık Bakanı Sayın Koray Aydın, daha depremin olduğunun üzerinden saat geçmemiştir ki gün ışımadan deprem bölgesinde bulunmuş, depremezelerin arasında bulunmuş ve kırk beş gün içinde geçici konutlar tamamlanmış ve kışın çetin şartlarında oradaki insanımız sıcacık evlerin içerisine girmiştir.

"Üç gün ulaşılmayan bakan" sözünü şiddetle reddediyoruz. Bazen insan söylerken bundan, ne söylediğinden utanır, yüzü kızarır. Hani demagoji yaparak, gerçeği altüst ederek gerçeğe ulaşmak çok zordur. Ben Necip Fazıl Kısakürek'in bir sözünü hatırlatmak isterim: "Demagog, iyi bilen, nasıl avlanır gafil/ Hakikati bayılıp ırzına geçen sefil." Bu, herhâlde arkadaşımızı çok iyi tarif ediyor.

Sayın Bakan depremin hemen ardından Japon hükûmetiyle temasa geçmiş, yıkımı engelleyecek projeler ve çalışmalar için hem istişare etmiş hem de anlaşmalar imzalamıştı. Asrın felaketini asrın Türk mucizesine çeviren o politikalar ülkemizde pek çok şeyin olumlu yönde gelişmesine yol açmıştı. Yirmi yıl sonra bugün hâlen aynı şeyleri konuşuyoruz. Bu yirmi yılın on yedi yılını AK PARTİ iktidarlarıyla geçirdiğimiz için ben, AK PARTİ'li arkadaşlarımıza seslenmek istiyorum: On yedi yıldır bu işi tam manasıyla başaramadıysanız biz İYİ PARTİ olarak bu işe katkı sağlamaya hazırız. Eminim ki talep olduğu takdirde, biraz önce insafsızca eleştirdiğiniz Sayın Koray Aydın 1999'daki tecrübelerini seve seve sizlere aktaracaktır.

Kıymetli milletvekilleri, yanlış politikalarla İstanbul'dan bir örnek vermek istiyorum. Silivri'de yaşanan 5,8'lik depremin ardından 29 okul ve İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşaya bağlı fakültelerin boşaltılması kararı alınmıştı. Biraz araştırdığımızda bu kamu binalarının deprem performans analizlerinin zamanında yapılmadığı ortaya çıkmıştır. Peki, neden yapılmamıştı? Zaten yapılsaydı bu binalar deprem olmadan çok önce boşaltılır ya da yıkılırdı ama maalesef insan hayatını tehdit eden bu ihmaller sürekli yapılmıştır. AK PARTİ iktidarları döneminde "imar eşittir rant, rant eşittir kâr" mantığıyla yandaş müteahhitlere bir sürü iş verilmiş, çoğu denetimsiz olarak ve deprem yönetmeliğine uygun olmadan maalesef tamamlanmıştır. İmar aflarıyla, imar barışlarıyla pek çok uygunsuz bina yıkılmaktan şimdilik kurtulmuştur. Peki, yarın yaşanacak bir deprem bunları yıkarsa ne olacaktır? Belediyenin yıkmadığı, imara uygun olmayan yapıları deprem yıkar, deprem ise maalesef can alarak yıkar.

Burada siyasi parti farkı gözetmeden kurumlara ve belediyelere seslenmek istiyorum: Deprem yönetmeliklerine uygun olmadan yapılmış binalara ruhsat vermeyiniz. Bu gibi binaları yıkmaktan çekinmeyiniz. Deprem performans analizlerini aksatmayınız. Eğer bunları yapmazsanız sadece görevi kötüye kullanmış olmazsınız, açıkça bir cinayetin faili olursunuz. Allah katında da vicdanen büyük bir sorumluluğun altına girmiş olursunuz. Aynı şekilde, müteahhitler de bir binanın yapımının sadece kâr odaklı olmadığını, hem insan hayatını hem de medeniyetimizi etkileyen bir mesele olduğunu idrak etmelidirler. Unutmasınlar ki kentlere ruhunu kazandıran yapılar insana önem veren projelerle başlar.

Değerli milletvekilleri, imar yasaları sonuçları itibarıyla onlarca ve hatta yüzlerce yıl mevcudiyetini koruyacak yapıları ortaya çıkarmaktadır. Bu bağlamda, sürekli değişikliklere, sürekli tadilatlarla uğraması doğru değildir. Plan bir bütündür, şehir ise bu plan bağlamında bir medeniyet ortaya çıkarmaktadır. Onun için, yamalı bohça gibi sürekli değişen bir imar kanunu memlekete hiç bir fayda getirmeyecektir. Görüştüğümüz teklif de bohçaya yeni bir yama yapmaktan öteye gitmeyecek ve hatta yeni söküklerin oluşmasına yol açacaktır.

Teklifin 2 ve 18'inci maddelerinde belediyelerin bazı yetkilerinin TOKİ'ye devri vardır. Gecekondu Kanunu'ndaki yetkiler de TOKİ'ye devredilmektedir. Mülga Bayındırlık ve İskân Bakanlığına ait olan ve belediyelere devredilmiş olan arazilerin TOKİ'ye devri son derece yanlış bir uygulamadır. Danıştay kararlarında "Belediyelere verilmiş haklar kanuni bir düzenlemeyle belediyelerden geri alınmaz." denilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oral, tamamlayın.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Teşekkür ederim.

İktidar her düzenlemede belediyelerden irili ufaklı yetkilerini alıp merkezî yönetime devrediyor. Bunun sebebi sizce nedir

değerli arkadaşlar? İnsan düşünmeden edemiyor. Yoksa 31 Martta büyük şehirlerde Millet İttifakı'nın kazandığı başarı mı sizi rahatsız ediyor? Millet iradesini cezalandırmak için milletin sizlere verdiği yasama yetkisini mi kullanmak istiyorsunuz? Eğer böyle bir niyetiniz varsa acilen bu işten vazgeçin çünkü Türk milleti asla iradesine gem vurulmasına izin vermeyecektir.

Kıymetli milletvekilleri, teklifin 5'inci maddesinde imar davalarına ivedi yargılama usulü getirilmektedir. Bu davalar genel olarak pek çok bilirkişi raporunun değerlendirildiği yoğun davalardır. Böyle bir süreçte ivedi yargılama usulünü uygulamak büyük hak kayıplarına ve hatalara yol açabilecektir. Özellikle kamulaştırmasız el atmalarda açılacak davaların hızlı bir şekilde görülmesi kamu adına ciddi kayıplara yol açabilecektir. Bu düzenlemenin Kanal İstanbul tartışmalarının hemen üstüne gelmesi ise çok manidardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Teşekkür ederim.

Kanal İstanbul'a karşı açılacak davaların seri bir şekilde karara bağlanması ve mahkemeler üzerinde siyasi baskı kurulması su götürmez bir gerçektir.

Sayın milletvekilleri, bu bağlamda bu teklif bir yerden yaparken diğer yerden yıkan bir tekliftir. Türkiye'nin ihtiyacı olan ise baştan sona bilimsel şekilde ele alınmış bir İmar Kanunu ve imar ahlakı ortaya koyacak bir eğitimden geçecek diyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Oral.

Söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kütahya Milletvekili Ahmet Erbaş'ta.

Buyurun Sayın Erbaş. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MHP GRUBU ADINA AHMET ERBAŞ (Kütahya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizin, coğrafyamızın en önemli ve en acı gerçeklerinden birisi olan depremle geçtiğimiz hafta tekrar yüzleşmek zorunda kaldık. Elâzığ'ımıza ve Malatya'mıza bir kez daha geçmiş olsun diliyor, Rabb'im ülkemizi, milletimizi afetlerden, belalardan korusun diyorum. Depremde kaybettiğimiz tüm canlarımıza Allah'tan rahmet, acılı ailelerine ve milletimize başsağlığı diliyorum.

Deprem ülkemizin gerçeği, evet ama sadece bizim ülkemizin gerçeği değil. Uzak Doğu ülkeleri çok daha şiddetli depremlerle karşı karşıya kalsa da can ve mal kayıpları açısından minimum kayıplar yaşıyorlar çünkü binaları temelinden en yüksek kısmına kadar depreme göre dizayn ediyorlar.

Depremler seyrek tekrarlandıkları için sürekli gündemde olmayan, ancak meydana geldiklerinde toplumları derinden etkileyen güçlü doğa olaylarıdır. Ülkemizde dönem dönem yıkıma sebep olan büyüklükte depremler olmaktadır. Belli ki ülkemiz bu gerçeklerle de sürekli yüzleşmek zorundadır. Depremlerin yıkıcı etkileri; aşırı nüfus, yanlış arazi kullanımı ve yanlış yapılaşma, yetersiz altyapı, servisel ve çevresel düzensizlikler sebepleriyle artmaktadır. Ama en önemli sorun, kalitesiz inşaat malzemesi değil, bu kalitesiz malzemeyi kullanmaktan çekinmeyen kalitesiz insan faktörüdür. "Depreme dayanıklı yapı" kavramının gereği olarak, yapılarda depremin şiddetine göre giderek artan hasar oluşacağı önceden kabul edilmektedir, daha doğrusu bütün hesaplamalar bunun üzerine yapıyor zannediyoruz.

AFAD'ın geçen hafta yayınladığı rapora göre Kütahya ili ikinci derece deprem kuşağı içinde kalmaktadır, ana ve tali kırıklar mevcuttur. Gediz ve Simav depreminin acı hatıraları hâlâ canlıdır. Bu sebeple her türlü zemin cinsinde her türlü inşaatla, benim ilim dâhil her yerde Deprem Yönetmeliği'ne kesinlikle uyulmalıdır. Belediyeler ve ilgili meslek odaları tarafından eğitim ve sistematik yapı kontrol etkinliklerine önem verilmelidir. Afetle mücadele yöntemleri belirlenmeli, bir saniye bile kaybetmeden harekete geçilmelidir. İyi niyetle uygulamaya başlayan yapı denetim şirketleri mutlaka gözden geçirilmelidir. Özellikle güçlendirilmesi gerektiği veya yıkılması gerektiği tespit edilmiş başta kamu binaları olmak üzere hepsi tekrar tekrar incelenmeli, en ufak bir ayrıntı dahi atlanmadan, can kayıpları bir daha yaşanmasın diye ne gerekiyorsa yapılmalıdır. Kütahya'da mevcut sağlık yapılarının bazıları dökülüyor, acil müdahale edilmeli ve güçlendirilmelidir. Elâzığ ve Malatya'da yaşanan depremde milletimizin tüm birimlerinin hızlıca hareket ettiğine şahit olduk. Sivil toplum kuruluşlarımıza, AFAD'a, askerimize, (JAK) Jandarma Arama Kurtarma ekiplerine, gönüllü kurtarma birliklerimize, canını dişine takan sağlık çalışanlarımıza yani milletimizin ferasetine ve...

Bu necip milletin zor günlerde nasıl tek yürek olduğunu bir kez daha yaşadık. El uzatılacak bugünlerde birbirlerine dil uzatan şuuruzların tetiklediği sosyolojik fay kırılmaları toplum içinde jeolojik fay kırılmalarından daha tehlikelidir. Nasıl ki enkaz altında 2 vatandaşımızın çıkarılmasına yardımcı olan gencimiz için "Vatandaş yapalım." muhabbeti yapıyoruz, "Küçük yaşta evlilik yasaklandığı için depremler oluyor." diyen profesör unvanı almış sapkın müptezelin de nasıl cezalandırmasını konuşmalıyız. Bu şahıslar, asil Türk milletine yakışmıyor. Rabb'im milletimizi doğal afetlerden ve bu tarz sosyolojik fay kırılmalarından, kazalardan, belalardan sakınsın.

Görüşüğümüz kanun teklifi, Gecekondu Kanunu, arsa üretimi ve değerlendirmesi, imar, Kıyı Kanunu, yapı denetimi, kamu ihale sözleşmeleri, harita kadaströ mühendislerinin durumu gibi pek çok önemli konuyu içinde barındırmaktadır. Doğal artıştan kaynaklanan katma değer kamuya mal edilmesi, kamu kontrolünde olması, bina yüksekliklerine sınır gelmesi, ruhsata aykırı yapıların tapuda "beyanlar" hanesine şerh düşölerek caydırıcı bir etkiye dönüştürölmesi, cezaların maktu tarife yerine değerine göre oransal ceza alması ki bu konuda görüşlerimi daha önce Meclis kürsüsünden, oteller üzerinden vermiştim, "Kütahya'da bulunan termal bir otel ile Antalya'da, Bodrum'da bulunan bir otelin alacağı ceza aynı olmamalıdır; bütçesine, potansiyeline göre belirlenmelidir." demiştim. Bu konuda yapılacak değişikliği çok doğru buluyoruz. Bir vatandaşımızın, Kütahya'da 150 bin lira değerindeki evi ile 3 milyon değerindeki başka bir villa veya ev maktu tarifeye cezalandırılmamalıdır, değerine göre oransal belirlenmelidir.

Kıyı Kanunu'yla ilgili değişiklikleri de olumlu buluyoruz. Keyfi iskele yapımının önüne geçmeliyiz. Şu anda sahillerimizde 2 bin metrekaresi bulan iskeleler mevcut. Neye göre denizin içine bu kadar girebiliyoruz ve kimin denizini işgal ediyoruz? İmar barışından yararlanıp yapı kayıt belgesine sahip yapıların deprem riski için güçlendirilmesine -ki bu geçen hafta yaşanan depremden sonra bu konu çok daha önemli hâle gelmiştir- mutlaka önem vermeliyiz.

Bir konuya daha dikkatinizi çekmek istiyorum, kamu binalarımızın çirkinliğine ve yapım kalitesizliğine. Cumhuriyetimizin ilk yıllarında o yoklukta Ulus'ta yapılan binalarımıza bakın; Ziraat Bankası, İş Bankası, Sümerbank binalarına; ne kadar güzel ve estetik. 1950 yıllarında yapımına başlanan, şu anda içinde bulunduğumuz Gazi Meclisimize bakın, yeni yapılan Halkla İlişkiler Binasının çirkinliğine bakın. Biteli altı ay olmayan Tavşanlı Kaymakamlığı olsun, dört yıl önce yapılan Simav hastanesi olsun; pek çok kamu binamız maalesef tel tel dökölümektedir. Dolmabahçe'yi, Yıldız Sarayı'nı, Topkapı zarafetini söylemiyorum bile. Kütahya'da bin yedi yüz elli yıl önce yapılan antik kentimiz Aizanoi'daki yapı estetiği ve zarafete maalesef 2020 yılında ulaşamıyoruz.

Şehirlerimizde yoğunluk çok, yüksek binalarda kibrit kutusu gibi evlerde canlı canlı mezara girmiş gibiyiz. Yatay yapılaşmayı çok doğru ve önemli buluyoruz. Şehirlere sıkıştık, yol kenarlarında garip binalar çıktı; çok katlı binalara artık dur derken, binaların yoğunluklarına da dur demeliyiz. Emsal artışlarını mutlaka önlemeliyiz. 2 katlı sağlık ocağı işinden bir an evvel vazgeçmeliyiz. Doktor odasını 2'nci katta yapıyoruz, yaşlı hastalarımızın çıkma ihtimali sıfır.

Kurallar koyuyoruz, kuralların içinde açıklar buluyoruz. Bu bulduğumuz açıkları "İnsanların huzuru için ne yapabiliriz?" diye düşünerek kapatmaya çalışsak çok daha güzel olmaz mı?

TOKİ'nin yaptığı binaları destekliyoruz ama ben şahsen hayret ediyorum, iki yüz yıl sonra medeniyetimizi inceleyen bir arkeolog bu evlere baksa -evler kalırsa tabii ki- "Bu türler, kibrit kutusuna benzer kare kare aynı model evlerde yaşıyorlarmış." demesinden başka herhâlde bir şey bırakmayacak gibiyiz.

Başka bir konu, bu kadar mimar ve mühendislik fakültesi var fakat yeni çıkan mezunlar sınırsız yetkiye sahipler. Avukatlar staj yapıyor, doktorlar intern oluyor, kaymakam bir yıl yurt dışına çıkıyor, kurumlarda staj görüyor, hâkim savcılar staj yapıyor; mimar ve mühendisler neden mezun oldukları an istedikleri imza yetkisine sahip oluyorlar? Bunu mutlaka ele almalıyız.

TOKİ mimarisinin standartlarını değiştirelim. Her bölgenin kendi mimari anlayışına uygun yerler yapaalım. Kütahya'da TOKİ olmayan ilçelerimizi bir an evvel harekete geçirelim. Tavşanlı, Emet, Gediz ve Simav'da yapılan TOKİ için teşekkür ediyor, ivedilikle Aslanapa ve Domaniç ilçelerimize de TOKİ istiyoruz.

Depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza bir kez daha Allah'tan rahmet, acılı ailelerine ve milletimize sabır, yaralılarımıza Rabb'imden şifa diliyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle sözlerimi sonlandırırken yüce heyetinizi ve Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Erbaş.

Söz sırası, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'da.

Buyurun Sayın Gaydalı. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

HDP GRUBU ADINA MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan 161 sıra sayılı Coğrafi Bilgi Sistemleri ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine partim ve grubum adına söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve kamuoyunu saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, sözlerime başlamadan önce Elâzığ'da meydana gelen deprem sonucu yaşamını yitirenlerin ailelerine başsağlığı, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Bilindiği üzere, doğal afetlerin siyasi sonucu olmaz, doğal afetlerin siyasi sorumluları olur. Bu sorumluluğu alabilmek için ise ciddi bir devlet ve yönetim anlayışının oturmuş olması gerekmektedir. Bu tarz doğal afetler sonunda bazı soruları kendimize sorabilmeliyiz. Mesela depremler hakkında yeterli donanım ve teknik bilgiye sahip miyiz? Elâzığ depremi sonucu zarar gören veya yıkılan binalar özelinde gerekli ve yeterli önlemler alınmış mıydı? Depreme karşı binaları daha sağlam ve daha güvenli bir yapıya kavuşturabildik mi? Türkiye'de bugüne kadar meydana gelen hiçbir elim kazada bu veya benzeri sorular sorulmadığı için sorumlular da hep sorunsuz bir şekilde işlerine devam etti. Bunları sorduğumuz ve cevaplarını partizan bir şekilde değil, akla ve bilime göre cevaplandırdığımız an yaşanabilir bir ortamı topluma sunmuş oluruz, aksi takdirde "Hüzünlüyüz, acılıyız." gibi birçok yuvarlak laflar ederek yakınız. Burası yakınmanın değil, çözüm aramanın ve bulmanın yeri olmalıdır.

Değerli milletvekilleri, bu deprem bizlere İmar Kanunu dediğimiz kanunun aslında ne kadar hayati, ne kadar önemli olduğunu yeniden acı bir şekilde tecrübe ettirdi. Bu acılar bize ciddi anlamda üzerinde oturup düşünmemiz gereken bir konu olan imar konusunu titizlikle yaklaşmamız ve kişisel menfaat ve çıkarlar doğrultusunda şekillendirmememiz gerektiğini bir kez daha hatırlatmakta fakat kâr ve kazanç hırsıyla tüm acıları perdeleyen bir iktidar bloğuyla karşı karşıyayız. Kazancın yaşamdan daha kıymetli olduğu, paranın itibarla eş değer tutulduğu bu ceberut uygulamalar döneminde "imar barışı" adıyla bir kanun getirildi. Kaçak yapıları yapı denetimi yapılmadan yapı kayıt belgesi verildi. Burada bulunan birçok milletvekili bilime değil saraya göre hareket etmeyi kendi siyasi kariyerleri açısından kıymetli buldular. Bakınız, imar barışı yasası Meclise geldiği zaman Türkiye mimar ve mühendisler odası imar affı konusunda iki hususa dikkat çekmişti. Bunlardan biri, kaçak yapıları çözmeyeceği, aksine kaçak yapıyı özendireceğiydi; diğer hususta depremsellik koşullarında olan Türkiye'de güvenli olmayan üretim sürecinin artacağı durumlarıydı. Çalışmalarına sivil toplum kuruluşlarını, sendikaları, meslek odalarını dâhil etmeyen anlayış maalesef bu uyarılara da kulak tıkadı.

Ben buradan şimdi sormak istiyorum: Elâzığ depremi sonucu yıkılan veya ağır hasar alan binaların kaçısı imar affından yararlandı? Bu binalardan kaçısı yapı denetiminden geçti? Yapı denetimi basite alınacak bir konu değildir. Yapı denetim mekanizmasının sağlıklı çalışmadığını artık herkes kabul ediyor; emekli mühendislerin, mimarların ve işsizlerin diplomasını vererek yürütülen bir çark. Bunların birçoğu şantiyeyi bile görmeden attıkları bir imza karşılığında para alıyorlar. Bu mekanizmanın ciddi olarak çalıştırılması ve bu denetim mekanizmasının da ciddi olarak denetlenmesi şarttır, yoksa bu sarmaldan kurtulamayız. Bu durumları ciddiye almamak ölümlere davetiye çıkarmaktır.

Değerli milletvekilleri, söz konusu yasa teklifine gelecek olursak, usul açısından birkaç şeyi eklemek isterim. Teklifin Meclise 13 Ocak Pazartesi günü sunulmasının ardından, kırk sekiz saat geçmesiyle beraber 15 Ocak Çarşamba günü saat 18.30'da Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu alelacele toplatıldı. Komisyon da dile getirdiğimiz gibi, muhalefet milletvekillerine kanun teklifi üzerinde yeterli çalışma imkânı bırakılmadan hemen toplanmanın bir manasının olmadığını söyledik. Bakınız, geçen hafta Meclis kapalı tutuldu. Bu süre içerisinde üzerinde ayrıntılı bir çalışma yürütülebileirdik. Keza, konuyla ilgili sivil toplum kuruluşları, meslek odaları daha aktif katılım sağlayarak söz konusu teklifi zenginleştirebilirlerdi. Sivil toplum kuruluşlarının, meslek odalarının, sendikaların sunacakları bilgilerle yeni ve işlevsel bir kanun teklifi hazırlanabilirdi. Bu imkân onlara dahi sunulmadan acilen toplanmanın bir önemi yoktur. Buraya bir yasa teklifi geldiği zaman, amacımız, salt bir şekilde karşı çıkmak değil, onu zenginleştirmek, var olan metinde eksik gördüğümüz hususları dile getirmek, yanlış gördüğümüz uygulamalara karşı da bir direnç gerçekleştirmek, bu da demokratik Meclisin bir parçasıdır fakat yangından mal kaçırmıcasına bir tutum alınması söz konusu teklifin de bazı temel değerlerden eksik bir biçimde Meclise sunulmasına sebebiyet vermektedir. İşte bu temel değerler eksikliklerinden biri de Anayasa'ya aykırılık durumudur. Amaç, günü kurtarmak değil, yarının Türkiye'sini hep birlikte inşa etmektir. Bunu elimizden alarak "Saray istedi, oldu." mantığı demokrasi kültürüne vurulacak en büyük prangadır.

Kanun teklifinin adı her ne kadar "Coğrafi Bilgi Sistemleri" olsa da 37 maddeden oluşan kanun teklifinin sadece 1 maddesi coğrafi bilgi sistemleriyle ilgili, teklifin 12 maddesi İmar Kanunu'nda değişikliği, 6 maddesi ise Yapı Denetimi Kanunu'nda değişikliği öngörüyor fakat adı "Coğrafi Bilgi Sistemleri Kanun Teklifi."

Parlamentonun amacı kanun yapmak ve kanunları Anayasa'ya uyumlu biçimde hazırlamak. Türkiye Büyük Millet Meclisi Anayasa ve yasaları görmezden gelirse toplumdan yasalara saygı duymasını beklemek en basit tabiriyle aymazlık olur. Anayasa Mahkemesinin daha önce iptal kararı verdiği bir düzenlemeyi yeni başlık altında Meclise sunmak, tabiri caizse hukukun arka

kapısını aramak, yasama organının aciziyetini göstermekten başka bir şey değildir.

Yine "millet bahçesi" ibaresi, bu kanun teklifinde de karşımıza çıkmaktadır. Genelde kanunların 3'üncü veya 4'üncü maddeleri "Tanımlar" kısmıdır fakat "millet bahçesi" kavramı kanunda var, tanımlı yönetmelikte. Böyle bir usul olmaz, eğer kanunda bir kavram geçiyorsa tanımını da kanunda yapacaksınız, yarın öbür gün rahatlıkla değiştireceğiniz yönetmeliklerle değil.

Bakınız, kendi döneminizin uygulamalarını eleştiren bir mantıkla hazırlanmış bir kanun teklifi. Sanki İstanbul'daki 121 gökdelenin 117 tanesi AKP tarafından yapılmamış gibi dikey mimariyi eleştiriyorsunuz. Kentsel dönüşümün adı oldu rant sal dönüşüm, ev sahipleri daha büyük daireler peşinde koştu, müteahhitler daha fazla kat çıkıp kârını artırmayı düşündü. Sayın Bakan da yakın zamanda çıkıp "Bundan sonra riskli binalar için köklü dönüşüm projesi başlatacağız." diyerek şimdiye kadar yapılanların köksüz ve temelsiz projeler olduğunu itiraf etmiştir. Şubat 2019'da İstanbul Kartal'da bina çöktü, Bakan Kurum "Üç ay içinde riskli binaların envanteri çıkarılacak." dedi, bundan dört ay önce İstanbul depreminden sonra da aynı şeyler söylendi. Envanter nerede? Envanter yok. Cumhurbaşkanı "Depremleri durduramayız." diyor, doğrudur ama depremlerin sebep olduğu yıkımları ve ölümleri durdurabiliriz; yeter ki bilimle, teknikle, mantıkla, kalite kontrolle, denetimle kavgalı olmayalım.

Kanunlar bir bakanlıkta hazırlanıp önümüze geliyor diye tamamen siyasi ve partizan duygularla onaylamak, en basitinden, size oy veren insanlara karşı ihanettir. Bir Bakan da çıkıp "Rant, kâr demektir." dedi. Hâlbuki lügatlerde kâr "Alışveriş işlerinin sağlandığı para kazancı." "Üretim faktörlerinden biri olan girişimcinin üretimden aldığı pay." "Maliyet fiyatı ile satış fiyatı arasındaki fark." diye tarif ediliyor. Rant ise "Bir malın, mülkün ya da paranın belirli bir süre sonunda hiç emek verilmeden sağladığı gelir." demektir.

Değerli milletvekilleri, bu yasa teklifi diyor ki: Coğrafi veriler özel kuruma ücretsiz verilecek. Nedir bu özel kurumlar, kimdir? Alanda bilimsel çalışma yapacak odalara, konfederasyonlara para karşılığı satmayı ama özel kurumlara ücretsiz vermeyi düşünüyorsunuz. "Yandışa beleş." mantığından kurtulmanız gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin ve sözlerinizi bağlayın Sayın Gaydalı.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamlı) – Yine, TOKİ'ye belediye sınırları içerisinde ve dışarısında yetki verilmesinin anlamı nedir?

Bakınız, bu yasa teklifi, imar konusunda muhtarların görevini valilere veriyor. Zannedersiniz valilerin hepsi mühendis, hepsi mimar. Konuyla ilgili uzmanlar dururken bunun valilere verilmesi yıkımları önleyecek mi?

En çarpıcı konu ise Cumhurbaşkanına Ahlat'ta yapılması planlanan 1.070 metrekairelik yeni saray. 1.100 odalı saray küçük geldi de birkaç oda da Ahlat'ta mı yapalım diyorsunuz?

Bizler meslek odalarının ve sendikaların daha özgür çalışabileceği, TOKİ'nin değil halk iradesiyle seçilmiş belediye başkanlarının daha aktif rol alabileceği, halkı cezalandırıcı değil meşru olmayı engelleyici, tekçiliği değil halkların refahını düşünen bir kanun teklifinin bu Parlamentodan geçmesi gerektiğini düşünüyoruz. Unutulmamalı ki keyfi rejimler mutlak tahakkümün, düzensizliğin, yolsuzluğun, kaosa ana kaynağıdır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Gaydalı.

Konuşma sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'ya ait.

Buyurun Sayın Baltacı. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

CHP GRUBU ADINA HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Bu yakında Elâzığ ve Malatya'da meydana gelen depremde dolayı hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı, yaralıları da acil şifalar diliyorum.

Önce Silivri, sonra Manisa, şimdi Elâzığ derken, aslında doğa bizi uyarıyor. Tam da böylesi bir zamanda, önümüzde, her ne kadar adı Coğrafi Bilgi Sistemleri Hakkında Kanun Teklifi olsa da esasında tamamı imar değişikliğine dayanan bir kanun teklifi duruyor. Bu kanun teklifiyle birlikte Gecekond Kanunu'nda, Kıyı Kanunu'nda ve İmar Kanunu'nda önemli değişiklikler yapılıyor.

Şimdi, bunlardan bazılarında, özellikle İmar Kanunu'nda yapılan bazı değişiklikler önemli olmakla birlikte eleştiriye muhtaçtır diye düşünüyorum. Bu kanun teklifiyle birlikte özellikle toplumun hassasiyet gösterdiği bir konuda yani parsel bazında nüfusu, yapı yoğunluğunu, kat adedini ve bina yüksekliğini artıran imar plan değişikliği bundan sonra yapılamayacak, plan değişiklikleri parsel bazında değil ada bazında yapılacak. "Yükseklik serbest" ifadesi kaldırılacak, tüm binaların yükseklikleri sınırlandırılarak belirlenecek. Aslında bu, önemli bir değişiklik olmakla birlikte, aynı zamanda bir de itiraftır değerli arkadaşlar; on yedi yıl boyunca yaptığımız eleştirilerin ne kadar haklı olduğunu göstermektedir. Geç kalınmış bir adımdır ama bu gecikmenin esas sebebi, rant odaklarının iktidar üzerindeki vesayetidir. Bu değişiklik, on yedi yıl içerisinde, on yedi yıl gibi uzun bir sürede istenildiği zaman yapılabilirdi. Şimdi, biz bunu söylediğimizde iktidar cephesinden haklı bir eleştiri geliyor, deniliyor ki: "Bizden önce yani on yedi yıl önce, AKP iktidarından önce parsel bazında değişiklik yapılmıyor muydu?" Doğru, sizden önce de bu değişiklikler yapılıyordu ama siz iktidara gelirken "Biz yasaklarla, yoksullukla ve yolsuzlukla mücadele edeceğiz." dediniz ve on yedi yıl boyunca her zaman Mecliste sayısal çoğunluğa sahiptiniz yani istediğiniz zaman bu yasayı değiştirip parsel bazında imar değişikliğini istediğiniz zaman başarabilirdiniz.

Yalnız, bununla birlikte, bu on yedi yıl içerisinde bizler de parsel bazında imar değişikliği yapmayalım, imar planı değişikliğiyle kimseye rant sağlamayalım, kıyılarımız, ormanlarımız, şehirlerimiz birer rant alanına dönüşüp talan edilmesin diye bu Meclis çatısı altında çok mücadele verdik. 1999 depreminin acı deneyiminden sonra, her fırsatta, Türkiye'nin bir deprem kuşağında yer aldığını, bu sebeple kentlerimizi acilen yenilememiz gerektiğini, dönüştürmemiz gerektiğini ve depreme hazır olmamız gerektiğini defalarca ifade ettik, ifade etmeye de devam ediyoruz. Bunun için kapsamlı ve köklü bir imar değişikliğiyle birlikte planlama, uygulama ve yapım süreçlerinin rant üzerinden değil, bilim ve akıl üzerinden yeniden organize edilmesi gerektiğini defalarca anlattık. Bu süreçlerin şeffaf, katılımcı ve sürdürülebilir olması gerektiğini de ayrıca ifade ettik. Yerel yönetimlerin elindeki planlama yetkisinin, rant çevrelerinin isteği ve arzusu doğrultusunda, kimi zaman büyükşehirler eliyle, kimi zaman Çevre ve Şehircilik Bakanlığı eliyle, kimi zaman TOKİ eliyle, kimi zaman Kültür ve Turizm Bakanlığı eliyle değiştirilmemesi gerektiğini belki bu kürsülerden binlerce defa söyledik. Parça parça yapılan kanun değişikliklerinin, imar aflarının sorunu çözmeyeceğini; aksine, değiştireceğini ifade ettik. Şimdi, bugünkü tabloya baktığımızda, ne kadar haklı olduğumuzu bir kez daha görebiliyoruz.

Bakın, 2018 yılında, aslında kamuoyuna da mal olmuş, TOKİ'nin uzmanları tarafından yapılmış, hazırlanmış bir rapor var. Bu rapor, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Bakanlık eliyle yapılan ayrıcalıklı imar planı değişiklikleriyle kimlere rant sağlandığını ve kentin nasıl yok edildiğini ortaya koyuyor. Sadece 76 mega projeye İstanbul'da toplam 12 milyon 400 bin metrekareden fazla inşaat yapılmış. Bu inşaatlardan tam olarak 240 milyar lira haksız kazanç elde edilmiş değerli arkadaşlar.

Bunlardan bazılarını biliyorsunuz, bazılarını tekrar etmekte yarar olduğunu düşünüyorum: Torun Center; Torun Center'ın 87 bin metrekare inşaat hakkı varmış, 342 bin metrekareye çıkmış. Kadıköy'de yapılan Four Winds'e ait yapıda 40 bin metrekare inşaat alanı varmış, 150 bin metrekareye çıkmış. Diamond of İstanbul'da 63 bin metrekare inşaat alanı, 170 bin metrekareye çıkmış. Devamında, Maslak 1453 Projesi'nde yani Ağaoğlu'na ait projede 489 bin metrekare inşaat alanı, 1 milyon 684 bin metrekareye çıkmış değerli arkadaşlar. Devamında, Kadir Topbaş'ın damadının da ortak olduğu bir projede 84 bin metrekare olan inşaat alanı, 280 bin metrekareye çıkmış. Yani İstanbul'da rant paylaşımı olanca hızıyla devam etmiş.

Sadece İstanbul'da mı devam etmiş değerli arkadaşlar? Bakın, bir Anadolu kenti Kastamonu'dan örnek vereyim. Burası Kastamonu merkez Kuzeykent'e ait 1314 ada, 1 no.lu parsel. 18 uygulamasından elde edilmiş bir parkı görüyorsunuz ve bu park alanı imar planı değişikliğiyle, yasaya aykırı bir şekilde ticari alana değiştirilmiş, satılmış, ihale edilmiş, rant elde edilmiş. Ne diyor 18 uygulaması Sayın Başkanım? Diyor ki: "18 uygulamasıyla elde edilen yeşil alanlar, otoparklar, amacı dışında kullanılamaz." Ama amacı dışında kullanılmış değerli arkadaşlar. Aslında Türkiye'nin birçok yerinde bunun gibi binlerce örnek gösterilebilir.

Şimdi bu kanunla birlikte diyorsunuz ki: Parsel bazında imar planı değişikliğini yasaklayalım, ada bazında imar planı değişikliği yasalım. Peki, madde bu kadar masumken ben maddeye baktığımda uygulamada çıkacak sorunları buradan görebiliyorum değerli arkadaşlar. Maddede diyor ki: "Ada bazında yani o adanın içerisindeki hak sahipleri eğer talep ederse ada bazında imar değişikliği yasalım. Bir şartım var, o şartım da bu yaptığım imar planı değişikliğiyle ortaya çıkacak değer artışının tamamını bana vereceksin." Orada da bir haksızlık var ama işte "Bir kısmını belediyeye, bir kısmını genel bütçeye vereceksin, aslan payını genel bütçeye vereceksin." diyor ama esas tehlikeli olan madde şu arkadaşlar: "Vatandaşların talepleri doğrultusunda yapılan değişiklikten para alacaksın." Peki, bu değişikliği bakanlık yaparsa, peki, bu değişikliği belediye eliyle yaparsan değer artış bedelini kim ödeyecek? Şimdi düşünün, vatandaş birbirini ikna etmek yerine, gelip bir bakanı, bir belediye başkanını ikna edebilir mi? Bunun sayısız örneği var. Şimdi bu örnekler ortada dururken bu kanunla birlikte önümüzdeki süreci planlayacağız ama bugüne kadar elde edilen rantlarla ilgili ne diyeceğiz? Atı alan Üsküdar'ı geçti mi diyeceğiz değerli arkadaşlar?

Ayrıca, bu kanunla birlikte parsel bazında değişiklik yapma yetkisi belediyelerde yasaklanıyor ama diğer kamu kuruluşlarında yani belediyeye aşılamayan yerlerde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığıyla, TOKİ'yle aşılan yerlerde parsel bazında imar değişikliğiyle ilgili bir kısıtlama getiriliyor mu? Getirilmiyor. Bu ne demektir? Eski hamam eski tas. Adamını bulan, yolunu bulan para ödemeyecek; yolunu bulamayan, adamını bulamayan rant vergisi ödeyecek değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, bir diğer konu da imar planı yapım aşamasında, arsa ve arazi düzenlemesi yapım aşamasında yargılamanın kısıtlanmasıyla ilgili bir madde var. Evet, yargılama çok uzun sürüyor ama ivedi yargılama usulüyle eğer bu davalar görülmeye devam ederse birincisi, bir üst makama başvuru yolunu kapatacağız; ayrıca, yürütmenin durdurulması hakkında yapılacak itirazların da önünü tıkayacağız yani aslında yargılamayı ivedi yasalım derken başka hak kayıplarına da sebebiyet vereceğiz.

Dahası var değerli arkadaşlar, arkadaşlarımız şüphesiz bahsedecek ama: Burada Kıyı Kanunu'yla ilgili bir düzenleme var. Kıyı Kanunu'yla ilgili düzenlemenin son maddesine "millet bahçeleri" ifadesi eklenmiş yani bu "millet bahçesi"yle ilgili ısrarın ne olduğunu anlamak gerçekten mümkün değil. Millet bahçeleri görünen o ki aslında, yeşil alanlar yaratmak değil, iktidarın siyasi ve ideolojik tercihinin kent merkezlerine uygulanmasından başka bir şey değil.

Az önce sorulan sorulardan birine Başkanım şöyle bir cevap verdi, "Biz bunu yönetmelikte düzenledik." dedi ama yönetmelikte atıf yapılan millet bahçeleri uygulama rehberi henüz çıkmadı. Yani millet bahçelerinin neye dönüşeceğini hiçbirimiz bilmiyoruz.

Ayrıca, ilginç bir madde daha var: Anayasa Mahkemesinin iptal kararı olmasına rağmen, Ahlat'ta yapılacak yani bir belediye başkanının Cumhurbaşkanına yaranmak için verdiği söz üzerine yapılacak Cumhurbaşkanlığı sarayıyla ilgili bu kanunda biz, aslında yapılmış bir inşaatla kılıf uyduruyoruz değerli arkadaşlar. Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu kararı arkadan dolaşıyoruz, inşaatla göre kanun çıkarıyoruz değerli arkadaşlar. Bunun sonu yok.

Konuşmamı da fazla uzatmak istemiyorum, ben buradan şunu söylemek istiyorum: Bu Meclisin işi, deprem olduktan sonra Allah'tan rahmet dilemek olmamalı değerli arkadaşlar; aynı zamanda, bu Meclisin işi, Türkiye genelinde kente karşı işlenen suçları, imar vurgunlarını araştırmak olmalı. Bugünden sonrasını planlamak ne kadar önemliyse bugüne kadar imar planları değişiklikleriyle yapılan vurgunların da hesabını sormak bir o kadar önemlidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Baltacı.

HASAN BALTACI (Devamla) – Eğer yapılan iş yapanın yanına kâr kalacaksa adalet bunun neresinde değerli arkadaşlar?

Son olarak şunu söylüyorum: İnsanlarımız doğal gaz faturasını ödeyemediği için doğal gazla ısınan evine soba alırken bu saray konusunda ısrar etmek, bu ülkede depremzedeler çadırda yaşarken saray konusunda ısrar etmek gerçekten akıl dışı değerli arkadaşlar.

Ben samimiyetle iktidar partisini ve ortağını uyarıyorum, diyorum ki: Tarihin çöplüğü saray inşa edenlerle dolu değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Giderayak tarihin çöplüğüne kendinizi de yazdırmayın diyorum, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Baltacı.

Söz sırası, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sakarya Milletvekili Recep Uncuoğlu'nda.

Buyurun Sayın Uncuoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA RECEP UNCULOĞLU (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 161 sıra sayılı Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bu vesileyle, geçen hafta yaşadığımız deprem afeti sonucu Elâzığ ve Malatya'da hayatını kaybeden vatandaşlarımızı Cenab-ı Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyor, tüm hemşehrilerimize geçmiş olsun dileklerini buradan tekrar iletıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; imar ve şehircilik alanında karşılaştığımız ancak bir türlü tam manasıyla çözümlenemeyen kaçak ve plansız yapılaşma, değişen imar planları, geriye dönülmesi, uygulanması mümkün olmayan mahkeme kararları, caydırıcı olmayan, uygulanamayan cezalar gibi birçok soruna detaylı çözümler getiren, 1'i yeni kanun olmak üzere 11 kanunda değişiklik öngören bu kanun teklifimizin yasallaşmasıyla, kronikleşmiş birçok sorunun çözümü noktasında inşallah çok önemli bir adım atmış olacağız.

Şehircilik alanında coğrafi veri altyapısını kurarak işlerlik kazandırmayı ve bu altyapıyla şehircilik uygulamalarına yön verebilmeyi, bu uygulamaları geliştirmeyi hedefleyen Coğrafi Bilgi Sistemleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 7 Kasım 2019 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Anayasa'mızda mali ve cezai hükümlerin kanunla

düzenlenmesi öngörüldüğünden kamu kurum ve kuruluşları arasında coğrafi veri paylaşımının, erişiminin, kullanımının bedelsiz olacağı, gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerinin coğrafi verileri toplamasının, üretmesinin, paylaşmasının veya satmasının Bakanlık iznine tabi olacağı, izin verilenlerden alınacak bedeller ve izinsiz faaliyetlere verilecek idari para cezaları bu teklifle düzenlenmektedir.

Yine, aynı zamanda, idarelerce imar uygulamalarıyla mülkiyet haklarına ilişkin yapılan işlemlere karşı açılan davaların çok uzun sürelerde sonuçlanması hem vatandaşlarımızı mağdur etmekte hem de ilgili idarelerin planlama, şehirleşme faaliyetlerini ciddi ölçüde aksatmaktadır. Bu nedenlerle bu tür davalarda daha hızlı sonuç alınması için 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 20/A maddesinde yer alan ivedi yargılama usulünün uygulanması da teklifin 5'inci maddesiyle getirilmektedir.

Aynı zamanda, askıya çıkmış imar planlarının muhtarlıklarda da ilan edilmesi ve değişikliğe tabi alanda da tabelayla bilgilendirme yapılması, kesinleşmiş planlara karşı ancak beş yıl içerisinde dava açılabilmesi ile imar planlarında serbest olarak belirlenmiş yapı yüksekliklerinin kaldırılması, daha yatay mimarinin teşvik edilmesi ve plan-mülkiyet ilişkisinin sağlıklı işlemesi açısından son derece önemli düzenlemelerdir.

Teklifle getirilen, idari mahkemelerce verilmiş plan iptal kararları gereğince planlama öncesi kök mülkiyetlere dönülebilmesi hâlinde hak sahiplerine taşınmazın rayiç bedelinin ödenebilmesini sağlayan düzenlemeyle de birçok mağduriyet giderilerek planların iptal olduğu, imar, iskân faaliyetlerinin askıya alınarak âdeta kangren hâline gelerek çözümsüz kaldığı alanlarda planlı ve ruhsatlı yapılaşmanın önü açılmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; nasıl ki vatandaşlarımız satın alacakları ikinci el bir aracın hasar kaydını görerek karar verebiliyorlarsa teklif kapsamındaki düzenlemeyle de ruhsatına aykırı ekleri olan veya ruhsatsız yapılmış binaların tapu kayıtlarının beyanlar hanesine bildirim usulü getirilmesi sayesinde satın alacakları yapının durumunu görerek karar verebileceklerdir. Böylelikle henüz yıkım işlemi gerçekleşmemiş veya ruhsata aykırılıkları giderilememiş yapıların satışı, satın alınması hususunda vatandaşımızın aldatılmasının da önüne geçilmiş olacaktır.

Yine bu madde kapsamında ruhsatsız yapılaşmanın baştan önlenmesi, aykırılıkların süratle giderilmesi amacıyla ilgili idarelerce ruhsatsız yapıların yıkılmaması hâlinde yıkım maliyetlerinin yüzde 100 fazlasıyla yine aynı idareden karşılanmak suretiyle Bakanlık tarafından yıktırılması imkânı getirilmektedir. Ayrıca, imar mevzuatına aykırı kaçak yapılaşmanın engellenmesi için bu faaliyetlere uygulanan idari para cezalarının artırılması ve bu cezaların arsa emlak değerine göre belirlenmesi daha adil ve caydırıcı olacaktır. Yoğun bir şekilde karşılaşılan ve plan bütünlüklerini bozarak şehirleşme açısından ciddi sıkıntılar doğuran parsel bazındaki plan değişikliği taleplerinin, nüfusu, yapı yoğunluğunu, kat adedini, bina yüksekliklerini artıracak şekilde yapılamayacağı hükmü de teklif kapsamında getirilmektedir. Bu kapsamda taşınmaz maliklerinin tamamının muvafakati üzerine teklif edilecek imar planı değişiklikleri ancak ada bazında yapılabilecek ve bu değişiklik sonucunda meydana gelen değer artışlarından ilgili idarelerce alınacak paylarla oluşturulan kaynakların kentsel dönüşüm ve altyapı hizmetlerinde kullanılması suretiyle deprem güvenlik konut üretimine ve planlı kentleşmeye önemli katkı sağlanacaktır.

Bu düşüncelerle kanun teklifimizin hazırlanmasında emeği geçen milletvekillerimize, Komisyon üyelerimize, Bakanlık bürokratlarımıza teşekkür ediyor; bu yeni düzenlemelerin inşallah birçok soruna çözümler getireceği inancıyla yerel yönetimlerimize, belediyelerimize, vatandaşlarımıza hayırlı olması temennisiyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Uncuoğlu.

Değerli milletvekilleri, şimdi de şahısları adına konuşmalara geçiyoruz.

İlk söz, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bugün dünyada bilgi ve teknoloji üretimi açık kaynaklarla ilerliyor. Milyarlarca dolar yatırımla üretilmiş yazılımlar dahi dünyanın her yerinden kullanıcının erişimine açık. Bu yolla belki 10 kişinin üzerine çalıştığı bir bilgi veya kod havuzuna dünyanın dört bir yanından kişiler katkı sunabiliyorlar. Bugün yeryüzüne ait bilgiler, haritalar da benzer biçimde dünyanın her yerinden gönüllü katılımcıların katkılarıyla oluşturuluyor.

Değerli milletvekilleri, yeryüzüne ait bilgiler sürekli değişir. Bir apartman yıkılır, yerine yenisi yapılır, yeni yollar inşa edilir, toprağın altında ve üstünde sürekli değişiklikler, koordinat kaymaları olur. Bu değişiklikleri kamu kurumlarının sürekli yeni haritalar oluşturarak tespit etmesi çok zor ve maliyetlidir. Fakat örneğin bir deprem veya başka bir afet olduğunda, hangi mahallenin planının nasıl olduğu, belki çok uzak bir köyde yeni bir evin yapılıp yapılmadığı da hayati önem taşır. Bugün işte tam da bu nedenle milyonlarca gönüllü dünyanın haritasını çiziyor. Örneğin Haiti depreminin ardından en son 1970'lerde İngilizler tarafından çizilmiş olan haritalar binlerce gönüllü kullanıcı tarafından saatler içinde güncellendi ve böylece binlerce insanın hayatı, depremde hangi binaların yıkıldığı, yerin yapısının nasıl değiştiği hızla tespit edilerek kurtarıldı.

Bu açık kaynaklı haritalar sınır tanımayan doktorlardan kadın sünnetine karşı mücadele eden gruplara, kentleri engellilerin erişimine uygun hâle getirmeyi amaçlayan inisiyatiflere kadar pek çok hayati amaçla kullanılıyor. Bir afet olduğu anda Microsoft, Yandex gibi kurumlar uydu fotoğraflarını bağışlıyorlar ki kullanıcılar uydu fotoğrafları üzerinden harita çizebilsinler. Bunu yapmak için harita mühendisi olmak gerekmiyor, insani yardım profesyonellerinden gönüllülere, gazetecilere, hukukçulara, bisikletçilerden doğa sporcularına, sosyal bilimcilere, milyonlarca kişi her gün dünya haritasını güncelliyor arkadaşlar. Bu dünya haritası projesinin en önemlilerinden biri OpenStreetMap ve bugün 5,5 milyon üzerinde kullanıcı yalnızca isim, soyisim ve bir mail adresiyle bu topluluğa katılıp harita çizebiliyor. Üstelik bu veriler kamu kurumları tarafından kullanılıyor. OpenStreetMap'in gönüllüleri tarafından çizilen haritaları kullanan birkaç devlet kurumunu sayayım: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları trenlerin dijital takibinde kullanıyor bu haritaları. E-devlet, deprem toplanma yerlerini bu verilerden faydalanarak gösteriyor. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü kısa zamana kadar sitesinde bu verilere yer veriyordu. Bu haritaları kullanmayan kamu kurumu yok. Bunun yanında, hepinizin cep telefonlarındaki uygulamalar verilerini bu açık kaynaktan çekiyorlar. Size bu haritaların çok daha hayati bir kullanım alanından söz edeyim: Son Elâzığ depreminin hemen ardından Elâzığ'ın haritası da benzer yöntemlerle çizildi ve yereldeki gönüllülerle paylaşıldı.

Evet, bu kadar şey anlattım. Neden? Şimdi, bu kanun teklifiyle ne deniyor? Harita çizmek için Bakanlığa 1/1.000'lik pafta başına 25 ila 50 lira ödeme yapılacak. İzin almadan haritalamaya kalkışırsanız da 10 katı ceza kesilecek. Örneğin, Türkiye'nin haritasını çizmek isteyen bir kişi 35 milyon lira, İstanbul'un haritasını çıkarmak isteyen bir kişinin ise 250 bin lira ücret ödemesi gerekiyor. Eğer bu haritalar izinsiz çizilirse 10 katı ceza ödeyecekler.

Arkadaşlar, bu yasaklar dünyada bir tek Hindistan'da var; o da Google'ın sokak görüntülerini çekmesini engelleyen ve sadece kendi vatandaşlarına bunu tanıyan bir yasa. Ama neden ülkemiz bugün dünyanın gittiği istikametinin tam tersine gidiyor? İyi niyetle ifade edersem, bu madde uzmanlara hiç sorulmadan, danışılmadan hazırlanmış ama daha kötü ve daha olası tahminimizse...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu, tamamlayın lütfen.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Tamamlayacağım Sayın Başkan.

...bu verileri tekelinde tutmak isteyen yabancı ve yerli büyük tekellerin baskısıyla bu 90'lardan kalma yasanın bugün Meclise getirildiği. Ve dolayısıyla bir iki saatte milyonlarca özgür haritacı tarafından haritaların hazırlanması bu tekellerin hoşlarına gitmiyor.

Bu teklifin Sayın Mustafa Demir tarafından hazırlanmış olması da ayrıca manidar çünkü kendisinin Fatih Belediye Başkanlığı döneminde bu coğrafi bilgileme sistemleri konusunda çalışmaları olduğu da biliniyor ve muhtemelen bu alanda tekelleşen firmaları da kendisi iyi tanıyor.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Allah Allah! Nereden nereye!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Biz böyle biliyoruz.

Evet, değerli milletvekilleri, Elâzığ depremi bize çok açık bir hakikati hatırlattı. Yıllardır deprem için değil, rant için kentsel dönüşüm yapıldı. Bugün de “İnsan hayatı mı, rant mı?” sorusunu büyük büyük harflerle “rant” diye yanıtladık ve 41 insanı kaybettik.

Biz özgür yazılımdan ve özgür paylaşımdan yanayız.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kerestecioğlu.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, sataşma olduğu için sayın milletvekilimize bir söz vermenizi rica ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Demir.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in 161 sıra sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; aslında bu kent bilgi sistemine veya coğrafi bilgi sistemine baktığımızda, tüm konuşmacıları detaylı dinlediğimizde maalesef tam anlaşılmadığı ortaya çıkıyor. Bu ortofotolar dünyanın her tarafından alınıyor zaten. Siz istesiniz de istemeseniz de Yandex, Google, şu anda bizim bile sahip olmadığımız bilgilere ve görüntülere sahip. Bunu engellemek mümkün değil.

Asıl burada hedeflenen, devlette hizmetin kalitesinin artırılması, sadece yönetim bilgi sistemiyle değil yani sayısal ve sözel verilerle değil, sayısal ve sözel verilerin mekânla bütünleşerek üç boyutlu hizmetin sunulmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Siz sadece sayısal ve sözel verilerle ülkemizdeki insanlara hizmet etmeye kalkarsanız... Basit bir örnek vermek gerekirse, mesela Ahmet Bey ile Zeki Bey'e hizmet verin. Siz bunları MIS'le yaparsanız önce idari adreslerine bakarsınız, şehrine bakarsınız, nerede olduğuyla ilgili epey uğraşırsınız ama coğrafi bilgi sistemiyle desteklenen bir sisteminiz varsa devlet olarak, bir tuşla Ahmet Bey ile Zeki Bey'in aslında mesela İstanbul'da Bağcılar'da bir binada aynı katta karşılıklı komşu olduklarını görürsünüz.

Mesela siz, Aile, Sosyal Politikalar Bakanlığıyla ilgili, engellilerimiz için çalışma yapacaksınız, ihtiyaç sahiplerimizle ilgili çalışma yapacaksınız, gençlerimizle ilgili çalışma yapacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen başlayın sözlerinizi Sayın Demir.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Eğer bunu şu anda klasik yöntemle ararsanız çok zor ulaşırsınız ama elektronik ortamda bir tuşla, kısa sürede gençlerinizin nerede yaşadığını bilirsiniz, engellilerinin çoğunlukla nerede olduklarını bilirsiniz, hatta onları sosyal medyayla desteklediğinizde ihtiyaçlarını bile oturduğunuz yerden tespit edebilirsiniz.

Şimdi, bu coğrafi bilgi sistemi, tevafuken, tesadüfen bu kanunun adında -birinci olduğu için- geçti. Ama aslında ülkemizin yıllardır beklediği, aslında yerel yönetimler ve kamunun normalde kendi şartları ve imkânlarıyla yapmaya çalıştıkları ama darmadağın bir çalışmayı şu anda kanunla formatlayıp bütün bu yapılan çalışmalarda zaman kaybı ve imkân israfının önüne geçilerek ülke olarak, devlet olarak muazzam bir sisteme sahip olacağız. Benim bu hayalim, şu söylediklerim bu kanunla birlikte gerçekleşirse dünyada iki elin parmağını geçmeyecek altyapıya ulaşmış olacak ülkemiz. Bu, bütün bakanlıklarımızla ilgili yapılacak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Demir.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Peki, teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Altay, buyurun.

45.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, hem İç Tüzük hem de teamüller gereği şahıslar adına yapılan konuşmalarda önce lehte, sonra aleyhte söz verildiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Efendim, yani yol olmaması bakımından bir uygulamanıza çekince koymak adına söz aldım. Hem İç Tüzük hem de teamüllere göre, şahıslar adına yapılan konuşmalar önce lehte, sonra aleyhte şeklinde yürür idi; İç Tüzük'te de şahıslarla ilgili “lehte ve aleyhte” der. Dolayısıyla bugün uygulamanızda önce aleyhte sonra lehte gibi bir değerlendirmeniz var, buna dikkat çekmek istedim efendim.

BAŞKAN – Yok, kayda giren şekliyle Sayın Kerestecioğlu aslında lehte konuşmuş görünüyor.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Akif Hamzaçebi de...

BAŞKAN – Yani söz talebi böyle kaydedilmiş Sayın Altay, söz böyle talep edilmiş, böyle kaydedilmiş. Şimdi Hasan Subaşı...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Efendim, Sayın Hamzaçebi de önce konuştu, lehteki konuşmacı sonra konuştu. Bu da var yani, sadece Sayın Kerestecioğlu...

BAŞKAN – Tabii, şimdi, bana Kanunlar ve Kararlardan gelen sıra... Tabii başvurular oraya gidiyor.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kanunlar ve Kararları uyarmak lazım. Muhtemelen 1'inci parti onlara bir basınç uyguluyor, mobbing uyguluyor. Dolayısıyla da onlar böyle bir tutum içinde olabilir Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Şunun için söyledim: Başvurular orada değerlendirildiği için ben göremiyorum, listeyi görebiliyorum.

Dolayısıyla, muhtemelen, Sayın Kerestecioğlu lehte talepte bulunmuş görünüyor çünkü aleyhte de şimdi yine muhalefetten bir sayın milletvekili konuşacak; ikisinin de aleyhte olması gerekiyor bu konuşmacıların.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, lehte söz alıp aleyhte konuşabilirler. Geçmişte örnekleri var.

BAŞKAN – Evet, bu mümkündür, doğrudur Sayın Türkkan; örnekleri de vardır.

Evet, teşekkürler Sayın Altay.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir ile 70 Milletvekilinin Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2512) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 161) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi şahıslar adına ikinci söz için Antalya Milletvekili Hasan Subaşı konuşacak.

Buyurun Sayın Subaşı. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi üzerinde söz almış bulunuyorum.

Sayın milletvekilleri, coğrafi bilgi sistemleri sanki bu torba yasanın ambalajı niteliğinde ama onun altında 10 önemli yasada değişiklik içeriyor.

Elâzığ ve Malatya depremindeki kayıplarımızı rahmetle anıyorum, Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum ve milletçe başımız sağ olsun, geçmiş olsun. Ben dilerdim ki böyle bir deprem felaketinden sonra Türkiye'de bu kanun gündeme gelmesin, önemli tedbirler alınsın.

Bir hatibin konuşması sırasında şöyle bir ifadeye tanık oldum: “Bundan sonra deprem konusunu siyasetüstü ele alalım ve bu konu üzerine eğilelim.” Çok yanlış, doğru bulmadığım bir ifade çünkü deprem tam da siyasetin konusudur, siyasetin sorumluluğudur; siyaseti, devlet kurumlarını, Hükûmeti ve Parlamenti bu tür felaketlerden arındırma bahanesi olur bu tür konuşmalar. Onun için, siyaset kurumu sorumluluğunu takınmak zorundadır.

Ne demek istiyorum? Sayın Soylu geçen günkü konuşmasında “İstanbul'da 7,5 şiddetinde deprem bekliyoruz.” dedi. Onu da “imtihan” diyerek, “kader” diyerek mi geçiştirmeliyiz, yoksa siyaset kurumu, Hükûmeti idare eden siyasetçiler sorumluluğunu takınmak zorunda mı? Tam da sorumludur. Siyaset, Kanal İstanbul'a para harcamak ile can kurtarma arasında - İstanbul'da ölmesi muhtemel kayıplarımız yüz binlerceyle ifade edildiğine göre- bir tercihte bulunmalı yani “Yüz binlerce canı mı kurtarmalıyım, bunun için tedbir mi almalıyım, yoksa Kanal İstanbul'u mu yapmalıyım?” İşte söylemek istediğim, siyasetçiler “kader” diyerek, “imtihan” diyerek sorumluluktan kurtulamaz. Hangisi yapılmalıdır? Şu yasa yerine, o ölmesi muhtemel yüz binlerce can için hemen bugünden itibaren tedbir mi aramaya başlamalıyız, yoksa Kanal İstanbul, Ahlat'ta saray ve Kıyı Kanunu'nu delmekle mi meşgul olmalıyız?

Hükûmetin en iyi yaptığı uygulama, kentsel dönüşümü İmar Kanunu'na koymaktır. Ben yıllarca belediyeçilik yaptım. 1580 sayılı Yasa 1930 tarihinde yürürlüğe girmişti, altmış yıl Türkiye'yi idare etti, hem de çok iyi bir şekilde yönetti. Yine, 1957 tarihli 6785 sayılı İmar Kanunu yirmi sekiz yıl idare etti. 1985 tarihli 3194 sayılı İmar Kanunu yirmi yılın üzerinde Türkiye'yi idare etti. Ama bugün baktığımızda, sürekli değişen imar yasaları, imar afları ve şimdi de bu kanunda görüyoruz, hemen ruhsatsız binaları yıkalım. İmar affını çıkardık...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Subaşı, tamamlayın lütfen.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Şimdi, değerli milletvekilleri, biz sorumluluğumuzu takınmak zorundayız ve hiç zaman kaybetmeden gerekli önlemleri almak zorundayız.

Bakın, hükûmetler ve belediyeler, eylemlerini, yasalarını ve uygulamalarını doğru sıralamaya göre, halkın ihtiyaçlarına göre yaparlar. Bu sıralamayı atarlarsa, halkın ihtiyaçlarına göre yapmazlarsa böyle kayıplar vermeye mahkûm oluruz.

Profesör Naci Görür şunu demişti: “Depremler öldürmez, depremler verimli ovaların ortaya çıkmasına neden olur, kaynak sularının akmasına neden olur. Kötü siyaset ve siyasetçi ölümlere neden olur.” Bugün Türkiye'de siyaset, sorumluluğunu takınmalı ve acilen, çok acil tedbir almaya koyulmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Hemen bitiriyorum, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Evet, sözlerinizi bağlayın lütfen Sayın Subaşı, buyurun.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Yine, yer bilimleri profesörü Cenk Yaltrak “Bütün Türkiye'nin yer bilimleri projesini yapmamız gerekir.” dediğinde şunu söylediler sayın hocaya: “Kaynağı nereden buluruz?” Hoca şu cevabı verdi: “İstanbul'a bir sezon lale ekmeyin, ben Türkiye'nin bütün yer bilimleri projesini bu para karşılığında yaparım.”

Söylemek istediğim: Hükûmetler ve belediyeler halkın ihtiyacına göre, doğru sıralama yapmak zorundadır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Subaşı.

X.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar'ın, teklifin tümü ve bölümleri üzerinde lehte ve aleyhte söz şeklinde bir konuşmanın İç Tüzük'te düzenlenmediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, biraz önce Sayın Engin Altay'ın itirazı üzerine kısa bir tartışma yaşadık. Bununla ilgili kimsenin töhmet altında kalmaması açısından kısa bir açıklama hazırladı arkadaşlarım, onu sizinle paylaşmak istiyorum.

Teklifin tümü ve bölümleri üzerinde lehte ve aleyhte söz şeklinde bir konuşma İç Tüzük'te düzenlenmemiştir. Konuşmalar “gruplar adına” ve “şahıslar adına” şeklinde belirtilmiştir. Dolayısıyla bu konuda herhangi bir yanlışlık görülmemektedir, sadece “şahıslar adına” diye belirtmemde bir yanlışlık yoktu, onu sizlerle paylaşmak istedim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Başkanım, vardı, şimdi maddeyi arıyorum ama var.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, son söz milletvekilinin ama bir lehte, bir aleyhte sözle, burada böyle. Ama lehte söz alıp da aleyhte konuşmakta hiçbir beis yok.

BAŞKAN – Onlar belirlenirken, başvurular yapılırken mesela bir iktidar, bir muhalefet şeklinde olabiliyor fakat “lehte” “aleyhte” diye belirtilmiyor, o paylaşım buna göre yapılabilir. Buraya bize yansıyan şahıs adına konuşma diye.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Var Başkanım, İç Tüzük 86... Kanunlar Kararları kursa gönderelim Başkanım.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – İç Tüzük'ün 86'ncı maddesinde bu düzenlenmiş.

BAŞKAN – Evet, isterseniz İç Tüzük'ün 86'ncı maddesini okuyayım: "Teklifin tümünün kesin olarak oylanmasından önce milletvekilleri, ne yolda oy kullanacaklarını kürsüden belirtmek isterlerse, Başkan lehte ve aleyhte birer kişiye söz verir. Bu konuşma kısa, açık ve gerekçeli yapılır." Diğer konuşmalar tümü ve bölümler üzerindeki konuşmalardır. Tümü ve bölümler üzerinde şahıslara söz verilir. Burada İç Tüzük'e göre lehte ve aleyhte ayrımı yapılmaz.

Teşekkürler değerli milletvekilleri.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir ile 70 Milletvekilinin Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2512) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 161) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, soru-cevap işlemine başlıyoruz.

Toplam on beş dakikadan oluşuyor soru-cevap işlemi. İki bölüme ayıracağız; ilk bölümünü milletvekillerimize söz vererek değerlendireceğiz, son bölümünü de Komisyona söz vererek geçireceğiz.

Şimdi, sisteme giren üyelere sırasıyla söz veriyorum. Sürenizin bir dakika olduğunu hatırlatayım, bir dakika dolduktan sonra mikrofonunuz otomatik olarak kapatılacaktır, o nedenle konuşmanızı buna göre ayarlamanızda tabii ki kendi açınızdan fayda vardır.

Sayın Kaya...

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Trabzonlu İş Adamları ve Bürokratları Derneğimizin on yıl önce Orman Bakanlığından kiralayarak 5 milyon dolar yatırımla İstanbul'un halka açık güzide mesire alanlarından biri hâline getirdiği Trabzonpark'a AKP'li Ümraniye Belediyesi tarafından el konulmuştur. Seçimden önce derneğimize yaptığı ziyarette "Kimse Trabzonspor bayrağını buradan indiremez." diyen Belediye Başkanının, Trabzonluları yok sayarak ve hukuka aykırı bir şekilde bu alanı derneğimizin elinden almasını asla kabul etmiyoruz.

Geçmişte uyuşturucunun, fuhuşun ve kanunsuz işlerin döndüğü başıboş hâldeki ormanlık alanın, derneğimizin gayretleriyle bugün kültürel amaçlarla kullanılan güzide bir tesis hâline dönüştürüldüğünü herkes biliyor. Ümraniye Belediye Başkanını hukuksuz, maksatlı ve siyasi tutumundan vazgeçmeye ve bu yanlıştan dönmeye çağırıyoruz. Trabzonpark, kirasını zamanında ödeyen ve ormana gözü gibi bakan Trabzonlu İş Adamları ve Bürokratları Derneğine yeniden tahsis edilmelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Son yaşadığımız depremde dolayı milletimize geçmiş olsun dileklerini iletiyorum. Ülkemizin büyük bir kısmı tehlikeli bir deprem kuşağı üzerinde olduğundan bugüne kadar büyüklü küçüklü birçok depremle yüz yüze kaldık. Bundan sonra da depremlere hazırlıklı olup gereken tedbirleri almalı, "Deprem değil tedbirsizlik öldürür." sözünü çok önemsemeli, "Tedbir gibi akıl olmaz." düsturuna göre hareket etmeliyiz.

Yaşadığımız son depremlerdeki, Sayın Cumhurbaşkanımızın dirayetli önderliğinde, devlet, millet, kurum ve kuruluşlarımızın iş birliği içerisinde gerçekleştirdiğimiz hızlı, etkin, verimli çalışma ve dayanışmalar, başta aziz milletimiz olmak üzere bütün âlemin dikkatini çekmiş ve takdirini toplamıştır.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Konya'mızın çok önemli sorunları var, Bunların başında, sosyal aktivite alanları yok, emekli vatandaşlarımız maaşları iyileştirilmediği için mağdur, ekonomik meselelerle ilgili sıkıntıları var, emlak vergileri Konya'da çok yüksek, mevcut toplu ulaşım araçları yetersiz, iş çıkışında trafik yoğunluğu var, belediye otoparkları yapmadığı için tüm il ve ilçelerde otopark sorunu var, ilçelerin altyapı ve kanalizasyonlarında sorunlar var. Çevre ve Şehircilik Bakanlığından Konyalıların bu sorunlarının çözülmesini bekliyor, selam ve saygılarımı iletiyorum hepinize.

BAŞKAN – Sayın Ataş...

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Demokrasinin en önemli birleşenlerinden biri olan yerel medyanın ayakta kalabilmesi için acil önlemler alınması gerekmektedir. Gelirleri her geçen gün azalan gazeteleri ayakta tutabilmek amacıyla vergi ve sigorta primlerinde indirimle gidilmeli, ithal etmek zorunda oldukları kâğıt, mürekkep, kalıp gibi ürünlerde gümrük vergilerinden muaf tutulmalı, yerel televizyonlar için uydu kirasında indirim yapılmalıdır. Gelirlerini henüz kasaya koymadan devlete iade etmek zorunda kalan gazetelere bir an önce KDV indirimi yapılması gerekmektedir. İlan bedellerindeki KDV yüzde 1'e, Basın İlan Kurumunun aracı kurum olarak yaptığı kesinti yüzde 15'ten yüzde 5'e düşürülmelidir.

TÜİK verilerine göre her geçen gün gazete ve dergi sayısı azalmakta, televizyonlar bir bir kapanmaktadır. Bu önlemler bir an önce alınmazsa yerel basın yok olacaktır.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yaptığımız görev nedeniyle her gün yüzlerce kişiyle telefon görüşmesi yapıyoruz. Belki iktidar farkında değil ama ülkemizde ciddi bir işsizlik var. Ekonomik darboğaz toplumun tüm kesimlerini etkiliyor. Esnafımız, emeklilerimiz, işçilerimiz, memurlarımız kısacası yurttaşlarımızın büyük bir bölümü borç batağı altında; borcunu ödeyemeyen ve yapılandırma isteyenlerden yüzlerce telefon alıyoruz.

Şimdi soruyorum: Hükûmetiniz yurttaşlarımızın kamuya ödeyemediği borçları yeniden yapılandırmayı düşünüyor mu? Bu konuda bir çalışmanız var mı?

BAŞKAN – Sayın Barut...

AYHAN BARUT (Adana) – Stratejik bir sektör olan tarımın başında ne yazık ki "Bakanlar listesi açıklandığında Tarım Bakanlığı dışında tüm bakanlıklar aklımdan geçti ama Tarım Bakanlığı hiç aklımdan geçmedi." diyen bir bakan bulunuyor.

Sayın Bakan aklımdan hiç geçmemiş bir koltukta oturuyor ama atama bekleyen binlerce veteriner hekim, ziraat, gıda ve su ürünleri mühendislerini hiç görmüyor, feryatlarını duymuyor. Geçmiş dönem Tarım Bakanı Fakıbaba'nın "10.551 personel alacağız." açıklamasını da yok sayıyor. "Personel alımına dair müjdemiz yok, devleti istihdam kapısı olarak görmeyin." diyebiliyor. Hayatı boyunca devletten maaş almadığını söyleyerek özel sektörü işaret eden Bakan devlette devamlılığın esas olduğunu bilmiyor mu? Verilen sözleri niye tutmuyor?

Gençlerimizin hayallerini çalmayın, beş altı ay sonra onca emekle aldıkları yüksek KPSS puanları heba olmasın.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Elâzığ ve Malatya'yı etkileyen depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum. Son zamanlardaki depremler bizlere ülkemiz topraklarının yüzde 70'inin aktif deprem kuşakları üzerinde olduğu acı gerçeğini bir kez daha hatırlatmış oldu. Marmara'da beklenen depremde can ve mal kayıplarının önlenmesi için neredeyse hiçbir çalışma yapmamış AK PARTİ hükümetleri, 6 milyon 700 bin riskli yapıyla ilgili de bir önlem almadığı gibi Kanal İstanbul'u gündemine almış, ihanet ettiklerini kabul ettikleri İstanbul'dan daha ne kadar rant elde ederiz, bunun peşine düşmüştür. Bugüne kadar zorunlu deprem vergisi adı altında toplanan 34 milyar doların nereye harcandığı sorusu da cevap beklemektedir. 15/08/2019 tarihinde verdiğimiz -depremin yıl dönümünde- Marmara Bölgesi'nde hasarlı bina sayısı acil toplanma alanlarının sayısı, ve bunların kaçının imara açıldığı ve depremle ilgili ne gibi önlemler alındığıyla ilgili yazılı soru önergemize Sayın Soylu'dan cevap gelmemiştir.

BAŞKAN – Sayın Kayan...

TÜRBAN KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

1999 Marmara depremi sonrası Ecevit zamanında çıkarılan deprem vergisi kanunuyla bugünkü değerlerde 250 milyar TL toplanmıştır. Yaşanacak bir binanın toplam maliyeti 150 bin Türk lirasıdır. Deprem vergisi fonunda toplanan 250 milyar TL'yle 1,5 milyon konut yapılır. Bu parayla Türkiye'de ne kadar depreme dayanıksız bina varsa hepsi yıkılıp yeniden yapılırdı; 1 milyon 500 bin konut bir yılda yapılırdı. Hadi diyelim bu para yirmi bir yılda toplandı. Her yıl toplanan parayla yaparsanız her yıl 75 bin konut yaparsınız, bugüne kadar bir tane sakat bina kalmazdı. Türkiye'de Hükümet 2002 yılından bu yana toplanan deprem parasıyla, şehit ve gazi paralarıyla ne yaptı, bu paralar nerelere gitti? Köprüleri, yolları, tüp geçitleri yap-işletle yaptığınıza göre 250 katrilyon para nereye gitti, kimin cebinde?

BAŞKAN – Sayın Şahin...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye'deki konutların yüzde 44'ü 1'inci derece, yüzde 25'i 2'nci derece deprem bölgesinde ve yaklaşık 13 milyon yapı kaçak kapsamındadır. İmar barışıyla mülkiyet ve imar sorunu olan yapılar yanında ruhsatlı fakat imar mevzuatına aykırı olan tüm yapılar da af kapsamına alınmıştır. Mühendislik hizmeti almayan yapıların güçlendirilmesi veya yıkılıp yeniden yapılması gerekirken kaçak yapıların deprem güvenlikleri yapı sahibinin beyanına bırakılarak sağlıklı ve güvenli kentleşme anlayışı yok sayılmıştır. İmar affı bilime aykırı olarak yapıldığı sürece deprem gibi afetlerde yaşanan sorunların artması kaçınılmazdır. İstanbul Kartal'da yıkılan binanın da imar barışından yararlanmış olması durumun vahametini gözler önüne sermektedir. İmar barışı kapsamında kaç binaya af getirildi? Bunların kaç deprem güvenliğine aykırı? Bu konuda nasıl bir denetim yapılıyor? Bu soruları yanıtlamanızı bekliyoruz.

Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkürler değerli milletvekilleri.

Şimdi de sıra Komisyonunda.

Buyurun.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Teşekkür ederiz Sayın Başkan.

Özellikle, Hasan Baltacı Bey konuşurken “Bakanlık, belediye ada bazında değişiklik yaparsa değer artışı olmayacak, bu konu dikkat çekiyor.” anlamında bazı konulara değindi, onlarla ilgili de bir iki cümle söylemek istiyorum. Tabii, belediye meclislerinin bu konudaki yaklaşımları çok önemli. Belediye meclislerinin kanunu doğru uygulayacaklarına ben şahsen inanıyorum, yerelliğin gereği de odur. Parsel bazında imar artışı getiren bir değişikliğin yapılamayacak olması imar hukukunda çok yeni bir dönem başlatmaktadır. Bunun altını özellikle çiziyorum.

Gökhan Bey'in daha önceki konuşmasında yükseklik yerine yoğunluk konusunun da değerlendirilmesiyle ilgili atfını doğru buluyorum, bu konuda da çalışmalıyız diye düşünüyorum.

Ahlat konusu çok gündeme geldi. Yani Cumhurbaşkanlığı makamının Türkiye'nin böyle önemli bir yerinde, tarihî Selçuklu merkezinde bulunmasının herkes tarafından destekleneceğine ben şahsen inanıyorum.

Tabii, Sayın Tanal -öncelikle, Sayın Tanal'ı Konya'ya davet ediyorum- Konya'da toplu ulaşım araçlarının ne kadar modern olduğunu, akışın diğer şehirlere göre ne kadar düzgün olduğunu yaşayarak da görecektir. Konya'da -belki yakın zamanda gitmemiştir- çok önemli aktivite alanları var; Bilim Merkezi, Kelebekler Vadisi, şehir meydanı, Mevlâna bölgesindeki dönüşüm, tarihî Konya Çarşısı, Olimpiyat Parkı, Ecdat Parkı gibi çok önemli aktivite alanları var.

Toplu ulaşım konusunda da AK PARTİ ya da son dönemle ilgili şunu söyleyeyim: 200 olan toplu ulaşım aracı sayısı yaklaşık 600'e çıkmıştır ve Türkiye'de elektrikli otobüslerin ilk kullanılmaya başlandığı şehir Konya olmuştur.

Otoparklar konusunda biraz önceki konuşmasında da Sayın Tanal değindi. Konya'da ücretli, ücretsiz bir düzenleme, birçok otoparkta farklı uygulama vardır ama fiyatlar makuldür. Belediyeler olarak da çok sayıda otopark yapılmıştır, Türkiye'ye model olabilecek otoparklar yapılmıştır. Konevi Otoparkı, Zindankale Otoparkı, Buğday Pazarı altındaki 1.200 araçlık otopark, yine Türkiye'deki en büyük otopark alanlarından biri olan stadyum alanındaki otopark bunların başlıcalarıdır.

Ben, tekrar Sayın Tanal'ı Konya'ya özel olarak misafir etmek üzere, etli ekmek ve tandır kebabı da ikram etmek üzere davet ediyorum.

Teşekkür ediyor, hepinize hayırlı akşamlar diliyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – 3 sefer “Tanal” diyerek bana sataşmada bulunmuştur.

BAŞKAN – Sayın Tanal, açıklama için yerinizden söz veriyorum.

Buyurun Sayın Tanal.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Konya ilindeki vatandaşların sorunlarının çözülemediğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan,

Öncelikle nazik davetiniz için teşekkür ederim. Ben gelmek isterim ama ben şunu söyledim: Konya çok güzel bir şehrimiz ama Konya'daki vatandaşlarımızın sorunlarının olduğunu söyledim, bu sorunlarının tam çözülemediğini söyledim.

Nedir? Bir: Otopark sorunu var yani yasa uyarınca, İmar Kanunu'nun 37 ve 44'üncü maddeleri uyarınca belediyelerin ücretsiz toplu otopark yapması gerekirken yapılmamış bugüne kadar. İki: “İlçelerimizde altyapı sorunu var.” dedim. Üç: “Oradaki vatandaşımızın, emeklilerin geçim sorunları var.” dedim. Dört: “Orada istihdam sorunu var.” dedim. Emlak vergilerinin yüksek olduğunu söyledim ve iş çıkışlarında yoğun bir trafik sorununun olduğunu söyledim ben. Yani bu açıdan, gerçekten Konya'daki

vatandaşlarımızın sosyal aktivite alanları anlamında siz sadece parktan mı bahsediyorsunuz? Yani bir parkı sosyal aktivite alanı olarak mı düşünüyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yani sosyal aktivite olarak eğer sadece otopark aklınıza geliyorsa... Sayın Başkanım, siz kaç dönem orada Belediye Başkanlığı yaptınız yani Konyalılar gerçekten AK PARTİ'ye bugüne kadar hep oy verdi ama gerçekten mağduriyet anlamında da Türkiye'de en fazla mağdur edilen illerin başında da Konya geliyor. Konyalılar inşallah bize destek verirlse bu mağduriyetlerin tamamını gidereceğiz.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tanal.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Sayın Başkanım, izin verirsiniz...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Böyle bir usul yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Akyürek, buyurun.

47.- Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanı Tahir Akyürek'in, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Şimdi, tabii, aktivite alanı diye ben hangi cümleyle başladım Mahmut Bey? Bilim Merkezi, Kelebekler Vadisi gibi hakikaten Türkiye'de marka olmuş alanlardan bahsettim.

İstihdam konusunda da Konya'da sadece organize sanayi ve özel organize sanayi alanında, merkezde sigortalı çalışan işçi sayısının 100 bine yakın olduğunu ve bunun özellikle son on beş senede ortaya çıktığını, 15 binlerden 100 bine çıktığını...

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Başkanım, benim söylediklerimle ilgisi yok bunların.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Böyle bir usul yok Sayın Başkan, böyle bir usul yok ya.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Soru var ama.

Otopark konusunda da otoparkta toplanan...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Efendim, siz Konya Milletvekili olarak orada değilsiniz, Komisyon Başkanı olarak oradasınız.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Ama soruyorsunuz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sormadım ben, sadece "Konya'nın sorunları var." dedim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Doğru, siz de haklısınız.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Komisyonun süresi var.

Kullanın siz sürenizi, buyurun.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Başkanım, bir cümle söyleyeceğim: Türkiye'de otopark parası toplanan rakamın birkaç katı harcamayla otopark yapan illerin başında Konya gelmektedir. İsimlerini de saydım; Konevi, Zindankale, Buğday Pazarı gibi yerlerin isimlerini de saydım.

Teşekkür ediyorum tekrar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler değerli milletvekilleri.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, Başkanım...

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir ile 70 Milletvekilinin Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2512) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 161) (Devam)

BAŞKAN - Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Birleşime üç dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.39

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 21.43

BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 49'uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

161 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan 66 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlayacağız.

2.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Bişkek Kırgız-Türk Dostluk Devlet Hastanesi Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devri ile Kırgız Cumhuriyeti Vatandaşlarının Türkiye'de Tıp ve Tıpta Uzmanlık Eğitimi Almasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 66)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonun olamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 30 Ocak 2020 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.44